Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ទីឃនិកាយោ

បាថិកវគ្គបាឡិ

១. បាថិកសុត្តំ

សុនក្ខត្តវត្ថុ

១. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា មល្លេសុ វិហរតិ អនុបិយំ នាម [អនុប្បិយំ នាម (ស្យា.)] មល្លានំ និគមោ. អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អនុបិយំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ. អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “អតិប្បគោ ខោ តាវ អនុបិយាយំ [អនុបិយំ (ក.)] បិណ្ឌាយ ចរិតុំ. យំនូនាហំ យេន ភគ្គវគោត្តស្ស បរិព្ពាជកស្ស អារាមោ, យេន ភគ្គវគោត្តោ បរិព្ពាជកោ តេនុបសង្កមេយ្យ”ន្តិ.

២. អថ ខោ ភគវា យេន ភគ្គវគោត្តស្ស បរិព្ពាជកស្ស អារាមោ, យេន ភគ្គវគោត្តោ បរិព្ពាជកោ តេនុបសង្កមិ. អថ ខោ ភគ្គវគោត្តោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯតុ ខោ, ភន្តេ, ភគវា. ស្វាគតំ, ភន្តេ, ភគវតោ. ចិរស្សំ ខោ, ភន្តេ, ភគវា ឥមំ បរិយាយមកាសិ យទិទំ ឥធាគមនាយ. និសីទតុ, ភន្តេ, ភគវា, ឥទមាសនំ បញ្ញត្ត”ន្តិ. និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ. ភគ្គវគោត្តោបិ ខោ បរិព្ពាជកោ អញ្ញតរំ នីចំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ភគ្គវគោត្តោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បុរិមានិ, ភន្តេ, ទិវសានិ បុរិមតរានិ សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ ឯតទវោច – ‘បច្ចក្ខាតោ ទានិ មយា, ភគ្គវ, ភគវា. ន ទានាហំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស វិហរាមី’តិ. កច្ចេតំ, ភន្តេ, តថេវ, យថា សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ អវចា”តិ? “តថេវ ខោ ឯតំ, ភគ្គវ, យថា សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ អវច”.

៣. បុរិមានិ, ភគ្គវ, ទិវសានិ បុរិមតរានិ សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ មំ ឯតទវោច – ‘បច្ចក្ខាមិ ទានាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ. ន ទានាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស វិហរិស្សាមី’តិ. ‘ឯវំ វុត្តេ, អហំ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តំ លិច្ឆវិបុត្តំ ឯតទវោចំ – ‘អបិ នុ តាហំ, សុនក្ខត្ត, ឯវំ អវចំ, ឯហិ ត្វំ, សុនក្ខត្ត, មមំ ឧទ្ទិស្ស វិហរាហី’តិ? ‘នោ ហេតំ, ភន្តេ’. ‘ត្វំ វា បន មំ ឯវំ អវច – អហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស វិហរិស្សាមី’តិ? ‘នោ ហេតំ, ភន្តេ’. ‘ឥតិ កិរ, សុនក្ខត្ត, នេវាហំ តំ វទាមិ – ឯហិ ត្វំ, សុនក្ខត្ត, មមំ ឧទ្ទិស្ស វិហរាហីតិ. នបិ កិរ មំ ត្វំ វទេសិ – អហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស

ចិហទិស្សាយីតិៈ ឧចំ សន្តេ, ខេយាឈបុរិស, ខេកា សន្តោ កំ បច្ចាឌិក្លសិ? បស្ស, ខេយាឈបុរិស, ឃាចត្ថា [ឃាច ច (៣ៈ)] ខេត ខ្លាំ អបរទ្ធន្តិៈ

3ៈ ‘ត ហិ បត ខេយ, ភន្តេ, ភកចា ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិយំ កខេរាតី’តិៈ ‘អបិ ត្យ តាហំ, ស្យតក្លូត្ត, ឧចំ អចចំ – ឧហិ ត្វំ, ស្យតក្លូត្ត, យមំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហរាហិ, អហំ ខេត ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិយំ កទិស្សាយី’តិ? ‘ខេតា ខេហតំ, ភន្តេ’ៈ ‘ត្វំ ចា បត យំ ឧចំ អចច – អហំ, ភន្តេ, ភកចត្តំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហទិស្សាមិ, ភកចា ខេយ ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិយំ កទិស្សតី’តិ? ‘ខេតា ខេហតំ, ភន្តេ’ៈ ‘ខ្លាតិ កិរ, ស្យតក្លូត្ត, ខេតចាហំ តំ ចតាមិ – ឧហិ ត្វំ, ស្យតក្លូត្ត, យមំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហរាហិ, អហំ ខេត ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិយំ កទិស្សាយី’តិ; តបិ កិរ យំ ត្វំ ចខេតសិ – អហំ, ភន្តេ, ភកចត្តំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហទិស្សាមិ, ភកចា ខេយ ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិយំ កទិស្សតី’តិៈ ឧចំ សន្តេ, ខេយាឈបុរិស , ខេកា សន្តោ កំ បច្ចាឌិក្លសិ? តំ កិំ យញ្ញាសិ, ស្យតក្លូត្ត, កខេត ចា ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិខេយ អកខេត ចា ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិខេយ ឃស្សត្ថាយ យឃា ឆខេខ្យា ខេឆសិខេតា ខេសា តិឃ្យាតិ តក្លូរស្ស សខ្យា ទុក្ខក្ខយាឃា’តិ? ‘កខេត ចា, ភន្តេ, ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិខេយ អកខេត ចា ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិខេយ ឃស្សត្ថាយ ភកចតា ឆខេខ្យា ខេឆសិខេតា ខេសា តិឃ្យាតិ តក្លូរស្ស សខ្យា ទុក្ខក្ខយាឃា’តិៈ ‘ខ្លាតិ កិរ, ស្យតក្លូត្ត, កខេត ចា ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិខេយ, អកខេត ចា ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិខេយ, ឃស្សត្ថាយ យឃា ឆខេខ្យា ខេឆសិខេតា, ខេសា តិឃ្យាតិ តក្លូរស្ស សខ្យា ទុក្ខក្ខយាឃាៈ តត្រ, ស្យតក្លូត្ត, កិំ ឪត្តារិយត្យស្សឆខ្យា ខ្លុឌ្ឍិបិដិហារិយំ កតំ កទិស្សតិ? បស្ស, ខេយាឈបុរិស, ឃាចត្ថា ខេត ខ្លាំ អបរទ្ធន្តិៈ

4ៈ ‘ត ហិ បត ខេយ, ភន្តេ, ភកចា អក្កញ្ញំ បញ្ញាខេបតី’តិ [បញ្ញាខេបតីតិ (បីៈ)]? ‘អបិ ត្យ តាហំ, ស្យតក្លូត្ត, ឧចំ អចចំ – ឧហិ ត្វំ, ស្យតក្លូត្ត, យមំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហរាហិ, អហំ ខេត អក្កញ្ញំ បញ្ញាខេបស្សាយី’តិ? ‘ខេតា ខេហតំ, ភន្តេ’ៈ ‘ត្វំ ចា បត យំ ឧចំ អចច – អហំ, ភន្តេ, ភកចត្តំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហទិស្សាមិ, ភកចា ខេយ អក្កញ្ញំ បញ្ញាខេបស្សតី’តិ? ‘ខេតា ខេហតំ, ភន្តេ’ៈ ‘ខ្លាតិ កិរ, ស្យតក្លូត្ត, ខេតចាហំ តំ ចតាមិ – ឧហិ ត្វំ, ស្យតក្លូត្ត, យមំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហរាហិ, អហំ ខេត អក្កញ្ញំ បញ្ញាខេបស្សាយីតិៈ តបិ កិរ យំ ត្វំ ចខេតសិ – អហំ, ភន្តេ, ភកចត្តំ ឪឌ្ឍិស្ស ចិហទិស្សាមិ, ភកចា ខេយ អក្កញ្ញំ បញ្ញាខេបស្សតី’តិៈ ឧចំ សន្តេ, ខេយាឈបុរិស, ខេកា សន្តោ កំ បច្ចាឌិក្លសិ? តំ កិំ យញ្ញាសិ, ស្យតក្លូត្ត, បញ្ញាខេត្ត ចា អក្កខេញ្ញ, អបញ្ញាខេត្ត ចា អក្កខេញ្ញ, ឃស្សត្ថាយ យឃា ឆខេខ្យា ខេឆសិខេតា, ខេសា តិឃ្យាតិ តក្លូរស្ស សខ្យា ទុក្ខក្ខយាឃា’តិ? ‘បញ្ញាខេត្ត ចា, ភន្តេ, អក្កខេញ្ញ, អបញ្ញាខេត្ត ចា អក្កខេញ្ញ, ឃស្សត្ថាយ ភកចតា ឆខេខ្យា ខេឆសិខេតា, ខេសា តិឃ្យាតិ តក្លូរស្ស សខ្យា ទុក្ខក្ខយាឃា’តិៈ ‘ខ្លាតិ កិរ, ស្យតក្លូត្ត, បញ្ញាខេត្ត ចា អក្កខេញ្ញ, អបញ្ញាខេត្ត ចា អក្កខេញ្ញ, ឃស្សត្ថាយ យឃា ឆខេខ្យា ខេឆសិខេតា, ខេសា តិឃ្យាតិ តក្លូរស្ស សខ្យា ទុក្ខក្ខយាឃាៈ តត្រ, ស្យតក្លូត្ត, កិំ អក្កញ្ញំ បញ្ញាតំ កទិស្សតិ? បស្ស, ខេយាឈបុរិស, ឃាចត្ថា ខេត ខ្លាំ អបរទ្ធំៈ

៩ៈ ‘អខេតកបរិយាខេយត ខោ ខេត, ស្យតក្លូត្ត, យម ចខេណ្ណា កាសិខេតា ចឌ្ឍិកាខេយ – ខ្លាតិបិ ខេសា ភកចា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ចិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ស្យកខេតា ខេលាកចិទូ អត្តុត្តខេរា បុរិសទម្មសារទិ សត្ថា ខេទចមត្យស្សាតំ ពុខេទ្ធា ភកចាតិៈ ខ្លាតិ ខោ ខេត, ស្យតក្លូត្ត, អខេតកបរិយាខេយត យម ចខេណ្ណា កាសិខេតា ចឌ្ឍិកាខេយៈ

‘អខេតកបរិយាខេយត ខោ ខេត, ស្យតក្លូត្ត, ឆម្មស្ស ចខេណ្ណា កាសិខេតា ចឌ្ឍិកាខេយ – ស្វាក្លាខេតា ភកចតា ឆខេខ្យា សន្ទិដ្ឋិខេកា អកាលិខេកា

ឲហិបឃ្សិកោ ឱ្ឍបតេឃ្សិកោ បច្ចត្តំ ចេឌិតទេ្ឋា ចិញ្ញាហីតិ៑ ច្អតិ ខេា ទេ, ស្វតក្លូត្ត, អនេគបរិយាយេត ឆយ្ហស្ស ចណ្ណោ កាសិតេា ចខ្ជីការេយ៑

‘អនេគបរិយាយេត ខេា ទេ, ស្វតក្លូត្ត, សឈ្ឈស្ស ចណ្ណោ កាសិតេា ចខ្ជីការេយ – ស្វប្បឌិបទេ្ត្ត កកចទេា សាចកាសទេ្ឈា, ង្គុប្បឌិបទេ្ត្ត កកចទេា សាចកាសទេ្ឈា, ញាយប្បឌិបទេ្ត្ត កកចទេា សាចកាសទេ្ឈា, សាមីចិប្បឌិបទេ្ត្ត កកចទេា សាចកាសទេ្ឈា, យឌិទំ ចត្តារិ បុរិសយុកានិ អដ្ឋ បុរិសបុក្កលា, ឲស កកចទេា សាចកាសទេ្ឈា, អាហុនេយ្យោ បាហុនេយ្យោ ឝក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អត្ថុត្តរំ បុញ្ញាក្លូត្តំ លោកស្សាតិ៑ ច្អតិ ខេា ទេ, ស្វតក្លូត្ត, អនេគបរិយាយេត សឈ្ឈស្ស ចណ្ណោ កាសិតេា ចខ្ជីការេយ៑

‘អារោាចយាមិ ខេា ទេ, ស្វតក្លូត្ត, បឌិទេចឝយាមិ ខេា ទេ, ស្វតក្លូត្ត៑ កថិស្សត្តិ ខេា ទេ, ស្វតក្លូត្ត, ចត្តារោ, ទោ ចិសហិ ស្វតក្លូទេ្ត្តា លិច្ឆិចិបុទេ្ត្តា សយណោ កោតមេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា, ទសា អចិសហទេ្ត្តា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីតាយាចទេ្ត្តាតិ៑ ច្អតិ ខេា ទេ, ស្វតក្លូត្ត, កថិស្សត្តិ ចត្តារោ’តិ៑

ឲចំ បិ ខេា, កក្កច, ស្វតក្លូទេ្ត្តា លិច្ឆិចិបុទេ្ត្តា យយា ចុច្ចយាទោ អបក្កមេច ឰយម្ហា ឆយ្ហចិតយា, យថា តំ អាបាយិកោ ទេរយិកោ៑

កោរក្លត្តិយចត្ត

៤៑ “ឲកាមិឝាហំ, កក្កច, សយយំ ឆ្វល្វស្វ [ញុម្ពស្វ (សី៑ បី៑)] ចិហរាមិ ង្គុត្តរកោ តាយ ឆ្វល្វតំ តិកេយោ៑ អថ ខ្វាហំ, កក្កច, បុព្ពណ្ហសយយំ តិចាសេត្វា បត្តចីចរយាឌាយ ស្វតក្លូទេ្ត្តត លិច្ឆិចិបុទេ្ត្តត បច្ឆាសយណេត ង្គុត្តរកំ បិណ្ឌាយ បាចិសិំ៑ ទេត ខេា បត សយយេត អចេលោ កោរក្លត្តិយោ ក្យុក្កុរចតិកោ ចត្យុក្កុឌ្ឌិកោ [ចតុក្កុឌ្ឌិកោ (សី៑ បី៑) ចតុកោឌ្ឌិកោ (ស្យា៑ ក៑)] ឈយាតិកិល្ហំ កក្ខសំ ឃុខេនេច លាឝតិ, ឃុខេនេច ក្បុជ្ជាតិ៑ អទ្ទសា ខេា, កក្កច, ស្វតក្លូទេ្ត្តា លិច្ឆិចិបុទេ្ត្តា អចេលំ កោរក្លត្តិយំ ក្យុក្កុរចតិកំ ចត្យុក្កុឌ្ឌិកំ ឈយាតិកិល្ហំ កក្ខសំ ឃុខេនេច លាឝត្តំ ឃុខេនេច ក្បុជ្ជាត្តំ៑ ឌិស្វាតស្ស ឲតឝហោសិ – ‘សាធុរូបោ ចត, ភោ, អយំ [អរហំ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] សយណោ ចត្យុក្កុឌ្ឌិកោ ឈយាតិកិល្ហំ កក្ខសំ ឃុខេនេច លាឝតិ, ឃុខេនេច ក្បុជ្ជាតី’តិ៑

“អថ ខ្វាហំ, កក្កច, ស្វតក្លូត្តស្ស លិច្ឆិចិបុត្តស្ស ចេតសា ចេតោបរិចិតក្កុយញ្ញាយ ស្វតក្លូត្តំ លិច្ឆិចិបុត្តំ ឲតឝចោចំ – ‘ត្វម្បិ តាយ, មោឃបុរិស, សយណោ សក្យបុត្តិយោ [មោឃបុរិស សក្យបុត្តិយោ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] បឌិជាតិស្សសី’តិ! ‘កិំ បត មំ, ភទេ្ត្ត, ភកចា ឲចយាហ – ‘ត្វម្បិ តាយ, មោឃបុរិស, សយណោ សក្យបុត្តិយោ [មោឃបុរិស សក្យបុត្តិយោ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] បឌិជាតិស្សសី’តិ? ‘តត្វ ទេ, ស្វតក្លូត្ត, ឰមំ អចេលំ កោរក្លត្តិយំ ក្យុក្កុរចតិកំ ចត្យុក្កុឌ្ឌិកំ ឈយាតិកិល្ហំ កក្ខសំ ឃុខេនេច លាឝត្តំ ឃុខេនេច ក្បុជ្ជាត្តំ ឌិស្វាត ឲតឝហោសិ – សាធុរូបោ ចត, ភោ, អយំ សយណោ ចត្យុក្កុឌ្ឌិកោ ឈយាតិកិល្ហំ កក្ខសំ ឃុខេនេច លាឝតិ, ឃុខេនេច ក្បុជ្ជាតី’តិ? ‘ឲចំ, ភទេ្ត្ត៑ កិំ បត, ភទេ្ត្ត, ភកចា អរហត្តស្ស យច្ឆរាយតី’តិ? ‘ត ខេា អហំ, មោឃបុរិស, អរហត្តស្ស យច្ឆរាយាមិ៑ អបិ ច, តុយ្ហេវេតំ បាបកំ ឌិដ្ឋិកតំ ង្គុប្បត្តំ, តំ

បជហ។ មា តេ អហោសិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ។ យំ ខោ បនេតំ, សុនក្ខត្ត, មញ្ញសិ អចេលំ កោរក្ខត្តិយំ – សាធុរូបោ អយំ សមណោតិ [មញ្ញសិ “អចេលោ កោរក្ខត្តិយោ សាធុរូបោ អរហំ សមណោតិ” (ស្យា។)]។ សោ សត្តមំ ទិវសំ អលសកេន កាលង្ករិស្សតិ។ កាលង្កតោ [កាលកតោ (សី។ ស្យា។ បី។)] ច កាលកញ្ជិកា [កាលកញ្ជា (សី។ បី។), កាលកញ្ជិកា (ស្យា។)] នាម អសុរា សព្វនិហីនោ អសុរកាយោ, តត្រ ឧបបជ្ជិស្សតិ។ កាលង្កតញ្ច នំ ពីរណត្ថម្ពកេ សុសានេ ឆឌ្ឌេស្សន្តិ។ អាកង្ខមានោ ច ត្វំ, សុនក្ខត្ត, អចេលំ កោរក្ខត្តិយំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យាសិ – ជានាសិ, អាវុសោ កោរក្ខត្តិយ [អចេល កោរក្ខត្តិយ (ក។)], អត្តនោ គតិន្តិ? ឋានំ ខោ បនេតំ, សុនក្ខត្ត, វិជ្ជតិ យំ តេ អចេលោ កោរក្ខត្តិយោ ព្យាករិស្សតិ – ជានាមិ, អាវុសោ សុនក្ខត្ត, អត្តនោ គតិំ; កាលកញ្ជិកា នាម អសុរា សព្វនិហីនោ អសុរកាយោ, តត្រាម្ហិ ឧបបន្នោតិ។

“អថ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ យេន អចេលោ កោរក្ខត្តិយោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អចេលំ កោរក្ខត្តិយំ ឯតទវោច – ‘ព្យាកតោសិ, អាវុសោ កោរក្ខត្តិយ, សមណេន គោតមេន – អចេលោ កោរក្ខត្តិយោ សត្តមំ ទិវសំ អលសកេន កាលង្ករិស្សតិ។ កាលង្កតោ ច កាលកញ្ជិកា នាម អសុរា សព្វនិហីនោ អសុរកាយោ , តត្រ ឧបបជ្ជិស្សតិ។ កាលង្កតញ្ច នំ ពីរណត្ថម្ពកេ សុសានេ ឆឌ្ឌេស្សន្តី’តិ។ យេន ត្វំ, អាវុសោ កោរក្ខត្តិយ, មត្តំ មត្តញ្ច ភត្តំ ភុញ្ជេយ្យាសិ, មត្តំ មត្តញ្ច បានីយំ បិវេយ្យាសិ។ យថា សមណស្ស គោតមស្ស មិច្ឆា អស្ស វចន’ន្តិ។

៨។ “អថ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ ឯកមេកំ ទិវសំ គណេតិ, យថា តំ តថាគតស្ស អសទ្ទហានោ។ អថ ខោ, ភគ្គវ, អចេលោ កោរក្ខត្តិយោ សត្តមំ ទិវសំ អលសកេន កាលមកាសិ។ កាលង្កតោ ច កាលកញ្ជិកា នាម អសុរា សព្វនិហីនោ អសុរកាយោ, តត្រ ឧបបជ្ជិ។ កាលង្កតញ្ច នំ ពីរណត្ថម្ពកេ សុសានេ ឆឌ្ឌេសុំ។

៩។ “អស្សោសិ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ – ‘អចេលោ កិរ កោរក្ខត្តិយោ អលសកេន កាលង្កតោ ពីរណត្ថម្ពកេ សុសានេ ឆឌ្ឌិតោ’តិ។ អថ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ យេន ពីរណត្ថម្ពកំ សុសានំ, យេន អចេលោ កោរក្ខត្តិយោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អចេលំ កោរក្ខត្តិយំ តិក្ខត្តុំ បាណិនា អាកោដេសិ – ‘ជានាសិ, អាវុសោ កោរក្ខត្តិយ, អត្តនោ គតិ’ន្តិ? អថ ខោ, ភគ្គវ, អចេលោ កោរក្ខត្តិយោ បាណិនា បិដ្ឋិំ បរិមជ្ជន្តោ វុដ្ឋាសិ។ ‘ជានាមិ, អាវុសោ សុនក្ខត្ត, អត្តនោ គតិំ។ កាលកញ្ជិកា នាម អសុរា សព្វនិហីនោ អសុរកាយោ, តត្រាម្ហិ ឧបបន្នោ’តិ វត្វា តត្ថេវ ឧត្តានោ បបតិ [បរិបតិ (ស្យា។ ក។)]។

១០។ “អថ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អហំ, ភគ្គវ , សុនក្ខត្តំ លិច្ឆវិបុត្តំ ឯតទវោចំ – ‘តំ កិំ មញ្ញសិ, សុនក្ខត្ត, យថេវ តេ អហំ អចេលំ កោរក្ខត្តិយំ អារព្ភ ព្យាកាសិំ, តថេវ តំ វិបាកំ, អញ្ញថា វា’តិ? ‘យថេវ មេ, ភន្តេ, ភគវា អចេលំ កោរក្ខត្តិយំ អារព្ភ ព្យាកាសិ, តថេវ តំ វិបាកំ, នោ អញ្ញថា’តិ។ ‘តំ កិំ មញ្ញសិ, សុនក្ខត្ត, យទិ ឯវំ សន្តេ កតំ វា ហោតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ, អកតំ វា’តិ? ‘អទ្ធា ខោ, ភន្តេ, ឯវំ សន្តេ កតំ ហោតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ, នោ អកត’ន្តិ។ ‘ឯវម្បិ ខោ មំ ត្វំ, មោឃបុរិស, ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ករោន្តំ ឯវំ

ចេតសិ – ន ហិ បន មេ, ភន្តេ, ភគវា ឯកាសនភោជនំ ឝោជ្ជិបាដិហារិយំ ពកេ រាតីតិ៎ បស្ស, មោឃបុរិស, យាចញ្ហា តេ ឝាគំ អបរទ្ធ’ន្តិ៎

“ឲបម្បិ ខោ, ភក្កុន, ឃុតក្លុតេ្តា លិង្ឆចិបុតេ្តា យឃា ចុច្ចុយាតេតា អបក្កូមេច ឝាមក្ខា ឆមុចិនឃា, ឃឆា តំ អាបាឃិតោ នេករឃិតោ៎

អចេលកញ្ញអារយដ្ឋពចត្ថុ

១១៎ “ឲពយិតាហំ, ភក្កុន, សមយំ ចេសាលិយំ ចិហរាមិ យហាចតេ កូដាគារសាលាយំ៎ តេន ខោ បន សមយេឃន អចេលោ ពញ្ញអារយដ្ឋេពា ចេសាលិយំ បដិចសតិ លិកក្កុប្បតេ្តា ចេច ឃសក្កុប្បតេ្តា ន ចន្ទិកាមេ៎ តស្ស សត្តចតបតាតិ [សត្តចត្តបតាតិ (ស្យា៎ ឋី៎)] សមត្តាតិ សមាឌិន្នាតិ ហោន្តិ – ‘ឃាចឌីចំ អចេលកោ អស្សំ, ន ចត្ថំ បរិធហេយ្យំ, ឃាចឌីចំ ព្រហ្មចារី អស្សំ, ន មេធុនំ ឆម្មំ បដិសេចេយ្យំ, ឃាចឌីចំ ឃុរាមំសេនេច ឃាបេយ្យំ, ន ឡុតកក្យូមាសំ ក្ងខ្លាយ្យំ៎ បុរត្ថិមេន ចេសាលិ ខ្ទេតំ នាម ចេតិយំ, តំ នាតិក្កមេយ្យំ, ឌក្ខិណេន ចេសាលិ គោតមកំ នាម ចេតិយំ, តំ នាតិក្កមេយ្យំ, បច្ឆិមេន ចេសាលិ សត្តម្ពំ នាម ចេតិយំ, តំ នាតិក្កមេយ្យំ, ខ្ញុតេ្តរេន ចេសាលិ ពហុបុត្តំ នាម [ពហុបុត្តកំ នាម (ស្យា៎)] ចេតិយំ តំ នាតិក្កមេយ្យ’ន្តិ៎ សោ ឝាមេសំ សត្តន្នំ ចតបតាតំ សមាតានហេតុ លិកក្កុប្បតេ្តា ចេច ឃសក្កុប្បតេ្តា ន ចន្ទិកាមេ៎

១២៎ “អឆ ខោ, ភក្កុន, ឃុតក្លុតេ្តា លិង្ឆចិបុតេ្តា ឃេន អចេលោ ពញ្ញអារយដ្ឋេពា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អចេលំ ពញ្ញអារយដ្ឋកំ បញ្ហអបុច្ឆិ៎ តស្ស អចេលោ ពញ្ញអារយដ្ឋេពា បញ្ហបុដ្ឋោ ន សម្បាយាសិ៎ អសម្បាយន្តោ ពោបញ្ហ ខោសញ្ហ អប្បច្ចយញ្ហ បាត្វាកាសិ៎ អឆ ខោ, ភក្កុន, ឃុតក្លុតស្ស លិង្ឆចិបុត្តស្ស ឲតឌហោសិ – ‘សាធុរូបំ ចត ភោ អរហន្តំ សមណំ អាសាឌិមាស [អសាឌិឃិមាស (ស្យា៎)]៎ មា ចត មោ អហោសិ ឌីឃរត្តំ អហិតាយ ឌុក្ខាយា’តិ៎

១៣៎ “អឆ ខោ, ភក្កុន, ឃុតក្លុតេ្តា លិង្ឆចិបុតេ្តា ឃេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិចាឌេត្វា ឲពមន្តំ និសីឌិ៎ ឲពមន្តំ និសិន្នំ ខោ អហំ, ភក្កុន, ឃុតក្លុតំ លិង្ឆចិបុត្តំ ឲតឌចោចំ – ‘ត្វម្បិ នាម, មោឃបុរិស, សមណោ សក្យបុត្តិមោ បដិជានិស្សសី’តិ! ‘កិំ បន មំ, ភន្តេ, ភគវា ឲចមាហ – ត្វម្បិ នាម, មោឃបុរិស, សមណោ សក្យបុត្តិមោ បដិជានិស្សសី’តិ? ‘តេ្វ ហ៊ំ, ឃុតក្លុត, អចេលំ ពញ្ញអារយដ្ឋកំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ហអបុច្ឆិ៎ តស្ស តេ អចេលោ ពញ្ញអារយដ្ឋេពា បញ្ហបុដ្ឋោ ន សម្បាយាសិ៎ អសម្បាយន្តោ ពោបញ្ហ ខោសញ្ហ អប្បច្ចយញ្ហ បាត្វាកាសិ៎ តស្ស តេ ឲតឌហោសិ – “សាធុរូបំ ចត, ភោ, អរហន្តំ សមណំ អាសាឌិមាស៎ មា ចត មោ អហោសិ ឌីឃរត្តំ អហិតាយ ឌុក្ខាយា’តិ៎ ‘ឲចំ, ភន្តេ៎ កិំ បន, ភន្តេ, ភគវា អរហត្តស្ស មច្ឆរាឃតី’តិ? ‘ន ខោ អហំ, មោឃបុរិស, អរហត្តស្ស មច្ឆរាឃាមិ, អបិ ន តុយ្ហេរេចតំ បាបកំ ឌិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ, តំ បជហ៎ មា តេ អហោសិ ឌីឃរត្តំ អហិតាយ ឌុក្ខាយ៎ ឃំ ខោ បនេតំ, ឃុតក្លុត, មញ្ញសិ អចេលំ ពញ្ញអារយដ្ឋកំ – សាធុរូបោ អយំ [អរហំ (ស្យា៎)] សមណោតិ, សោ នចិរស្សេច បរិហិតោ សាតុចារិកោ ចិចរេន្តោ ឡុតកក្យូមាសំ ក្ងខ្លាយតោ សព្ពានេច ចេសាលិឃាតិ ចេតិឃាតិ សមតិក្កមិត្វា ឃសា និហីតោ [ឃសានិកិណ្ណោ (ក៎)] កាលំ ពរិស្សតី’តិ៎

“‘អឆ ខោ, ភក្កុន, អចេលោ ពញ្ញអារយដ្ឋេពា នចិរស្សេច បរិហិតោ សាតុចារិកោ ចិចរេន្តោ ឡុតកក្យូមាសំ ក្ងខ្លាយតោ សព្ពានេច

ເວສາລິຍານິ ເຈຕິຍານິ ສມຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຍສາ ນິຫີໂນ ກາລມກາສິ.

໑໓. “ອສ຺ໂສສິ ໂຂ, ຠຄ຺ຄວ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ – ‘ອເຈໂລ ກິຣ ກຬາຣມຏ຺ຏໂກ ປຣິຫິໂຕ ສານຸຈາຣິໂກ ໂອທນກຸມ຺ມາສໍ ຠຸຎ຺ຊມາໂນ ສພ຺ພາເນວ ເວສາລິຍານິ ເຈຕິຍານິ ສມຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຍສາ ນິຫີໂນ ກາລງ຺ກໂຕ’ຕິ. ອຖ ໂຂ, ຠຄ຺ຄວ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠຄ຺ຄວ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈໍ – ‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຍເຖວ ເຕ ອຫໍ ອເຈລໍ ກຬາຣມຏ຺ຏກໍ ອາຣພ຺ຠ ພ຺ຍາກາສິໍ, ຕເຖວ ຕໍ ວິປາກໍ, ອຎ຺ຎຖາ ວາ’ຕິ? ‘ຍເຖວ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອເຈລໍ ກຬາຣມຏ຺ຏກໍ ອາຣພ຺ຠ ພ຺ຍາກາສິ, ຕເຖວ ຕໍ ວິປາກໍ, ໂນ ອຎ຺ຎຖາ’ຕິ. ‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຍທິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ກຕໍ ວາ ໂຫຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ອກຕໍ ວາ’ຕິ? ‘ອທ຺ຘາ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ກຕໍ ໂຫຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ, ໂນ ອກຕນ຺’ຕິ. ‘ເອວມ຺ປິ ໂຂ ມໍ ຕ຺ວໍ, ໂມຆປຸຣິສ, ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ເອວໍ ວເທສິ – ນ ຫິ ປນ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ກໂຣຕີ’ຕິ. ປສ຺ສ, ໂມຆປຸຣິສ, ຍາວຎ຺ຈ ເຕ ອິທໍ ອປຣທ຺ຘນ຺’ຕິ. “ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ຠຄ຺ຄວ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ມຍາ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອປກ຺ກເມວ ອິມສ຺ມາ ທມ຺ມວິນຍາ, ຍຖາ ຕໍ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ.

ອເຈລປາຖິກປຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸ

໑໔. “ເອກມິທາຫໍ, ຠຄ຺ຄວ, ສມຍໍ ຕຕ຺ເຖວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອເຈໂລ ປາຖິກປຸຕ຺ໂຕ [ປາຏິກປຸຕ຺ໂຕ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເວສາລິຍໍ ປຏິວສຕິ ລາຠຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ເຈວ ຍສຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ຈ ວຊ຺ຊິຄາເມ. ໂສ ເວສາລິຍໍ ປຣິສຕິ ເອວໍ ວາຈໍ ຠາສຕິ – ‘ສມໂຓປິ ໂຄຕໂມ ຎາຓວາໂທ, ອຫມ຺ປິ ຎາຓວາໂທ. ຎາຓວາໂທ ໂຂ ປນ ຎາຓວາເທນ ອຣຫຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ທເສ຺ສຕຸໍ. ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸປຑ຺ຒປຖໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຫມ຺ປິ ອຸປຑ຺ຒປຖໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ອຸໂຠປິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ກເຣຍ຺ຍາມ. ເອກໍ ເຈ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ທ຺ວາຫໍ ກຣິສ຺ສາມິ. ເທ຺ວ ເຈ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍານິ ກຣິສ຺ສຕິ, ຈຕ຺ຕາຣາຫໍ ກຣິສ຺ສາມິ. ຈຕ຺ຕາຣິ ເຈ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍານິ ກຣິສ຺ສຕິ, ອຏ຺ຐາຫໍ ກຣິສ຺ສາມິ. ອິຕິ ຍາວຕກໍ ຍາວຕກໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ຕທ຺ທິຄຸຓໍ ຕທ຺ທິຄຸຓາຫໍ ກຣິສ຺ສາມີ’ຕິ.

໑໕. “ອຖ ໂຂ, ຠຄ຺ຄວ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ, ຠຄ຺ຄວ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ມໍ ເອຕທໂວຈ – ‘ອເຈໂລ, ຠນ຺ເຕ, ປາຖິກປຸຕ຺ໂຕ ເວສາລິຍໍ ປຏິວສຕິ ລາຠຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ເຈວ ຍສຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ຈ ວຊ຺ຊິຄາເມ. ໂສ ເວສາລິຍໍ ປຣິສຕິ ເອວໍ ວາຈໍ ຠາສຕິ – ສມໂຓປິ ໂຄຕໂມ ຎາຓວາໂທ, ອຫມ຺ປິ ຎາຓວາໂທ. ຎາຓວາໂທ ໂຂ ປນ ຎາຓວາເທນ ອຣຫຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ທເສ຺ສຕຸໍ. ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸປຑ຺ຒປຖໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຫມ຺ປິ ອຸປຑ຺ຒປຖໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ອຸໂຠປິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ກເຣຍ຺ຍາມ. ເອກໍ ເຈ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ທ຺ວາຫໍ ກຣິສ຺ສາມິ. ເທ຺ວ ເຈ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາຏິຫາຣິຍານິ ກຣິສ຺ສຕິ, ຈຕ຺ຕາຣາຫໍ

ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨧᩮ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩉᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ, ᨲᨴ᩠ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᨲᨴ᩠ᨴᩥᨣᩩᨱᩣᩉᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᩋᩉᩴ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩴ – ‘ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ᪨

᪑᪔᪨ ‘ᩁᨠ᩠ᨡᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩣᨧᩴ, ᩁᨠ᩠ᨡᩮᨲᩴ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣᨧ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ‘ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ, ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᩈᩥ – ᩁᨠ᩠ᨡᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩣᨧᩴ, ᩁᨠ᩠ᨡᩮᨲᩴ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣᨧ’ᨶ᩠ᨲᩥ? ‘ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨧᩔ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᩑᨠᩴᩈᩮᨶ ᩒᨵᩣᩁᩥᨲᩣ [ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ (ᨠ᪨)] – ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨧ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩁᩪᨸᩁᩪᨸᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᨴᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨾᩩᩈᩣ’ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪨ ‘ᩋᨸᩥ ᨶᩩ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᩣ ᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᨣᩣᨾᩥᨶᩦ’ᨲᩥ? ‘ᨠᩥᩴ ᨸᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ – ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ?

‘ᩏᨴᩣᩉᩩ , ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ – ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ?

᪑᪖᪨ ‘ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨾᩮ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ , ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ᪨

‘ᨴᩮᩅᨲᩣᨸᩥ ᨾᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ – ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ᪨

‘ᩋᨩᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩦᨶᩴ ᩈᩮᨶᩣᨸᨲᩥ ᩋᨵᩩᨶᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨠᩣᨿᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨾᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ – ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩦ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ; ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩦ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨾᨾ᩠ᨸᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩣᩈᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨣᩣᨾᩮ – ᩋᨩᩥᨲᩮᩣ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩦᨶᩴ ᩈᩮᨶᩣᨸᨲᩥ ᨾᩉᩣᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᩉᩣᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ; ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨠᩣᨿᨾ᩠ᩉᩥ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩦ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ; ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩦ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨧ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ᪨

‘ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ, ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨾᩮ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩅᨲᩣᨸᩥ ᨾᩮ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ – ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ᪨

‘ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉᩴ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ, ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᨧᩮᩃᩔ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩔᩣᨾᩥ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ᪨ ᨿᩔᨴᩤᨶᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ, ᩍᨧ᩠ᨨᩈᩥ, ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩉᩦ’ᨲᩥ᪨

ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᨠᨳᩣ

᪑᪐᪨ “ᩋᨳ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ [ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈ᩠ᩅᩣᩉᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩤᨿ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᩣᩅᩥᩈᩥᩴ᪨ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᨧᩮᩃᩔ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᩈᩩᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩁᨾᩣᨶᩁᩪᨸᩮᩣ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩦ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩦ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩑᩈᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᨣᩅᩤ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᨧᩮᩃᩔ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨳᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨳᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩣᨵᩩᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᩈᨾᨱᩣᨶᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩦ ᩑᨲᨴᩉᩴᩈᩩ – ‘ᩈᩣᨵᩩᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩣᨶᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ; ᩉᨶ᩠ᨴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨶ ᨧ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨻ᩠ᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨶᩮᨧᨿᩥᨠᩣ ᨶᩣᨶᩣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ [ᨶᩣᨶᩣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩈᨾᨱᨻ᩠ᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᨶᩣᨶᩣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮ [ᨶᩣᨶᩣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩈᨾᨱᨻ᩠ᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩑᩈᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᨣᩅᩤ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ

បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ យេន អចេលស្ស បិឌិកបុត្តស្ស អារាមោ តេនុបសង្កមិ ឌិចាឌិហារាយៈ អភិក្កមថាយស្មន្តោ អភិក្កមថាយស្មន្តោ, សាធុរូបានំ សមណានំ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយំ កថិស្សតី’តិៈ អថ ខោ, កក្កច, អភិញ្ញាតានំ អភិញ្ញាតានំ ឥាតាតិត្តិយានំ សមណព្រាហ្មណានំ ទុតាចេហោសិ – ‘សាធុរូបានំ កិរ, ខោ, សមណានំ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយំ កថិស្សតិ; ហន្ទ ចត, ខោ, ពច្ឆាមា’តិៈ

“អថ ខោ, កក្កច, អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី, អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា ច ព្រាហ្មណយហាសាលី ពហបតិនេចយិកា ឥាតាតិត្តិយា សមណព្រាហ្មណា យេន អចេលស្ស បិឌិកបុត្តស្ស អារាមោ តេនុបសង្កមិំសុៈ សា ទុសា, កក្កច, បរិសា យហា ហោតិ [បរិសា ហោតិ (សីៈ ស្យាៈ បីៈ)] អនេកសតា អនេកសហស្សាៈ

១៧ៈ “អស្សោសិ ខោ, កក្កច, អចេលោ បិឌិកបុត្តោ – ‘អភិក្កន្តា កិរ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី, អភិក្កន្តា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា ច ព្រាហ្មណយហាសាលី ពហបតិនេចយិកា ឥាតាតិត្តិយា សមណព្រាហ្មណាៈ សមណោបិ គោតមោ យយ្ហំអារាមេ ឌិចាឌិហារេ និសិន្នោ’តិៈ ស្វុត្វានស្ស ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ ឧទបាទិៈ អថ ខោ, កក្កច, អចេលោ បិឌិកបុត្តោ ភីតោ សំវិគ្គោ លោមហដ្ឋជាតោ យេន តិត្ថុកោចាលុបរិព្ពាជការាមោ តេនុបសង្កមិៈ

“អស្សោសិ ខោ, កក្កច, សា បរិសា – ‘អចេលោ កិរ បិឌិកបុត្តោ ភីតោ សំវិគ្គោ លោមហដ្ឋជាតោ យេន តិត្ថុកោចាលុបរិព្ពាជការាមោ តេនុបសង្កន្តោ’តិ [តេនុបសង្កមន្តោ (សីៈ បីៈ កៈ)]ៈ អថ ខោ, កក្កច, សា បរិសា អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ –

‘ទុហិ ត្វំ, ខោ បុរិស, យេន តិត្ថុកោចាលុបរិព្ពាជការាមោ, យេន អចេលោ បិឌិកបុត្តោ តេនុបសង្កមៈ ឧបសង្កមិត្វា អចេលំ បិឌិកបុត្តំ ទុចំ ចទេហិ – អភិក្កមាវុសោ, បិឌិកបុត្ត, អភិក្កន្តា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី, អភិក្កន្តា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា ច ព្រាហ្មណយហាសាលី ពហបតិនេចយិកា ឥាតាតិត្តិយា សមណព្រាហ្មណា, សមណោបិ គោតមោ អាយស្មតោ អារាមេ ឌិចាឌិហារេ និសិន្នោ; ភាសិតា ខោ បន តេ ទុសា, អាវុសោ បិឌិកបុត្ត, ចេចសាលិយំ បរិសតិ ចាចា សមណោបិ គោតមោ ញាណវាទោ, អហម្បិ ញាណវាទោ ញាណវាទោ ខោ បន ញាណវាទេន អរហតិ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយំ ទស្សេតុំៈ សមណោ គោតមោ ឧបឌ្ឍបថំ អាគច្ឆេយ្យ អហម្បិ ឧបឌ្ឍបថំ គច្ឆេយ្យំៈ តេ តត្ថ ឧភោបិ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយំ ករេយ្យាមៈ ទុកំ ចេ សមណោ គោតមោ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយំ ករិស្សតិ, ទ្វាហំ ករិស្សាមិៈ ទ្វេ ចេ សមណោ គោតមោ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយានិ ករិស្សតិ, ចត្តារាហំ ករិស្សាមិៈ ចត្តារិ ចេ សមណោ គោតមោ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយានិ ករិស្សតិ , អដ្ឋាហំ ករិស្សាមិៈ ឥតិ យាចតកំ យាចតកំ សមណោ គោតមោ ប្ញត្តិនិយត្សស្មេត្វា ញាដ្ឋិបាដិហារិយំ ករិស្សតិ, តទ្ទិគុណំ តទ្ទិគុណាហំ ករិស្សាមី’តិ អភិក្កមស្សេច [អភិក្កមេថេច (សីៈ ស្យាៈ បីៈ)] ខោ; អាវុសោ បិឌិកបុត្ត, ឧបឌ្ឍបថំៈ សព្ពបឋមំយេច អាគន្ត្វា សមណោ គោតមោ អាយស្មតោ អារាមេ ឌិចាឌិហារេ និសិន្នោ’តិៈ

១១. “ឯវំ, ភោតិ ខោ, ភគ្គវ, សោ បុរិសោ តស្សា បរិសាយ បដិស្សុត្វា យេន តិន្ទុកខាណុបរិព្ពាជការាមោ, យេន អចេលោ បាដិកបុត្តោ តេនុបសង្កមិ។ ឧបសង្កមិត្វា អចេលំ បាដិកបុត្តំ ឯតទវោច – ‘អភិក្កមាវុសោ បាដិកបុត្ត, អភិក្កន្តា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី, អភិក្កន្តា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា ច ព្រាហ្មណមហាសាលា គហបតិនេចយិកា នានាតិត្ថិយា សមណព្រាហ្មណា។ សមណោបិ គោតមោ អាយស្មតោ អារាមេ ទិវាវិហារំ និសិន្នោ។ ភាសិតា ខោ បន តេ ឯសា, អាវុសោ បាដិកបុត្ត, វេសាលិយំ បរិសតិ វាចា – សមណោបិ គោតមោ ញាណវាទោ; អហម្បិ ញាណវាទោ។ ញាណវាទោ ខោ បន ញាណវាទេន អរហតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេតុំ…បេ… តទ្ធិគុណំ តទ្ធិគុណាហំ ករិស្សាមីតិ។ អភិក្កមស្សេវ ខោ, អាវុសោ បាដិកបុត្ត, ឧបឌ្ឍបថំ សព្ពបឋមំយេវ អាគន្ត្វា សមណោ គោតមោ អាយស្មតោ អារាមេ ទិវាវិហារំ និសិន្នោ’តិ។

“ឯវំ វុត្តេ, ភគ្គវ, អចេលោ បាដិកបុត្តោ ‘អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោ’តិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ [សំសព្ពតិ (ក.)], ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុំ។ អថ ខោ សោ, ភគ្គវ, បុរិសោ អចេលំ បាដិកបុត្តំ ឯតទវោច – ‘កិំ សុ នាម តេ, អាវុសោ បាដិកបុត្ត, បាវឡា សុ នាម តេ បីឋកស្មិំ អល្លីនា, បីឋកំ សុ នាម តេ បាវឡាសុ អល្លីនំ? អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោតិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បសិ, ន សក្កោសិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុ’ន្តិ។ ឯវម្បិ ខោ, ភគ្គវ, វុច្ចមានោ អចេលោ បាដិកបុត្តោ ‘អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោ’តិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ , ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុំ។

១២. “យទា ខោ សោ, ភគ្គវ, បុរិសោ អញ្ញាសិ – ‘បរាភូតរូបោ អយំ អចេលោ បាដិកបុត្តោ។ អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោតិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ, ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុ’ន្តិ។ អថ តំ បរិសំ អាគន្ត្វា ឯវមារោចេសិ – ‘បរាភូតរូបោ, ភោ [បរាភូតរូបោ ភោ អយំ (ស្យា. ក.), បរាភូតរូបោ (សី. បី.)], អចេលោ បាដិកបុត្តោ។ អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោតិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ, ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុ’ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ, អហំ, ភគ្គវ, តំ បរិសំ ឯតទវោចំ – ‘អភព្ពោ ខោ, អាវុសោ, អចេលោ បាដិកបុត្តោ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា មម សម្មុខីភាវំ អាគន្តុំ។ សចេបិស្ស ឯវមស្ស – ‘អហំ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស សម្មុខីភាវំ គច្ឆេយ្យ’ន្តិ, មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យាតិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

១៣. “អថ ខោ, ភគ្គវ, អញ្ញតរោ លិច្ឆវិមហាមត្តោ ឧដ្ឋាយាសនា តំ បរិសំ ឯតទវោច – ‘តេន ហិ, ភោ, មុហុត្តំ តាវ អាគមេថ, យាវាហំ គច្ឆាមិ [បច្ចាគច្ឆាមិ (?)]។ អប្បេវ នាម អហម្បិ សក្កុណេយ្យំ អចេលំ បាដិកបុត្តំ ឥមំ បរិសំ អានេតុ’ន្តិ។

“អថ ខោ សោ, ភគ្គវ, លិច្ឆវិមហាមត្តោ យេន តិន្ទុកខាណុបរិព្ពាជការាមោ, យេន អចេលោ បាដិកបុត្តោ តេនុបសង្កមិ។ ឧបសង្កមិត្វា អចេលំ បាដិកបុត្តំ ឯតទវោច – ‘អភិក្កមាវុសោ បាដិកបុត្ត, អភិក្កន្តំ តេ សេយ្យោ, អភិក្កន្តា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា

លិច្ឆវី, អភិក្កន្តា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា ច ព្រាហ្មណមហាសាលា គហបតិនេចយិកា នានាតិត្ថិយា សមណព្រាហ្មណា. សមណោបិ គោតមោ អាយស្មតោ អារាមេ ទិវាវិហារំ និសិន្នោ. ភាសិតា ខោ បន តេ ឯសា, អាវុសោ បាថិកបុត្ត, វេសាលិយំ បរិសតិ វាចា – សមណោបិ គោតមោ ញាណវាទោ...បេ... តទ្ទិគុណំ តទ្ទិគុណាហំ ករិស្សាមីតិ. អភិក្កមស្សេវ ខោ, អាវុសោ បាថិកបុត្ត, ឧបឌ្ឍបថំ សព្ពបឋមំយេវ អាគន្ត្វា សមណោ គោតមោ អាយស្មតោ អារាមេ ទិវាវិហារំ និសិន្នោ. ភាសិតា ខោ បនេសា, អាវុសោ បាថិកបុត្ត, សមណេន គោតមេន បរិសតិ វាចា – អភព្ពោ ខោ អចេលោ បាថិកបុត្តោ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា មម សម្មុខីភាវំ អាគន្តុំ. សចេបិស្ស ឯវមស្ស – អហំ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស សម្មុខីភាវំ គច្ឆេយ្យន្តិ, មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យាតិ. អភិក្កមាវុសោ បាថិកបុត្ត, អភិក្កមនេនេវ តេ ជយំ ករិស្សាម, សមណស្ស គោតមស្ស បរាជយ'ន្តិ.

"ឯវំ វុត្តេ, ភគ្គវ, អចេលោ បាថិកបុត្តោ 'អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោ'តិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ, ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុំ. អថ ខោ សោ, ភគ្គវ, លិច្ឆវិមហាមត្តោ អចេលំ បាថិកបុត្តំ ឯតទវោច – 'កិំ សុ នាម តេ, អាវុសោ បាថិកបុត្ត, បាវឡា សុ នាម តេ បីឋកស្មិំ អល្លីនា, បីឋកំ សុ នាម តេ បាវឡាសុ អល្លីនំ? អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោតិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បសិ, ន សក្កោសិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុ'ន្តិ. ឯវម្បិ ខោ, ភគ្គវ, វុច្ចមានោ អចេលោ បាថិកបុត្តោ 'អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោ'តិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ, ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុំ.

១៨. "យទា ខោ សោ, ភគ្គវ, លិច្ឆវិមហាមត្តោ អញ្ញាសិ – 'បរាភូតរូបោ អយំ អចេលោ បាថិកបុត្តោ អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោតិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ, ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុ'ន្តិ. អថ តំ បរិសំ អាគន្ត្វា ឯវមារោចេសិ – 'បរាភូតរូបោ, ភោ [បរាភូតរូបោ (សី. បី.), បរាភូតរូបោ អយំ (ស្យា.)], អចេលោ បាថិកបុត្តោ អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោតិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ, ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុ'ន្តិ. ឯវំ វុត្តេ, អហំ, ភគ្គវ, តំ បរិសំ ឯតទវោចំ – 'អភព្ពោ ខោ, អាវុសោ, អចេលោ បាថិកបុត្តោ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា មម សម្មុខីភាវំ អាគន្តុំ. សចេបិស្ស ឯវមស្ស – អហំ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស សម្មុខីភាវំ គច្ឆេយ្យន្តិ, មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យ. សចេ បាយស្មន្តានំ លិច្ឆវីនំ ឯវមស្ស – មយំ អចេលំ បាថិកបុត្តំ វរត្តាហិ [យាហិ វរត្តាហិ (ស្យា. ក.)] ពន្ធិត្វា គោយុគេហិ អាវិញ្ឆេយ្យាមាតិ [អាវិជ្ឈេយ្យាមាតិ (ស្យា.), អាវិញ្ជេយ្យាមាតិ (សី. បី.)], តា វរត្តា ឆិជ្ជេយ្យុំ បាថិកបុត្តោ វា. អភព្ពោ បន អចេលោ បាថិកបុត្តោ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា មម សម្មុខីភាវំ អាគន្តុំ. សចេបិស្ស ឯវមស្ស – អហំ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស សម្មុខីភាវំ គច្ឆេយ្យន្តិ, មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យា'តិ.

១៩. "អថ ខោ, ភគ្គវ, ជាលិយោ ទារុបត្តិកន្តេវាសី ឧដ្ឋាយាសនា តំ បរិសំ ឯតទវោច – 'តេន ហិ, ភោ, មុហុត្តំ តាវ អាគមេថ, យាវាហំ គច្ឆាមិ; អប្បេវ នាម អហម្បិ សក្កុណេយ្យំ អចេលំ បាថិកបុត្តំ ឥមំ បរិសំ អានេតុ"ន្តិ.

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᨩᩣᩃᩥᨿᩮᩣ ᨴᩣᩁᩩᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᨿᩮᨶ ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩩᨠᨡᩣᨱᩩᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣᩁᩣᨾᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ᪨ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩮᩃᩴ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᩮ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩦ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨶᩮᨧᨿᩥᨠᩣ ᨶᩣᨶᩣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᩈᨾᨱᩮᩣᨸᩥ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩮ ᩑᩈᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᩈᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣ – ᩈᨾᨱᩮᩣᨸᩥ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨬᩣᨱᩅᩣᨴᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨲᨴ᩠ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᨲᨴ᩠ᨴᩥᨣᩩᨱᩣᩉᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩔᩮᩅ, ᨡᩮᩣ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩏᨸᨯ᩠ᨰᨸᨳᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨮᨾᩴᨿᩮᩅ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᩈᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᨾᨱᩮᨶ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᩈᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣ – ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᩥᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩦᨶᩴ ᩑᩅᨾᩔ – ᨿᩴ ᩋᨧᩮᩃᩴ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩁᨲ᩠ᨲᩣᩉᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨿᩩᨣᩮᩉᩥ ᩋᩣᩅᩥᨬ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩣ ᩅᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩑᩅᨾᩔ – ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩮᨶᩮᩅ ᨲᩮ ᨩᨿᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾ, ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᨸᩁᩣᨩᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ‘ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ’ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩈᩴᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩣᨸᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᨩᩣᩃᩥᨿᩮᩣ ᨴᩣᩁᩩᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩋᨧᩮᩃᩴ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᨠᩥᩴ ᩈᩩ ᨶᩣᨾ ᨲᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨸᩣᩅᩮᩊᩣ ᩈᩩ ᨶᩣᨾ ᨲᩮ ᨸᩦᨮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨶᩣ, ᨸᩦᨮᨠᩴ ᩈᩩ ᨶᩣᨾ ᨲᩮ ᨸᩣᩅᩮᩊᩣᩈᩩ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨶᩴ? ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩈᩴᩈᨸ᩠ᨸᩈᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥ ᩋᩣᩈᨶᩣᨸᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩈᩴᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩣᨸᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪙᪨ “ᨿᨴᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᨩᩣᩃᩥᨿᩮᩣ ᨴᩣᩁᩩᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ – ‘ᨸᩁᩣᨽᩪᨲᩁᩪᨸᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ‘ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩣᨾᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩈᩴᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩣᨸᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨶᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

‘ᨽᩪᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᩦᩉᩔ ᨾᩥᨣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩁᩴ ᩅᩁᩴ ᨾᩥᨣᩈᩴᨥᩮ [ᨾᩥᨣᩈᩴᨥᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨴᩩᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨾᩩᨴᩩᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨽᨠ᩠ᨡᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

‘ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᩦᩉᩮᩣ ᨾᩥᨣᩁᩣᨩᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ, ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥ, ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩈᩥ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩁᩴ ᩅᩁᩴ ᨾᩥᨣᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨴᩩᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨾᩩᨴᩩᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨽᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᩈᩥ᪨

᪑᪕᪨ ‘ᨲᩔᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᩦᩉᩔ ᨾᩥᨣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩥᨥᩣᩈᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᨩᩁᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᩮᩣ [ᨩᩁᩈᩥᨣᩣᩃᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨴᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨻᩃᩅᩣ ᨧ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩔ ᨩᩁᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨠᩮᩣ ᨧᩣᩉᩴ, ᨠᩮᩣ ᩈᩦᩉᩮᩣ ᨾᩥᨣᩁᩣᨩᩣ᪨ ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩁᩴ ᩅᩁᩴ ᨾᩥᨣᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨴᩩᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨾᩩᨴᩩᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨽᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

‘ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨩᩁᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᩈᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ, ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥ, ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩈᩥ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᨠᩴᨿᩮᩅ ᩋᨶᨴᩥ ᨽᩮᩁᨱ᩠ᨯᨠᩴᨿᩮᩅ [ᨽᩮᨴᨱ᩠ᨯᨠᩴᨿᩮᩅ (ᨠ᪨)] ᩋᨶᨴᩥ, ᨠᩮ ᨧ ᨨᩅᩮ ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᩮ, ᨠᩮ ᨸᨶ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩮᨲᩥ [ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩮ (?)]᪨

‘ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᩩᨣᨲᩣᨸᨴᩣᨶᩮᩈᩩ ᨩᩦᩅᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩣᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩣᩈᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ᪨ ᨠᩮ ᨧ ᨨᩅᩮ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨠᩣ ᨧ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᩣᨴᨶᩣ’ᨲᩥ᪨

᪑᪖᪨ “ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᩅ, ᨩᩣᩃᩥᨿᩮᩣ ᨴᩣᩁᩩᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩍᨾᩣᨿ ᩏᨸᨾᩣᨿ ᨶᩮᩅ ᩋᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᩋᨧᩮᩃᩴ ᨸᩣᨳᩥᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨾ᩠ᩉᩣᩋᩣᩈᨶᩣ ᨧᩣᩅᩮᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

‘ᩈᩦᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᩮᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣᨶ,

ᩋᨾᨬ᩠ᨬᩥ ᨠᩮᩣᨲ᩠ᨳᩩ ᨾᩥᨣᩁᩣᨩᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ;

ᨲᨳᩮᩅ [ᨲᨿᩮᩅ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩈᩮᩣ ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᨠᩴ ᩋᨶᨴᩥ,

ᨠᩮ ᨧ ᨨᩅᩮ ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᩮ ᨠᩮ ᨸᨶ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩮ’ᨲᩥ᪨

‘ឯវមេវ ខោ ត្វំ, អាវុសោ បាថិកបុត្ត, សុគតាបទានេសុ ជីវមានោ សុគតាតិរិត្តានិ ភុញ្ជមានោ តថាគតេ អរហន្តេ សម្មាសម្ពុទ្ធេ អាសាទេតព្ពំ មញ្ញសិ។ កេ ច ឆវេ បាថិកបុត្តេ, កា ច តថាគតានំ អរហន្តានំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ អាសាទនា’តិ។

១០។ “យតោ ខោ, ភគ្គវ, ជាលិយោ ទារុបត្តិកន្តេវាសី ឥមាយបិ ឧបមាយ នេវ អសក្ខិ អចលំ បាថិកបុត្តំ តម្ហា អាសនា ចាវេតុំ។ អថ នំ ឯតទវោច –

‘អញ្ញំ អនុចង្កមនំ, អត្តានំ វិឃាសេ សមេក្ខិយ;

យាវ អត្តានំ ន បស្សតិ, កោត្ថុ តាវ ព្យគ្ឃោតិ មញ្ញតិ។

តថេវ សោ សិង្គាលកំ អនទិ;

កេ ច ឆវេ សិង្គាលេ កេ បន សីហនាទេ’តិ។

‘ឯវមេវ ខោ ត្វំ, អាវុសោ បាថិកបុត្ត, សុគតាបទានេសុ ជីវមានោ សុគតាតិរិត្តានិ ភុញ្ជមានោ តថាគតេ អរហន្តេ សម្មាសម្ពុទ្ធេ អាសាទេតព្ពំ មញ្ញសិ។ កេ ច ឆវេ បាថិកបុត្តេ, កា ច តថាគតានំ អរហន្តានំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ អាសាទនា’តិ។

១១។ “យតោ ខោ, ភគ្គវ, ជាលិយោ ទារុបត្តិកន្តេវាសី ឥមាយបិ ឧបមាយ នេវ អសក្ខិ អចលំ បាថិកបុត្តំ តម្ហា អាសនា ចាវេតុំ។ អថ នំ ឯតទវោច –

‘ភុត្វាន ភេកេ [ភិង្កេ (ក។)] ខលមូសិកាយោ,

កដសីសុ ខិត្តានិ ច កោណបានិ [កូណបានិ (ស្យា។)];

មហាវនេ សុញ្ញវនេ វិវឌ្ឍោ,

អមញ្ញិ កោត្ថុ មិគរាជាហមស្មិ។

តថេវ សោ សិង្គាលកំ អនទិ;

កេ ច ឆវេ សិង្គាលេ កេ បន សីហនាទេ'តិ។

'ឯវមេវ ខោ ត្វំ, អាវុសោ បាដិកបុត្ត, សុគតាបទានេសុ ជីវមានោ សុគតាតិរិត្តានិ ភុញ្ជមានោ តថាគតេ អរហន្តេ សម្មាសម្ពុទ្ធេ អាសាទេតព្ពំ មញ្ញសិ។ កេ ច ឆវេ បាដិកបុត្តេ, កា ច តថាគតានំ អរហន្តានំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ អាសាទនា'តិ។

១៧។ "យតោ ខោ, ភគ្គវ, ជាលិយោ ទារុបត្តិកន្តេវាសី ឥមិនាបិ ឱបម្មេន នេវ អសក្ខិ អចេលំ បាដិកបុត្តំ តម្ហា អាសនា ចាវេតុំ។ អថ តំ បរិសំ អាគន្ត្វា ឯវមារោចេសិ – 'បរាភូតរូបោ, ភោ, អចេលោ បាដិកបុត្តោ អាយាមិ អាវុសោ, អាយាមិ អាវុសោតិ វត្វា តត្ថេវ សំសប្បតិ, ន សក្កោតិ អាសនាបិ វុដ្ឋាតុ'ន្តិ។

១៨។ "ឯវំ វុត្តេ, អហំ, ភគ្គវ, តំ បរិសំ ឯតទវោចំ – 'អភព្ពោ ខោ, អាវុសោ, អចេលោ បាដិកបុត្តោ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា មម សម្មុខីភាវំ អាគន្តុំ។ សចេបិស្ស ឯវមស្ស – អហំ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស សម្មុខីភាវំ គច្ឆេយ្យន្តិ, មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យ។ សចេបាយស្មន្តានំ លិច្ឆវីនំ ឯវមស្ស – មយំ អចេលំ បាដិកបុត្តំ វរត្តាហិ ពន្ធិត្វា នាគេហិ [គោយុគេហិ (សព្ពត្ថ) អដ្ឋកថា បស្សិតព្ពា] អាវិញ្ឆេយ្យាមាតិ។ តា វរត្តា ឆិជ្ជេយ្យុំ បាដិកបុត្តោ វា។ អភព្ពោ បន អចេលោ បាដិកបុត្តោ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា មម សម្មុខីភាវំ អាគន្តុំ។ សចេបិស្ស ឯវមស្ស – អហំ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស សម្មុខីភាវំ គច្ឆេយ្យន្តិ, មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យា'តិ។

១៩។ "អថ ខ្វាហំ, ភគ្គវ, តំ បរិសំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិំ សមាទបេសិំ សមុត្តេជេសិំ សម្បហំសេសិំ, តំ បរិសំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា មហាពន្ធនា មោក្ខំ ករិត្វា ចតុរាសីតិបាណសហស្សានិ មហាវិទុគ្គា ឧទ្ធរិត្វា តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា សត្តតាលំ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អញ្ញំ សត្តតាលម្បិ អច្ចិំ [អគ្គិំ (ស្យា។)] អភិនិម្មិនិត្វា បជ្ជលិត្វា ធូមាយិត្វា [ធូបាយិត្វា (សី។ បី។)] មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ បច្ចុដ្ឋាសិំ។

២០។ "អថ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អហំ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តំ លិច្ឆវិបុត្តំ ឯតទវោចំ – 'តំ កិំ មញ្ញសិ, សុនក្ខត្ត, យថេវ តេ អហំ អចេលំ បាដិកបុត្តំ អារព្ភ ព្យាកាសិំ, តថេវ តំ វិបាកំ អញ្ញថា វា'តិ? 'យថេវ មេ, ភន្តេ, ភគវា អចេលំ បាដិកបុត្តំ អារព្ភ ព្យាកាសិ, តថេវ តំ វិបាកំ, នោ អញ្ញថា'តិ។

'តំ កិំ មញ្ញសិ, សុនក្ខត្ត, យទិ ឯវំ សន្តេ កតំ វា ហោតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ, អកតំ វា'តិ? 'អទ្ធា ខោ, ភន្តេ, ឯវំ សន្តេ កតំ ហោតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ, នោ អកត'ន្តិ។ 'ឯវម្បិ ខោ មំ ត្វំ, មោឃបុរិស, ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ករោន្តំ ឯវំ

វទេសិ – ន ហិ បន មេ, ភន្តេ, ភគវា ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ករោតីតិ។ បស្ស, មោឃបុរិស, យាវញ្ច តេ ឥទំ អបរទ្ធ’ន្តិ។

“ឯវម្បិ ខោ, ភគ្គវ, សុនក្ខត្តោ លិច្ឆវិបុត្តោ មយា វុច្ចមានោ អបក្កមេវ ឥមស្មា ធម្មវិនយា, យថា តំ អាបាយិកោ នេរយិកោ។

អគ្គញ្ញាបញ្ញត្តិកថា

១៤។ “អគ្គញ្ញញ្ចាហំ, ភគ្គវ, បជានាមិ។ តញ្ច បជានាមិ [“តញ្ចបជានាមី”តិ បទំ ស្យាបោត្ថកេ នត្ថិ], តតោ ច ឧត្តរិតរំ បជានាមិ, តញ្ច បជានំ [បជានតំ (ស្យា។ ក។) អដ្ឋកថាសំវណ្ណនា បស្សិតព្ពា] ន បរាមសាមិ, អបរាមសតោ ច មេ បច្ចត្តញ្ញេវ និព្ពុតិ វិទិតា, យទភិជានំ តថាគតោ នោ អនយំ អាបជ្ជតិ ។

១៥។ “សន្តិ, ភគ្គវ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឥស្សរកុត្តំ ព្រហ្មកុត្តំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេន្តិ។ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘សច្ចំ កិរ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥស្សរកុត្តំ ព្រហ្មកុត្តំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ? តេ ច មេ ឯវំ បុដ្ឋា, ‘អាមោ’តិ [អាមាតិ (ស្យា។)] បដិជានន្តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘កថំវិហិតកំ បន [កថំ វិហិតកំ នោ បន (ក។)] តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥស្សរកុត្តំ ព្រហ្មកុត្តំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ? តេ មយា បុដ្ឋា ន សម្បាយន្តិ, អសម្បាយន្តា មមញ្ញេវ បដិបុច្ឆន្តិ។ តេសាហំ បុដ្ឋោ ព្យាករោមិ –

១៦។ ‘ហោតិ ខោ សោ, អាវុសោ, សមយោ យំ កទាចិ ករហចិ ទីឃស្ស អទ្ធុនោ អច្ចយេន អយំ លោកោ សំវដ្ដតិ។ សំវដ្ដមានេ លោកេ យេភុយ្យេន សត្តា អាភស្សរសំវត្តនិកា ហោន្តិ។ តេ តត្ថ ហោន្តិ មនោមយា បីតិភក្ខា សយំបភា អន្តលិក្ខចរា សុភដ្ឋាយិនោ ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋន្តិ។

‘ហោតិ ខោ សោ, អាវុសោ, សមយោ យំ កទាចិ ករហចិ ទីឃស្ស អទ្ធុនោ អច្ចយេន អយំ លោកោ វិវដ្ដតិ។ វិវដ្ដមានេ លោកេ សុញ្ញំ ព្រហ្មវិមានំ បាតុភវតិ។ អថ ខោ [អថ (សី។ ស្យា។ បី។)] អញ្ញតរោ សត្តោ អាយុក្ខយា វា បុញ្ញក្ខយា វា អាភស្សរកាយា ចវិត្វា សុញ្ញំ ព្រហ្មវិមានំ ឧបបជ្ជតិ ។ សោ តត្ថ ហោតិ មនោមយោ បីតិភក្ខោ សយំបភោ អន្តលិក្ខចរោ សុភដ្ឋាយី, ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋតិ។

‘តស្ស តត្ថ ឯកកស្ស ទីឃរត្តំ និវុសិតត្តា អនភិរតិ បរិតស្សនា ឧប្បជ្ជតិ – អហោ វត អញ្ញេបិ សត្តា ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆេយ្យុន្តិ។ អថ អញ្ញេបិ សត្តា អាយុក្ខយា វា បុញ្ញក្ខយា វា អាភស្សរកាយា ចវិត្វា ព្រហ្មវិមានំ ឧបបជ្ជន្តិ តស្ស សត្តស្ស សហព្យតំ។ តេបិ តត្ថ ហោន្តិ មនោមយា បីតិភក្ខា សយំបភា អន្តលិក្ខចរា សុភដ្ឋាយិនោ, ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋន្តិ។

១៧។ ‘តត្រាវុសោ, យោ សោ សត្តោ បឋមំ ឧបបន្នោ, តស្ស ឯវំ ហោតិ – អហមស្មិ ព្រហ្មា មហាព្រហ្មា អភិភូ អនភិភូតោ អញ្ញទត្ថុទសោ វសវត្តី ឥស្សរោ កត្តា និម្មាតា សេដ្ឋោ សជិតា [សញ្ជិតា (សី។ បី។), សជ្ជិតា (ស្យា។ ក។)] វសី បិតា ភូតភព្យានំ, មយា

ច្ពុរេយ សត្តា តិម្ពិតា៓ ថំ កិស្ស ហេតុ? យយត្យ៉ាបុត្តេ ខុតចហោសិ – អហោ ចត អញ្ញោបិ សត្តា ច្ពុត្តត្ត អាកច្ឆេយ្យុន្តិ; ច្ពុតិ យយ ច យតោបហិតិ៓ ច្ពុរេយ ច សត្តា ច្ពុត្តត្ត អាកតាតិ៓

‘ឃេបិ តេ សត្តា បច្ឆា ខ្ពបបន្នា, តេសម្បិ ខុចំ ហោតិ – អយំ ខោ ភចំ ព្រហ្មា យហាព្រហ្មា អភិភូ អតភិភូតោ អញ្ញេទត្ថុទសោ ចសចត្តី ច្ពុស្សរោ កត្តា តិម្មាតា សេដ្ឋោ សជិតា ចសី បិតា ភូតភព្យានំ; ច្ពុយិតា យយំ តោតា ព្រហ្មុនា តិម្ពិតា៓ ថំ កិស្ស ហេតុ? ច្ពុយត្យ៉ាយយំ អទ្ទសាយ ច្ពុធ បធមំ ខ្ពបបន្នំ; យយំ បតាយ្បច្ឆា ខ្ពបបន្នាតិ៓

១០៓ ‘តត្រាចុសោ, ឃោ សោ សត្តា បធមំ ខ្ពបបន្នោ, សោ ឌីឃាយុកតរោ ច ហោតិ ចណ្ណចន្តតរោ ច យហេសក្ខតរោ ច៓ ឃេ បត តេ សត្តា បច្ឆា ខ្ពបបន្នា, តេ អប្បាយុកតរា ច ហោន្តិ ទុព្ពណ្ណតរា ច អប្បេសក្ខតរា ច៓

‘ធាតំ ខោ បតេថំ, អាចុសោ, ចិជ្ជតិ, ឃំ អញ្ញតរោ សត្តា តម្បាកាឃា ចចិត្វា ច្ពុត្តត្ត អាកច្ឆតិ៓ ច្ពុត្តត្ត អាកតោ សមាតោ អការស្មា អតការិឃំ បព្ពជតិ៓ អការស្មា អតការិឃំ បព្ពជិតោ សមាតោ អាតប្បយត្វាយ បធាតយត្វាយ អតុយោកយត្វាយ អប្បមាទយត្វាយ សម្មាយតសិការយត្វាយ តធារូបំ ចេតោសយាធិ ថុសតិ, ឃធាសយាហិតេ ចិត្តេ ថំ បុព្ពេតិចាសំ អតុស្សរតិ; តតោ បរំ តាតុស្សរតិ៓

‘សោ ខុចយាហ – ឃោ ខោ សោ ភចំ ព្រហ្មា យហាព្រហ្មា អភិភូ អតភិភូតោ អញ្ញេទត្ថុទសោ ចសចត្តី ច្ពុស្សរោ កត្តា តិម្មាតា សេដ្ឋោ សជិតា ចសី បិតា ភូតភព្យានំ, ឃេត យយំ តោតា ព្រហ្មុនា តិម្ពិតា៓ សោ តិច្ចោ ធុចោ [សស្សតោ ឌីឃាយុកោ (ស្យា៓ ក៓)] សស្សតោ អចិបរិណាយធម្មោ សស្សតិសយំ តថេច ឋស្សតិ៓ ឃេ បត យយំ អហុម្ហាតេត តោតា ព្រហ្មុនា តិម្ពិតា, តេ យយំ អតិច្ចា អទ្ធុចា [អទ្ធុចា អសស្សតា (ស្យា៓ ក៓)] អប្បាយុកា ចចតធម្មា ច្ពុត្តត្ត អាកតា’តិ៓ ខុចំចិហិតកំ តោ តុមេ្ហអាយស្មន្តោ ច្ពុស្សរកុត្តំ ព្រហ្មកុត្តំ អាចរិយកំ អក្កញ្ញំ បញ្ញេបេថាតិ៓ ‘តេ ខុចយាហំសុ – ខុចំ ខោ តោ, អាចុសោ តោតយ, សុតំ, ឃថេចាឃស្មា តោតយោ អាហា’តិ៓ “អក្កញ្ញាញាហំ, ភក្កច, បជាតាមិ៓ តញ្ច បជាតាមិ, តតោ ច ឧត្តរិតរំ បជាតាមិ, តញ្ច បជាតំ ត បរាមសាមិ, អបរាមសតោ ច មេ បច្ចត្តញ្ញេច តិព្ពុតិ ចិជិតា៓ ឃទភិជាតំ តធាកតោ តោ អតយំ អាបជ្ជតិ៓

១៤៓ “សន្តិ, ភក្កច, ខុកេ សយណព្រាហ្មណា ចិឌ្ឍាបទោសិកំ អាចរិយកំ អក្កញ្ញំ បញ្ញេបេន្តិ៓ ត្យាហំ ខ្ពបសង្កមិត្វា ខុចំ ចទាមិ – ‘សច្ចំ កិរ តុមេ្ហអាយស្មន្តោ ចិឌ្ឍាបទោសិកំ អាចរិយកំ អក្កញ្ញំ បញ្ញេបេថា’តិ? តេ ច មេ ខុចំ បុដ្ឋា ‘អាមោ’តិ បដិជាតន្តិ៓ ត្យាហំ ខុចំ ចទាមិ – ‘កធំចិហិតកំ បត តុមេ្ហអាយស្មន្តោ ចិឌ្ឍាបទោសិកំ អាចរិយកំ អក្កញ្ញំ បញ្ញេបេថា’តិ? តេ យយា បុដ្ឋា ត សម្បាយន្តិ, អសម្បាយន្តា យយេញ្ញេច បដិបុច្ឆន្តិ, តេសាហំ បុដ្ឋោ ព្យាករោមិ –

១៦៓ ‘សន្តាចុសោ, ចិឌ្ឍាបទោសិកា តាយ ទេចា៓ តេ អតិចេលំ ហស្សចិឌ្ឍារតិធម្មសមាបន្នា [ហសចិឌ្ឍារតិធម្មសមាបន្នា (ក៓)] ចិហរន្តិ៓ តេសំ អតិចេលំ ហស្សចិឌ្ឍារតិធម្មសមាបន្នានំ ចិហរតំ សតិ សម្មុស្សតិ, សតិយា សម្មោសា [សតិយា សម្មោសាយ (ស្យា៓)] តេ ទេចា តម្បា

កាយា ចវន្តិ។

‘ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ, យំ អញ្ញតរោ សត្តោ តម្ហាកាយា ចវិត្វា ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ, ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ សមានោ អាតប្បមន្វាយ បធានមន្វាយ អនុយោគមន្វាយ អប្បមាទមន្វាយ សម្មាមនសិការមន្វាយ តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ តំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ; តតោ បរំ នានុស្សរតិ។

‘សោ ឯវមាហ – យេ ខោ តេ ភោន្តោ ទេវា ន ខិឌ្ឌាបទោសិកា តេ ន អតិវេលំ ហស្សខិឌ្ឌារតិធម្មសមាបន្នា វិហរន្តិ។ តេសំ នាតិវេលំ ហស្សខិឌ្ឌារតិធម្មសមាបន្នានំ វិហរតំ សតិ ន សម្មុស្សតិ, សតិយា អសម្មោសា តេ ទេវា តម្ហាកាយា ន ចវន្តិ, និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សន្តិ។ យេ បន មយំ អហុម្ហា ខិឌ្ឌាបទោសិកា តេ មយំ អតិវេលំ ហស្សខិឌ្ឌារតិធម្មសមាបន្នា វិហរិម្ហា តេសំ នោ អតិវេលំ ហស្សខិឌ្ឌារតិធម្មសមាបន្នានំ វិហរតំ សតិ សម្មុស្សតិ, សតិយា សម្មោសា ឯវំ [សម្មោសា ឯវ (សី។ បី។) សម្មោសា តេ (ស្យា។ ក។)] មយំ តម្ហាកាយា ចុតា, អនិច្ចា អទ្ធុវា អប្បាយុកា ចវនធម្មា ឥត្ថត្តំ អាគតាតិ។ ឯវំវិហិតកំ នោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ខិឌ្ឌាបទោសិកំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ។ ‘តេ ឯវមាហំសុ – ឯវំ ខោ នោ, អាវុសោ គោតម, សុតំ, យថេវាយស្មា គោតមោ អាហា’តិ។ “អគ្គញ្ញញ្ចាហំ, ភគ្គវ, បជានាមិ...បេ... យទភិជានំ តថាគតោ នោ អនយំ អាបជ្ជតិ។

៣២។ “សន្តិ, ភគ្គវ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មនោបទោសិកំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេន្តិ។ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘សច្ចំ កិរ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មនោបទោសិកំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ? តេ ច មេ ឯវំ បុដ្ឋា ‘អាមោ’តិ បដិជានន្តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘កថំវិហិតកំ បន តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មនោបទោសិកំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ? តេ មយា បុដ្ឋា ន សម្បាយន្តិ, អសម្បាយន្តា មមញ្ញេវ បដិបុច្ឆន្តិ។ តេសាហំ បុដ្ឋោ ព្យាករោមិ –

៣៣។ ‘សន្តាវុសោ, មនោបទោសិកា នាម ទេវា។ តេ អតិវេលំ អញ្ញមញ្ញំ ឧបនិជ្ឈាយន្តិ។ តេ អតិវេលំ អញ្ញមញ្ញំ ឧបនិជ្ឈាយន្តា អញ្ញមញ្ញម្ហិ ចិត្តានិ បទូសេន្តិ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ បទុដ្ឋចិត្តា កិលន្តកាយា កិលន្តចិត្តា។ តេ ទេវា តម្ហាកាយា ចវន្តិ។

‘ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ, យំ អញ្ញតរោ សត្តោ តម្ហាកាយា ចវិត្វា ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ។ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ។ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ សមានោ អាតប្បមន្វាយ បធានមន្វាយ អនុយោគមន្វាយ អប្បមាទមន្វាយ សម្មាមនសិការមន្វាយ តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ តំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ, តតោ បរំ នានុស្សរតិ។

‘សោ ឯវមាហ – យេ ខោ តេ ភោន្តោ ទេវា ន មនោបទោសិកា តេ នាតិវេលំ អញ្ញមញ្ញំ ឧបនិជ្ឈាយន្តិ។ តេ នាតិវេលំ អញ្ញមញ្ញំ ឧបនិជ្ឈាយន្តា អញ្ញមញ្ញម្ហិ ចិត្តានិ នប្បទូសេន្តិ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ អប្បទុដ្ឋចិត្តា អកិលន្តកាយា អកិលន្តចិត្តា។ តេ ទេវា តម្ហា

[អកិលន្តចិត្តា តម្ហា(ក.)] កាយា ន ចវន្តិ, និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សន្តិ។ យេ បន មយំ អហុម្ហា មនោបទោសិកា, តេ មយំ អតិវេលំ អញ្ញមញ្ញំ ឧបនិជ្ឈាយិម្ហា, តេ មយំ អតិវេលំ អញ្ញមញ្ញំ ឧបនិជ្ឈាយន្តា អញ្ញមញ្ញម្ហិ ចិត្តានិ បទូសិម្ហា [បទោសិយិម្ហា(ស្យា.), បទូសយិម្ហា(?)]។ តេ មយំ អញ្ញមញ្ញំ បទុដ្ឋចិត្តា កិលន្តកាយា កិលន្តចិត្តា។ ឯវំ មយំ [កិលន្តចិត្តាឯវ មយំ (សី. បី.), កិលន្តចិត្តា (ក.)] តម្ហា កាយា ចុតា, អនិច្ចា អទ្ធុវា អប្បាយុកា ចវនធម្មា ឥត្ថត្តំ អាគតាតិ។ ឯវំវិហិតកំ នោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មនោបទោសិកំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ។ ‘តេ ឯវមាហំសុ – ឯវំ ខោ នោ, អាវុសោ គោតម, សុតំ, យថេវាយស្មា គោតមោ អាហា’តិ។ “អគ្គញ្ញញ្ចាហំ, ភគ្គវ, បជានាមិ...បេ... យទភិញ្ញាយ តថាគតោ នោ អនយំ អាបជ្ជតិ។

៣៥. “សន្តិ, ភគ្គវ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា អធិច្ចសមុប្បន្នំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេន្តិ។ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘សច្ចំ កិរ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ អធិច្ចសមុប្បន្នំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ? តេ ច មេ ឯវំ បុដ្ឋា ‘អាមោ’តិ បដិជានន្តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘កថំវិហិតកំ បន តុម្ហេ អាយស្មន្តោ អធិច្ចសមុប្បន្នំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ? តេ មយា បុដ្ឋា ន សម្បាយន្តិ, អសម្បាយន្តា មមញ្ញេវ បដិបុច្ឆន្តិ។ តេសាហំ បុដ្ឋោ ព្យាករោមិ –

៣៦. ‘សន្តាវុសោ, អសញ្ញសត្តា នាម ទេវា។ សញ្ញុប្បាទា ច បន តេ ទេវា តម្ហា កាយា ចវន្តិ។

‘ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ។ យំ អញ្ញតរោ សត្តោ តម្ហា កាយា ចវិត្វា ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ។ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ។ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ សមានោ អាតប្បមន្វាយ បធានមន្វាយ អនុយោគមន្វាយ អប្បមាទមន្វាយ សម្មាមនសិការមន្វាយ តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ តំ [ឋានំ បនំ (ព្រហ្មជាលសុត្តេ ន ទិស្សតិ។ ឯវំ (បី. ក.)] សញ្ញុប្បាទំ អនុស្សរតិ, តតោ បរំ នានុស្សរតិ។

‘សោ ឯវមាហ – អធិច្ចសមុប្បន្នោ អត្តា ច លោកោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? អហញ្ហិ បុព្វេ នាហោសិំ, សោម្ហិ ឯតរហិ អហុត្វា សត្តាយ [សត្តកាយ (សី. បី.), សត្តាយ (ក. សី.)] បរិណតោតិ។ ឯវំវិហិតកំ នោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ អធិច្ចសមុប្បន្នំ អាចរិយកំ អគ្គញ្ញំ បញ្ញបេថា’តិ? ‘តេ ឯវមាហំសុ – ឯវំ ខោ នោ, អាវុសោ គោតម, សុតំ យថេវាយស្មា គោតមោ អាហា’តិ។ “អគ្គញ្ញញ្ចាហំ, ភគ្គវ, បជានាមិ តតោ ច ឧត្តរិតរំ បជានាមិ, តញ្ច បជានំ ន បរាមសាមិ, អបរាមសតោ ច មេ បច្ចត្តញ្ញេវ និព្ពុតិ វិទិតា។ យទភិញ្ញាយ តថាគតោ នោ អនយំ អាបជ្ជតិ។

៣៧. “ឯវំវាទឹ ខោ មំ, ភគ្គវ, ឯវមក្ខាយឹ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា អសតា តុច្ឆា មុសា អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តិ – ‘វិបរីតោ សមណោ គោតមោ ភិក្ខវោ ច។ សមណោ គោតមោ ឯវមាហ – យស្មិំ សមយេ សុភំ វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, សព្វំ តស្មិំ សមយេ អសុភន្ត្វេ [អសុភន្ត្វេវ (សី. ស្យា. បី.)] បជានាតី’តិ [សញ្ជានាតីតិ (សី. បី.)]។ ន ខោ បនាហំ, ភគ្គវ, ឯវំ វទាមិ – ‘យស្មិំ សមយេ សុភំ វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, សព្វំ តស្មិំ សមយេ អសុភន្ត្វេវ បជានាតី’តិ។ ឯវញ្ច ខ្វាហំ, ភគ្គវ, វទាមិ – ‘យស្មិំ សមយេ សុភំ វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ

វិហរតិ, សុភន្តេវ តស្មិំ សមយេ បជានាតី’តិ។

“តេ ច, ភន្តេ, វិបរីតា, យេ ភគវន្តំ វិបរីតតោ ទហន្តិ ភិក្ខវេ ច។ ឯវំបសន្នោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតិ។ បហោតិ មេ ភគវា តថា ធម្មំ ទេសេតុំ, យថា អហំ សុភំ វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ”ន្តិ។

៣៥។ “ទុក្ករំ ខោ ឯតំ, ភគ្គវ, តយា អញ្ញទិដ្ឋិកេន អញ្ញខន្តិកេន អញ្ញរុចិកេន អញ្ញត្រាយោគេន អញ្ញត្រាចរិយកេន សុភំ វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិតុំ។ ឥង្ឃ ត្វំ, ភគ្គវ, យោ ច តេ អយំ មយិ បសាទោ, តមេវ ត្វំ សាធុកមនុរក្ខា”តិ។ “សចេ តំ, ភន្តេ, មយា ទុក្ករំ អញ្ញទិដ្ឋិកេន អញ្ញខន្តិកេន អញ្ញរុចិកេន អញ្ញត្រាយោគេន អញ្ញត្រាចរិយកេន សុភំ វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិតុំ។ យោ ច មេ អយំ, ភន្តេ, ភគវតិ បសាទោ, តមេវាហំ សាធុកមនុរក្ខិស្សាមី”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនោ ភគ្គវគោត្តោ បរិព្ពាជកោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទីតិ។

បាថិកសុត្តំ [បាដិកសុត្តន្តំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] និដ្ឋិតំ បឋមំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪂᪨ ᩏᨴᩩᨾ᩠ᨻᩁᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ

᪄᪉᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᩏᨴᩩᨾ᩠ᨻᩁᩥᨠᩣᨿ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣᩁᩣᨾᩮ ᨸᨭᩥᩅᩈᨲᩥ ᨾᩉᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩥᩴᩈᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩈᨲᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᨴᩥᩅᩣ ᨴᩥᩅᩔ [ᨴᩥᩅᩣᨴᩥᩅᩔᩮᩅ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩁᩣᨩᨣᩉᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩔ ᨣᩉᨸᨲᩥᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᩋᨠᩣᩃᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ᪨ ᨾᨶᩮᩣᨽᩣᩅᨶᩦᨿᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩈᨾᨿᩮᩣ ᨴᩔᨶᩣᨿ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩣ ᨾᨶᩮᩣᨽᩣᩅᨶᩦᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ᪨ ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨿᩮᨶ ᩏᨴᩩᨾ᩠ᨻᩁᩥᨠᩣᨿ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣᩁᩣᨾᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩏᨴᩩᨾ᩠ᨻᩁᩥᨠᩣᨿ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣᩁᩣᨾᩮᩣ, ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ᪨

᪅᪀᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᨾᩉᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᨶᩥᨿᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩈᨴ᩠ᨴᨾᩉᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣᨿ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩁᩣᨩᨠᨳᩴ ᨧᩮᩣᩁᨠᨳᩴ ᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᨠᨳᩴ ᩈᩮᨶᩣᨠᨳᩴ ᨽᨿᨠᨳᩴ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨠᨳᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᨠᨳᩴ ᨸᩣᨶᨠᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨠᨳᩴ ᩈᨿᨶᨠᨳᩴ ᨾᩣᩃᩣᨠᨳᩴ ᨣᨶ᩠ᨵᨠᨳᩴ ᨬᩣᨲᩥᨠᨳᩴ ᨿᩣᨶᨠᨳᩴ ᨣᩣᨾᨠᨳᩴ ᨶᩥᨣᨾᨠᨳᩴ ᨶᨣᩁᨠᨳᩴ ᨩᨶᨸᨴᨠᨳᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨠᨳᩴ ᩈᩪᩁᨠᨳᩴ ᩅᩥᩈᩥᨡᩣᨠᨳᩴ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᨳᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩮᨲᨠᨳᩴ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨠᨳᩴ ᩃᩮᩣᨠᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨠᩴ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨠᩴ ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᨠᨳᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ᪨

᪅᪁᪨ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨣᩉᨸᨲᩥᩴ ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᩅ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩴ ᨸᩁᩥᩈᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᩈᩥ – “ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨾᩣ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᨾᨠᨲ᩠ᨳ᪨ ᩋᨿᩴ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥ᪨ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᨸᨭᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᨠᩣᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᩅᩥᨶᩦᨲᩣ , ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨸᩁᩥᩈᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩮ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

᪅᪂᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ, ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᨶ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩴ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩮ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᩈᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩏᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩈᨴ᩠ᨴᨾᩉᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨠᨳᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩁᩣᨩᨠᨳᩴ...ᨸᩮ... ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᨠᨳᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨡᩮᩣ [ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩅᨶᨸᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨸᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩣᨶᩥ ᩅᩥᨩᨶᩅᩣᨲᩣᨶᩥ ᨾᨶᩩᩔᩁᩣᩉᩔᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩈᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨

៥១. ឯវំ វុត្តេ និគ្រោធោ បរិព្វាជកោ សន្ធានំ គហបតិំ ឯតទវោច – “យគ្ឃេ គហបតិ, ជានេយ្យាសិ, កេន សមណោ គោតមោ សទ្ធិំ សល្លបតិ, កេន សាកច្ឆំ សមាបជ្ជតិ, កេន បញ្ញាវេយ្យត្តិយំ សមាបជ្ជតិ? សុញ្ញាគារហតា សមណស្ស គោតមស្ស បញ្ញា អបរិសាវចរោ សមណោ គោតមោ នាលំ សល្លាបាយ. សោ អន្តមន្តានេវ សេវតិ [អន្តបន្តានេវ (ស្យា.)]. សេយ្យថាបិ នាម គោកាណា បរិយន្តចារិនី អន្តមន្តានេវ សេវតិ. ឯវមេវ សុញ្ញាគារហតា សមណស្ស គោតមស្ស បញ្ញា; អបរិសាវចរោ សមណោ គោតមោ; នាលំ សល្លាបាយ; សោ អន្តមន្តានេវ សេវតិ. ឥង្ឃ, គហបតិ, សមណោ គោតមោ ឥមំ បរិសំ អាគច្ឆេយ្យ, ឯកបញ្ហេនេវ នំ សំសាទេយ្យាម [សំហរេយ្យាម (ក.)], តុច្ឆកុម្ភីវ នំ មញ្ញេ ឱរោសេយ្យាមា”តិ.

៥២. អស្សោសិ ខោ ភគវា ទិព្វាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ និគ្រោធស្ស បរិព្វាជកស្ស សន្ធានេន គហបតិនា សទ្ធិំ ឥមំ កថាសល្លាបំ. អថ ខោ ភគវា គិជ្ឈកូដា បព្វតា ឱរោហិត្វា យេន សុមាគធាយ តីរេ មោរនិវាបោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា សុមាគធាយ តីរេ មោរនិវាបេ អព្ភោកាសេ ចង្កមិ. អទ្ទសា ខោ និគ្រោធោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ សុមាគធាយ តីរេ មោរនិវាបេ អព្ភោកាសេ ចង្កមន្តំ. ទិស្វាន សកំ បរិសំ សណ្ឋាបេសិ – “អប្បសទ្ទា ភោន្តោ ហោន្តុ, មា ភោន្តោ សទ្ទមកត្ថ, អយំ សមណោ គោតមោ សុមាគធាយ តីរេ មោរនិវាបេ អព្ភោកាសេ ចង្កមតិ. អប្បសទ្ទកាមោ ខោ បន សោ អាយស្មា, អប្បសទ្ទស្ស វណ្ណវាទី. អប្បេវ នាម អប្បសទ្ទំ បរិសំ វិទិត្វា ឧបសង្កមិតព្វំ មញ្ញេយ្យ. សចេ សមណោ គោតមោ ឥមំ បរិសំ អាគច្ឆេយ្យ, ឥមំ តំ បញ្ហំ បុច្ឆេយ្យាម – ‘កោ នាម សោ, ភន្តេ, ភគវតោ ធម្មោ, យេន ភគវា សាវកេ វិនេតិ, យេន ភគវតា សាវកា វិនីតា អស្សាសប្បត្តា បដិជានន្តិ អជ្ឈាសយំ អាទិព្រហ្មចរិយ’ន្តិ? ឯវំ វុត្តេ តេ បរិព្វាជកា តុណ្ហី អហេសុំ.

តបោជិគុច្ឆាវាទោ

៥៣. អថ ខោ ភគវា យេន និគ្រោធោ បរិព្វាជកោ តេនុបសង្កមិ. អថ ខោ និគ្រោធោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯតុ ខោ, ភន្តេ, ភគវា, ស្វាគតំ, ភន្តេ, ភគវតោ. ចិរស្សំ ខោ, ភន្តេ, ភគវា ឥមំ បរិយាយមកាសិ យទិទំ ឥធាគមនាយ. និសីទតុ, ភន្តេ, ភគវា, ឥទមាសនំ បញ្ញត្ត”ន្តិ. និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ. និគ្រោធោបិ ខោ បរិព្វាជកោ អញ្ញតរំ នីចំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ. ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ និគ្រោធំ បរិព្វាជកំ ភគវា ឯតទវោច – “កាយ នុត្ថ, និគ្រោធ, ឯតរហិ កថាយ សន្និសិន្នា, កា ច បន វោ អន្តរាកថា វិប្បកតា”តិ? ឯវំ វុត្តេ, និគ្រោធោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច, “ឥធ មយំ, ភន្តេ, អទ្ទសាម ភគវន្តំ សុមាគធាយ តីរេ មោរនិវាបេ អព្ភោកាសេ ចង្កមន្តំ, ទិស្វាន ឯវំ អវោចុម្ហា– ‘សចេ សមណោ គោតមោ ឥមំ បរិសំ អាគច្ឆេយ្យ, ឥមំ តំ បញ្ហំ បុច្ឆេយ្យាម – កោ នាម សោ, ភន្តេ, ភគវតោ ធម្មោ, យេន ភគវា សាវកេ វិនេតិ, យេន ភគវតា សាវកា វិនីតា អស្សាសប្បត្តា បដិជានន្តិ អជ្ឈាសយំ អាទិព្រហ្មចរិយ’ន្តិ? អយំ ខោ នោ, ភន្តេ, អន្តរាកថា វិប្បកតា; អថ ភគវា អនុប្បត្តោ”តិ.

៥៤. “ទុជ្ជានំ ខោ ឯតំ, និគ្រោធ, តយា អញ្ញទិដ្ឋិកេន អញ្ញខន្តិកេន អញ្ញរុចិកេន អញ្ញត្រាយោគេន អញ្ញត្រាចរិយកេន, យេនាហំ

សាវកេ វិនេសិ, យេន យថា សាវកា វិនីតា អស្សាសប្បត្តា បដិជានន្តិ អជ្ឈាសយំ អាទិព្រហ្មចរិយំ។ ឥង្ឃ ត្វំ មំ, និគ្រោធ, សកេ អាចរិយកេ អធិជេគុច្ឆេ បញ្ហំ បុច្ឆ – ‘កថំ សន្តា នុ ខោ, ភន្តេ, តបោជិគុច្ឆា បរិបុណ្ណា ហោតិ, កថំ អបរិបុណ្ណា’តិ? ឯវំ វុត្តេ តេ បរិព្វាជកា ឧន្នាទិនោ ឧច្ចាសទ្ទមហាសទ្ទា អហេសុំ – “អច្ឆរិយំ វត ភោ, អព្ភុតំ វត ភោ, សមណស្ស គោតមស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា, យត្រ ហិ នាម សកវាទំ ឋបេស្សតិ, បរវាទេន បវារេស្សតី”តិ។

៥៧។ អថ ខោ និគ្រោធោ បរិព្វាជកោ តេ បរិព្វាជកេ អប្បសទ្ទេ កត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មយំ ខោ, ភន្តេ, តបោជិគុច្ឆាវាទា [តបោជិគុច្ឆំសារវាទា (ក។)] តបោជិគុច្ឆាសារា តបោជិគុច្ឆាអល្លីនា វិហរាម។ កថំ សន្តា នុ ខោ, ភន្តេ, តបោជិគុច្ឆា បរិបុណ្ណា ហោតិ, កថំ អបរិបុណ្ណា”តិ?

“ឥធ, និគ្រោធ, តបស្សី អចេលកោ ហោតិ មុត្តាចារោ, ហត្ថាបលេខនោ [ហត្ថាវលេខនោ (ស្យា។)], ន ឯហិភទ្ទន្តិកោ, ន តិដ្ឋភទ្ទន្តិកោ, នាភិហដំ, ន ឧទ្ទិស្សកតំ, ន និមន្តនំ សាទិយតិ, សោ ន កុម្ភិមុខា បដិគ្គណ្ហាតិ, ន កឡោបិមុខា បដិគ្គណ្ហាតិ, ន ឯឡកមន្តរំ, ន ទណ្ឌមន្តរំ, ន មុសលមន្តរំ, ន ទ្វិន្នំ ភុញ្ជមានានំ, ន គព្ភិនិយា, ន បាយមានាយ, ន បុរិសន្តរគតាយ, ន សង្កិត្តីសុ, ន យត្ថ សា ឧបដ្ឋិតោ ហោតិ, ន យត្ថ មក្ខិកា សណ្ឌសណ្ឌចារិនី, ន មច្ឆំ, ន មំសំ, ន សុរំ, ន មេរយំ, ន ថុសោទកំ បិវតិ, សោ ឯកាគារិកោ វា ហោតិ ឯកាលោបិកោ, ទ្វាគារិកោ វា ហោតិ ទ្វាលោបិកោ, សត្តាគារិកោ វា ហោតិ សត្តាលោបិកោ, ឯកិស្សាបិ ទត្តិយា យាបេតិ, ទ្វីហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ, សត្តហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ; ឯកាហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ, ទ្វីហិកម្បិ [ទ្វាហិកម្បិ (សី។ ស្យា។)] អាហារំ អាហារេតិ, សត្តាហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ, ឥតិ ឯវរូបំ អឌ្ឍមាសិកម្បិ បរិយាយភត្តភោជនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ។ សោ សាកភក្ខោ វា ហោតិ, សាមាកភក្ខោ វា ហោតិ, នីវារភក្ខោ វា ហោតិ, ទទ្ទុលភក្ខោ វា ហោតិ, ហដភក្ខោ វា ហោតិ, កណភក្ខោ វា ហោតិ, អាចាមភក្ខោ វា ហោតិ, បិញ្ញាកភក្ខោ វា ហោតិ, តិណភក្ខោ វា ហោតិ, គោមយភក្ខោ វា ហោតិ; វនមូលផលាហារោ យាបេតិ បវត្តផលភោជី។ សោ សាណានិបិ ធារេតិ, មសាណានិបិ ធារេតិ, ឆវទុស្សានិបិ ធារេតិ, បំសុកូលានិបិ ធារេតិ, តិរីដានិបិ ធារេតិ, អជិនម្បិ ធារេតិ, អជិនក្ខិបម្បិ ធារេតិ, កុសចីរម្បិ ធារេតិ, វាកចីរម្បិ ធារេតិ, ផលកចីរម្បិ ធារេតិ, កេសកម្ពលម្បិ ធារេតិ, វាឡកម្ពលម្បិ ធារេតិ, ឧលូកបក្ខម្បិ ធារេតិ, កេសមស្សុលោចកោបិ ហោតិ កេសមស្សុលោចនានុយោគមនុយុត្តោ, ឧព្ភដ្ឋកោបិ [ឧព្ភដកោបិ (ស្យា។), ឧព្ភដ្ឋិកោបិ (ក។)] ហោតិ អាសនបដិក្ខិត្តោ, ឧក្កុដិកោបិ ហោតិ ឧក្កុដិកប្បធានមនុយុត្តោ, កណ្ដកាបស្សយិកោបិ ហោតិ កណ្ដកាបស្សយេ សេយ្យំ កប្បេតិ, ផលកសេយ្យម្បិ កប្បេតិ, ថណ្ឌិលសេយ្យម្បិ កប្បេតិ, ឯកបស្សយិកោបិ ហោតិ រជោជល្លធរោ, អព្ភោកាសិកោបិ ហោតិ យថាសន្ថតិកោ, វេកដិកោបិ ហោតិ វិកដភោជនានុយោគមនុយុត្តោ, អបានកោបិ ហោតិ អបានកត្តមនុយុត្តោ, សាយតតិយកម្បិ ឧទកោរោហនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, និគ្រោធ, យទិ ឯវំ សន្តេ តបោជិគុច្ឆា បរិបុណ្ណា វា ហោតិ អបរិបុណ្ណា វា”តិ? “អទ្ធា ខោ, ភន្តេ, ឯវំ សន្តេ តបោជិគុច្ឆា បរិបុណ្ណា ហោតិ, នោ អបរិបុណ្ណា”តិ។ “ឯវំ បរិបុណ្ណាយបិ ខោ អហំ, និគ្រោធ, តបោជិគុច្ឆាយ អនេកវិហិតេ ឧបក្កិលេសេ វទាមី”តិ។

ឧបក្កិលេសោ

៥៨។ “យថា កថំ បន, ភន្តេ, ភគវា ឯវំ បរិបុណ្ណាយ តបោជិគុច្ឆាយ អនេកវិហិតេ ឧបក្កិលេសេ វទតី”តិ? “ឥធ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា អត្តមនោ ហោតិ បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា អត្តមនោ ហោតិ បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា អត្តានុក្កំសេតិ បរំ វម្ភេតិ។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា អត្តានុក្កំសេតិ បរំ វម្ភេតិ។ អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា មជ្ជតិ មុច្ឆតិ បមាទមាបជ្ជតិ [មទមាបជ្ជតិ (ស្យា.)]។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា មជ្ជតិ មុច្ឆតិ បមាទមាបជ្ជតិ។ អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

៥៩។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្វត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន អត្តមនោ ហោតិ បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្វត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន អត្តមនោ ហោតិ បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្វត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន អត្តានុក្កំសេតិ បរំ វម្ភេតិ។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្វត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន អត្តានុក្កំសេតិ បរំ វម្ភេតិ។ អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្វត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន មជ្ជតិ មុច្ឆតិ បមាទមាបជ្ជតិ។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្វត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន មជ្ជតិ មុច្ឆតិ បមាទមាបជ្ជតិ។ អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

៦០។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី ភោជនេសុ វោទាសំ អាបជ្ជតិ – ‘ឥទំ មេ ខមតិ, ឥទំ មេ នក្ខមតី’តិ។ សោ យញ្ច [យំ ហិ (សី. បី.)] ខ្វស្ស នក្ខមតិ, តំ សាបេក្ខោ បជហតិ។ យំ បនស្ស ខមតិ, តំ គធិតោ [គថិតោ (សី. បី.)] មុច្ឆិតោ អជ្ឈោបន្នោ អនាទីនវទស្សាវី អនិស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ…បេ… អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ លាភសក្ការសិលោកនិកន្តិហេតុ – ‘សក្ករិស្សន្តិ មំ រាជានោ រាជមហាមត្តា ខត្តិយា ព្រាហ្មណា គហបតិកា តិត្ថិយា’តិ...បេ... អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

១៦។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី អញ្ញតរំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា អបសាទេតា [អបសាទេតា (ក.)] ហោតិ – ‘កិំ បនាយំ សព្ពហុលាជីវោ [ពាហុលាជីវោ (សី. បី.)] សព្ពំ សំភក្ខេតិ។ សេយ្យថិទំ – មូលពីជំ ខន្ធពីជំ ផឡុពីជំ អគ្គពីជំ ពីជពីជមេវ បញ្ចមំ, អសនិវិចក្កំ ទន្តកូដំ, សមណប្បវាទេនា’តិ...បេ... អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី បស្សតិ អញ្ញតរំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា កុលេសុ សក្ករិយមានំ គរុករិយមានំ មានិយមានំ បូជិយមានំ។ ទិស្វា តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘ឥមញ្ហិនាម សព្ពហុលាជីវំ កុលេសុ សក្ករោន្តិ គរុំ ករោន្តិ មានេន្តិ បូជេន្តិ។ មំ បន តបស្សឹ លូខាជីវឹ កុលេសុ ន សក្ករោន្តិ ន គរុំ ករោន្តិ ន មានេន្តិ ន បូជេន្តី’តិ, ឥតិ សោ ឥស្សាមច្ឆរិយំ កុលេសុ ឧប្បាទេតា ហោតិ...បេ... អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

១៧។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី អាបាថកនិសាទី ហោតិ...បេ... អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី អត្តានំ អទស្សយមានោ កុលេសុ ចរតិ – ‘ឥទម្បិ មេ តបស្មិំ ឥទម្បិ មេ តបស្មិ’ន្តិ...បេ... អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី កិញ្ចិទេវ បដិច្ឆន្នំ សេវតិ។ សោ ‘ខមតិ តេ ឥទ’ន្តិ បុដ្ឋោ សមានោ អក្ខមមានំ អាហ – ‘ខមតី’តិ។ ខមមានំ អាហ – ‘នក្ខមតី’តិ។ ឥតិ សោ សម្បជានមុសា ភាសិតា ហោតិ...បេ... អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តថាគតស្ស វា តថាគតសាវកស្ស វា ធម្មំ ទេសេន្តស្ស សន្តំយេវ បរិយាយំ អនុញ្ញេយ្យំ នានុជានាតិ...បេ... អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

១៨។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី។ អយម្បិ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី មក្ខី ហោតិ បឡាសី [បលាសី (សី. ស្យា. បី.)] ...បេ... ឥស្សុកី ហោតិ មច្ឆរី... សឋោ ហោតិ មាយាវី... ថទ្ធោ ហោតិ អតិមានី... បាបិច្ឆោ ហោតិ បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតោ... មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ... សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី។ អយម្បិ

ខោ, និគ្រោធ, តបស្សិនោ ឧបក្កិលេសោ ហោតិ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, និគ្រោធ, យទិមេ តបោជិគុច្ឆា [តបោជិគុច្ឆាយ (?)] ឧបក្កិលេសា វា អនុបក្កិលេសា វា”តិ? “អទ្ធា ខោ ឥមេ, ភន្តេ, តបោជិគុច្ឆា [តបោជិគុច្ឆាយ (?)] ឧបក្កិលេសា [ឧបក្កិលេសា ហោតិ (ក។)], នោ អនុបក្កិលេសា។ ឋានំ ខោ បនេតំ, ភន្តេ, វិជ្ជតិ យំ ឥធេកច្ចោ តបស្សី សព្ពេហេវ ឥមេហិ ឧបក្កិលេសេហិ សមន្នាគតោ អស្ស; កោ បន វាទោ អញ្ញតរញ្ញតរេនា”តិ។

បរិសុទ្ធបបដិកប្បត្តកថា

៥៣។ “ឥធ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា ន អត្តមនោ ហោតិ ន បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា ន អត្តមនោ ហោតិ ន បរិបុណ្ណសង្កប្បោ។ ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា ន អត្តានុក្កំសេតិ ន បរំ វម្ភេតិ…បេ… ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា ន មជ្ជតិ ន មុច្ឆតិ ន បមាទមាបជ្ជតិ…បេ… ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

៥៤។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្ពត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន ន អត្តមនោ ហោតិ ន បរិបុណ្ណសង្កប្បោ…បេ… ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្ពត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន ន អត្តានុក្កំសេតិ ន បរំ វម្ភេតិ…បេ… ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តបំ សមាទិយតិ, សោ តេន តបសា លាភសក្ការសិលោកំ អភិនិព្ពត្តេតិ, សោ តេន លាភសក្ការសិលោកេន ន មជ្ជតិ ន មុច្ឆតិ ន បមាទមាបជ្ជតិ…បេ… ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

៥៥។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី ភោជនេសុ ន វោទាសំ អាបជ្ជតិ – ‘ឥទំ មេ ខមតិ, ឥទំ មេ នក្ខមតី’តិ។ សោ យញ្ច ខ្វស្ស នក្ខមតិ, តំ អនបេក្ខោ បជហតិ។ យំ បនស្ស ខមតិ , តំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ…បេ… ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី ន តបំ សមាទិយតិ លាភសក្ការសិលោកនិកន្តិហេតុ – ‘សក្ករិស្សន្តិ មំ រាជានោ រាជមហាមត្តា ខត្តិយា ព្រាហ្មណា គហបតិកា តិត្ថិយា’តិ...បេ... ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

៩៤។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី អញ្ញតរំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា នាបសាទេតា ហោតិ – ‘កិំ បនាយំ សម្ពហុលាជីវោ សព្ពំ សំភក្ខេតិ។ សេយ្យថិទំ – មូលពីជំ ខន្ធពីជំ ផឡុពីជំ អគ្គពីជំ ពីជពីជមេវ បញ្ចមំ, អសនិវិចក្កំ ទន្តកូដំ, សមណប្បវាទេនា’តិ...បេ... ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី បស្សតិ អញ្ញតរំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា កុលេសុ សក្ករិយមានំ គរុករិយមានំ មានិយមានំ បូជិយមានំ។ ទិស្វា តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘ឥមញ្ហិ នាម សម្ពហុលាជីវំ កុលេសុ សក្ករោន្តិ គរុំ ករោន្តិ មានេន្តិ បូជេន្តិ។ មំ បន តបស្សិំ លូខាជីវិំ កុលេសុ ន សក្ករោន្តិ ន គរុំ ករោន្តិ ន មានេន្តិ ន បូជេន្តី’តិ, ឥតិ សោ ឥស្សាមច្ឆរិយំ កុលេសុ នុប្បាទេតា ហោតិ...បេ... ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

៩៥។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី ន អាបាថកនិសាទី ហោតិ...បេ... ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី ន អត្តានំ អទស្សយមានោ កុលេសុ ចរតិ – ‘ឥទម្បិ មេ តបស្មិំ, ឥទម្បិ មេ តបស្មិ’ន្តិ...បេ... ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី ន កញ្ចិទេវ បដិច្ឆន្នំ សេវតិ, សោ – ‘ខមតិ តេ ឥទ’ន្តិ បុដ្ឋោ សមានោ អក្ខមមានំ អាហ – ‘នក្ខមតី’តិ។ ខមមានំ អាហ – ‘ខមតី’តិ។ ឥតិ សោ សម្បជានមុសា ន ភាសិតា ហោតិ...បេ... ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី តថាគតស្ស វា តថាគតសាវកស្ស វា ធម្មំ ទេសេន្តស្ស សន្តាយិកំ បរិយាយំ អនុញ្ញេយ្យំ អនុជានាតិ...បេ... ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

៩៦។ “បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី អក្កោធនោ ហោតិ អនុបនាហី។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី អក្កោធនោ ហោតិ អនុបនាហី ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, និគ្រោធ, តបស្សី អមក្ខី ហោតិ អបឡាសី...បេ... អនិស្សុកី ហោតិ អមច្ឆរី... អសឋោ ហោតិ អមាយាវី... អត្ថទ្ធោ ហោតិ អនតិមានី... ន បាបិច្ឆោ ហោតិ ន បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតោ... ន មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ន អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ... ន

សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ ន អាធានគ្គាហី សុប្បដិនិស្សគ្គី។ យម្បិ, និគ្រោធ, តបស្សី ន សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ ន អាធានគ្គាហី សុប្បដិនិស្សគ្គី។ ឯវំ សោ តស្មិំ ឋានេ បរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, និគ្រោធ, យទិ ឯវំ សន្តេ តបោជិគុច្ឆា បរិសុទ្ធា វា ហោតិ អបរិសុទ្ធា វា”តិ? “អទ្ធា ខោ, ភន្តេ, ឯវំ សន្តេ តបោជិគុច្ឆា បរិសុទ្ធា ហោតិ នោ អបរិសុទ្ធា, អគ្គប្បត្តា ច សារប្បត្តា ចា”តិ។ “ន ខោ, និគ្រោធ, ឯត្តាវតា តបោជិគុច្ឆា អគ្គប្បត្តា ច ហោតិ សារប្បត្តា ច; អបិ ច ខោ បបដិកប្បត្តា [បបដិកបត្តា (ក។)] ហោតី”តិ។

បរិសុទ្ធតចប្បត្តកថា

១០។ “កិត្តាវតា បន, ភន្តេ, តបោជិគុច្ឆា អគ្គប្បត្តា ច ហោតិ សារប្បត្តា ច? សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា តបោជិគុច្ឆាយ អគ្គញ្ញេវ បាបេតុ, សារញ្ញេវ បាបេតូ”តិ។ “ឥធ, និគ្រោធ, តបស្សី ចាតុយាមសំវរសំវុតោ ហោតិ។ កថញ្ច, និគ្រោធ, តបស្សី ចាតុយាមសំវរសំវុតោ ហោតិ? ឥធ, និគ្រោធ, តបស្សី ន បាណំ អតិបាតេតិ [អតិបាបេតិ (ក។ សី។ បី។ ក។)], ន បាណំ អតិបាតយតិ, ន បាណមតិបាតយតោ សមនុញ្ញោ ហោតិ ។ ន អទិន្នំ អាទិយតិ, ន អទិន្នំ អាទិយាបេតិ, ន អទិន្នំ អាទិយតោ សមនុញ្ញោ ហោតិ។ ន មុសា ភណតិ, ន មុសា ភណាបេតិ, ន មុសា ភណតោ សមនុញ្ញោ ហោតិ។ ន ភាវិតមាសីសតិ [ន ភាវិតមាសិំ សតិ (សី។ ស្យា។ បី។)], ន ភាវិតមាសីសាបេតិ, ន ភាវិតមាសីសតោ សមនុញ្ញោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សី ចាតុយាមសំវរសំវុតោ ហោតិ។

“យតោ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សី ចាតុយាមសំវរសំវុតោ ហោតិ, អទុ ចស្ស ហោតិ តបស្សិតាយ។ សោ អភិហរតិ នោ ហីនាយាវត្តតិ។ សោ វិវិត្តំ សេនាសនំ ភជតិ អរញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្ពតំ កន្ទរំ គិរិគុហំ សុសានំ វនបត្ថំ អព្ភោកាសំ បលាលបុញ្ជំ។ សោ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ អភិជ្ឈំ លោកេ បហាយ វិគតាភិជ្ឈេន ចេតសា វិហរតិ, អភិជ្ឈាយ ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ ព្យាបាទបទោសំ បហាយ អព្យាបន្នចិត្តោ វិហរតិ សព្ពបាណភូតហិតានុកម្បី, ព្យាបាទបទោសា ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ ថិនមិទ្ធំ [ថីនមិទ្ធំ (សី។ ស្យា។ បី។)] បហាយ វិគតថិនមិទ្ធោ វិហរតិ អាលោកសញ្ញី សតោ សម្បជានោ, ថិនមិទ្ធា ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហាយ អនុទ្ធតោ វិហរតិ អជ្ឈត្តំ វូបសន្តចិត្តោ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចា ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ វិចិកិច្ឆំ បហាយ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិហរតិ អកថំកថី កុសលេសុ ធម្មេសុ, វិចិកិច្ឆាយ ចិត្តំ បរិសោធេតិ។

១១។ “សោ ឥមេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ។ តថា ទុតិយំ។ តថា តតិយំ។ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ ករុណាសហគតេន ចេតសា…បេ… មុទិតាសហគតេន ចេតសា…បេ… ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ។ តថា ទុតិយំ។ តថា តតិយំ។ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា

ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩈᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨶ ᨡᩮᩣ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ; ᩋᨷᩥ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨲᨧᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨹᩮᨣ᩠ᨣᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣ

᪅᪈᪨ “ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ? ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨷᩣᨷᩮᨲᩩ, ᩈᩣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨷᩣᨷᩮᨲᩪ”ᨲᩥ᪨ “ᩍᨵ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᨲᨷᩈ᩠ᩈᩦ ᨧᩣᨲᩩᨿᩣᨾᩈᩴᩅᩁᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᨲᨷᩈ᩠ᩈᩦ ᨧᩣᨲᩩᨿᩣᨾᩈᩴᩅᩁᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᨲᨷᩈ᩠ᩈᩦ ᨧᩣᨲᩩᨿᩣᨾᩈᩴᩅᩁᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨴᩩ ᨧᩈ᩠ᩈ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨷᩈ᩠ᩈᩥᨲᩣᨿ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨽᨩᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮ ᨷᩉᩣᨿ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩮ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨷᩮ... ᨠᩁᩩᨱᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨷᩮ... ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨷᩮ... ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᨷᩩᩃᩮᨶ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩮᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩮᩁᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩈ᩠ᩈᩁᨲᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩑᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲᩈ᩠ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴᩈᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩦᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩴᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᩉᩈ᩠ᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩈ᩠ᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨷᩮ – ‘ᩋᨾᩩᨲᩕᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥᩴ, ᨲᨲᩕᩣᨷᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩍᨵᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩈ᩠ᩈᩁᨲᩥ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩈᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨶ ᨡᩮᩣ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ; ᩋᨷᩥ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨹᩮᨣ᩠ᨣᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩈᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣ

᪅᪉᪨ “ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ? ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨷᩮᩣᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨷᩣᨷᩮᨲᩩ, ᩈᩣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨷᩣᨷᩮᨲᩪ”ᨲᩥ᪨ “ᩍᨵ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᨲᨷᩈ᩠ᩈᩦ ᨧᩣᨲᩩᨿᩣᨾᩈᩴᩅᩁᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᨲᨷᩈ᩠ᩈᩦ

ចាតុយាមសំវរសំវុតោ ហោតិ...បេ... យតោ ខោ, និគ្រោធ, តបស្សី ចាតុយាមសំវរសំវុតោ ហោតិ, អទុ ចស្ស ហោតិ តបស្សិតាយ។ សោ អភិហរតិ នោ ហីនាយាវត្តតិ។ សោ វិវិត្តំ សេនាសនំ ភជតិ...បេ... សោ ឥមេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា...បេ... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ សោ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សេយ្យថិទំ – ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ តិស្សោបិ ជាតិយោ ចតស្សោបិ ជាតិយោ បញ្ចបិ ជាតិយោ...បេ... ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សោ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ, យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ – ‘ឥមេ វត ភោន្តោ សត្តា កាយទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា វចីទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា មនោទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ ឧបវាទកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា។ តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបន្នា។ ឥមេ វា បន ភោន្តោ សត្តា កាយសុចរិតេន សមន្នាគតា វចីសុចរិតេន សមន្នាគតា មនោសុចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ អនុបវាទកា សម្មាទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា។ តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា’តិ។ ឥតិ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ, យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, និគ្រោធ, យទិ ឯវំ សន្តេ តបោជិគុច្ឆា បរិសុទ្ធា វា ហោតិ អបរិសុទ្ធា វា”តិ? “អទ្ធា ខោ, ភន្តេ, ឯវំ សន្តេ តបោជិគុច្ឆា បរិសុទ្ធា ហោតិ នោ អបរិសុទ្ធា, អគ្គប្បត្តា ច សារប្បត្តា ចា”តិ។

៧៦។ “ឯត្តាវតា ខោ, និគ្រោធ, តបោជិគុច្ឆា អគ្គប្បត្តា ច ហោតិ សារប្បត្តា ច។ ឥតិ ខោ, និគ្រោធ [ឥតិ និគ្រោធ (ស្យា។)], យំ មំ ត្វំ អវចាសិ – ‘កោ នាម សោ, ភន្តេ, ភគវតោ ធម្មោ, យេន ភគវា សាវកេ វិនេតិ, យេន ភគវតា សាវកា វិនីតា អស្សាសប្បត្តា បដិជានន្តិ អជ្ឈាសយំ អាទិព្រហ្មចរិយ’ន្តិ។ ឥតិ ខោ តំ, និគ្រោធ, ឋានំ ឧត្តរិតរញ្ច បណីតតរញ្ច, យេនាហំ សាវកេ វិនេមិ, យេន មយា សាវកា វិនីតា អស្សាសប្បត្តា បដិជានន្តិ អជ្ឈាសយំ អាទិព្រហ្មចរិយ”ន្តិ។

ឯវំ វុត្តេ, តេ បរិព្ពាជកា ឧន្នាទិនោ ឧច្ចាសទ្ទមហាសទ្ទា អហេសុំ – “ឯត្ថ មយំ អនស្សាម សាចរិយកា, ន មយំ ឥតោ ភិយ្យោ ឧត្តរិតរំ បជានាមា”តិ។

និគ្រោធស្ស បជ្ឈាយនំ

៧៧។ យទា អញ្ញាសិ សន្ធានោ គហបតិ – “អញ្ញទត្ថុ ខោ ទានិមេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ភគវតោ ភាសិតំ សុស្សូសន្តិ, សោតំ ឱទហន្តិ, អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេន្តី”តិ។ អថ [អថ នំ (ក។)] និគ្រោធំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោច – “ឥតិ ខោ, ភន្តេ និគ្រោធ, យំ មំ ត្វំ អវចាសិ – ‘យគ្ឃេ, គហបតិ, ជានេយ្យាសិ, កេន សមណោ គោតមោ សទ្ធិំ សល្លបតិ, កេន សាកច្ឆំ សមាបជ្ជតិ, កេន បញ្ញាវេយ្យត្តិយំ សមាបជ្ជតិ,

ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈ᩠ᩈ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨷᩁᩥᩈᩣᩅᨧᩁᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨶᩣᩃᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᩣᨷᩣᨿ, ᩈᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮᩅ ᩈᩮᩅᨲᩥ; ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᨣᩮᩣᨠᩣᨱᩣ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨧᩣᩁᩥᨶᩦ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮᩅ ᩈᩮᩅᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈ᩠ᩈ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨷᩁᩥᩈᩣᩅᨧᩁᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨶᩣᩃᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᩣᨷᩣᨿ; ᩈᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮᩅ ᩈᩮᩅᨲᩥ; ᩍᨦ᩠ᨥ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨷᩁᩥᩈᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩑᨠᨷᨬ᩠ᩉᩮᨶᩮᩅ ᨶᩴ ᩈᩴᩈᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᨲᩩᨧ᩠ᨨᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᩅ ᨶᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᩒᩁᩮᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩍᨵᩣᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨷᩁᩥᩈᩣᩅᨧᩁᩴ ᨷᨶ ᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳ, ᨣᩮᩣᨠᩣᨱᩴ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨧᩣᩁᩥᨶᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳ, ᩑᨠᨷᨬ᩠ᩉᩮᨶᩮᩅ ᨶᩴ ᩈᩴᩈᩣᨴᩮᨳ, ᨲᩩᨧ᩠ᨨᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᩅ ᨶᩴ ᩒᩁᩮᩣᨵᩮᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩮᩣ ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨽᩪᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨵᩮᩣᨾᩩᨡᩮᩣ ᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᩣᨶᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨

᪇᪆᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩴ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩴ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩴ ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨽᩪᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᩋᨵᩮᩣᨾᩩᨡᩴ ᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᩣᨶᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩴ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩥᩁ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨲᩮ ᩑᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ”ᨲᩥ? “ᩈᨧ᩠ᨧᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨾᩮ ᩑᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ, ᨿᨳᩣᨻᩣᩃᩮᨶ ᨿᨳᩣᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᨶ ᨿᨳᩣᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ᪨ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣᨶᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨶᩴ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩣᨶᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨷᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩣᨶᩴ – ‘ᨿᩮ ᨲᩮ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨲᩦᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᩩ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᩈᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩏᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩈᨴ᩠ᨴᨾᩉᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨠᨳᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩁᩣᨩᨠᨳᩴ ᨧᩮᩣᩁᨠᨳᩴ…ᨷᩮ… ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᨠᨳᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩮᩣ᪨ ᩏᨴᩣᩉᩩ, ᩑᩅᩴ ᩈᩩ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩅᨶᨷᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨷᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩣᨶᩥ ᩅᩥᨩᨶᩅᩣᨲᩣᨶᩥ ᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩁᩣᩉᩈ᩠ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩈᩣᩁᩩᨷ᩠ᨷᩣᨶᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩣᩉᩴ ᩑᨲᩁᩉᩦ’ᨲᩥ᪨

“ᩈᩩᨲᩴ ᨾᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣᨶᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨶᩴ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩣᨶᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨷᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩣᨶᩴ – ‘ᨿᩮ ᨲᩮ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨲᩦᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ , ᨶ ᩑᩅᩴ ᩈᩩ [ᨶᩣᩈ᩠ᩈᩩ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᩈᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩏᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩈᨴ᩠ᨴᨾᩉᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨠᨳᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩁᩣᨩᨠᨳᩴ ᨧᩮᩣᩁᨠᨳᩴ…ᨷᩮ… ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᨠᨳᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩣᩉᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩩ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩅᨶᨷᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨷᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩣᨶᩥ ᩅᩥᨩᨶᩅᩣᨲᩣᨶᩥ ᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩁᩣᩉᩈ᩠ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩈᩣᩁᩩᨷ᩠ᨷᩣᨶᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᩁᩉᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨲᩈ᩠ᩈ ᨲᩮ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᩈ᩠ᩈ ᩈᨲᩮᩣ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩈ᩠ᩈ ᨶ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨴᨾᨳᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨾᨳᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩁᨱᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩦ’”ᨲᩥ?

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ

᪇᪇᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮᩣ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧ᩠ᨧᨣᨾᩣ ᨿᨳᩣᨻᩣᩃᩴ ᨿᨳᩣᨾᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᨿᨳᩣᩋᨠᩩᩈᩃᩴ,

ຢ຺ຫາຫັ ໑ຈັ ກກຈຕ຺ຕິ ອຈຈາສີ ຕຢ຺ຢ ເຍ, ກເຕ຺ຕ, ກກຈາ ອຈ຺ຈຍັ ອຈ຺ຈຍເຕາ ປຕິຄ຺ຄຫາຕ຺ ອາຍຕິ ສັຈຣາຍາ”ຕິ “ຕລ຺ລຸຕ຺ຕໍ [ຕໍ (ສີ ສ຺ຢາ ປີ)], ຄິເ(ກາຂ, ອຈ຺ຈເຍາ ອຈ຺ຈກຍາ ຍຈາຕາລິ ຍຈາມູຄຫັ ຍຈາອກຸສລ໌, ເຍາ ຍໍ ຕຸ໌ ໑ຈັ ອຈຈາສີ ຍເຕາ ຈ ເຕາ ຕຸ໌, ຄິເ(ກາຂ, ອຈ຺ຈຍັ ອຈ຺ຈຍເຕາ ຊິຢ຺ຢາ ຍຈາຂຍ໌ ປຕິຄເຣາສີ, ຕໍ ເຕ ຍຍັ ປຕິຄ຺ຄຫາຍ ຕຸຕ຺ຕິ ເຫສາ, ຄິເ(ກາຂ, ອຣິຍສ຺ສ ບິຄເຍ, ເຍາ ອຈ຺ຈຍັ ອຈ຺ຈຍເຕາ ຊິຢ຺ຢາ ຍຈາຂຍ໌ ປຕິຄເຣາຕິ ອາຍຕິ ສັຈຣ ອາປຊ຺ຊຕິ ອຫັ ເຕາ ປຄ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈັ ຈຄາຍິ –

‘໑ຕ຺ ບິຕ຺ຕ ປຸຣິເສາ ອສເຊາ ອຍາຍາຊີ ຊູຊາຕິເກາ, ອຫຍຄຸສາສາຍິ ອຫັ ຂຍ໌ ເຂເສຍິ ຍຈາຄຸສິຕ຺ຕໍ ຕຈາ [ຍຈາຄຸສິຕ຺ຕໍ (?)] ປຕິປຊ຺ຊຍາເຄາ, ຍສ຺ສຕ຺ຕາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສຍຸເຂຈ ອກາຣສ຺ສາ ອຄກາຣິຍັ ປຕ຺ຕຊຕ຺ຕິ, ຕຂຄຸຕ຺ຕຣ ພຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິເຍາສາຄ ຊິເຕ຺ຕຈ ຂເຍ ສຍັ ອຄິຕ຺ຕາ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ ຂຸປສຍຊ຺ຊ ບິຫຣິສ຺ສຕິ ສຕ຺ຕຈສ຺ສາຄິ ຕິຕ຺ຕຄ຺ຄ, ຄິເ(ກາຂ, ສຕ຺ຕ ຈສ຺ສາຄິ ໑ຕ຺ ບິຕ຺ຕ ປຸຣິເສາ ອສເຊາ ອຍາຍາຊີ ຊູຊາຕິເກາ, ອຫຍຄຸສາສາຍິ ອຫັ ຂຍ໌ ເຂເສຍິ ຍຈາຄຸສິຕ຺ຕໍ ຕຈາ ປຕິປຊ຺ຊຍາເຄາ, ຍສ຺ສຕ຺ຕາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສຍຸເຂຈ ອກາຣສ຺ສາ ອຄກາຣິຍັ ປຕ຺ຕຊຕ຺ຕິ, ຕຂຄຸຕ຺ຕຣ ພຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິເຍາສາຄ ຊິເຕ຺ຕຈ ຂເຍ ສຍັ ອຄິຕ຺ຕາ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ ຂຸປສຍຊ຺ຊ ບິຫຣິສ຺ສຕິ ໒ ຈສ຺ສາຄິ ປຕ຺ຕ ຈສ຺ສາຄິ... ຈຕ຺ຕາຣິ ຈສ຺ສາຄິ... ຕີຕິ ຈສ຺ສາຄິ... ເຕ຺ວ ຈສ຺ສາຄິ... ໑ກໍ ຈສ຺ສ ຕິຕ຺ຕຕ຺, ຄິເ(ກາຂ, ໑ກໍ ຈສ຺ສ ໑ຕ຺ ບິຕ຺ຕ ປຸຣິເສາ ອສເຊາ ອຍາຍາຊີ ຊູຊາຕິເກາ ອຫຍຄຸສາສາຍິ ອຫັ ຂຍ໌ ເຂເສຍິ ຍຈາຄຸສິຕ຺ຕໍ ຕຈາ ປຕິປຊ຺ຊຍາເຄາ, ຍສ຺ສຕ຺ຕາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສຍຸເຂຈ ອກາຣສ຺ສາ ອຄກາຣິຍັ ປຕ຺ຕຊຕ຺ຕິ, ຕຂຄຸຕ຺ຕຣ ພຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິເຍາສາຄ ຊິເຕ຺ຕຈ ຂເຍ ສຍັ ອຄິຕ຺ຕາ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ ຂຸປສຍຊ຺ຊ ບິຫຣິສ຺ສຕິ ສຕ຺ຕ ຍາສາຄິ ຕິຕ຺ຕຄ຺ຄ, ຄິເ(ກາຂ, ສຕ຺ຕ ຍາສາຄິ... ໒ ຍາສາຄິ... ປຕ຺ຕ ຍາສາຄິ ... ຈຕ຺ຕາຣິ ຍາສາຄິ... ຕີຕິ ຍາສາຄິ... ເຕ຺ວ ຍາສາຄິ... ໑ກໍ ຍາສັ... ອຊ຺ຊຍາສ ຕິຕ຺ຕຕ຺, ຄິເ(ກາຂ, ອຊ຺ຊຍາເສາ ໑ຕ຺ ບິຕ຺ຕ ປຸຣິເສາ ອສເຊາ ອຍາຍາຊີ ຊູຊາຕິເກາ, ອຫຍຄຸສາສາຍິ ອຫັ ຂຍ໌ ເຂເສຍິ ຍຈາຄຸສິຕ຺ຕໍ ຕຈາ ປຕິປຊ຺ຊຍາເຄາ, ຍສ຺ສຕ຺ຕາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສຍຸເຂຈ ອກາຣສ຺ສາ ອຄກາຣິຍັ ປຕ຺ຕຊຕ຺ຕິ, ຕຂຄຸຕ຺ຕຣ ພຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິເຍາສາຄ ຊິເຕ຺ຕຈ ຂເຍ ສຍັ ອຄິຕ຺ຕາ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ ຂຸປສຍຊ຺ຊ ບິຫຣິສ຺ສຕິ ສຕ຺ຕາຫັ’

ປຣິຕ຺ຕາຊກາຄ ປຕ຺ຕາຍຄ

ລີປັ “ສິຍາ ເຕາ ປຄ ເຕ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈຍສ຺ສ – ‘ອເຕ຺ຕຈາສີກຍ຺ຍຕາ ເຄາ ສຍເຕາ ເກາຕເຍາ ໑ຈຍາຫາ’ຕິ ຄ ເຕາ ປເຄຕໍ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈັ ຂເຕ຺ຕຕ຺ຕ ເຍາ ໑ຈ ເຈາ [ເຕ (ສີ ສ຺ຢາ)] ອາຈຣິເຍາ, ເສາ ໑ຈ ເຈາ ອາຈຣິເຍາ ເຫາຕ຺ ສິຍາ ເຕາ ປຄ ເຕ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈຍສ຺ສ – ‘ຂເຕ຺ຂສາ ເຄາ ຈາເຣຈຕ຺ກາເຣາ ສຍເຕາ ເກາຕເຍາ ໑ຈຍາຫາ’ຕິ ຄ ເຕາ ປເຄຕໍ, ຄິເ(ກາຂ , ໑ຈັ ຂເຕ຺ຕຕ຺ຕ ເຍາ ໑ຈ ເຈາ ຂເຕ຺ຂສາ ເສາ ໑ຈ ເຈາ ຂເຕ຺ຂສາ ເຫາຕ຺ ສິຍາ ເຕາ ປຄ ເຕ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈຍສ຺ສ – ‘ອາຊີຈາ ເຄາ ຈາເຣຈຕ຺ກາເຣາ ສຍເຕາ ເກາຕເຍາ ໑ຈຍາຫາ’ຕິ ຄ ເຕາ ປເຄຕໍ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈັ ຂເຕ຺ຕຕ຺ຕ ເຍາ ໑ຈ ເຈາ ອາຊີເຈາ, ເສາ ໑ຈ ເຈາ ອາຊີເຈາ ເຫາຕ຺ ສິຍາ ເຕາ ປຄ ເຕ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈຍສ຺ສ – ‘ເຍ ເຄາ ຂຍ຺ມາ ອກຸສລາ ອກຸສລສງ຺ຂາຕາ ສາຈຣິຍກາຄ, ເຕສຸ ປຕິຕ຺ຕເຣປຕ຺ກາເຣາ ສຍເຕາ ເກາຕເຍາ ໑ຈຍາຫາ’ຕິ ຄ ເຕາ ປເຄຕໍ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈັ ຂເຕ຺ຕຕ຺ຕ ອກຸສລາ ເຂຈ ເຈາ ເຕ ຂຍ຺ມາ [ເຈາຂຍ຺ມາ (ກ), ເຕ ຂຍ຺ມາ (ສ຺ຢາ)] ເຫາຕ຺ຕ ອກຸສລສງ຺ຂາຕາ ຈ ສາຈຣິຍກາຄ ສິຍາ ເຕາ ປຄ ເຕ , ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈຍສ຺ສ – ‘ເຍ ເຄາ ຂຍ຺ມາ ກຸສລາ ກຸສລສງ຺ຂາຕາ ສາຈຣິຍກາຄ, ເຕຫິ ບິເຈເຣຈຕ຺ກາເຣາ ສຍເຕາ ເກາຕເຍາ ໑ຈຍາຫາ’ຕິ ຄ ເຕາ ປເຄຕໍ, ຄິເ(ກາຂ, ໑ຈັ ຂເຕ຺ຕຕ຺ຕ ກຸສລາ ເຂຈ ເຈາ ເຕ ຂຍ຺ມາ ເຫາຕ຺ຕ

ᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨧ ᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩣᨲᩥ᪨ ᨻ᩠ᨻᨲᩥ ᨷ᩠ᨷᩣᩉᩴ, ᨠᩥᨶᩮᩕᨠᩣᨩ, ᩮᨲᨧ ᩋᩮᨲ᩠ᨲᨧᩣᩈᩥᨠᨿ᩠ᨿᨲᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨷᩥ ᨤᩮᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨧᩣᩁᩮᨧᨲ᩠ᨿᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨷᩥ ᩋᩣᨣᩦᨧᩣ ᨧᩣᩁᩮᨧᨲ᩠ᨿᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᩮᨧᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ [ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᩮᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᩈᩦ᪨), ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᩮᨲ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᨧ ᩮᨧᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᨠ᪨)] ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩣᨲᩥ, ᩮᨲᩈ᩠ᩅ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᩁᩮᨷᨲ᩠ᨿᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᩮᨧᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ [ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᩮᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᩈᩦ᪨), ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᩮᨲ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨲᨷᩥ ᩮᨿ ᨧ ᩮᨧᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᨠ᪨)] ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩣᨲᩥ, ᩮᨲᩉᩥ ᨧᩥᩮᨧᩮᨧᨲ᩠ᨿᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩮᨲᩣ, ᨠᩥᨶᩮᩕᨠᩣᨩ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨷ᩠ᨿᩉᩦᨲᩣ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩥᨠᩣ ᩮᨷᩣᩮᨶᩣᨻ᩠ᨽᩅᩥᨠᩣ [ᩮᨷᩣᩮᨶᩣᨽᩅᩥᨠᩣ (ᨠ᪨)] ᩈᨴᩁᩣ [ᩈᨴ᩠ᨴᩁᩣ (ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨), ᩈᨴᩁᨳᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨷᩣᨠᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩥᨿᩣ, ᩮᨿᩈᩣᩉᩴ ᨷᩉᩣᨲᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩮᨴᩮᩈᨾᩥ᪨ ᨿᨳᩣᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩮᨧᩣ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩥᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩉᩦᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩮᩅᩣᨴᩣᨶᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩥᩔᨳᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩩᩮᨲ᩠ᨲᩣ, ᩮᨲ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩣ ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨽᩪᨲᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩋᩮᨵᩣᨾᩩᨡᩣ ᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᩣᨶᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᨾᩣᩁᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨳ ᩮᨡᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩈᩮᨧ ᨷᩥᩮᨿ ᩮᨿᩣᨥᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩥᨷᩥᨿᨲᩣ᪨ ᨿᨳ ᩉᩥ ᨲᩣᨿ ᩅᩩᨠᩔᨷᩥ ᨲ ᩅᩩᨧ᩠ᨧ ᨠᨧᩥᩔᨲᩥ – ‘ᩉᨶ᩠ᨴ ᨾᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩅᩮᩈᩮᨶ ᩈᨿᩮᨶ ᩮᨠᩣᨲᩮᨿ ᨷᩣᩉᩩᨩᨶᩥᨿᩴ ᨧᩁᩣᨿ, ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᩣ’”ᨲᩥ? ᩋᨳ ᩮᨡᩣ ᨠᨲᨧᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᨿ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣᩁᩣᩮᨿ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩮᩅᩉᩣᩈᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᩮᨲ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ [ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)]᪨ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨶᩮᨲᩣ ᨷᨶ ᨣᩉᨷᨲᩥ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨷᩣᩅᩥᩈᩦᨲᩥ᪨

ᩏᨴᩩᨾ᩠ᨻᩁᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. ចក្កវត្តិសុត្តំ

អត្តទីបសរណតា

៨០. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា មគធេសុ វិហរតិ មាតុលាយំ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច – “អត្តទីបា, ភិក្ខវេ, វិហរថ អត្តសរណា អនញ្ញសរណា, ធម្មទីបា ធម្មសរណា អនញ្ញសរណា។ កថញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អត្តទីបោ វិហរតិ អត្តសរណោ អនញ្ញសរណោ, ធម្មទីបោ ធម្មសរណោ អនញ្ញសរណោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី…បេ… ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អត្តទីបោ វិហរតិ អត្តសរណោ អនញ្ញសរណោ, ធម្មទីបោ ធម្មសរណោ អនញ្ញសរណោ។

“គោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរថ សកេ បេត្តិកេ វិសយេ។ គោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរតំ សកេ បេត្តិកេ វិសយេ ន លច្ឆតិ មារោ ឱតារំ, ន លច្ឆតិ មារោ អារម្មណំ [អារមណំ (?)]។ កុសលានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ សមាទានហេតុ ឯវមិទំ បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ។

ទឡ្ហនេមិចក្កវត្តិរាជា

៨១. “ភូតបុព្ពំ , ភិក្ខវេ, រាជា ទឡ្ហនេមិ នាម អហោសិ ចក្កវត្តី [ចក្កវត្តិ (ស្យា. បី.)] ធម្មិកោ ធម្មរាជា ចាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោ សត្តរតនសមន្នាគតោ។ តស្សិមានិ សត្ត រតនានិ អហេសុំ, សេយ្យថិទំ – ចក្ករតនំ ហត្ថិរតនំ អស្សរតនំ មណិរតនំ ឥត្ថិរតនំ គហបតិរតនំ បរិណាយករតនមេវ សត្តមំ។ បរោសហស្សំ ខោ បនស្ស បុត្តា អហេសុំ សូរា វីរង្គរូបា បរសេនប្បមទ្ទនា។ សោ ឥមំ បថវឹ សាគរបរិយន្តំ អទណ្ឌេន អសត្ថេន ធម្មេន [ធម្មេន សមេន (ស្យា. ក.)] អភិវិជិយ អជ្ឈាវសិ។

៨២. “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ទឡ្ហនេមិ ពហូនំ វស្សានំ ពហូនំ វស្សសតានំ ពហូនំ វស្សសហស្សានំ អច្ចយេន អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – ‘យទា ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, បស្សេយ្យាសិ ទិព្ពំ ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ ឋានា ចុតំ, អថ មេ អារោចេយ្យាសី’តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ រញ្ញោ ទឡ្ហនេមិស្ស បច្ចស្សោសិ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ ពហូនំ វស្សានំ ពហូនំ វស្សសតានំ ពហូនំ វស្សសហស្សានំ អច្ចយេន ទិព្ពំ ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ ឋានា ចុតំ, ទិស្វាន យេន រាជា ទឡ្ហនេមិ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ ទឡ្ហនេមិំ ឯតទវោច – ‘យគ្ឃេ, ទេវ, ជានេយ្យាសិ, ទិព្ពំ តេ ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ ឋានា ចុត’ន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ទឡ្ហនេមិ ជេដ្ឋបុត្តំ កុមារំ អាមន្តាបេត្វា [អាមន្តេត្វា (ស្យា. ក.)] ឯតទវោច – ‘ទិព្ពំ កិរ មេ, តាត កុមារ, ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ ឋានា ចុតំ។ សុតំ ខោ បន មេតំ – យស្ស រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស ទិព្ពំ ចក្ករតនំ ឱសក្កតិ ឋានា ចវតិ, ន ទានិ តេន រញ្ញា ចិរំ ជីវិតព្ពំ ហោតី’តិ។ ភុត្តា ខោ

បន មេ មានុសកា កាមា, សមយោ ទានិ មេ ទិព្វេ កាមេ បរិយេសិតុំ។ ឯហិ ត្វំ, តាត កុមារ, ឥមំ សមុទ្ទបរិយន្តំ បថវឹ បដិបជ្ជ។ អហំ បន កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមី’តិ។

៨៣. “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ទឡ្ហនេមិ ជេដ្ឋបុត្តំ កុមារំ សាធុកំ រជ្ជេ សមនុសាសិត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិ។ សត្តាហបព្វជិតេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, រាជិសិម្ហិ ទិព្វំ ចក្ករតនំ អន្តរធាយិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរោ បុរិសោ យេន រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ [មុទ្ធាភិសិត្តោ (សី. ស្យា. បី.) ឯវមុបរិបិ] តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ ខត្តិយំ មុទ្ធាវសិត្តំ ឯតទវោច – ‘យគ្ឃេ, ទេវ, ជានេយ្យាសិ, ទិព្វំ ចក្ករតនំ អន្តរហិត’ន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ ទិព្វេ ចក្ករតនេ អន្តរហិតេ អនត្តមនោ អហោសិ, អនត្តមនតញ្ច បដិសំវេទេសិ។ សោ យេន រាជិសិ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រាជិសិំ ឯតទវោច – ‘យគ្ឃេ, ទេវ, ជានេយ្យាសិ, ទិព្វំ ចក្ករតនំ អន្តរហិត’ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ, ភិក្ខវេ, រាជិសិ រាជានំ ខត្តិយំ មុទ្ធាវសិត្តំ ឯតទវោច – ‘មា ខោ ត្វំ, តាត, ទិព្វេ ចក្ករតនេ អន្តរហិតេ អនត្តមនោ អហោសិ, មា អនត្តមនតញ្ច បដិសំវេទេសិ, ន ហិ តេ, តាត, ទិព្វំ ចក្ករតនំ បេត្តិកំ ទាយជ្ជំ។ ឥង្ឃ ត្វំ, តាត, អរិយេ ចក្កវត្តិវត្តេ វត្តាហិ។ ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ, យំ តេ អរិយេ ចក្កវត្តិវត្តេ វត្តមានស្ស តទហុបោសថេ បន្នរសេ សីសំន្ហាតស្ស [សីសំ ន្ហាតស្ស (សី. បី.), សីសន្ហាតស្ស (ស្យា.)] ឧបោសថិកស្ស ឧបរិបាសាទវរគតស្ស ទិព្វំ ចក្ករតនំ បាតុភវិស្សតិ សហស្សារំ សនេមិកំ សនាភិកំ សព្ពាការបរិបូរ’ន្តិ។

ចក្កវត្តិអរិយវត្តំ

៨៤. “‘កតមំ បន តំ, ទេវ, អរិយំ ចក្កវត្តិវត្ត’ន្តិ? ‘តេន ហិ ត្វំ, តាត, ធម្មំយេវ និស្សាយ ធម្មំ សក្ករោន្តោ ធម្មំ គរុំ ករោន្តោ [គរុករោន្តោ (សី. ស្យា. បី.)] ធម្មំ មានេន្តោ ធម្មំ បូជេន្តោ ធម្មំ អបចាយមានោ ធម្មទ្ធជោ ធម្មកេតុ ធម្មាធិបតេយ្យោ ធម្មិកំ រក្ខាវរណគុត្តិំ សំវិទហស្សុ អន្តោជនស្មិំ ពលកាយស្មិំ ខត្តិយេសុ អនុយន្តេសុ [អនុយុត្តេសុ (សី. បី.)] ព្រាហ្មណគហបតិកេសុ នេគមជានបទេសុ សមណព្រាហ្មណេសុ មិគបក្ខីសុ។ មា ច តេ, តាត, វិជិតេ អធម្មការោ បវត្តិត្ថ។ យេ ច តេ, តាត, វិជិតេ អធនា អស្សុ, តេសញ្ច ធនមនុប្បទេយ្យាសិ [ធនមនុប្បទជ្ជេយ្យាសិ (សី. ស្យា. បី.)]។ យេ ច តេ, តាត, វិជិតេ សមណព្រាហ្មណា មទប្បមាទា បដិវិរតា ខន្តិសោរច្ចេ និវិដ្ឋា ឯកមត្តានំ ទមេន្តិ, ឯកមត្តានំ សមេន្តិ, ឯកមត្តានំ បរិនិព្ពាបេន្តិ, តេ កាលេន កាលំ ឧបសង្កមិត្វា បរិបុច្ឆេយ្យាសិ បរិបញ្ហេយ្យាសិ – “កិំ, ភន្តេ, កុសលំ, កិំ អកុសលំ, កិំ សាវជ្ជំ, កិំ អនវជ្ជំ, កិំ សេវិតព្ពំ, កិំ ន សេវិតព្ពំ, កិំ មេ ករីយមានំ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ អស្ស, កិំ វា បន មេ ករីយមានំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ អស្សា”តិ? តេសំ សុត្វា យំ អកុសលំ តំ អភិនិវជ្ជេយ្យាសិ, យំ កុសលំ តំ សមាទាយ វត្តេយ្យាសិ។ ឥទំ ខោ, តាត, តំ អរិយំ ចក្កវត្តិវត្ត’ន្តិ។

ចក្ករតនបាតុភាវោ

៨៥។ “‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ រាជិសិស្ស បដិស្សុត្វា អរិយេ ចក្កវត្តិវត្តេ [អរិយំ ចក្កវត្តិវត្តំ (ក.)] វត្តិ។ តស្ស អរិយេ ចក្កវត្តិវត្តេ វត្តមានស្ស តទហុបោសថេ បន្នរសេ សីសំន្ហាតស្ស ឧបោសថិកស្ស ឧបរិបាសាទវរគតស្ស ទិព្ពំ ចក្ករតនំ បាតុរហោសិ សហស្សារំ សនេមិកំ សនាភិកំ សព្ពាការបរិបូរំ។ ទិស្វាន រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘សុតំ ខោ បន មេតំ – យស្ស រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស តទហុបោសថេ បន្នរសេ សីសំន្ហាតស្ស ឧបោសថិកស្ស ឧបរិបាសាទវរគតស្ស ទិព្ពំ ចក្ករតនំ បាតុភវតិ សហស្សារំ សនេមិកំ សនាភិកំ សព្ពាការបរិបូរំ , សោ ហោតិ រាជា ចក្កវត្តី’តិ។ អស្សំ នុ ខោ អហំ រាជា ចក្កវត្តី’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វាមេន ហត្ថេន ភិង្ការំ គហេត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន ចក្ករតនំ អព្ភុក្កិរិ – ‘បវត្តតុ ភវំ ចក្ករតនំ, អភិវិជិនាតុ ភវំ ចក្ករតន’ន្តិ។

“អថ ខោ តំ, ភិក្ខវេ, ចក្ករតនំ បុរត្ថិមំ ទិសំ បវត្តិ, អន្វទេវ រាជា ចក្កវត្តី សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ យស្មិំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បទេសេ ចក្ករតនំ បតិដ្ឋាសិ, តត្ថ រាជា ចក្កវត្តី វាសំ ឧបគច្ឆិ សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ យេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បុរត្ថិមាយ ទិសាយ បដិរាជានោ, តេ រាជានំ ចក្កវត្តិំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមាហំសុ – ‘ឯហិ ខោ, មហារាជ, ស្វាគតំ តេ [សាគតំ (សី. បី.)] មហារាជ, សកំ តេ, មហារាជ, អនុសាស, មហារាជា’តិ។ រាជា ចក្កវត្តី ឯវមាហ – ‘បាណោ ន ហន្តព្ពោ, អទិន្នំ នាទាតព្ពំ, កាមេសុមិច្ឆា ន ចរិតព្ពា, មុសា ន ភាសិតព្ពា, មជ្ជំ ន បាតព្ពំ, យថាភុត្តញ្ច ភុញ្ជថា’តិ។ យេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បុរត្ថិមាយ ទិសាយ បដិរាជានោ, តេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស អនុយន្តា [អនុយុត្តា (សី. បី.)] អហេសុំ។

៨៦។ “អថ ខោ តំ, ភិក្ខវេ, ចក្ករតនំ បុរត្ថិមំ សមុទ្ទំ អជ្ឈោគាហេត្វា [អជ្ឈោគហេត្វា (សី. ស្យា. បី.)] បច្ចុត្តរិត្វា ទក្ខិណំ ទិសំ បវត្តិ...បេ... ទក្ខិណំ សមុទ្ទំ អជ្ឈោគាហេត្វា បច្ចុត្តរិត្វា បច្ឆិមំ ទិសំ បវត្តិ, អន្វទេវ រាជា ចក្កវត្តី សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ យស្មិំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បទេសេ ចក្ករតនំ បតិដ្ឋាសិ, តត្ថ រាជា ចក្កវត្តី វាសំ ឧបគច្ឆិ សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ យេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បច្ឆិមាយ ទិសាយ បដិរាជានោ, តេ រាជានំ ចក្កវត្តិំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមាហំសុ – ‘ឯហិ ខោ, មហារាជ, ស្វាគតំ តេ, មហារាជ, សកំ តេ, មហារាជ, អនុសាស, មហារាជា’តិ។ រាជា ចក្កវត្តី ឯវមាហ – ‘បាណោ ន ហន្តព្ពោ, អទិន្នំ នាទាតព្ពំ, កាមេសុមិច្ឆា ន ចរិតព្ពា, មុសា ន ភាសិតព្ពា, មជ្ជំ ន បាតព្ពំ, យថាភុត្តញ្ច ភុញ្ជថា’តិ។ យេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បច្ឆិមាយ ទិសាយ បដិរាជានោ, តេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស អនុយន្តា អហេសុំ។

៨៧។ “អថ ខោ តំ, ភិក្ខវេ, ចក្ករតនំ បច្ឆិមំ សមុទ្ទំ អជ្ឈោគាហេត្វា បច្ចុត្តរិត្វា ឧត្តរំ ទិសំ បវត្តិ, អន្វទេវ រាជា ចក្កវត្តី សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ យស្មិំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បទេសេ ចក្ករតនំ បតិដ្ឋាសិ, តត្ថ រាជា ចក្កវត្តី វាសំ ឧបគច្ឆិ សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ យេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ឧត្តរាយ ទិសាយ បដិរាជានោ, តេ រាជានំ ចក្កវត្តិំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមាហំសុ – ‘ឯហិ ខោ, មហារាជ, ស្វាគតំ តេ, មហារាជ , សកំ តេ, មហារាជ, អនុសាស, មហារាជា’តិ។ រាជា ចក្កវត្តី ឯវមាហ – ‘បាណោ ន ហន្តព្ពោ, អទិន្នំ នាទាតព្ពំ, កាមេសុមិច្ឆា ន ចរិតព្ពា, មុសា ន ភាសិតព្ពា, មជ្ជំ ន បាតព្ពំ, យថាភុត្តញ្ច ភុញ្ជថា’តិ។ យេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ឧត្តរាយ

ទិសាយ បដិរាជានោ, តេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស អនុយន្តា អហេសុំ។

“អថ ខោ តំ, ភិក្ខវេ, ចក្ករតនំ សមុទ្ទបរិយន្តំ បថវិំ អភិវិជិនិត្វា តមេវ រាជធានិំ បច្ចាគន្ត្វា រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស អន្តេបុរទ្វារេ អត្ថករណបមុខេ [អក្ខករណបមុខេ (ក។)] អក្ខាហតំ មញ្ញេ អដ្ឋាសិ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស អន្តេបុរំ ឧបសោភយមានំ។

ទុតិយាទិចក្កវត្តិកថា

៨៤។ “ទុតិយោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី...បេ... តតិយោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី... ចតុត្ថោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី... បញ្ចមោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី... ឆដ្ឋោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី... សត្តមោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី ពហុន្នំ វស្សានំ ពហុន្នំ វស្សសតានំ ពហុន្នំ វស្សសហស្សានំ អច្ចយេន អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – ‘យទា ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, បស្សេយ្យាសិ ទិព្ពំ ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ ឋានា ចុតំ, អថ មេ អារោចេយ្យាសី’តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស បច្ចស្សោសិ។ អទ្ទសា ខោ , ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ ពហុន្នំ វស្សានំ ពហុន្នំ វស្សសតានំ ពហុន្នំ វស្សសហស្សានំ អច្ចយេន ទិព្ពំ ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ ឋានា ចុតំ។ ទិស្វាន យេន រាជា ចក្កវត្តី តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ ចក្កវត្តិំ ឯតទវោច – ‘យគ្ឃេ, ទេវ, ជានេយ្យាសិ, ទិព្ពំ តេ ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ ឋានា ចុត’ន្តិ?

៨៥។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី ជេដ្ឋបុត្តំ កុមារំ អាមន្តាបេត្វា ឯតទវោច – ‘ទិព្ពំ កិរ មេ, តាត កុមារ, ចក្ករតនំ ឱសក្កិតំ, ឋានា ចុតំ, សុតំ ខោ បន មេតំ – យស្ស រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស ទិព្ពំ ចក្ករតនំ ឱសក្កតិ, ឋានា ចវតិ, ន ទានិ តេន រញ្ញា ចិរំ ជីវិតព្ពំ ហោតីតិ។ ភុត្តា ខោ បន មេ មានុសកា កាមា, សមយោ ទានិ មេ ទិព្ពេ កាមេ បរិយេសិតុំ, ឯហិ ត្វំ, តាត កុមារ, ឥមំ សមុទ្ទបរិយន្តំ បថវិំ បដិបជ្ជ។ អហំ បន កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមី’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី ជេដ្ឋបុត្តំ កុមារំ សាធុកំ រជ្ជេ សមនុសាសិត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិ។ សត្តាហបព្ពជិតេ ខោ បន, ភិក្ខវេ, រាជិសិម្ហិ ទិព្ពំ ចក្ករតនំ អន្តរធាយិ។

៨៦។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរោ បុរិសោ យេន រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាភិសិត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ ខត្តិយំ មុទ្ធាភិសិត្តំ ឯតទវោច – ‘យគ្ឃេ, ទេវ, ជានេយ្យាសិ, ទិព្ពំ ចក្ករតនំ អន្តរហិត’ន្តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាភិសិត្តោ ទិព្ពេ ចក្ករតនេ អន្តរហិតេ អនត្តមនោ អហោសិ។ អនត្តមនតញ្ច បដិសំវេទេសិ; នោ ច ខោ រាជីសិំ ឧបសង្កមិត្វា អរិយំ ចក្កវត្តិវត្តំ បុច្ឆិ។ សោ សមតេនេវ សុទំ ជនបទំ បសាសតិ។ តស្ស សមតេន ជនបទំ បសាសតោ បុព្ពេនាបរំ ជនបទា ន បព្ពន្តិ, យថា តំ បុព្ពកានំ រាជូនំ អរិយេ ចក្កវត្តិវត្តេ វត្តមានានំ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, អមច្ចា បារិសជ្ជា គណកមហាមត្តា អនីកដ្ឋា ទោវារិកា មន្តស្សាជីវិនោ សន្និបតិត្វា រាជានំ ខត្តិយំ មុទ្ធាវសិត្តំ ឯតទវោចុំ – ‘ន ខោ តេ, ទេវ, សមតេន (សកំ) ជនបទំ បសាសតោ បុព្ពេនាបរំ ជនបទា បព្ពន្តិ, យថា តំ បុព្ពកានំ រាជូនំ អរិយេ ចក្កវត្តិវត្តេ វត្តមានានំ។ សំវិជ្ជន្តិ ខោ តេ, ទេវ, វិជិតេ អមច្ចា បារិសជ្ជា គណកមហាមត្តា អនីកដ្ឋា ទោវារិកា មន្តស្សាជីវិនោ មយញ្ចេវ អញ្ញេ ច [អញ្ញេ ច បណ្ឌិតេ សមណព្រាហ្មណេ បុច្ឆេយ្យាសិ (ក.)] យេ មយំ អរិយំ ចក្កវត្តិវត្តំ ធារេម។ ឥង្ឃ ត្វំ, ទេវ, អម្ហេ អរិយំ ចក្កវត្តិវត្តំ បុច្ឆ។ តស្ស តេ មយំ អរិយំ ចក្កវត្តិវត្តំ បុដ្ឋា ព្យាករិស្សាមា’តិ។

អាយុវណ្ណាទិបរិហានិកថា

៩០។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ អមច្ចេ បារិសជ្ជេ គណកមហាមត្តេ អនីកដ្ឋេ ទោវារិកេ មន្តស្សាជីវិនោ សន្និបាតេត្វា អរិយំ ចក្កវត្តិវត្តំ បុច្ឆិ។ តស្ស តេ អរិយំ ចក្កវត្តិវត្តំ បុដ្ឋា ព្យាករិំសុ។ តេសំ សុត្វា ធម្មិកញ្ហិ ខោ រក្ខាវរណគុត្តិំ សំវិទហិ, នោ ច ខោ អធនានំ ធនមនុប្បទាសិ។ អធនានំ ធនេ អននុប្បទិយមានេ ទាលិទ្ទិយំ វេបុល្លមគមាសិ។ ទាលិទ្ទិយេ វេបុល្លំ គតេ អញ្ញតរោ បុរិសោ បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិ។ តមេនំ អគ្គហេសុំ។ គហេត្វា រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ទស្សេសុំ – ‘អយំ, ទេវ, បុរិសោ បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយី’តិ។ ឯវំ វុត្តេ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ តំ បុរិសំ ឯតទវោច – ‘សច្ចំ កិរ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយី’តិ [អាទិយសីតិ (ស្យា.)]? ‘សច្ចំ, ទេវា’តិ។ ‘កិំ ការណា’តិ? ‘ន ហិ, ទេវ, ជីវាមី’តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ តស្ស បុរិសស្ស ធនមនុប្បទាសិ – ‘ឥមិនា ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, ធនេន អត្តនា ច ជីវាហិ, មាតាបិតរោ ច បោសេហិ, បុត្តទារញ្ច បោសេហិ, កម្មន្តេ ច បយោជេហិ, សមណព្រាហ្មណេសុ [សមណេសុ ព្រាហ្មណេសុ (ស្យា.)] ឧទ្ធគ្គិកំ ទក្ខិណំ បតិដ្ឋាបេហិ សោវគ្គិកំ សុខវិបាកំ សគ្គសំវត្តនិក’ន្តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស បច្ចស្សោសិ។

“អបរោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិ។ តមេនំ អគ្គហេសុំ។ គហេត្វា រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ទស្សេសុំ – ‘អយំ, ទេវ, បុរិសោ បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយី’តិ។ ឯវំ វុត្តេ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ តំ បុរិសំ ឯតទវោច – ‘សច្ចំ កិរ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយី’តិ? ‘សច្ចំ, ទេវា’តិ។ ‘កិំ ការណា’តិ? ‘ន ហិ, ទេវ, ជីវាមី’តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ តស្ស បុរិសស្ស ធនមនុប្បទាសិ – ‘ឥមិនា ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, ធនេន អត្តនា ច ជីវាហិ, មាតាបិតរោ ច បោសេហិ, បុត្តទារញ្ច បោសេហិ, កម្មន្តេ ច បយោជេហិ, សមណព្រាហ្មណេសុ ឧទ្ធគ្គិកំ ទក្ខិណំ បតិដ្ឋាបេហិ សោវគ្គិកំ សុខវិបាកំ សគ្គសំវត្តនិក’ន្តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស បច្ចស្សោសិ។

៩១។ “អស្សោសុំ ខោ, ភិក្ខវេ, មនុស្សា – ‘យេ កិរ, ភោ, បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយន្តិ, តេសំ រាជា ធនមនុប្បទេតី’តិ។ សុត្វាន តេសំ ឯតទហោសិ – ‘យំនូន មយម្បិ បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយេយ្យាមា’តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរោ បុរិសោ បរេសំ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិ។ តមេនំ អគ្គហេសុំ។ គហេត្វា រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ទស្សេសុំ – ‘អយំ, ទេវ, បុរិសោ បរេសំ អទិន្នំ

ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩣᨩᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩥᩁ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩋᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈ, ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩦ’ᨲᩥ? ‘ᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨴᩮᩅᩣ’ᨲᩥ᪨ ‘ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ’ᨲᩥ? ‘ᨶ ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨩᩦᩅᩣᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨿᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᩈ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨵᨶᨾᨶᩩᨷ᩠ᨷᨴᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ, ᩑᩅᨾᩥᨴᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᩅᨯ᩠ᨰᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩍᨾᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᩈᩩᨶᩥᩈᩮᨵᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨾᩪᩃᨥᨧ᩠ᨧᩴ [ᨾᩪᩃᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨾᩪᩃᨧ᩠ᨨᩮᨩ᩠ᨩᩴ (ᨠ᪨)] ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩈᩦᩈᨾᩈ᩠ᩈ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩣᨩᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᩈᩥ – ‘ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨽᨱᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩣᨿ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨻᩣᩉᩴ [ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨻᩣᩉᩩᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨣᩣᩊ᩠ᩉᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩩᩁᨾᩩᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩁᩈ᩠ᩈᩁᩮᨶ ᨷᨱᩅᩮᨶ ᩁᨳᩥᨿᩣᨿ ᩁᨳᩥᨿᩴ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩮᨶ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩴ ᨷᩁᩥᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨲᩮᩣ ᨶᨣᩁᩈ᩠ᩈ ᩈᩩᨶᩥᩈᩮᨵᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨳ, ᨾᩪᩃᨥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳ, ᩈᩦᩈᨾᩈ᩠ᩈ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨳᩣ’ᨲᩥ᪨ ‘ᩑᩅᩴ, ᨴᩮᩅᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᨷᨭᩥᩈ᩠ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩣᨿ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨻᩣᩉᩴ ᨣᩣᩊ᩠ᩉᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩩᩁᨾᩩᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩁᩈ᩠ᩈᩁᩮᨶ ᨷᨱᩅᩮᨶ ᩁᨳᩥᨿᩣᨿ ᩁᨳᩥᨿᩴ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩮᨶ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩴ ᨷᩁᩥᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨲᩮᩣ ᨶᨣᩁᩈ᩠ᩈ ᩈᩩᨶᩥᩈᩮᨵᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᩈᩩᩴ, ᨾᩪᩃᨥᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨠᩴᩈᩩ, ᩈᩦᩈᨾᩈ᩠ᩈ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᩴᩈᩩ᪨

᪙᪑᪨ “ᩋᩈ᩠ᩈᩮᩣᩈᩩᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩣ – ‘ᨿᩮ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᩩᨶᩥᩈᩮᨵᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩦᩈᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶ ᨾᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᩈ᩠ᩈᩣᨾ [ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨) ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣᨲᩥ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨)], ᨲᩥᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾ, ᨲᩮ ᩈᩩᨶᩥᩈᩮᨵᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᩈ᩠ᩈᩣᨾ, ᨾᩪᩃᨥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩁᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾ, ᩈᩦᩈᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨲᩥᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᩈᩩᩴ, ᨲᩥᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩣᨾᨥᩣᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨶᩥᨣᨾᨥᩣᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨶᨣᩁᨥᩣᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨷᨶ᩠ᨳᨴᩩᩉᨶᨾ᩠ᨷᩥ [ᨷᨶ᩠ᨳᨴᩩᩉᨶᩴᨷᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨲᩮ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩈᩩᨶᩥᩈᩮᨵᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩦᩈᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪙᪒᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨵᨶᩣᨶᩴ ᨵᨶᩮ ᩋᨶᨶᩩᨷ᩠ᨷᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩮ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩮ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩮᩣ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩮ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷᩥ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨷᩥ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨿᩩᨶᩣᨷᩥ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᨷᩥ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩋᩈᩦᨲᩥᩅᩈ᩠ᩈᩈᩉᩈ᩠ᩈᩣᨿᩩᨠᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩅᩈ᩠ᩈᩈᩉᩈ᩠ᩈᩣᨿᩩᨠᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩅᩈ᩠ᩈᩈᩉᩈ᩠ᩈᩣᨿᩩᨠᩮᩈᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᩈᩩᩴ – ‘ᩋᨿᩴ, ᨴᩮᩅ, ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩣᨩᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩥᩁ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩋᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈ, ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩦ’ᨲᩥ? ‘ᨶ ᩉᩥ, ᨴᩮᩅᩣ’ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨

᪙᪓᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨵᨶᩣᨶᩴ ᨵᨶᩮ ᩋᨶᨶᩩᨷ᩠ᨷᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩮ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩴ

ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ , ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨿᩩᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

“ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩮᩈᩩ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ – ‘ᩍᨾᩥᨶᩣ, ᨴᩮᩅ, ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩦ’ᨲᩥ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᨾᨠᩣᩈᩥ᪨

᪙᪖᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨵᨶᩣᨶᩴ ᨵᨶᩮ ᩋᨶᨶᩩᨸ᩠ᨸᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩣᨿ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨿᩩᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨴᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

“ᨴᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩮᩈᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣ, ᨲᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨴᩣᩁᩮᩈᩩ ᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ᪨

᪙᪗᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨵᨶᩣᨶᩴ ᨵᨶᩮ ᩋᨶᨶᩩᨸ᩠ᨸᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨴᩣᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ…ᨸᩮ… ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩣᩈᩥ, ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩮ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨿᩩᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨴᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

᪙᪘᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩮᩈᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩴᩈᩩ – ᨹᩁᩩᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᩈᨾ᩠ᨹᨸ᩠ᨸᩃᩣᨸᩮᩣ ᨧ᪨ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨿᩩᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

᪙᪙᪨ “ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩮᩈᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᨾᨣᨾᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩈᩩ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨣᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨿᩩᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨿᩩᨠᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

១០០៉ “ចប្បុបហប្បាឃុកោប្ុ, កិក្ខុខេ, យត្ុខប្បុប្ុ យិច្ឆាឌិដ្ឋិ ខេបុល្លយកយាសិ៉ យិច្ឆាឌិដ្ឋិឃា ខេបុល្លិ កតាឃ ខេតសំ បត្តាត់ អាឃុបិ បរិហាឃិ, ចណ្ណោបិ បរិហាឃិ៉ ខេតសំ អាឃុតាបិ បរិហាឃយាតាត់ ចណ្ណេតបិ បរិហាឃយាតាត់ ចប្បុបហប្បាឃុកាត់ យត្ុប្បាត់ បញ្ចាចប្បុបតាឃុកា បុត្តា អខេហស៊ុ៉

១០១៉ “បញ្ចាចប្បុបតាឃុកោប្ុ, កិក្ខុខេ, យត្ុខប្បុប្ុ តខេឃា ឈខ្យា ខេបុល្លយកយំប្ុ៉ អឈខ្ុទាខេកា ចិបយខេលិខេកា យិច្ឆាឈខ្យា៉ តឹប្ុ ឈខ្យុប្ុ ខេបុល្លិ កខេតប្ុ ខេតសំ បត្តាត់ អាឃុបិ បរិហាឃិ, ចណ្ណោបិ បរិហាឃិ៉ ខេតសំ អាឃុតាបិ បរិហាឃយាតាត់ ចណ្ណេតបិ បរិហាឃយាតាត់ បញ្ចាចប្បុបតាឃុកាត់ យត្ុប្បាត់ អខេប្យកខេច្ន អដ្ឋខេតឃ្យចប្បុបតាឃុកា, អខេប្យកខេច្ន ខេច្ចចប្បុបតាឃុកា បុត្តា អខេហស៊ុ៉

“អដ្ឋខេតឃ្យចប្បុបតាឃុកោប្ុ, កិក្ខុខេ , យត្ុខប្បុប្ុ ឰខេយ ឈខ្យា ខេបុល្លយកយំប្ុ៉ អយខេត្តឃ្យតា អខេបខេត្តឃ្យតា អបាយញ្ញតា អព្រាហ្មញ្ញតា ត កុខេល ខេជដ្ឋាបចាឃិតា៉

១០២៉ “ឰតិ ខេលា, កិក្ខុខេ, អឈតាត់ ឈខេត អតត្ុប្យឌិឃយាខេត ឌាលិដ្ឋិឃំ ខេបុល្លយកយាសិ៉ ឌាលិដ្ឋិខេឃ ខេបុល្លិ កខេត អឌិត្ថាឌាត់ ខេបុល្លយកយាសិ៉ អឌិត្ថាឌាខេត ខេបុល្លិ កខេត បត្តំ ខេបុល្លយកយាសិ៉ បខេត្ត ខេបុល្លិ កខេត បិណាតិបិខេតា ខេបុល្លយកយាសិ៉ បិណាតិបិខេត ខេបុល្លិ កខេត យុបាចាខេងា ខេបុល្លយកយាសិ៉ យុបាចាខេង ខេបុល្លិ កខេត បិប្ុណា ចាងា ខេបុល្លយកយាសិ៉ បិប្ុណាឃ ចាងាឃ ខេបុល្លិ កតាឃ កាខេយប្ុយិច្ឆាចាខេរា ខេបុល្លយកយាសិ៉ កាខេយប្ុយិច្ឆាចាខេរ ខេបុល្លិ កខេត ខេច្ច ឈខ្យា ខេបុល្លយកយំប្ុ, ឋទ្ុបា ចាងា បយ្យប្យលិខេបិ ច៉ ខ្ចឹប្ុ ឈខ្យុប្ុ ខេបុល្លិ កខេតប្ុ អកិញ្ញាញ្យាបិងា ខេបុល្លយកយំប្ុ៉ អកិញ្ញាញ្យាបិខេងប្ុ ខេបុល្លិ កខេតប្ុ យិច្ឆាឌិដ្ឋិ ខេបុល្លយកយាសិ៉ យិច្ឆាឌិដ្ឋិឃា ខេបុល្លិ កតាឃ តខេឃា ឈខ្យា ខេបុល្លយកយំប្ុ, អឈខ្ុទាខេកា ចិបយខេលិខេកា យិច្ឆាឈខ្យា៉ តឹប្ុ ឈខ្យុប្ុ ខេបុល្លិ កខេតប្ុ ឰខេយ ឈខ្យា ខេបុល្លយកយំប្ុ, អយខេត្តឃ្យតា អខេបខេត្តឃ្យតា អបាយញ្ញតា អព្រាហ្មញ្ញតា ត កុខេល ខេជដ្ឋាបចាឃិតា៉ ឰខេយប្ុ ឈខ្យុប្ុ ខេបុល្លិ កខេតប្ុ ខេតសំ បត្តាត់ អាឃុបិ បរិហាឃិ, ចណ្ណោបិ បរិហាឃិ៉ ខេតសំ អាឃុតាបិ បរិហាឃយាតាត់ ចណ្ណេតបិ បរិហាឃយាតាត់ អដ្ឋខេតឃ្យចប្បុបតាឃុកាត់ យត្ុប្បាត់ ចប្បុបតាឃុកា បុត្តា អខេហស៊ុ៉

ឌបចប្បាឃុកបយខេឃា

១០៣៉ “កចិប្បតិ , កិក្ខុខេ, ខេសា បយខេឃា, ឃំ ឰខេយសំ យត្ុប្បាត់ ឌបចប្បាឃុកា បុត្តា កចិប្បត្តិ៉ ឌបចប្បាឃុខេកាប្ុ, កិក្ខុខេ, យត្ុខប្បុប្ុ បញ្ចាចប្បិកា [បញ្ចាយាសិកា (ក៉ សិ៉)] កុយាទិកា អលំបខេតឃ្យា កចិប្បត្តិ៉ ឌបចប្បាឃុខេកាប្ុ, កិក្ខុខេ, យត្ុខប្បុប្ុ ឰយាតិ ទសាតិ អត្តូខនាឃិប្បត្តិ, ខេសឃ្យថិដំ, បប្បិ តចតឹតំ ខេតលំ យឆុ ឋាណិតំ ខេលិណំ៉ ឌបចប្បាឃុខេកាប្ុ, កិក្ខុខេ, យត្ុខប្បុប្ុ កុដ្ឋបខេកា អក្កុ ខេកាឌតាត់ [អក្កុខេកាឌត់ (ប្យា៉)] កចិប្បតិ៉ ខេសឃ្យចាបិ, កិក្ខុខេ, ឲតាទហិ បាលិយំខេសាឌខេតា អក្កុ ខេកាឌតាត់; ឲចខេយច ខេលា, កិក្ខុខេ, ឌបចប្បាឃុខេកាប្ុ យត្ុខប្បុប្ុ កុដ្ឋបខេកា អក្កុ ខេកាឌតាត់ កចិប្បតិ៉

“ឥសចស្សាឃុកោសុ, កិក្លចេ, យតុស្សេសុ ឥស ក្យសលកម្ខបឆា សន្តោត សន្តាំ អត្តទឆាយិស្សន្តិ, ឥស អក្យសលកម្ខបឆា អតិញ្យាឌិប្បិស្សន្តិ [អតិចិយ ឌិប្បិស្សន្តិ (ស្យា៑ បិ៑), អតិច្យាឌិប្បិស្សន្តិ (សិ៑)]៑ ឥសចស្សាឃុកោសុ , កិក្លចេ, យតុស្សេសុ ក្យសលន្តិបិ ត កចិស្សតិ, ក្យតោ បត ក្យសលស្ស ការកោ៑ ឥសចស្សាឃុកោសុ, កិក្លចេ, យតុស្សេសុ យេ តេ កចិស្សន្តិ អយត្តេឃ្យា អបេត្តេឃ្យា អសាយញ្ញា អព្រាហ្ចញ្ញា ត ក្យលេ ដេដ្ឋាបចាយិតោ, តេ បុជ្ជា ច កចិស្សន្តិ បរិសំសា ច៑ សេឃ្យឆាបិ, កិក្លចេ, ឲតទហិ យត្តេឃ្យា បេត្តេឃ្យា សាយញ្ញា ព្រាហ្ចញ្ញា ក្យលេ ដេដ្ឋាបចាយិតោ បុជ្ជា ច បរិសំសា ច; ឲចយេច ឍោ, កិក្លចេ, ឥសចស្សាឃុកោសុ យតុស្សេសុ យេ តេ កចិស្សន្តិ អយត្តេឃ្យា អបេត្តេឃ្យា អសាយញ្ញា អព្រាហ្ចញ្ញា ត ក្យលេ ដេដ្ឋាបចាយិតោ, តេ បុជ្ជា ច កចិស្សន្តិ បរិសំសា ច៑

“ឥសចស្សាឃុកោសុ , កិក្លចេ, យតុស្សេសុ ត កចិស្សតិ យាតាតិ ចា យាត្យច្ឆាតិ ចា យាត្យលិតីតិ ចា អាចទិយកទិយាតិ ចា ករុត៌ ឥារាតិ ចា៑ សម្ភេឌំ លេលិកោ កយិស្សតិ យថា អដេឡអកា ក្យក្ក្យដស្ទុករា សោលាលិក្កាលិ [សោលាលិកាលិ (សិ៑ បិ៑)]៑

“ឥសចស្សាឃុកោសុ, កិក្លចេ, យតុស្សេសុ តេសំ សត្តាត៌ អញ្ញាយញ្ញាម្ហិ តិព្ពោ អាឈាតោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កចិស្សតិ តិព្ពោ ញ្យាបិឌោ តិព្ពោ យតោបឌោសោ តិព្ពំ ចឆកចិត្តំ៑ យាត្យបិ បុត្តម្ហិ បុត្តស្សបិ យាតទិ; បិត្យបិ បុត្តម្ហិ បុត្តស្សបិ បិតទិ; កាត្យបិ កកិតិយា កកិតិយាបិ កាតទិ តិព្ពោ អាឈាតោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កចិស្សតិ តិព្ពោ ញ្យាបិឌោ តិព្ពោ យតោបឌោសោ តិព្ពំ ចឆកចិត្តំ៑ សេឃ្យឆាបិ, កិក្លចេ, យាកចិកស្ស យិគំ ឌិស្វា តិព្ពោ អាឈាតោ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ តិព្ពោ ញ្យាបិឌោ តិព្ពោ យតោបឌោសោ តិព្ពំ ចឆកចិត្តំ; ឲចយេច ឍោ, កិក្លចេ, ឥសចស្សាឃុកោសុ យតុស្សេសុ តេសំ សត្តាត៌ អញ្ញាយញ្ញាម្ហិ តិព្ពោ អាឈាតោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កចិស្សតិ តិព្ពោ ញ្យាបិឌោ តិព្ពោ យតោបឌោសោ តិព្ពំ ចឆកចិត្តំ៑ យាត្យបិ បុត្តម្ហិ បុត្តស្សបិ យាតទិ; បិត្យបិ បុត្តម្ហិ បុត្តស្សបិ បិតទិ; កាត្យបិ កកិតិយា កកិតិយាបិ កាតទិ តិព្ពោ អាឈាតោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កចិស្សតិ តិព្ពោ ញ្យាបិឌោ តិព្ពោ យតោបឌោសោ តិព្ពំ ចឆកចិត្តំ៑

១០៣៑ “ឥសចស្សាឃុកោសុ, កិក្លចេ, យតុស្សេសុ សត្តាហំ សត្ថន្តរកប្បោ កចិស្សតិ៑ តេ អញ្ញាយញ្ញាម្ហិ ម្គសញ្ញំ បដិលកិស្សន្តិ៑ តេសំ តិណ្ហាតិ សត្ថាតិ ហត្ថេសុ បាត្យកចិស្សន្តិ៑ តេ តិណ្ហេន សត្ថេន ‘ឲស យិកោ ឲស យិកោ’តិ អញ្ញាយញ្ញំ ឌីចិតា វោរោបេស្សន្តិ៑

“អថ ខោ តេសំ, កិក្លចេ, សត្តាតំ ឲកច្ចាតំ ឲចំ កចិស្សតិ – ‘យា ច យយំ កញ្ចិ [កិញ្ចិ (ក៑)], យា ច អយេ ម្ហកោឌិ, យំត្ចូត យយំ តិណាកហតំ ចា ចតកហតំ ចា ទុក្ខាកហតំ ចា តឌីចិទ្យេក្កំ ចា បព្ពតចិសយំ ចា បចិសិត្វា ចតមូលផលាហារា យាបេយ្យាយា’តិ៑ តេ តិណាកហតំ ចា ចតកហតំ ចា ទុក្ខាកហតំ ចា តឌីចិទ្យេក្កំ ចា បព្ពតចិសយំ ចា [តេ តិណាកហតំ ចតកហតំ ទុក្ខាកហតំ តឌីចិទ្យេក្កំ បព្ពតចិសយំ (សិ៑ បិ៑)] បចិសិត្វា សត្តាហំ ចតមូលផលាហារា យាបេស្សន្តិ៑ តេ តស្ស សត្តាហស្ស អច្ចយេន តិណាកហតា ចតកហតា ទុក្ខាកហតា តឌីចិទ្យេក្កា បព្ពតចិសយា តិក្ខមិត្វា អញ្ញាយញ្ញំ អាលិង្គិត្វា សកាកាយិស្សន្តិ សយស្សាសិស្សន្តិ – ‘ឌិដ្ឋា, កោ, សត្តា ឌីចសិ, ឌិដ្ឋា, កោ, សត្តា ឌីចសី’តិ៑

អាឃុចណ្ណាឌិចឌ្ឍតកឆា

໑໐໕. "ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ – 'ມຍໍ ໂຂ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕຸ ເອວຣູປໍ ອາຍຕໍ ຎາຕິກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ຕາ. ຍໍນູນ ມຍໍ ກຸສລໍ ກເຣຍ຺ຍາມ. ກິໍ ກຸສລໍ ກເຣຍ຺ຍາມ? ຍໍນູນ ມຍໍ ປາຓາຕິປາຕາ ວິຣເມຍ຺ຍາມ, ອິທໍ ກຸສລໍ ຘ ມ຺ມໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍາມາ'ຕິ. ເຕ ປາຓາຕິປາຕາ ວິຣມິສ຺ສນ຺ຕິ, ອິທໍ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ເຕ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕຸ ອາຍຸນາປິ ວຑ຺ຒິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຓ຺ເຓນປິ ວຑ຺ຒິສ຺ສນ຺ຕິ. ເຕສໍ ອາຍຸນາປິ ວຑ຺ຒມານານໍ ວຓ຺ເຓນປິ ວຑ຺ຒມານານໍ ທສວສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວີສຕິວສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ.

"ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ – 'ມຍໍ ໂຂ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕຸ ອາຍຸນາປິ ວຑ຺ຒາມ, ວຓ຺ເຓນປິ ວຑ຺ຒາມ. ຍໍນູນ ມຍໍ ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ກຸສລໍ ກເຣຍ຺ຍາມ. ກິໍ ກຸສລໍ ກເຣຍ຺ຍາມ? ຍໍນູນ ມຍໍ ອທິນ຺ນາທານາ ວິຣເມຍ຺ຍາມ... ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ວິຣເມຍ຺ຍາມ... ມຸສາວາທາ ວິຣເມຍ຺ຍາມ... ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ວິຣເມຍ຺ຍາມ... ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ວິຣເມຍ຺ຍາມ... ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ວິຣເມຍ຺ຍາມ... ອຠິຊ຺ຌໍ ປຊເຫຍ຺ຍາມ... ພ຺ຍາປາທໍ ປຊເຫຍ຺ຍາມ... ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໍ ປຊເຫຍ຺ຍາມ... ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊເຫຍ຺ຍາມ – ອຘມ຺ມຣາຄໍ ວິສມໂລຠໍ ມິຈ຺ຉາຘມ຺ມໍ... ຍໍນູນ ມຍໍ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ອສ຺ສາມ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຎ຺ຎາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎາ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິໂນ, ອິທໍ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍາມາ'ຕິ. ເຕ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຎ຺ຎາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎາ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິໂນ, ອິທໍ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ.

"ເຕ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕຸ ອາຍຸນາປິ ວຑ຺ຒິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຓ຺ເຓນປິ ວຑ຺ຒິສ຺ສນ຺ຕິ. ເຕສໍ ອາຍຸນາປິ ວຑ຺ຒມານານໍ ວຓ຺ເຓນປິ ວຑ຺ຒມານານໍ ວີສຕິວສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ຈຕ຺ຕາຣີສວສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ຈຕ຺ຕາຣີສວສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ອສີຕິວສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ອສີຕິວສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ສຏ຺ຐິວສ຺ສສຕາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ສຏ຺ຐິວສ຺ສສຕາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວີສຕິຕິວສ຺ສສຕາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ວີສຕິຕິວສ຺ສສຕາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ຈຕ຺ຕາຣີສຉພ຺ພສ຺ສສຕາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ. ຈຕ຺ຕາຣີສຉພ຺ພສ຺ສສຕາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ທ຺ເວວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ທ຺ເວວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ຈຕ຺ຕາຣິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ຈຕ຺ຕາຣິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ອຏ຺ຐວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ອຏ຺ຐວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວີສຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ວີສຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ຈຕ຺ຕາຣີສວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ຈຕ຺ຕາຣີສວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ... ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸເກສຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ມນຸສ຺ເສສຸ ປຎ຺ຈວສ຺ສສຕິກາ ກຸມາຣິກາ ອລໍປເຕຍ຺ຍາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ.

ສງ຺ຂຣາຊຸປ຺ປຕ຺ຕິ

໑໐໖. "ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸເກສຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ມນຸສ຺ເສສຸ ຕໂຍ ອາພາຘາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ອິຈ຺ຉາ, ອນສນໍ, ຊຣາ. ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸເກສຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ມນຸສ຺ເສສຸ ອຍໍ ຊມ຺ພຸທີໂປ ອິທ຺ໂຘ ເຈວ ຠວິສ຺ສຕິ ຜີໂຕ ຈ, ກຸກ຺ກຸຏສມ຺ປາຕິກາ ຄາມນິຄມຣາຊຘານິໂຍ [ຄາມນິຄມຊນປທຣາຊຘານິໂຍ (ກ.)]. ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸເກສຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ມນຸສ຺ເສສຸ ອຍໍ ຊມ຺ພຸທີໂປ ອວີຈິ ມຎ຺ເຎ ຜຸໂຏ ຠວິສ຺ສຕິ ມນຸສ຺ເສຫິ,

សេយ្យថាបិ នឡវនំ វា សរវនំ [សារវនំ (ស្យា.)] វា។ អសីតិវស្សសហស្សាយុកេសុ, ភិក្ខវេ, មនុស្សេសុ អយំ ពារាណសី កេតុមតី នាម
រាជធានី ភវិស្សតិ ឥទ្ធា ចេវ ផីតា ច ពហុជនា ច អាកិណ្ណមនុស្សា ច សុភិក្ខា ច។ អសីតិវស្សសហស្សាយុកេសុ, ភិក្ខវេ, មនុស្សេសុ ឥមស្មិំ
ជម្ពុទីបេ ចតុរាសីតិនគរសហស្សានិ ភវិស្សន្តិ កេតុមតីរាជធានីបមុខានិ។ អសីតិវស្សសហស្សាយុកេសុ, ភិក្ខវេ, មនុស្សេសុ កេតុមតិយា
រាជធានិយា សង្ខោ នាម រាជា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កវត្តី ធម្មិកោ ធម្មរាជា ចាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោ
សត្តរតនសមន្នាគតោ។ តស្សិមានិ សត្ត រតនានិ ភវិស្សន្តិ, សេយ្យថិទំ, ចក្ករតនំ ហត្ថិរតនំ អស្សរតនំ មណិរតនំ ឥត្ថិរតនំ គហបតិរតនំ
បរិណាយករតនមេវ សត្តមំ។ បរោសហស្សំ ខោ បនស្ស បុត្តា ភវិស្សន្តិ សូរា វីរង្គរូបា បរសេនប្បមទ្ទនា។ សោ ឥមំ បថវិំ
សាគរបរិយន្តំ អទណ្ឌេន អសត្ថេន ធម្មេន អភិវិជិយ អជ្ឈាវសិស្សតិ។

មេត្តេយ្យពុទ្ធុប្បាទោ

១០៤. "អសីតិវស្សសហស្សាយុកេសុ, ភិក្ខវេ, មនុស្សេសុ មេត្តេយ្យោ នាម ភគវា លោកេ ឧប្បជ្ជិស្សតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ
វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា។ សេយ្យថាបាហមេតរហិ លោកេ
ឧប្បន្នោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា។
សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេស្សតិ,
សេយ្យថាបាហមេតរហិ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា
បវេទេមិ។ សោ ធម្មំ ទេសេស្សតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ
ព្រហ្មចរិយំ បកាសេស្សតិ; សេយ្យថាបាហមេតរហិ ធម្មំ ទេសេមិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ
កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេមិ។ សោ អនេកសហស្សំ [អនេកសតសហស្សំ (ក.)] ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សតិ,
សេយ្យថាបាហមេតរហិ អនេកសតំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរាមិ។

១០៥. "អថ ខោ, ភិក្ខវេ, សង្ខោ នាម រាជា យោ សោ យូបោ រញ្ញា មហាបនាទេន ការាបិតោ។ តំ យូបំ ឧស្សាបេត្វា អជ្ឈាវសិត្វា តំ
ទត្វា វិស្សជ្ជិត្វា សមណព្រាហ្មណកបណទ្ធិកវណិព្វកយាចកានំ ទានំ ទត្វា មេត្តេយ្យស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សតិ។ សោ ឯវំ បព្ពជិតោ សមានោ ឯកោ
វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ,
តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សតិ។

១០៦. "អត្តទីបា, ភិក្ខវេ, វិហរថ អត្តសរណា អនញ្ញសរណា, ធម្មទីបា ធម្មសរណា អនញ្ញសរណា។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អត្តទីបោ
វិហរតិ អត្តសរណោ អនញ្ញសរណោ ធម្មទីបោ ធម្មសរណោ អនញ្ញសរណោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី
សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី…បេ… ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី

វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អត្តទីបោ វិហរតិ អត្តសរណោ អនញ្ញសរណោ ធម្មទីបោ ធម្មសរណោ អនញ្ញសរណោ។

ភិក្ខុនោអាយុវណ្ណាទិវឌ្ឍនកថា

១១០។ “គោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរថ សកេ បេត្តិកេ វិសយេ។ គោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរន្តា សកេ បេត្តិកេ វិសយេ អាយុនាបិ វឌ្ឍិស្សថ, វណ្ណេនបិ វឌ្ឍិស្សថ, សុខេនបិ វឌ្ឍិស្សថ, ភោគេនបិ វឌ្ឍិស្សថ, ពលេនបិ វឌ្ឍិស្សថ។

“កិញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាយុស្មិំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, ចិត្តសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីមំសាសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ សោ ឥមេសំ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អាកង្ខមានោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាយុស្មិំ។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ វណ្ណស្មិំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ វណ្ណស្មិំ។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ សុខស្មិំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា...បេ... ទុតិយំ ឈានំ...បេ... តតិយំ ឈានំ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ, សុខស្មិំ។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ភោគស្មិំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ តថា ទុតិយំ។ តថា តតិយំ។ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ ករុណាសហគតេន ចេតសា...បេ... មុទិតាសហគតេន ចេតសា...បេ... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ។ តថា ទុតិយំ។ តថា តតិយំ។ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ភោគស្មិំ។

“កិញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ពលស្មិំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ពលស្មិំ។

“ភាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញា ឲកពាលយ្យិ ឋយត្បឋស្សាយិ ឃំ ឲចំ ក្យបឋហំ, ឃធឃិធំ, ភិក្ខវេ, យារពាលំ ក្យឋលិភំ , ភិក្ខវេ, ឍយ្ខាភំ ឋយាគាភេហព្យ ឲចយិធំ ប្ញ្ញា បចឌ្ឍតិ”តិ៍ ឰគយេចាធ ភកចា៍ អត្តយភា េត ភិក្ខ ភកចេតា ភាឃិតំ អភិភត្តិ៍

ចក្កចត្តិសុត្តំ និដ្ឋិតំ តតិយំ

៣។ អគ្គញ្ញសុត្តំ

វាសេដ្ឋភារទ្វាជា

១១១។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ បុព្ពារាមេ មិគារមាតុបាសាទេ។ តេន ខោ បន សមយេន វាសេដ្ឋភារទ្វាជា ភិក្ខូសុ បរិវសន្តិ ភិក្ខុភាវំ អាកង្ខមានា។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ បាសាទា ឱរោហិត្វា បាសាទបច្ឆាយាយំ [បាសាទច្ឆាយាយំ (ក។)] អព្ភោកាសេ ចង្កមតិ។

១១២។ អទ្ទសា ខោ វាសេដ្ឋោ ភគវន្តំ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតំ បាសាទា ឱរោហិត្វា បាសាទបច្ឆាយាយំ អព្ភោកាសេ ចង្កមន្តំ។ ទិស្វាន ភារទ្វាជំ អាមន្តេសិ – “អយំ, អាវុសោ ភារទ្វាជ, ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ បាសាទា ឱរោហិត្វា បាសាទបច្ឆាយាយំ អព្ភោកាសេ ចង្កមតិ។ អាយាមាវុសោ ភារទ្វាជ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិស្សាម; អប្បេវ នាម លភេយ្យាម ភគវតោ សន្តិកា [សម្មុខា (ស្យា។ ក។)] ធម្មិំ កថំ សវនាយា”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ ភារទ្វាជោ វាសេដ្ឋស្ស បច្ចស្សោសិ។

១១៣។ អថ ខោ វាសេដ្ឋភារទ្វាជា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ភគវន្តំ ចង្កមន្តំ អនុចង្កមិំសុ។ អថ ខោ ភគវា វាសេដ្ឋំ អាមន្តេសិ – “តុម្ហេ ខ្វត្ថ, វាសេដ្ឋ, ព្រាហ្មណជច្ចា ព្រាហ្មណកុលីនា ព្រាហ្មណកុលា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតា, កច្ចិ វោ, វាសេដ្ឋ, ព្រាហ្មណា ន អក្កោសន្តិ ន បរិភាសន្តី”តិ? “តគ្ឃ នោ, ភន្តេ, ព្រាហ្មណា អក្កោសន្តិ បរិភាសន្តិ អត្តរូបាយ បរិភាសាយ បរិបុណ្ណាយ, នោ អបរិបុណ្ណាយា”តិ។ “យថា កថំ បន វោ, វាសេដ្ឋ, ព្រាហ្មណា អក្កោសន្តិ បរិភាសន្តិ អត្តរូបាយ បរិភាសាយ បរិបុណ្ណាយ, នោ អបរិបុណ្ណាយា”តិ? “ព្រាហ្មណា, ភន្តេ, ឯវមាហំសុ – ‘ព្រាហ្មណោវ សេដ្ឋោ វណ្ណោ, ហីនា អញ្ញេ វណ្ណា [ហីនោ អញ្ញោ វណ្ណោ (សី។ បី។ ម។ និ។ ១ មធុរសុត្ត)]។ ព្រាហ្មណោវ សុក្កោ វណ្ណោ , កណ្ហោ អញ្ញោ វណ្ណោ [កណ្ហោ អញ្ញោ វណ្ណោ (សី។ បី។ ម។ និ។ ១ មធុរសុត្ត)]។ ព្រាហ្មណាវ សុជ្ឈន្តិ, នោ អព្រាហ្មណា។ ព្រាហ្មណាវ [ព្រាហ្មណា (ស្យា។)] ព្រហ្មុនោ បុត្តា ឱរសា មុខតោ ជាតា ព្រហ្មជា ព្រហ្មនិម្មិតា ព្រហ្មទាយាទា។ តេ តុម្ហេ សេដ្ឋំ វណ្ណំ ហិត្វា ហីនមត្ថ វណ្ណំ អជ្ឈុបគតា, យទិទំ មុណ្ឌកេ សមណកេ ឥព្ភេ កណ្ហេ ពន្ធុបាទាបច្ចេ។ តយិទំ ន សាធុ, តយិទំ នប្បតិរូបំ, យំ តុម្ហេ សេដ្ឋំ វណ្ណំ ហិត្វា ហីនមត្ថ វណ្ណំ អជ្ឈុបគតា យទិទំ មុណ្ឌកេ សមណកេ ឥព្ភេ កណ្ហេ ពន្ធុបាទាបច្ចេ’តិ។ ឯវំ ខោ នោ, ភន្តេ, ព្រាហ្មណា អក្កោសន្តិ បរិភាសន្តិ អត្តរូបាយ បរិភាសាយ បរិបុណ្ណាយ, នោ អបរិបុណ្ណាយា”តិ។

១១៤។ “តគ្ឃ វោ, វាសេដ្ឋ, ព្រាហ្មណា បោរាណំ អស្សរន្តា ឯវមាហំសុ – ‘ព្រាហ្មណោវ សេដ្ឋោ វណ្ណោ, ហីនា អញ្ញេ វណ្ណា; ព្រាហ្មណោវ សុក្កោ វណ្ណោ, កណ្ហោ អញ្ញោ វណ្ណោ; ព្រាហ្មណាវ សុជ្ឈន្តិ, នោ អព្រាហ្មណា; ព្រាហ្មណាវ ព្រហ្មុនោ បុត្តា ឱរសា មុខតោ ជាតា ព្រហ្មជា ព្រហ្មនិម្មិតា ព្រហ្មទាយាទា’តិ។ ទិស្សន្តិ ខោ បន, វាសេដ្ឋ, ព្រាហ្មណានំ ព្រាហ្មណិយោ ឧតុនិយោបិ គព្ភិនិយោបិ

ᩅᩥᨩᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨷᩥ ᨷᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨷᩥ᪨ ᨲᩮ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᨩᩣᩅ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᩅ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩉᩦᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ; ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᩅ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨠᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ; ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᩅ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ; ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᩁᩈᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨩᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᩣᨿᩣᨴᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ [ᨲᩮ ᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᩈᩣ ᨧ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩉᩩᨬ᩠ᨧ ᩋᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩈᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩩᩅᨱ᩠ᨱᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ

᪑᪑᪕᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩅᨱ᩠ᨱᩣ – ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ, ᩅᩮᩔᩣ, ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ᪨ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨿᩦ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩦ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩦ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᩮᩣ ᨹᩁᩩᩈᩅᩣᨧᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩦ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᩃᩩ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨿᩮᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨶᩋᩃᨾᩁᩥᨿᩣ ᨶᩋᩃᨾᩁᩥᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨠᨱ᩠ᩉᩣ ᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨣᩁᩉᩥᨲᩣ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨷᩥ ᨲᩮ [ᨡᩮᩣ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ (ᨠ᪨)] ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ…ᨷᩮ… ᩅᩮᩔᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ…ᨷᩮ… ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨿᩦ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩦ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩦ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᩮᩣ ᨹᩁᩩᩈᩅᩣᨧᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩦ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᩃᩩ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨿᩮᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ…ᨷᩮ… ᨠᨱ᩠ᩉᩣ ᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨣᩁᩉᩥᨲᩣ; ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᨷᩥ ᨲᩮ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ, ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ, ᨷᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ, ᨹᩁᩩᩈᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ, ᩋᨶᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᩃᩩ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨿᩮᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᩃᨾᩁᩥᨿᩣ ᩋᩃᨾᩁᩥᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨷ᩠ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨷᩥ ᨲᩮ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ…ᨷᩮ… ᩅᩮᩔᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ…ᨷᩮ… ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩋᨶᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᩃᩩ , ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨿᩮᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨠᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᩃᨾᩁᩥᨿᩣ ᩋᩃᨾᩁᩥᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨷ᩠ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩣ; ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᨷᩥ ᨲᩮ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪖᪨ “ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᩏᨽᨿᩅᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨣᩁᩉᩥᨲᩮᩈᩩ ᨧᩮᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨷ᩠ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨧ ᨿᨴᩮᨲ᩠ᨳ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᩅ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩉᩦᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ; ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᩅ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨠᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ; ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᩅ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ; ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᩁᩈᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨩᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᩣᨿᩣᨴᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ? ᩍᨾᩮᩈᨬ᩠ᩉᩥ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᩉᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᩅᩩᩈᩥᨲᩅᩣ ᨠᨲᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᩒᩉᩥᨲᨽᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩈᨴᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨽᩅᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨶᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩮᩅ, ᨶᩮᩣ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩉᩥ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨩᨶᩮᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨧᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩮ ᨧ᪨

១១៥។ "តទមិនាបេតំ, វាសេដ្ឋ, បរិយាយេន វេទិតព្ពំ, យថា ធម្មោវ សេដ្ឋោ ជនេតស្មិំ, ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច។

"ជានាតិ ខោ [ខោ បន (ក។)], វាសេដ្ឋ, រាជា បសេនទិ កោសលោ – 'សមណោ គោតមោ អនន្តរា [អនុត្តរោ (ពហូសុ)] សក្យកុលា បព្ពជិតោ'តិ។ សក្យា ខោ បន, វាសេដ្ឋ, រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស អនុយុត្តា [អនន្តរា អនុយន្តា (ស្យា។), អនន្តរា អនុយុត្តា (ក។)] ភវន្តិ។ ករោន្តិ ខោ, វាសេដ្ឋ, សក្យា រញ្ញោ បសេនទិម្ហិ កោសលេ និបច្ចការំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ។ ឥតិ ខោ, វាសេដ្ឋ, យំ ករោន្តិ សក្យា រញ្ញោ បសេនទិម្ហិ កោសលេ និបច្ចការំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ, ករោតិ តំ រាជា បសេនទិ កោសលោ តថាគតេ និបច្ចការំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ, ន នំ [ននុ (ពហូសុ)] 'សុជាតោ សមណោ គោតមោ, ទុជ្ជាតោហមស្មិ។ ពលវា សមណោ គោតមោ, ទុព្ពលោហមស្មិ។ បាសាទិកោ សមណោ គោតមោ, ទុព្ពណ្ណោហមស្មិ។ មហេសក្ខោ សមណោ គោតមោ, អប្បេសក្ខោហមស្មី'តិ។ អថ ខោ នំ ធម្មំយេវ សក្ករោន្តោ ធម្មំ គរុំ ករោន្តោ ធម្មំ មានេន្តោ ធម្មំ បូជេន្តោ ធម្មំ អបចាយមានោ ឯវំ រាជា បសេនទិ កោសលោ តថាគតេ និបច្ចការំ ករោតិ, អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ។ ឥមិនាបិ ខោ ឯតំ, វាសេដ្ឋ, បរិយាយេន វេទិតព្ពំ, យថា ធម្មោវ សេដ្ឋោ ជនេតស្មិំ, ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច។

១១៦។ "តុម្ហេ ខ្វត្ថ, វាសេដ្ឋ, នានាជច្ចា នានានាមា នានាគោត្តា នានាកុលា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតា។ 'កេ តុម្ហេ'តិ – បុដ្ឋា សមានា 'សមណា សក្យបុត្តិយាម្ហា'តិ – បដិជានាថ។ យស្ស ខោ បនស្ស, វាសេដ្ឋ, តថាគតេ សទ្ធា និវិដ្ឋា មូលជាតា បតិដ្ឋិតា ទឡ្ហា អសំហារិយា សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិំ, តស្សេតំ កល្លំ វចនាយ – 'ភគវតោម្ហិ បុត្តោ ឱរសោ មុខតោ ជាតោ ធម្មជោ ធម្មនិម្មិតោ ធម្មទាយាទោ'តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថាគតស្ស ហេតំ, វាសេដ្ឋ, អធិវចនំ 'ធម្មកាយោ' ឥតិបិ, 'ព្រហ្មកាយោ' ឥតិបិ, 'ធម្មភូតោ' ឥតិបិ, 'ព្រហ្មភូតោ' ឥតិបិ។

១១៧។ "ហោតិ ខោ សោ, វាសេដ្ឋ, សមយោ យំ កទាចិ ករហចិ ទីឃស្ស អទ្ធុនោ អច្ចយេន អយំ លោកោ សំវដ្ដតិ។ សំវដ្ដមានេ លោកេ យេភុយ្យេន សត្តា អាភស្សរសំវត្តនិកា ហោន្តិ។ តេ តត្ថ ហោន្តិ មនោមយា បីតិភក្ខា សយំបភា អន្តលិក្ខចរា សុភដ្ឋាយិនោ ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋន្តិ។

"ហោតិ ខោ សោ, វាសេដ្ឋ, សមយោ យំ កទាចិ ករហចិ ទីឃស្ស អទ្ធុនោ អច្ចយេន អយំ លោកោ វិវដ្ដតិ។ វិវដ្ដមានេ លោកេ យេភុយ្យេន សត្តា អាភស្សរកាយា ចវិត្វា ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆន្តិ។ តេធ ហោន្តិ មនោមយា បីតិភក្ខា សយំបភា អន្តលិក្ខចរា សុភដ្ឋាយិនោ ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋន្តិ។

រសបថវិបាតុភាវោ

᪑᪑᪐᪨ "ᩑᨠᩮᩣᨴᨠᩦᨽᩪᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᨲᩥᨾᩥᩈᩣ ᪨ ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨲᩣᩁᨠᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨾᩣᩈᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩏᨲᩩᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ , ᨶ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨷᩩᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨠᩁᩉᨧᩥ ᨴᩦᨥᩔ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᨶᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩁᩈᨷᨳᩅᩦ ᩏᨴᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨲᨶᩥ [ᩈᨾᨲᩣᨶᩥ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)]; ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᨷᨿᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨲᩔ [ᨷᨿᨲᨲ᩠ᨲᩔ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨾᩣᨶᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨷᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩁᩈᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨾᨵᩩᩴ [ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᨾᨵᩩᩴ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨)] ᩋᨶᩮᩊᨠᩴ [ᩋᨶᩮᩃᨠᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᩑᩅᨾᩔᩣᨴᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᩃᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ – 'ᩋᨾ᩠ᨽᩮᩣ, ᨠᩥᨾᩮᩅᩥᨴᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ'ᨲᩥ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣ ᩈᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩔ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣ ᩈᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᩈᩥ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨧᩔ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨣᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣ ᩈᩣᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣ ᩈᩣᨿᨲᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᩈᩥ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥ᪨

ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨷᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩮᩣ

᪑᪑᪑᪨ "ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩋᩣᩃᩩᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨠᩴ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ [ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩋᩣᩃᩩᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨠᩴ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨳ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨿᩴᨷᨽᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥ᪨ ᩈᨿᩴᨷᨽᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨷᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩮᩈᩩ ᨷᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨲᩣᩁᨠᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᨷᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩣᩁᨠᩁᩪᨷᩮᩈᩩ ᨷᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩮᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᨾᩣᩈᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨾᩣᩈᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩮᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᩏᨲᩩᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨡᩮᩣ , ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨷᩩᨶ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪑᪒᪨ "ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ [ᨲᨻ᩠ᨽᨠ᩠ᨡᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨲᩴᩋᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᩴᩋᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ, ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ (ᩁᩈᨷᨳᩅᩥᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ) [( ) ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ] ᨡᩁᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩮᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣ [ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩮᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣ (ᨭᩦᨠᩣ)] ᨧ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ – 'ᨾᨿᨾᩮᨲᩮᩉᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᨲᩁᩣ, ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩮᨲᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᨲᩁᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩣᨶᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩁᩈᨷᨳᩅᩦ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥ᪨ ᩁᩈᩣᨿ ᨷᨳᩅᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨳᩩᨶᩥᩴᩈᩩ – 'ᩋᩉᩮᩣ ᩁᩈᩴ, ᩋᩉᩮᩣ ᩁᩈ'ᨶ᩠ᨲᩥ! ᨲᨴᩮᨲᩁᩉᩥᨷᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩈᩩᩁᩈᩴ [ᩈᩣᨵᩩᩁᩈᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – 'ᩋᩉᩮᩣ ᩁᩈᩴ, ᩋᩉᩮᩣ ᩁᩈ'ᨶ᩠ᨲᩥ! ᨲᨴᩮᩅ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨽᩪᨾᩥᨷᨷ᩠ᨷᨭᨠᨷᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩮᩣ

᪑᪑᪓᪨ "ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩁᩈᩣᨿ ᨷᨳᩅᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨽᩪᨾᩥᨷᨷ᩠ᨷᨭᨠᩮᩣ ᨷᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ,

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩁᩈᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨾᨵᩩᩴ ᩋᨶᩮᩊᨠᩴ, ᩑᩅᨾᩔᩣᨴᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩪᨾᩥᨸᨸ᩠ᨸᨭᨠᩴ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨲᩮ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩪᨾᩥᨸᨸ᩠ᨸᨭᨠᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ, ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨡᩁᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩮᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᨾᨿᨾᩮᨲᩮᩉᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᨲᩁᩣ, ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩮᨲᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᨲᩁᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩣᨶᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᨽᩪᨾᩥᨸᨸ᩠ᨸᨭᨠᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥ᪨

ᨻᨴᩣᩃᨲᩣᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩮᩣ

᪁᪂᪃᪨ “ᨽᩪᨾᩥᨸᨸ᩠ᨸᨭᨠᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩮ ᨻᨴᩣᩃᨲᩣ [ᨸᨴᩣᩃᨲᩣ (ᩈᩦ᪨)] ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᨠᩃᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣ [ᨠᩃᨾ᩠ᨻᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩁᩈᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨾᨵᩩᩴ ᩋᨶᩮᩊᨠᩴ, ᩑᩅᨾᩔᩣᨴᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᨴᩣᩃᨲᩴ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨲᩮ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᨴᩣᩃᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ, ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨡᩁᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩮᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᨾᨿᨾᩮᨲᩮᩉᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᨲᩁᩣ, ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩮᨲᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᨲᩁᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩣᨶᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᨻᨴᩣᩃᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥ᪨

“ᨻᨴᩣᩃᨲᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨳᩩᨶᩥᩴᩈᩩ – ‘ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ, ᩋᩉᩣᨿᩥ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᨻᨴᩣᩃᨲᩣ’ᨲᩥ! ᨲᨴᩮᨲᩁᩉᩥᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ [ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ, ᩋᩉᩣᨿᩥ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ’ᨲᩥ! ᨲᨴᩮᩅ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨠᨭ᩠ᨮᨸᩣᨠᩈᩣᩃᩥᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩮᩣ

᪁᪂᪄᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨻᨴᩣᩃᨲᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᩋᨠᨭ᩠ᨮᨸᩣᨠᩮᩣ ᩈᩣᩃᩥ ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᨠᨱᩮᩣ ᩋᨳᩩᩈᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨸ᩠ᨹᩃᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩈᩣᨿᩴ ᩈᩣᨿᨾᩣᩈᩣᨿ ᩋᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩣᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩴ᪨ ᨿᩴ ᨲᩴ ᨸᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨲᩁᩣᩈᩣᨿ ᩋᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ,

ᩈᩣᨿᩴ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩴ; ᨶᩣᨸᨴᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨠᨭ᩠ᨮᨸᩣᨠᩴ ᩈᩣᩃᩥᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨

ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩃᩥᨦ᩠ᨣᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩮᩣ

᪑᪑᪙᪨ “ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨠᨭ᩠ᨮᨸᩣᨠᩴ ᩈᩣᩃᩥᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨽᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᩣᩉᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ, ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨡᩁᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩮᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲ᩠ᨳ, ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᩈᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᩋᨲᩥᩅᩮᩃᩴ ᩏᨸᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲᩥᩅᩮᩃᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨲᩴ ᩈᩣᩁᩣᨣᩮᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ, ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥ᪨ ᨲᩮ ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩥᩴᩈᩩ᪨

“ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ , ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨣᩮᩣᨾᨿᩴ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᨶᩔ ᩋᩈᩩᨧᩥ [ᩅᩈᩃᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩅᩈᩃᩦ (ᨠ᪨)], ᨶᩔ ᩋᩈᩩᨧᩦ’ᨲᩥ᪨ ‘ᨠᨳᨬ᩠ᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ! ᨲᨴᩮᨲᩁᩉᩥᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᨩᨶᨸᨴᩮᩈᩩ ᩅᨵᩩᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩣᨿ [ᨶᩥᩅᩩᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩣᨿ, ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩣᨿ (ᨠ᪨)] ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨣᩮᩣᨾᨿᩴ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨲᨴᩮᩅ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩮᩣ

᪑᪒᪐᪨ “ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ [ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩴ (?)], ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨴᩮᨲᩁᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨾᨲᩴ᪨ ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨾᩣᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨾᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨣᨾᩴ ᩅᩣ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨲᩥᩅᩮᩃᩴ ᨸᩣᨲᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨳ ᩋᨣᩣᩁᩣᨶᩥ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᩋᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩃᩈᨩᩣᨲᩥᨠᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᩋᨾ᩠ᨽᩮᩣ, ᨠᩥᨾᩮᩅᩣᩉᩴ ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ ᩈᩣᩃᩥᩴ ᩋᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨿᩴ ᩈᩣᨿᨾᩣᩈᩣᨿ ᨸᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨲᩁᩣᩈᩣᨿ! ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩈᩣᩃᩥᩴ ᩋᩣᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ [ᩈᨠᩥᩴᨴᩮᩅ (ᨠ᪨)] ᩈᩣᨿᨸᩣᨲᩁᩣᩈᩣᨿᩣ’ᨲᩥ !

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᩃᩥᩴ ᩋᩣᩉᩣᩈᩥ ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᩈᩣᨿᨸᩣᨲᩁᩣᩈᩣᨿ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩑᩉᩥ, ᨽᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ, ᩈᩣᩃᩣᩉᩣᩁᩴ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩣ’ᨲᩥ᪨ ‘ᩋᩃᩴ, ᨽᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ, ᩋᩣᩉᨲᩮᩣ [ᩋᩣᩉᨭᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨾᩮ ᩈᩣᩃᩥ ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᩈᩣᨿᨸᩣᨲᩁᩣᩈᩣᨿᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨣᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᩣᩃᩥᩴ ᩋᩣᩉᩣᩈᩥ ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩣᨿ᪨ ‘ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᩈᩣᨵᩪ’ᨲᩥ᪨

“ອຖ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ອຎ຺ຎຕເຣາ ສເຕ຺ຕາ ເຍນ ເສາ ສເຕ຺ຕາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ສຕ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ – ‘ເອຫິ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ສາລາຫາຣໍ ຄມິສ຺ສາມາ’ຕິ. ‘ອລໍ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ອາຫເຕາ ເມ ສາລິ ສກິເທວ ທ຺ວີຫາຍາ’ຕິ. ອຖ ເຂາ ເສາ, ວາເສຏ຺ຐ, ສເຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊມາເນາ ສາລິໍ ອາຫາສິ ສກິເທວ ຈຕູຫາຍ, ‘ເອວມ຺ປິ ກິຣ, ເຠາ, ສາທູ’ຕິ.

“ອຖ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ອຎ຺ຎຕເຣາ ສເຕ຺ຕາ ເຍນ ເສາ ສເຕ຺ຕາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ສຕ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ – ‘ເອຫິ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ສາລາຫາຣໍ ຄມິສ຺ສາມາ’ຕິ. ‘ອລໍ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ອາຫເຕາ ເມ ສາລິ ສກິເທວ ຈຕູຫາຍາ’ຕິ. ອຖ ເຂາ ເສາ, ວາເສຏ຺ຐ, ສເຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊມາເນາ ສາລິໍ ອາຫາສິ ສກິເທວ ອຏ຺ຐາຫາຍ, ‘ເອວມ຺ປິ ກິຣ, ເຠາ, ສາທູ’ຕິ.

“ຍເຕາ ເຂາ ເຕ, ວາເສຏ຺ຐ, ສຕ຺ຕາ ສນ຺ນິຘິກາຣກໍ ສາລິໍ ອຸປກ຺ກມິໍສຸ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ. ອຖ ກເຓາປິ ຕຓ຺ຑຸລໍ ປຣິເຍານນ຺ຘິ, ຖຸເສາປິ ຕຓ຺ຑຸລໍ ປຣິເຍານນ຺ຘິ; ລູນມ຺ປິ ນປ຺ປຏິວິຣູຬ຺ຫໍ, ອປທານໍ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ, ສຓ຺ຑສຓ຺ຑາ ສາລິເຍາ ອຏ຺ຐໍສຸ.

ສາລິວິຠາເຄາ

໑໒໔. “ອຖ ເຂາ ເຕ, ວາເສຏ຺ຐ, ສຕ຺ຕາ ສນ຺ນິປຕິໍສຸ, ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຖຸນິໍສຸ – ‘ປາປກາ ວຕ, ເຠາ, ທມ຺ມາ ສເຕ຺ຕສຸ ປາຕຸຠູຕາ. ມຍຎ຺ຫິ ປຸພ຺ເພ ມເນາມຍາ ອຫຸມ຺ຫາ ປີຕິຠກ຺ຂາ ສຍໍປຠາ ອນ຺ຕລິກ຺ຂຈຣາ ສຸຠຏ຺ຐາຍິເນາ, ຈິຣໍ ທີຄມທ຺ຘານໍ ອຏ຺ຐມ຺ຫາ. ເຕສໍ ເນາ ອມ຺ຫາກໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ທີຄສ຺ສ ອທ຺ຘຸເນາ ອຈ຺ຈເຍນ ຣສປຖວີ ອຸທກສ຺ມິໍ ສມຕນິ. ສາ ອເຫາສິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ນາ ຄນ຺ຘສມ຺ປນ຺ນາ ຣສສມ຺ປນ຺ນາ. ເຕ ມຍໍ ຣສປຖວິໍ ຫເຕ຺ຖຫິ ອາລຸປ຺ປກາຣກໍ ອຸປກ຺ກມິມ຺ຫາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ, ເຕສໍ ເນາ ຣສປຖວິໍ ຫເຕ຺ຖຫິ ອາລຸປ຺ປກາຣກໍ ອຸປກ຺ກມຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ສຍໍປຠາ ອນ຺ຕຣຘາຍິ. ສຍໍປຠາຍ ອນ຺ຕຣຫິຕາຍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ປາຕຸຣເຫສຸໍ, ຈນ຺ທິມສູຣິເຍສຸ ປາຕຸຠູເຕສຸ ນກ຺ຂຕ຺ຕານິ ຕາຣກຣູປານິ ປາຕຸຣເຫສຸໍ, ນກ຺ຂເຕ຺ຕສຸ ຕາຣກຣູເປສຸ ປາຕຸຠູເຕສຸ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວາ ປຎ຺ຎາຍິໍສຸ, ຣຕ຺ຕິນ຺ທິເວສຸ ປຎ຺ຎາຍມາເນສຸ ມາສຑ຺ຒມາສາ ປຎ຺ຎາຍິໍສຸ. ມາສຑ຺ຒມາເສສຸ ປຎ຺ຎາຍມາເນສຸ ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣາ ປຎ຺ຎາຍິໍສຸ. ເຕ ມຍໍ ຣສປຖວິໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕາ ຕໍຠກ຺ຂາ ຕທາຫາຣາ ຈິຣໍ ທີຄມທ຺ຘານໍ ອຏ຺ຐມ຺ຫາ. ເຕສໍ ເນາ ປາປການໍເຍວ ອກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ ປາຕຸຠາວາ ຣສປຖວີ ອນ຺ຕຣຘາຍິ. ຣສປຖວິຍາ ອນ຺ຕຣຫິຕາຍ ຠູມິປປ຺ປຏເກາ ປາຕຸຠວິ. ເສາ ອເຫາສິ ວຓ຺ຓສມ຺ປເນ຺ນາ ຄນ຺ຘສມ຺ປເນ຺ນາ ຣສສມ຺ປເນ຺ນາ. ເຕ ມຍໍ ຠູມິປປ຺ປຏກໍ ອຸປກ຺ກມິມ຺ຫາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ. ເຕ ມຍໍ ຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕາ ຕໍຠກ຺ຂາ ຕທາຫາຣາ ຈິຣໍ ທີຄມທ຺ຘານໍ ອຏ຺ຐມ຺ຫາ. ເຕສໍ ເນາ ປາປການໍເຍວ ອກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ ປາຕຸຠາວາ ຠູມິປປ຺ປຏເກາ ອນ຺ຕຣຘາຍິ. ຠູມິປປ຺ປຏເກ ອນ຺ຕຣຫິເຕ ປທາລຕາ ປາຕຸຠວິ. ສາ ອເຫາສິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ນາ ຄນ຺ຘສມ຺ປນ຺ນາ ຣສສມ຺ປນ຺ນາ. ເຕ ມຍໍ ປທາລຕໍ ອຸປກ຺ກມິມ຺ຫາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ. ເຕ ມຍໍ ຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕາ ຕໍຠກ຺ຂາ ຕທາຫາຣາ ຈິຣໍ ທີຄມທ຺ຘານໍ ອຏ຺ຐມ຺ຫາ. ເຕສໍ ເນາ ປາປການໍເຍວ ອກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ ປາຕຸຠາວາ ປທາລຕາ ອນ຺ຕຣຘາຍິ. ປທາລຕາຍ ອນ຺ຕຣຫິຕາຍ ອກຏ຺ຐປາເກາ ສາລິ ປາຕຸຠວິ ອກເຓາ ອຖຸເສາ ສຸທ຺ເທາ ສຸຄເນ຺ຘາ ຕຓ຺ຑຸລປ຺ຜເລາ. ຍໍ ຕໍ ສາຍໍ ສາຍມາສາຍ ອາຫຣາມ, ປາເຕາ ຕໍ ເຫາຕິ ປກ຺ກໍ ປຏິວິຣູຬ຺ຫໍ. ຍໍ ຕໍ ປາເຕາ ປາຕຣາສາຍ ອາຫຣາມ, ສາຍໍ ຕໍ ເຫາຕິ ປກ຺ກໍ ປຏິວິຣູຬ຺ຫໍ. ນາປທານໍ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ. ເຕ ມຍໍ ອກຏ຺ຐປາກໍ ສາລິໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕາ ຕໍຠກ຺ຂາ ຕທາຫາຣາ ຈິຣໍ ທີຄມທ຺ຘານໍ ອຏ຺ຐມ຺ຫາ. ເຕສໍ ເນາ ປາປການໍເຍວ ອກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ ປາຕຸຠາວາ ກເຓາປິ ຕຓ຺ຑຸລໍ ປຣິເຍານນ຺ຘິ, ຖຸເສາປິ ຕຓ຺ຑຸລໍ ປຣິເຍານນ຺ຘິ, ລູນມ຺ປິ ນປ຺ປຏິວິຣູຬ຺ຫໍ, ອປທານໍ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ,

ສຓ຺ຑສຓ຺ຑາ ສາລເຍາ ຐິຕາ. ຍໍນູນ ມຍໍ ສາລິ ວິຠເຊຍ຺ຍາມ, ມຣິຍາທໍ ຐເປຍ຺ຍາມາ’ຕິ! ອຖ ເຂາ ເຕ, ວາເສຏ຺ຐ, ສຕ຺ຕາ ສາລິ ວິຠຊິໍສຸ, ມຣິຍາທໍ ຐເປສຸໍ.

໑໒໙. “ອຖ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ອຎ຺ຎຕເຣາ ສເຕ຺ຕາ ເລາລຊາຕິເກາ ສກໍ ຠາຄໍ ປຣິຣກ຺ຂນ຺ເຕາ ອຎ຺ຎຕຣໍ [ອຎ຺ຎສ຺ສ (?)] ຠາຄໍ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິ. ຕເມນໍ ອຄ຺ຄເຫສຸໍ, ຄເຫຕ຺ວາ ເອຕທເວາຈຸໍ – ‘ປາປກໍ ວຕ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ກເຣາສິ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ສກໍ ຠາຄໍ ປຣິຣກ຺ຂນ຺ເຕາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຠາຄໍ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊສິ. ມາສ຺ສຸ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ປຸນປິ ເອວຣູປມກາສີ’ຕິ. ‘ເອວໍ, ເຠາ’ຕິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ເສາ ສເຕ຺ຕາ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈສ຺ເສາສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ເສາ ສເຕ຺ຕາ...ເປ... ຕຕິຍມ຺ປິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ເສາ ສເຕ຺ຕາ ສກໍ ຠາຄໍ ປຣິຣກ຺ຂນ຺ເຕາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຠາຄໍ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິ. ຕເມນໍ ອຄ຺ຄເຫສຸໍ, ຄເຫຕ຺ວາ ເອຕທເວາຈຸໍ – ‘ປາປກໍ ວຕ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ກເຣາສິ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ສກໍ ຠາຄໍ ປຣິຣກ຺ຂນ຺ເຕາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຠາຄໍ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊສິ. ມາສ຺ສຸ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ປຸນປິ ເອວຣູປມກາສີ’ຕິ. ອເຎ຺ຎ ປາຓິນາ ປຫຣິໍສຸ, ອເຎ຺ຎ ເລຑ຺ຑຸນາ ປຫຣິໍສຸ, ອເຎ຺ຎ ທເຓ຺ຑນ ປຫຣິໍສຸ. ຕທເຄ຺ຄ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ອທິນ຺ນາທານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຄຣຫາ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ມຸສາວາເທາ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ທຓ຺ຑາທານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ.

ມຫາສມ຺ມຕຣາຊາ

໑໓໐. “ອຖ ເຂາ ເຕ, ວາເສຏ຺ຐ, ສຕ຺ຕາ ສນ຺ນິປຕິໍສຸ, ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຖຸນິໍສຸ – ‘ປາປກາ ວຕ ເຠາ ຘມ຺ມາ ສເຕ຺ຕສຸ ປາຕຸຠູຕາ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ, ຄຣຫາ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ, ມຸສາວາເທາ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ, ທຓ຺ຑາທານໍ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ. ຍໍນູນ ມຍໍ ເອກໍ ສຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເນ຺ຍ຺ຍາມ, ເຍາ ເນາ ສມ຺ມາ ຂີຍິຕພ຺ພໍ ຂີເຍຍ຺ຍ, ສມ຺ມາ ຄຣຫິຕພ຺ພໍ ຄຣເຫຍ຺ຍ, ສມ຺ມາ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ພໍ ປພ຺ພາເຊຍ຺ຍ. ມຍໍ ປນສ຺ສ ສາລີນໍ ຠາຄໍ ອນຸປ຺ປທສ຺ສາມາ’ຕິ.

“ອຖ ເຂາ ເຕ, ວາເສຏ຺ຐ, ສຕ຺ຕາ ເຍາ ເນສໍ ສເຕ຺ຕາ ອຠິຣູປຕເຣາ ຈ ທສ຺ສນີຍຕເຣາ ຈ ປາສາທິກຕເຣາ ຈ ມເຫສກ຺ຂຕເຣາ ຈ ຕໍ ສຕ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທເວາຈຸໍ – ‘ເອຫິ, ເຠາ ສຕ຺ຕ, ສມ຺ມາ ຂີຍິຕພ຺ພໍ ຂີຍ, ສມ຺ມາ ຄຣຫິຕພ຺ພໍ ຄຣຫ, ສມ຺ມາ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ພໍ ປພ຺ພາເຊຫິ. ມຍໍ ປນ ເຕ ສາລີນໍ ຠາຄໍ ອນຸປ຺ປທສ຺ສາມາ’ຕິ. ‘ເອວໍ, ເຠາ’ຕິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ເສາ ສເຕ຺ຕາ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ປຏິສ຺ສຸຓິຕ຺ວາ ສມ຺ມາ ຂີຍິຕພ຺ພໍ ຂີຍິ, ສມ຺ມາ ຄຣຫິຕພ຺ພໍ ຄຣຫິ, ສມ຺ມາ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ພໍ ປພ຺ພາເຊສິ. ເຕ ປນສ຺ສ ສາລີນໍ ຠາຄໍ ອນຸປ຺ປທໍສຸ.

໑໓໑. “ມຫາຊນສມ຺ມເຕາຕິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ‘ມຫາສມ຺ມເຕາ, ມຫາສມ຺ມເຕາ’ ຕ຺ເວວ ປຐມໍ ອກ຺ຂຣໍ ອຸປນິພ຺ພຕ຺ຕໍ. ເຂຕ຺ຕານໍ ອທິປຕີຕິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ‘ຂຕ຺ຕິເຍາ, ຂຕ຺ຕິເຍາ’ ຕ຺ເວວ ທຸຕິຍໍ ອກ຺ຂຣໍ ອຸປນິພ຺ພຕ຺ຕໍ. ຘມ຺ເມນ ປເຣ ຣເຎ຺ຊຕີຕິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ‘ຣາຊາ, ຣາຊາ’ ຕ຺ເວວ ຕຕິຍໍ ອກ຺ຂຣໍ ອຸປນິພ຺ພຕ຺ຕໍ. ອິຕິ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐ, ເອວເມຕສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍມຓ຺ຑລສ຺ສ ເປາຣາເຓນ ອຄ຺ຄເຎ຺ຎນ ອກ຺ຂເຣນ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ອເຫາສິ ເຕສໍເຍວ ສຕ຺ຕານໍ, ອນເຎ຺ຎສໍ. ສທິສານໍເຍວ, ເນາ ອສທິສານໍ. ຘມ຺ເມເນວ, ເນາ ອຘມ຺ເມນ. ຘມ຺ເມາ ຫິ, ວາເສຏ຺ຐ, ເສຏ຺ເຐາ ຊເນຕສ຺ມິໍ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ.

ព្រាហ្មណមណ្ឌលំ

១៣២។ ‘‘អថ ខោ តេសំ, វាសេដ្ឋ, សត្តានំ [តេសំ យេវ ខោ វាសេដ្ឋ សត្តានំ (សី។ បី។)] ឯតទហោសិ – ‘បាបកា វត, ភោ, ធម្មា សត្តេសុ បាតុភូតា, យត្រ ហិ នាម អទិន្នាទានំ បញ្ញាយិស្សតិ, គរហា បញ្ញាយិស្សតិ, មុសាវាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, ទណ្ឌាទានំ បញ្ញាយិស្សតិ, បព្ពាជនំ បញ្ញាយិស្សតិ។ យំនូន មយំ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ វាហេយ្យាមា’តិ។ តេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ វាហេសុំ ។ ‘បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ វាហេន្តី’តិ ខោ, វាសេដ្ឋ, ‘ព្រាហ្មណា, ព្រាហ្មណា’ ត្វេវ បឋមំ អក្ខរំ ឧបនិព្វត្តំ។ តេ អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដិយោ ករិត្វា បណ្ណកុដីសុ ឈាយន្តិ វីតង្គារា វីតធូមា បន្នមុសលា សាយំ សាយមាសាយ បាតោ បាតរាសាយ គាមនិគមរាជធានិយោ ឱសរន្តិ ឃាសមេសមានា [ឃាសមេសនា (សី។ ស្យា។ បី។)]។ តេ ឃាសំ បដិលភិត្វា បុនទេវ អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដីសុ ឈាយន្តិ។ តមេនំ មនុស្សា ទិស្វា ឯវមាហំសុ – ‘ឥមេ ខោ, ភោ, សត្តា អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដិយោ ករិត្វា បណ្ណកុដីសុ ឈាយន្តិ, វីតង្គារា វីតធូមា បន្នមុសលា សាយំ សាយមាសាយ បាតោ បាតរាសាយ គាមនិគមរាជធានិយោ ឱសរន្តិ ឃាសមេសមានា។ តេ ឃាសំ បដិលភិត្វា បុនទេវ អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដីសុ ឈាយន្តី’តិ, ឈាយន្តីតិ ខោ [បណ្ណកុដីសុ ឈាយន្តិ ឈាយន្តីតិ ខោ (សី។ បី។), បណ្ណកុដីសុ ឈាយន្តីតិ ខោ (ក។)], វាសេដ្ឋ, ‘ឈាយកា, ឈាយកា’ ត្វេវ ទុតិយំ អក្ខរំ ឧបនិព្វត្តំ។ តេសំយេវ ខោ, វាសេដ្ឋ, សត្តានំ ឯកច្ចេ សត្តា អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដីសុ តំ ឈានំ អនភិសម្ភុណមានា [អនភិសំភុនមានា (កត្ថចិ)] គាមសាមន្តំ និគមសាមន្តំ ឱសរិត្វា គន្ថេ ករោន្តា អច្ឆន្តិ។ តមេនំ មនុស្សា ទិស្វា ឯវមាហំសុ – ‘ឥមេ ខោ, ភោ, សត្តា អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដីសុ តំ ឈានំ អនភិសម្ភុណមានា គាមសាមន្តំ និគមសាមន្តំ ឱសរិត្វា គន្ថេ ករោន្តា អច្ឆន្តិ, ន ទានិមេ ឈាយន្តី’តិ។ ន ទានិមេ [ន ទានិមេ ឈាយន្តិ ន ទានិមេ (សី។ បី។ ក។)] ឈាយន្តីតិ ខោ, វាសេដ្ឋ, ‘អជ្ឈាយកា អជ្ឈាយកា’ ត្វេវ តតិយំ អក្ខរំ ឧបនិព្វត្តំ។ ហីនសម្មតំ ខោ បន, វាសេដ្ឋ, តេន សមយេន ហោតិ, តទេតរហិ សេដ្ឋសម្មតំ។ ឥតិ ខោ, វាសេដ្ឋ, ឯវមេតស្ស ព្រាហ្មណមណ្ឌលស្ស បោរាណេន អគ្គញ្ញេន អក្ខរេន អភិនិព្វត្តិ អហោសិ តេសំយេវ សត្តានំ , អនញ្ញេសំ សទិសានំយេវ នោ អសទិសានំ ធម្មេនេវ , នោ អធម្មេន។ ធម្មោ ហិ, វាសេដ្ឋ, សេដ្ឋោ ជនេតស្មិំ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច។

វេស្សមណ្ឌលំ

១៣៣។ ‘‘តេសំយេវ ខោ, វាសេដ្ឋ, សត្តានំ ឯកច្ចេ សត្តា មេថុនំ ធម្មំ សមាទាយ វិសុកម្មន្តេ [វិស្សុតកម្មន្តេ (សី។ បី។), វិស្សុកម្មន្តេ (ក។ សី។), វិស្សំ កម្មន្តេ (ស្យា។ ក។)] បយោជេសុំ។ មេថុនំ ធម្មំ សមាទាយ វិសុកម្មន្តេ បយោជេន្តីតិ ខោ, វាសេដ្ឋ, ‘វេស្សា, វេស្សា’ ត្វេវ អក្ខរំ ឧបនិព្វត្តំ។ ឥតិ ខោ, វាសេដ្ឋ, ឯវមេតស្ស វេស្សមណ្ឌលស្ស បោរាណេន អគ្គញ្ញេន អក្ខរេន អភិនិព្វត្តិ អហោសិ តេសំយេវ សត្តានំ អនញ្ញេសំ សទិសានំយេវ , នោ អសទិសានំ, ធម្មេនេវ នោ អធម្មេន។ ធម្មោ ហិ, វាសេដ្ឋ, សេដ្ឋោ ជនេតស្មិំ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច។

ᩈᩩᨴ᩠ᨴᨾᨱ᩠ᨯᩃ

᪁᪆᪃᪨ “ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨿᩮ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣ ᨲᩮ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩣᨧᩣᩁᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩣᨧᩣᩁᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩣᨧᩣᩁᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩣᨧᩣᩁᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ‘ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ, ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ’ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩏᨸᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩔ ᩈᩩᨴ᩠ᨴᨾᨱ᩠ᨯᩃᩔ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩮᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩮᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ, ᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨶᩮᩣ ᩋᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩮᩅ, ᨶᩮᩣ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩉᩥ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨩᨶᩮᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨧᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᨬ᩠ᨧ᪨

᪁᪆᪄᪨ “ᩋᩉᩩ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨾᨿᩮᩣ, ᨿᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩈᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨣᩁᩉᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨲᩥ – ‘ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ (ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ...ᨸᩮ... ᩅᩮᩔᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ...ᨸᩮ... ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨣᩁᩉᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨲᩥ – ‘ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨱᨾᨱ᩠ᨯᩃᩔ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ, ᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨶᩮᩣ ᩋᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩮᩅ ᨶᩮᩣ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩉᩥ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨩᨶᩮᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨧᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᨬ᩠ᨧ᪨

ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨴᩥᨠᨳᩣ

᪁᪆᪅᪨ “ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᩣ [ᩍᨴᩴ ᨸᨴᩴ ᩈᩦ᪨ ᩍᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ] ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩉᩮᨲᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ (ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ...ᨸᩮ... ᩅᩮᩔᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ... ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ... ᩈᨾᨱᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩉᩮᨲᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

“ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩈᩣ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᩣ [ᩍᨴᩴ ᨸᨴᩴ ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ] ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩉᩮᨲᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ (ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ...ᨸᩮ... ᩅᩮᩔᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ... ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ... ᩈᨾᨱᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩈᩣ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩉᩮᨲᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

᪁᪆᪆᪨ “ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ, ᩅᩥᨾᩥᩔᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᨾᩥᩔᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩥᩔᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩉᩮᨲᩩ [ᩅᩥᨾᩥᩔᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᨾᩥᩔᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩥᩔᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩉᩮᨲᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩅᩦᨲᩥᨾᩥᩔᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ

ឧទិតិបិស្សដិដ្ឋិពល្លុបមាគាតហេតុ (សី. បី.)] កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយទុគ្គតិវិនិបាតនិរយំ ឧបបជ្ជន្តិ. (ទ្វាទសមោបិ ខោ, ភិក្ខវេ ...បេ...

ចេតស្សាបិ ខោ, ភិក្ខវេ... អប្បេក្ខាបិ ខោ, ភិក្ខវេ... សមណោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយេន ទុច្ចរិតំ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ, មនសា

ទុច្ចរិតំ, មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានហេតុ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយទុគ្គតិវិនិបាតនិរយំ

ឧបបជ្ជតិ.

ទោណីបក្ខិយកាចនា

១២៨. “ឧត្តិយោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយេន សំវុតោ វាចាយ សំវុតោ មនសា សំវុតោ សត្តន្នំ ទោណីបក្ខិយានំ ធម្មានំ ភាវនានុយោគំ

អនុយុត្តោ វិហរន្តោ បរិនិព្ពាយតិ [បរិនិព្ពាតិ (ក.)]. (ទ្វាទសមោបិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ... ចេតស្សាបិ ខោ ភិក្ខវេ... អប្បេក្ខាបិ ខោ, ភិក្ខវេ

... សមណោបិ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយេន សំវុតោ វាចាយ សំវុតោ មនសា សំវុតោ សត្តន្នំ ទោណីបក្ខិយានំ ធម្មានំ ភាវនានុយោគំ អនុយុត្តោ

វិហរន្តោ បរិនិព្ពាយតិ.

១២៩. “ព្រហ្មចរិយា, ភិក្ខវេ, វណ្ណន្តិ វណ្ណានំ ឧត្តោ ហោតិ គិល្ល អរហំ សីលវន្តោ ទុស្សីលោ កល្យាណធម្មោ ឧត្តិយោ ពាហិរកានោ

អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ សោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ ធម្មេនេវ. នោ អធម្មេន. ធម្មោ ហិ, ភិក្ខវេ,

សេដ្ឋោ ជនេតស្មិំ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច.

១៣០. “ព្រហ្មុនា បេសា, ភិក្ខវេ, សនង្កុមារេន គាថា ភាសិតា –

‘ឧត្តិយោ សេដ្ឋោ ជនេតស្មិំ, យេ គោត្តបដិសារិនោ;

វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ, សោ សេដ្ឋោ ទេវមានុសេ’តិ.

“សា ខោ បនេសា, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មុនា សនង្កុមារេន គាថា សុគីតា, នោ ទុគ្គីតា. សុភាសិតា, នោ ទុព្ភាសិតា. អត្ថសំហិតា, នោ

អនត្ថសំហិតា. អនុមតា មយា. អហម្បិ, ភិក្ខវេ, ឯវំ វទាមិ –

‘ឧត្តិយោ សេដ្ឋោ ជនេតស្មិំ, យេ គោត្តបដិសារិនោ;

វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ, សោ សេដ្ឋោ ទេវមានុសេ’តិ.

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា វាសេដ្ឋភារទ្វាជា ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។

អគ្គញ្ញសុត្តំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥។ សម្បសាទនីយសុត្តំ

សារិបុត្តសីហនាទោ

១៤១។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា នាឡន្ទាយំ វិហរតិ បាវារិកម្ពវនេ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯវំបសន្នោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតិ, ន ចាហុ ន ច ភវិស្សតិ ន ចេតរហិ វិជ្ជតិ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ យទិទំ សម្ពោធិយ”ន្តិ។

១៤២។ “ឧឡារា ខោ តេ អយំ, សារិបុត្ត, អាសភី វាចា ភាសិតា, ឯកំសោ គហិតោ, សីហនាទោ នទិតោ – ‘ឯវំបសន្នោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតិ; ន ចាហុ ន ច ភវិស្សតិ ន ចេតរហិ វិជ្ជតិ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ យទិទំ សម្ពោធិយ’ន្តិ។ កិំ តេ [កិំ នុ (សី។ បី។), កិំ នុ ខោ តេ (ស្យា។)], សារិបុត្ត, យេ តេ អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, សព្ពេ តេ ភគវន្តោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតា – ‘ឯវំសីលា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំធម្មា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំបញ្ញា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំវិហារី តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“កិំ បន តេ [កិំ បន (សី។ បី។)], សារិបុត្ត, យេ តេ ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, សព្ពេ តេ ភគវន្តោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតា, `ឯវំសីលា តេ ភគវន្តោ ភវិស្សន្តិ ឥតិបិ, ឯវំធម្មា…បេ… ឯវំបញ្ញា… ឯវំវិហារី… ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ ភវិស្សន្តិ ឥតិបី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“កិំ បន តេ [កិំ បន (សី។ បី។)], សារិបុត្ត, អហំ ឯតរហិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ – ‘ឯវំសីលោ ភគវា ឥតិបិ, ឯវំធម្មោ…បេ… ឯវំបញ្ញោ … ឯវំវិហារី… ឯវំវិមុត្តោ ភគវា ឥតិបី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“ឯត្ថ ច ហិ តេ, សារិបុត្ត, អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេសុ អរហន្តេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធេសុ ចេតោបរិយញាណំ នត្ថិ។ អថ កិញ្ចរហិ តេ អយំ, សារិបុត្ត, ឧឡារា អាសភី វាចា ភាសិតា, ឯកំសោ គហិតោ, សីហនាទោ នទិតោ – ‘ឯវំបសន្នោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតិ, ន ចាហុ ន ច ភវិស្សតិ ន ចេតរហិ វិជ្ជតិ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ យទិទំ សម្ពោធិយ’”ន្តិ?

១៤៣។ “ន ខោ មេ [ន ខោ បនេតំ (ស្យា។ ក។)], ភន្តេ, អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេសុ អរហន្តេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធេសុ ចេតោបរិយញាណំ អត្ថិ។

អបិ ច, មេ [មេ ភន្តេ (សី· បី· ក·)] ធម្មន្វយោ វិទិតោ· សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ ទឡ្ហុទ្ធាបំ [ទឡ្ហុទ្ទាបំ (សី· បី· ក·)] ទឡ្ហបាការតោរណំ ឯកទ្វារំ· តត្រស្ស ទោវារិកោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី អញ្ញាតានំ និវារេតា, ញាតានំ បវេសេតា· សោ តស្ស នគរស្ស សមន្តា អនុបរិយាយបថំ អនុក្កមមានោ ន បស្សេយ្យ បាការសន្ធិំ វា បាការវិវរំ វា អន្តមសោ ពិឡារនិក្ខមនមត្តម្បិ· តស្ស ឯវមស្ស – ‘យេ ខោ កេចិ ឱឡារិកា បាណា ឥមំ នគរំ បវិសន្តិ វា និក្ខមន្តិ វា, សព្ពេ តេ ឥមិនាវ ទ្វារេន បវិសន្តិ វា និក្ខមន្តិ វា’តិ· ឯវមេវ ខោ មេ, ភន្តេ, ធម្មន្វយោ វិទិតោ· យេ តេ, ភន្តេ, អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, សព្ពេ តេ ភគវន្តោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តា, សត្ត សម្ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ· យេបិ តេ, ភន្តេ, ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, សព្ពេ តេ ភគវន្តោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តា, សត្ត សម្ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ· ភគវាបិ, ភន្តេ, ឯតរហិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ សត្ត សម្ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ·

១៤៤· “ឥធាហំ, ភន្តេ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំ ធម្មស្សវនាយ· តស្ស មេ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ ឧត្តរុត្តរិំ បណីតបណីតំ កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគំ· យថា យថា មេ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ ឧត្តរុត្តរិំ បណីតបណីតំ កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគំ, តថា តថាហំ តស្មិំ ធម្មេ អភិញ្ញា ឥធេកច្ចំ ធម្មំ ធម្មេសុ និដ្ឋមគមំ; សត្ថរិ បសីទិំ – ‘សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភគវា, ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ, សុប្បដិបន្នោ សង្ឃោ’តិ·

កុសលធម្មទេសនា

១៤៥· “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ· តត្រិមេ កុសលា ធម្មា សេយ្យថិទំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា, ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ· ឥធ, ភន្តេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ· ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, កុសលេសុ ធម្មេសុ· តំ ភគវា អសេសមភិជានាតិ, តំ ភគវតោ អសេសមភិជានតោ ឧត្តរិ អភិញ្ញេយ្យំ នត្ថិ, យទភិជានំ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ អស្ស, យទិទំ កុសលេសុ ធម្មេសុ·

អាយតនបណ្ណត្តិទេសនា

១៤៦· “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ អាយតនបណ្ណត្តីសុ· ឆយិមានិ, ភន្តេ, អជ្ឈត្តិកពាហិរានិ អាយតនានិ· ចក្ខុញ្ចេវ រូបា [រូបានិ (ក·)] ច, សោតញ្ចេវ សទ្ទា ច, ឃានញ្ចេវ គន្ធា ច, ជិវ្ហា ចេវ រសា ច, កាយោ ចេវ

ផោដ្ឋព្វា ច, មនោ ចេវ ធម្មា ច។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, អាយតនបណ្ណត្តីសុ។ តំ ភគវា អសេសមភិជានាតិ, តំ ភគវតោ អសេសមភិជានតោ ឧត្តរិ អភិញ្ញេយ្យំ នត្ថិ, យទភិជានំ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ អស្ស យទិទំ អាយតនបណ្ណត្តីសុ។

គព្ភាវក្កន្តិទេសនា

១៤៧។ “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ គព្ភាវក្កន្តីសុ។ ចតស្សោ ឥមា, ភន្តេ, គព្ភាវក្កន្តិយោ។ ឥធ , ភន្តេ, ឯកច្ចោ អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ; អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ; អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ។ អយំ បឋមា គព្ភាវក្កន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ; អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ; អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ។ អយំ ទុតិយា គព្ភាវក្កន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ; សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ; អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ។ អយំ តតិយា គព្ភាវក្កន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ; សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ; សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ។ អយំ ចតុត្ថា គព្ភាវក្កន្តិ។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, គព្ភាវក្កន្តីសុ។

អាទេសនវិធាទេសនា

១៤៨។ “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ អាទេសនវិធាសុ។ ចតស្សោ ឥមា, ភន្តេ, អាទេសនវិធា។ ឥធ, ភន្តេ, ឯកច្ចោ និមិត្តេន អាទិសតិ – ‘ឯវម្បិ តេ មនោ, ឥត្ថម្បិ តេ មនោ, ឥតិបិ តេ ចិត្ត’ន្តិ។ សោ ពហុំ ចេបិ អាទិសតិ, តថេវ តំ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ អយំ បឋមា អាទេសនវិធា។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ ន ហេវ ខោ និមិត្តេន អាទិសតិ។ អបិ ច ខោ មនុស្សានំ វា អមនុស្សានំ វា ទេវតានំ វា សទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ – ‘ឯវម្បិ តេ មនោ, ឥត្ថម្បិ តេ មនោ, ឥតិបិ តេ ចិត្ត’ន្តិ។ សោ ពហុំ ចេបិ អាទិសតិ, តថេវ តំ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ អយំ ទុតិយា អាទេសនវិធា។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ ន ហេវ ខោ និមិត្តេន អាទិសតិ, នាបិ មនុស្សានំ វា អមនុស្សានំ វា ទេវតានំ វា សទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ។

អបិ ច ខោ វិតក្កយតោ វិចារយតោ វិតក្កវិប្ផារសទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ – ‘ឯវម្បិ តេ មនោ, ឥត្ថម្បិ តេ មនោ, ឥតិបិ តេ ចិត្ត’ន្តិ។ សោ ពហុំ ចេបិ អាទិសតិ, តថេវ តំ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ អយំ តតិយា អាទេសនវិធា។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ ន ហេវ ខោ និមិត្តេន អាទិសតិ, នាបិ មនុស្សានំ វា អមនុស្សានំ វា ទេវតានំ វា សទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ, នាបិ វិតក្កយតោ វិចារយតោ វិតក្កវិប្ផារសទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ។ អបិ ច ខោ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិំ សមាបន្នស្ស [វិតក្កវិចារសមាធិសមាបន្នស្ស (ស្យា· ក·) អ· ដី· ៣·៩១ បស្សិតព្ពំ] ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាតិ – ‘យថា ឥមស្ស ភោតោ មនោសង្ខារា បណិហិតា។ តថា ឥមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា ឥមំ នាម វិតក្កំ វិតក្កេស្សតី’តិ។ សោ ពហុំ ចេបិ អាទិសតិ, តថេវ តំ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ អយំ ចតុត្ថា អាទេសនវិធា។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, អាទេសនវិធាសុ។

ទស្សនសមាបត្តិទេសនា

១៤៩។ “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ ទស្សនសមាបត្តីសុ។ ចតស្សោ ឥមា, ភន្តេ, ទស្សនសមាបត្តិយោ។ ឥធ, ភន្តេ, ឯកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ បធានមន្វាយ អនុយោគមន្វាយ អប្បមាទមន្វាយ សម្មាមនសិការមន្វាយ តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ ឥមមេវ កាយំ ឧទ្ធំ បាទតលា អធោ កេសមត្ថកា តចបរិយន្តំ បូរំ នានប្បការស្ស អសុចិនោ បច្ចវេក្ខតិ – ‘អត្ថិ ឥមស្មិំ កាយេ កេសា លោមា នខា ទន្តា តចោ មំសំ ន្ហារុ អដ្ឋិ អដ្ឋិមិញ្ជំ វក្កំ ហទយំ យកនំ កិលោមកំ បិហកំ បប្ផាសំ អន្តំ អន្តគុណំ ឧទរិយំ ករីសំ បិត្តំ សេម្ហំ បុព្ពោ លោហិតំ សេទោ មេទោ អស្សុ វសា ខេឡោ សិង្ឃាណិកា លសិកា មុត្ត’ន្តិ។ អយំ បឋមា ទស្សនសមាបត្តិ។

“បុន ចបរំ , ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ…បេ… តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ ឥមមេវ កាយំ ឧទ្ធំ បាទតលា អធោ កេសមត្ថកា តចបរិយន្តំ បូរំ នានប្បការស្ស អសុចិនោ បច្ចវេក្ខតិ – ‘អត្ថិ ឥមស្មិំ កាយេ កេសា លោមា…បេ… លសិកា មុត្ត’ន្តិ។ អតិក្កម្ម ច បុរិសស្ស ឆវិមំសលោហិតំ អដ្ឋិំ បច្ចវេក្ខតិ។ អយំ ទុតិយា ទស្សនសមាបត្តិ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ…បេ… តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ ឥមមេវ កាយំ ឧទ្ធំ បាទតលា អធោ កេសមត្ថកា តចបរិយន្តំ បូរំ នានប្បការស្ស អសុចិនោ បច្ចវេក្ខតិ – ‘អត្ថិ ឥមស្មិំ កាយេ កេសា លោមា…បេ… លសិកា មុត្ត’ន្តិ។ អតិក្កម្ម ច បុរិសស្ស ឆវិមំសលោហិតំ អដ្ឋិំ បច្ចវេក្ខតិ។ បុរិសស្ស ច វិញ្ញាណសោតំ បជានាតិ, ឧភយតោ អព្ពោច្ឆិន្នំ ឥធ លោកេ បតិដ្ឋិតញ្ច បរលោកេ បតិដ្ឋិតញ្ច។ អយំ តតិយា ទស្សនសមាបត្តិ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ…បេ… តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ ឥមមេវ កាយំ ឧទ្ធំ បាទតលា អធោ កេសមត្ថកា តចបរិយន្តំ បូរំ នានប្បការស្ស អសុចិនោ បច្ចវេក្ខតិ – ‘អត្ថិ ឥមស្មិំ កាយេ

កេសា លោមា...បេ... លសិកា មុត្ត’ន្តិ។ អតិក្កម្ម ច បុរិសស្ស ឆវិមំសលោហិតំ អដ្ឋិំ បច្ចវេក្ខតិ។ បុរិសស្ស ច វិញ្ញាណសោតំ បជានាតិ, ឧភយតោ អព្ពោច្ឆិន្នំ ឥធ លោកេ អប្បតិដ្ឋិតញ្ច បរលោកេ អប្បតិដ្ឋិតញ្ច។ អយំ ចតុត្ថា ទស្សនសមាបត្តិ។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, ទស្សនសមាបត្តីសុ។

បុគ្គលបណ្ណត្តិទេសនា

១៧០. “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ បុគ្គលបណ្ណត្តីសុ។ សត្តិមេ, ភន្តេ, បុគ្គលា។ ឧភតោភាគវិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោ កាយសក្ខិ ទិដ្ឋិប្បត្តោ សទ្ធាវិមុត្តោ ធម្មានុសារី សទ្ធានុសារី។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, បុគ្គលបណ្ណត្តីសុ។

បធានទេសនា

១៧១. “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ បធានេសុ។ សត្តិមេ, ភន្តេ សម្ពោជ្ឈង្គា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, បធានេសុ។

បដិបទាទេសនា

១៧២. “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ បដិបទាសុ។ ចតស្សោ ឥមា, ភន្តេ, បដិបទា ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញាតិ។ តត្រ, ភន្តេ, យាយំ បដិបទា ទុក្ខា ទន្ធាភិញ្ញា, អយំ, ភន្តេ, បដិបទា ឧភយេនេវ ហីនា អក្ខាយតិ ទុក្ខត្តា ច ទន្ធត្តា ច។ តត្រ, ភន្តេ, យាយំ បដិបទា ទុក្ខា ខិប្បាភិញ្ញា, អយំ បន, ភន្តេ, បដិបទា ទុក្ខត្តា ហីនា អក្ខាយតិ ។ តត្រ, ភន្តេ, យាយំ បដិបទា សុខា ទន្ធាភិញ្ញា, អយំ បន, ភន្តេ, បដិបទា ទន្ធត្តា ហីនា អក្ខាយតិ។ តត្រ, ភន្តេ, យាយំ បដិបទា សុខា ខិប្បាភិញ្ញា, អយំ បន, ភន្តេ, បដិបទា ឧភយេនេវ បណីតា អក្ខាយតិ សុខត្តា ច ខិប្បត្តា ច។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, បដិបទាសុ។

ភស្សសមាចារាទិទេសនា

១៧៣. “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ ភស្សសមាចារេ។ ឥធ, ភន្តេ, ឯកច្ចោ ន ចេវ មុសាវាទុបសញ្ហិតំ វាចំ ភាសតិ ន ច វេភូតិយំ ន ច បេសុណិយំ ន ច សារម្ភជំ ជយាបេក្ខោ; មន្តា មន្តា ច វាចំ ភាសតិ និធានវតិំ កាលេន។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, ភស្សសមាចារេ។

“អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ បុរិសសីលសមាចារេ។ ឥធ, ភន្តេ, ឯកច្ចោ សច្ចោ ចស្ស សទ្ធោ ច, ន ច កុហកោ, ន ច លបកោ, ន ច នេមិត្តិកោ, ន ច និប្បេសិកោ, ន ច លាភេន លាភំ និជិគីសនកោ [ជិជិគិំសនកោ (ស្យា។), និជិគិំសិតា (សី។ បី។)], ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារោ, ភោជនេ មត្តញ្ញូ, សមការី, ជាគរិយានុយោគមនុយុត្តោ, អតន្ទិតោ, អារទ្ធវីរិយោ, ឈាយី, សតិមា, កល្យាណបដិភានោ, គតិមា, ធិតិមា, មតិមា, ន ច កាមេសុ គិទ្ធោ, សតោ ច និបកោ ច។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, បុរិសសីលសមាចារេ។

អនុសាសនវិធាទេសនា

១៥៥។ “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ អនុសាសនវិធាសុ។ ចតស្សោ ឥមា ភន្តេ អនុសាសនវិធា – ជានាតិ , ភន្តេ, ភគវា អបរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ‘អយំ បុគ្គលោ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នោ ភវិស្សតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ។ ជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា បរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា – ‘អយំ បុគ្គលោ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមី ភវិស្សតិ, សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតី’តិ។ ជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា បរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា – ‘អយំ បុគ្គលោ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ ភវិស្សតិ តត្ថ បរិនិព្ពាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា’តិ។ ជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា បរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា – ‘អយំ បុគ្គលោ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សតី’តិ។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, អនុសាសនវិធាសុ។

បរបុគ្គលវិមុត្តិញាណទេសនា

១៥៦។ “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ បរបុគ្គលវិមុត្តិញាណេ។ ជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា បរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា – ‘អយំ បុគ្គលោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នោ ភវិស្សតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ។ ជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា បរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា – ‘អយំ បុគ្គលោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមី ភវិស្សតិ, សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតី’តិ។ ជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា បរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា – ‘អយំ បុគ្គលោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ ភវិស្សតិ តត្ថ បរិនិព្ពាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា’តិ។ ជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា បរំ បុគ្គលំ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា – ‘អយំ បុគ្គលោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សតី’តិ។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, បរបុគ្គលវិមុត្តិញាណេ។

១៥៨។ “អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ សស្សតវាទេសុ។ តយោមេ, ភន្តេ, សស្សតវាទា។ ឥធ, ភន្តេ, ឯកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ…បេ… តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សេយ្យថិទំ, ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ តិស្សោបិ ជាតិយោ ចតស្សោបិ ជាតិយោ បញ្ចបិ ជាតិយោ ទសបិ ជាតិយោ វីសម្បិ ជាតិយោ តិំសម្បិ ជាតិយោ ចត្តាលីសម្បិ ជាតិយោ បញ្ញាសម្បិ ជាតិយោ ជាតិសតម្បិ ជាតិសហស្សម្បិ ជាតិសតសហស្សម្បិ អនេកានិបិ ជាតិសតានិ អនេកានិបិ ជាតិសហស្សានិ អនេកានិបិ ជាតិសតសហស្សានិ, ‘អមុត្រាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ អមុត្រ ឧទបាទិំ; តត្រាបាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ ឥធូបបន្នោ’តិ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សោ ឯវមាហ – ‘អតីតំបាហំ អទ្ធានំ ជានាមិ – សំវដ្ដិ វា លោកោ វិវដ្ដិ វាតិ។ អនាគតំបាហំ អទ្ធានំ ជានាមិ – សំវដ្ដិស្សតិ វា លោកោ វិវដ្ដិស្សតិ វាតិ។ សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច វញ្ឈោ កូដដ្ឋោ ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតោ។ តេ ច សត្តា សន្ធាវន្តិ សំសរន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តិ, អត្ថិត្វេវ សស្សតិសម’ន្តិ។ អយំ បឋមោ សស្សតវាទោ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ…បេ… តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សេយ្យថិទំ, ឯកម្បិ សំវដ្ដវិវដ្ដំ ទ្វេបិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ តីណិបិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ ចត្តារិបិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ បញ្ចបិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ ទសបិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ, ‘អមុត្រាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ អមុត្រ ឧទបាទិំ; តត្រាបាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ ឥធូបបន្នោ’តិ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សោ ឯវមាហ – ‘អតីតំបាហំ អទ្ធានំ ជានាមិ សំវដ្ដិ វា លោកោ វិវដ្ដិ វាតិ ។ អនាគតំបាហំ អទ្ធានំ ជានាមិ សំវដ្ដិស្សតិ វា លោកោ វិវដ្ដិស្សតិ វាតិ។ សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច វញ្ឈោ កូដដ្ឋោ ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតោ។ តេ ច សត្តា សន្ធាវន្តិ សំសរន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តិ, អត្ថិត្វេវ សស្សតិសម’ន្តិ។ អយំ ទុតិយោ សស្សតវាទោ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ឥធេកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ…បេ… តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សេយ្យថិទំ, ទសបិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ វីសម្បិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ តិំសម្បិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ ចត្តាលីសម្បិ សំវដ្ដវិវដ្ដានិ, ‘អមុត្រាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ អមុត្រ ឧទបាទិំ; តត្រាបាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ ឥធូបបន្នោ’តិ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ សោ ឯវមាហ – ‘អតីតំបាហំ អទ្ធានំ ជានាមិ សំវដ្ដិបិ លោកោ វិវដ្ដិបីតិ; អនាគតំបាហំ អទ្ធានំ ជានាមិ សំវដ្ដិស្សតិបិ លោកោ វិវដ្ដិស្សតិបីតិ។ សស្សតោ អត្តា ច លោកោ

ន ចេញ្ញា ក្ញុងេដ្ចា ឲសិកដ្ចាឃិដ្ចិេតា៑ េត ន សត្តា សគ្គាចត្តិ ឃំសទត្តិ ឥចត្តិ ៥បបដ្ឋត្តិ, អត្ថិេត្ថច សឃ្យតិសប’ត្តិ៑ អឃំ តតិេឃា សឃ្យតចាេដា, ឲតដាត្យុត្តរិឃំ, កេន្ត, សឃ្យតចាេដស្យ៑

បុេន្តត្តិចាសាត្យុស្សតិញាណេដសតា

៧៥៧៑ “អបរំ បត, កេន្ត, ឲតដាត្យុត្តរិឃំ, ឃថា កកចា ឆម្មំ េដេសតិ បុេន្តត្តិចាសាត្យុស្សតិញាេណ៑ ពួឆ, កេន្ត, ឲកេច្ចា សមេណា ចា ព្រាហ្មេណា ចា អាតប្បមត្វាយ...េប... តថារូបំ េចេតាសមាធិំ ថ្សសតិ, ឃថាសមាហិេត ចិេត្ត អេតកចិហិតំ បុេន្តត្តិចាសំ អត្យុស្សរតិ៑ េសយ្យថិទំ, ឲកម្បិ ឌាតិំ េទ្វបិ ឌាតិេយា តិេស្សាបិ ឌាតិេយា ចតេស្សាបិ ឌាតិេយា បញ្ចាបិ ឌាតិេយា ដសបិ ឌាតិេយា ចីសម្បិ ឌាតិេយា តិំសម្បិ ឌាតិេយា ចត្តាលិសម្បិ ឌាតិេយា បញ្ញាសម្បិ ឌាតិេយា ឌាតិសតម្បិ ឌាតិសហស្សម្បិ ឌាតិសតសហស្សម្បិ អេតេកបិ សំចដ្ដកេប្ប អេតេកបិ ចិចដ្ដកេប្ប អេតេកបិ សំចដ្ដចិចដ្ដកេប្ប, ‘អមុត្រាសិំ ឲចំតាេមា ឲចំេកាេត្តា ឲចំចេណ្ណា ឲចមាហាេរា ឲចំសុខទុក្ខប្បដិសំេចឌី ឲចមាយុបរិយេន្តា, េសា តេតា ចុេតា អមុត្រ ៥ដបាទឹ; តត្រាបាសិំ ឲចំតាេមា ឲចំេកាេត្តា ឲចំចេណ្ណា ឲចមាហាេរា ឲចំសុខទុក្ខប្បដិសំេចឌី ឲចមាយុបរិយេន្តា, េសា តេតា ចុេតា ពួធូបបេន្តា’តិ៑ ពួតិ សាកាបំ ទិសាេទ្ទសំ អេតកចិហិតំ បុេន្តត្តិចាសំ អត្យុស្សរតិ៑ សត្តិ, កេន្ត, េដចា [សត្តា (ស្យា៑)], េឃសំ ត សក្កា កណតាយ ចា សង្ខាេតត ចា អាយុ សង្ខាតុំ៑ អបិ ន, ឃស្មិំ ឃស្មិំ អត្តកាេច អភិតិព្វត្តបុេន្តា [អភិតិព្វត្តបុេន្តា (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] េហាតិ ឃឌិ ចា រូបឹសុ ឃឌិ ចា អរូបឹសុ ឃឌិ ចា សញ្ញឹសុ ឃឌិ ចា អសញ្ញឹសុ ឃឌិ ចា េតចសញ្ញីតាសញ្ញឹសុ៑ ពួតិ សាកាបំ ទិសាេទ្ទសំ អេតកចិហិតំ បុេន្តត្តិចាសំ អត្យុស្សរតិ៑ ឲតដាត្យុត្តរិឃំ, កេន្ត, បុេន្តត្តិចាសាត្យុស្សតិញាេណ៑

ចុតូបបាតញាណេដសតា

៧៥៨៑ “អបរំ បត, កេន្ត, ឲតដាត្យុត្តរិឃំ, ឃថា កកចា ឆម្មំ េដេសតិ សត្តាតំ ចុតូបបាតញាេណ៑ ពួឆ, កេន្ត, ឲកេច្ចា សមេណា ចា ព្រាហ្មេណា ចា អាតប្បមត្វាយ...េប... តថារូបំ េចេតាសមាធិំ ថ្សសតិ, ឃថាសមាហិេត ចិេត្ត ឌិេព្វត ចក្ខុតា ចិសុេទ្ធត អតិក្កត្តមាត្យុសេកត សេត្ត បស្សតិ ចចមាេត ៥បបដ្ឋមាេត ហីេត បណីេត សុចេណ្ណ ទុព្ពេណ្ណ សុកេត ទុក្កេត ឃថាកម្មូបេក សេត្ត បជាតាតិ – ‘ពួេម ចត េភាេន្តា សត្តា កាយទុច្ចរិេតត សមន្នាកតា ចចីទុច្ចរិេតត សមន្នាកតា មេតាទុច្ចរិេតត សមន្នាកតា អរិយាតំ ៥បចាដកា មិច្ឆាឌិដ្ចិកា មិច្ឆាឌិដ្ចិកម្មសមាដាតា៑ េត កាយស្ស េភដា បរំ មរណា អបាឃំ ទុក្កតិំ ចិតិបាតំ តិរយំ ៥បបន្នា៑ ពួេម ចា បត េភាេន្តា សត្តា កាយសុចរិេតត សមន្នាកតា ចចីសុចរិេតត សមន្នាកតា មេតាសុចរិេតត សមន្នាកតា អរិយាតំ អត្យុបចាដកា សម្មាឌិដ្ចិកា សម្មាឌិដ្ចិកម្មសមាដាតា៑ េត កាយស្ស េភដា បរំ មរណា សុកតិំ សក្កំ េលាកំ ៥បបន្នា’តិ៑ ពួតិ ឌិេព្វត ចក្ខុតា ចិសុេទ្ធត អតិក្កត្តមាត្យុសេកត សេត្ត បស្សតិ ចចមាេត ៥បបដ្ឋមាេត ហីេត បណីេត សុចេណ្ណ ទុព្ពេណ្ណ សុកេត ទុក្កេត ឃថាកម្មូបេក សេត្ត បជាតាតិ៑ ឲតដាត្យុត្តរិឃំ, កេន្ត, សត្តាតំ ចុតូបបាតញាេណ៑

ឥទ្ធិវិធទេសនា

១៨៩។ "អបរំ បន, ភន្តេ, ឯតទានុត្តរិយំ, យថា ភគវា ធម្មំ ទេសេតិ ឥទ្ធិវិធាសុ។ ទ្វេមា, ភន្តេ, ឥទ្ធិវិធាយោ – អត្ថិ, ភន្តេ, ឥទ្ធិ យា សាសវា សឧបធិកា, 'នោ អរិយា'តិ វុច្ចតិ។ អត្ថិ, ភន្តេ, ឥទ្ធិ អនាសវា អនុបធិកា 'អរិយា'តិ វុច្ចតិ។ "កតមា ច, ភន្តេ, ឥទ្ធិ យា សាសវា សឧបធិកា, 'នោ អរិយា'តិ វុច្ចតិ? ឥធ, ភន្តេ, ឯកច្ចោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អាតប្បមន្វាយ…បេ… តថារូបំ ចេតោសមាធិំ ផុសតិ, យថាសមាហិតេ ចិត្តេ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ។ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ; អាវិភាវំ តិរោភាវំ តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ សេយ្យថាបិ អាកាសេ។ បថវិយាបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ, សេយ្យថាបិ ឧទកេ។ ឧទកេបិ អភិជ្ជមានេ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ បថវិយំ។ អាកាសេបិ បល្លង្កេន កមតិ, សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោ។ ឥមេបិ ចន្ទិមសូរិយេ ឯវំមហិទ្ធិកេ ឯវំមហានុភាវេ បាណិនា បរិមសតិ បរិមជ្ជតិ។ យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។ អយំ, ភន្តេ, ឥទ្ធិ យា សាសវា សឧបធិកា, 'នោ អរិយា'តិ វុច្ចតិ។

"កតមា បន, ភន្តេ, ឥទ្ធិ អនាសវា អនុបធិកា, 'អរិយា'តិ វុច្ចតិ? ឥធ, ភន្តេ, ភិក្ខុ សចេ អាកង្ខតិ – 'បដិក្កូលេ អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – 'អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – 'បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – 'បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – 'បដិក្កូលញ្ច អប្បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោ'តិ, ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ អយំ, ភន្តេ, ឥទ្ធិ អនាសវា អនុបធិកា 'អរិយា'តិ វុច្ចតិ។ ឯតទានុត្តរិយំ, ភន្តេ, ឥទ្ធិវិធាសុ ។ តំ ភគវា អសេសមភិជានាតិ, តំ ភគវតោ អសេសមភិជានតោ ឧត្តរិ អភិញ្ញេយ្យំ នត្ថិ, យទភិជានំ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ អស្ស យទិទំ ឥទ្ធិវិធាសុ។

អញ្ញថាសត្ថុគុណទស្សនំ

១៩០។ "យំ តំ, ភន្តេ, សទ្ធេន កុលបុត្តេន បត្តព្ពំ អារទ្ធវីរិយេន ថាមវតា បុរិសថាមេន បុរិសវីរិយេន បុរិសបរក្កមេន បុរិសធោរយ្ហេន, អនុប្បត្តំ តំ ភគវតា។ ន ច, ភន្តេ, ភគវា កាមេសុ កាមសុខល្លិកានុយោគមនុយុត្តោ ហីនំ គម្មំ បោថុជ្ជនិកំ អនរិយំ អនត្ថសំហិតំ, ន ច អត្តកិលមថានុយោគមនុយុត្តោ ទុក្ខំ អនរិយំ អនត្ថសំហិតំ។ ចតុន្នញ្ច ភគវា ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី។

អនុយោគទានប្បការោ

១៩១. “សចេ មំ, ភន្តេ, ឯវំ បុច្ឆេយ្យ – ‘កិំ នុ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អញ្ញេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរា សម្ពោធិយ’ន្តិ, ឯវំ បុដ្ឋោ អហំ, ភន្តេ, ‘នោ’តិ វទេយ្យំ។ ‘កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អញ្ញេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរា សម្ពោធិយ’ន្តិ, ឯវំ បុដ្ឋោ អហំ, ភន្តេ, ‘នោ’តិ វទេយ្យំ ។ ‘កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, អត្ថេតរហិ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ សម្ពោធិយ’ន្តិ, ឯវំ បុដ្ឋោ អហំ, ភន្តេ, ‘នោ’តិ វទេយ្យំ។

“សចេ បន មំ, ភន្តេ, ឯវំ បុច្ឆេយ្យ – ‘កិំ នុ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អញ្ញេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ភគវតា សមសមា សម្ពោធិយ’ន្តិ, ឯវំ បុដ្ឋោ អហំ, ភន្តេ, ‘ឯវ’ន្តិ វទេយ្យំ។ ‘កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អញ្ញេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ភគវតា សមសមា សម្ពោធិយ’ន្តិ, ឯវំ បុដ្ឋោ អហំ, ភន្តេ, “ឯវ”ន្តិ វទេយ្យំ ។ ‘កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, អត្ថេតរហិ អញ្ញេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ភគវតា សមសមា សម្ពោធិយ’ន្តិ, ឯវំ បុដ្ឋោ អហំ ភន្តេ ‘នោ’តិ វទេយ្យំ។

“សចេ បន មំ, ភន្តេ, ឯវំ បុច្ឆេយ្យ – ‘កិំ បនាយស្មា សារិបុត្តោ ឯកច្ចំ អព្ភនុជានាតិ , ឯកច្ចំ ន អព្ភនុជានាតី’តិ, ឯវំ បុដ្ឋោ អហំ, ភន្តេ, ឯវំ ព្យាករេយ្យំ – ‘សម្មុខា មេតំ, អាវុសោ, ភគវតោ សុតំ, សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – “អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា មយា សមសមា សម្ពោធិយ”ន្តិ។ សម្មុខា មេតំ, អាវុសោ, ភគវតោ សុតំ, សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – “ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា មយា សមសមា សម្ពោធិយ”ន្តិ។ សម្មុខា មេតំ, អាវុសោ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – “អដ្ឋានមេតំ អនវកាសោ យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា ទ្វេ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា អបុព្ពំ អចរិមំ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី’”តិ។

“កច្ចាហំ, ភន្តេ, ឯវំ បុដ្ឋោ ឯវំ ព្យាករមានោ វុត្តវាទី ចេវ ភគវតោ ហោមិ, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខាមិ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោមិ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ [វាទានុបាតោ (សី.)] គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតី”តិ? “តគ្ឃ ត្វំ, សារិបុត្ត, ឯវំ បុដ្ឋោ ឯវំ ព្យាករមានោ វុត្តវាទី ចេវ មេ ហោសិ, ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខសិ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោសិ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតី”តិ។

អច្ឆរិយអព្ភុតំ

១៩២. ឯវំ វុត្តេ, អាយស្មា ឧទាយី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ, តថាគតស្ស អប្បិច្ឆតា សន្តុដ្ឋិតា សល្លេខតា។ យត្រ ហិ នាម តថាគតោ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ, អថ ច បន នេវ អត្តានំ បាតុករិស្សតិ! ឯកមេកញ្ចេបិ ឥតោ, ភន្តេ, ធម្មំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា អត្តនិ សមនុបស្សេយ្យុំ, តេ តាវតកេនេវ បដាកំ បរិហរេយ្យុំ។ អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ, តថាគតស្ស អប្បិច្ឆតា សន្តុដ្ឋិតា សល្លេខតា។ យត្រ ហិ នាម តថាគតោ ឯវំ មហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ។ អថ ច បន នេវ អត្តានំ បាតុករិស្សតី”តិ!

“បស្ស ខោ ត្វំ, ឧទាយិ, ‘តថាគតស្ស អប្បិច្ឆតា សន្តុដ្ឋិតា សល្លេខតា។ យត្រ ហិ នាម តថាគតោ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ, អថ

ច បន នេវត្តានំ បាតុករិស្សតិ’! ឯកមេកញ្ចេបិ ឥតោ, ភន្តេ, ធម្មំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា អត្តនិ សមនុបស្សេយ្យុំ, តេ តាវតកេនេវ បដាកំ បរិហរេយ្យុំ។ បស្ស ខោ ត្វំ, ឧទាយិ, ‘តថាគតស្ស អប្បិច្ឆតា សន្តុដ្ឋិតា សល្លេខតា។ យត្រ ហិ នាម តថាគតោ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ, អថ ច បន នេវត្តានំ បាតុករិស្សតី’”តិ!

១៦១។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អាមន្តេសិ – “តស្មា តិហ ត្វំ, សារិបុត្ត, ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អភិក្ខណំ ភាសេយ្យាសិ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ។ យេសម្បិ ហិ, សារិបុត្ត, មោឃបុរិសានំ ភវិស្សតិ តថាគតេ កង្ខា វា វិមតិ វា, តេសមិមំ ធម្មបរិយាយំ សុត្វា តថាគតេ កង្ខា វា វិមតិ វា, សា បហីយិស្សតី”តិ។ ឥតិ ហិទំ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវតោ សម្មុខា សម្បសាទំ បវេទេសិ។ តស្មា ឥមស្ស វេយ្យាករណស្ស សម្បសាទនីយំ ត្វេវ អធិវចនន្តិ។

សម្បសាទនីយសុត្តំ និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪉᪨ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪉᪃᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩅᩮᨵᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨠ᩠ᨿᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩮ ᨷᩣᩈᩣᨴᩮ᪨

ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᨶᩣᨭᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ

ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩣᨭᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ [ᨶᩣᨳᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨷᩣᩅᩣᨿᩴ ᩋᨵᩩᨶᩣᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩥᨠᨩᩣᨲᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨩᩣᨲᩣ ᨠᩃᩉᨩᩣᨲᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᩩᨡᩈᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩅᩥᨲᩩᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ – "ᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᩈᩥ, ᩋᩉᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨠᩥᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩥᩔᩈᩥ? ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᨾᩈᩥ, ᩋᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩉᩥᨲᩴ ᨾᩮ, ᩋᩈᩉᩥᨲᩴ ᨲᩮ᪨ ᨷᩩᩁᩮ ᩅᨧᨶᩦᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩅᨧ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᨧᨶᩦᨿᩴ ᨷᩩᩁᩮ ᩋᩅᨧ᪨ ᩋᨵᩥᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨲᩮ ᩅᩥᨷᩁᩣᩅᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᨲᩮ ᩅᩣᨴᩮᩣ, ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᨾᩈᩥ, ᨧᩁ ᩅᩣᨴᨷ᩠ᨸᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᨿ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨷᩉᩮᩣᩈᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩅᨵᩮᩣᨿᩮᩅ ᨡᩮᩣ [ᨿᩩᨴ᩠ᨵᩴᨿᩮᩅ ᨡᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩮᩈᩩ ᨶᩣᨭᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ [ᩋᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)]᪨ ᨿᩮᨷᩥ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩔ ᨶᩣᨭᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ, ᨲᩮᨷᩥ [ᨲᩮ ᨲᩮᩈᩩ (ᨠ᪨)] ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩮᩈᩩ ᨶᩣᨭᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩈᩩ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨶᩁᩪᨷᩣ [ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩁᩪᨷᩣ (ᨠ᪨)] ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩁᩪᨷᩣ ᨷᨭᩥᩅᩣᨶᩁᩪᨷᩣ, ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᨴᩩᩁᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨴᩩᨷ᩠ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩮ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩮ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩮ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨳᩪᨷᩮ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩮ᪨

᪁᪉᪄᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨾᨱᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨷᩣᩅᩣᨿᩴ ᩅᩔᩴᩅᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ [ᩅᩔᩴᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨿᩮᨶ ᩈᩣᨾᨣᩣᨾᩮᩣ, ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨾᨱᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶᩣᨭᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᩅᩣᨿᩴ ᩋᨵᩩᨶᩣᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩥᨠᨩᩣᨲᩣ...ᨷᩮ... ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨳᩪᨷᩮ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩮ"ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩴ ᩈᨾᨱᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ ᩍᨴᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᨠᨳᩣᨷᩣᨽᨲᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ᪨ ᩋᩣᨿᩣᨾᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩔᩣᨾ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ [ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨ "ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ"ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨾᨱᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᨱᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᩋᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨾᨱᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ, 'ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶᩣᨭᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᩅᩣᨿᩴ ᩋᨵᩩᨶᩣᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ, ᨲᩔ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩣ...ᨷᩮ... ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨳᩪᨷᩮ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩮ'"ᨲᩥ᪨

អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិតវគ្គចិតវេយា

១៩៩. “ឲចំ វេហ៊ំ, ភុក្ខុ, វេហាតិ ភុវក្ខវេត វគ្គចិតវេយ ភុប្បវេជិវេត អតិយ្យាតិវេក អតុបសយសំចត្តតិវេក អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេត. ព្គេធ, ភុក្ខុ, សត្វា ច វេហាតិ អសប្ចាយសុត្តវេន្តា, វគវេប្ចា ច ភុវក្ខវេតា ភុប្បវេជិវេតា អតិយ្យាតិវេកា អតុបសយសំចត្តតិវេកា អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេតា, សាចវេកា ច តស្មិំ វគវេប្ចុ ត វគប្ចាតុវគប្ចប្បជិបវេន្តា ចិហវតិ ត សាមីចិប្បជិបវេន្តា ត អតុវគប្ចធាវី, វេចាក្កប្ចុ ច តយ្យាវគប្ចា ចត្តតិ. វេសា ឲចយស្ស ចចតីវេយា – ‘តស្ស វេត, អាចុវេសា, លាភា, តស្ស វេត សុលទ្ធំ, សត្វា ច វេត អសប្ចាយសុត្តវេន្តា, វគវេប្ចា ច ភុវក្ខវេតា ភុប្បវេជិវេតា អតិយ្យាតិវេកា អតុបសយសំចត្តតិវេកា អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេតា. ត្វញ្ចា តស្មិំ វគវេប្ចុ ត វគប្ចាតុវគប្ចប្បជិបវេន្តា ចិហវសិ, ត សាមីចិប្បជិបវេន្តា, ត អតុវគប្ចធាវី, វេចាក្កប្ចុ ច តយ្យាវគប្ចា ចត្តសី’តិ. ព្គតិ វេលា, ភុក្ខុ, សត្វាបិ តត្ថ ការវេយ្យា, វគវេប្ចាបិ តត្ថ ការវេយ្យា, សាចវេកា ច តត្ថ ឲចំ បាសំវេសា. វេយា វេលា, ភុក្ខុ, ឲចវុបំ សាចកំ ឲចំ ចវេកយ្យ – ‘ឲតាយប្ចា តធា បជិបជ្ជតុ, យធា វេត សត្វាវា វគវេប្ចា វេកសិវេតា បញ្ញាវេត្តា’តិ. វេយា ច សយាកវេបតិ [សយាកាវេបតិ (សី. ដ្ឋ.)], យញ្ចា សយាកវេបតិ, វេយា ច សយាកបិវេតា [សយាកាបិវេតា (សី. ដ្ឋ.)] តធត្តាយ បជិបជ្ជតិ. សព្វេ វេត ពហុំ អបុញ្ញំ បសចត្តិ. តំ កិស្ស វេហតុ? ឲចំ វេហ៊ំ, ភុក្ខុ, វេហាតិ ភុវក្ខវេត វគ្គចិតវេយ ភុប្បវេជិវេត អតិយ្យាតិវេក អតុបសយសំចត្តតិវេក អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេត.

១៩លិ. “ព្គេធ បត, ភុក្ខុ, សត្វា ច វេហាតិ អសប្ចាយសុត្តវេន្តា, វគវេប្ចា ច ភុវក្ខវេតា ភុប្បវេជិវេតា អតិយ្យាតិវេកា អតុបសយសំចត្តតិវេកា អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេតា, សាចវេកា ច តស្មិំ វគវេប្ចុ វគប្ចាតុវគប្ចប្បជិបវេន្តា ចិហវតិ សាមីចិប្បជិបវេន្តា អតុវគប្ចធាវី, សយាកាយ តំ វគប្ចំ ចត្តតិ. វេសា ឲចយស្ស ចចតីវេយា – ‘តស្ស វេត, អាចុវេសា, អលាភា, តស្ស វេត ភុលទ្ធំ, សត្វា ច វេត អសប្ចាយសុត្តវេន្តា , វគវេប្ចា ច ភុវក្ខវេតា ភុប្បវេជិវេតា អតិយ្យាតិវេកា អតុបសយសំចត្តតិវេកា អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេតា. ត្វញ្ចា តស្មិំ វគវេប្ចុ វគប្ចាតុវគប្ចប្បជិបវេន្តា ចិហវសិ សាមីចិប្បជិបវេន្តា អតុវគប្ចធាវី, សយាកាយ តំ វគប្ចំ ចត្តសី’តិ. ព្គតិ វេលា, ភុក្ខុ, សត្វាបិ តត្ថ ការវេយ្យា, វគវេប្ចាបិ តត្ថ ការវេយ្យា, សាចវេកាបិ តត្ថ ឲចំ ការវេយ្យា. វេយា វេលា, ភុក្ខុ, ឲចវុបំ សាចកំ ឲចំ ចវេកយ្យ – ‘អទ្ធាយប្ចា ញាយប្បជិបវេន្តា ញាយយាវាវគស្សតី’តិ. វេយា ច បសំសតិ, យញ្ចា បសំសតិ, វេយា ច បសំសិវេតា ភិវេយ្យាវេសា យត្តាយ ចីវិយំ អាវកតិ. សព្វេ វេត ពហុំ អបុញ្ញំ បសចត្តិ. តំ កិស្ស វេហតុ? ឲចវេញ្ញាតំ, ភុក្ខុ, វេហាតិ ភុវក្ខវេត វគ្គចិតវេយ ភុប្បវេជិវេត អតិយ្យាតិវេក អតុបសយសំចត្តតិវេក អសប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេត.

សប្ចាយសុត្តប្បវេជិតវគ្គចិតវេយា

១៩ប័. “ព្គេធ បត, ភុក្ខុ, សត្វា ច វេហាតិ សប្ចាយសុត្តវេន្តា, វគវេប្ចា ច ស្វាក្ខវេតា សុប្បវេជិវេតា តិយ្យាតិវេកា ឧបសយសំចត្តតិវេកា សប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេតា, សាចវេកា ច តស្មិំ វគវេប្ចុ ត វគប្ចាតុវគប្ចប្បជិបវេន្តា ចិហវតិ, ត សាមីចិប្បជិបវេន្តា, ត អតុវគប្ចធាវី, វេចាក្កប្ចុ ច តយ្យាវគប្ចា ចត្តតិ. វេសា ឲចយស្ស ចចតីវេយា – ‘តស្ស វេត, អាចុវេសា, អលាភា, តស្ស វេត ភុលទ្ធំ, សត្វា ច វេត សប្ចាយសុត្តវេន្តា, វគវេប្ចា ច ស្វាក្ខវេតា សុប្បវេជិវេតា តិយ្យាតិវេកា ឧបសយសំចត្តតិវេកា សប្ចាយសុត្តប្បវេជិវេតា. ត្វញ្ចា តស្មិំ វគវេប្ចុ ត វគប្ចាតុវគប្ចប្បជិបវេន្តា ចិហវសិ, ត សាមីចិប្បជិបវេន្តា, ត អតុវគប្ចធាវី, វេចាក្កប្ចុ ច តយ្យាវគប្ចា ចត្តសី’តិ. ព្គតិ វេលា, ភុក្ខុ, សត្វាបិ តត្ថ បាសំវេសា, វគវេប្ចាបិ តត្ថ បាសំវេសា,

ສາວໂກ ຈ ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ຄາຣຍ຺ໂຫ. ໂຍ ໂຂ, ຈຸນ຺ທ, ເອວຣູປໍ ສາວກໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – 'ເອຕາຍສ຺ມາ ຕຖາ ປຕິປຊ຺ຊ ຍຖາ ເຕ ສຕ຺ຖາຣາ ທມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ປຍ຺ຍຕ຺ໂຕ'ຕິ. ໂຍ ຈ ສມາທເປຕິ, ຍຍ຺ຈ ສມາທເປຕິ, ໂຍ ຈ ສມາທປິໂຕ ຕຖຕ຺ຕາຍ ປຕິປຊ຺ຊຕິ. ສພ຺ເພ ເຕ ພຫຸໍ ປຸຍ຺ຍໍ ປສວນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວຍ຺ເຫຕໍ, ຈຸນ຺ທ, ໂຫຕິ ສ຺ວາກ຺ຂາເຕ ທມ຺ມວິນເຍ ສຸປ຺ປເວທິເຕ ນິຍ຺ຍານິເກ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິເກ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທປ຺ປເວທິເຕ.

໑໖໘. "ອິທ ປນ, ຈຸນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ຈ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ທມ຺ໂມ ຈ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ສຸປ຺ປເວທິໂຕ ນິຍ຺ຍານິໂກ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິໂກ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທປ຺ປເວທິໂຕ, ສາວໂກ ຈ ຕຕ຺ຖ ທມ຺ເມ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ວິຫຣຕິ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ສມາທາຍ ຕໍ ທມ຺ມໍ ວຕ຺ຕຕິ. ໂສ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ – 'ຕສ຺ສ ເຕ, ອາວຸໂສ, ລາພາ, ຕສ຺ສ ເຕ ສຸລທ຺ທໍ, ສຕ຺ຖາ ຈ ເຕ [ສຕ຺ຖາ ຈ ເຕ ອຣຫໍ (ສ຺ຍາ.)] ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ທມ຺ໂມ ຈ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ສຸປ຺ປເວທິໂຕ ນິຍ຺ຍານິໂກ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິໂກ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທປ຺ປເວທິໂຕ. ຕ຺ວຍ຺ຈ ຕສ຺ມິໍ ທມ຺ເມ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ວິຫຣສິ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ສມາທາຍ ຕໍ ວຕ຺ຕສີ'ຕິ. ອິຕິ ໂຂ, ຈຸນ຺ທ, ສຕ຺ຖາປິ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສ, ທມ຺ໂມປິ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສ, ສາວໂກປິ ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ປາສໍໂສ. ໂຍ ໂຂ, ຈຸນ຺ທ, ເອວຣູປໍ ສາວກໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – 'ອທ຺ທາຍສ຺ມາ ຍາຍປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ຍາຍມາຣາເທສ຺ສຕີ'ຕິ. ໂຍ ຈ ປສໍສຕິ, ຍຍ຺ຈ ປສໍສຕິ, ໂຍ ຈ ປສໍສິໂຕ [ປສຕ຺ໂຖ (ສ຺ຍາ.)] ພິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ວີຣິຍໍ ອາຣພຕິ. ສພ຺ເພ ເຕ ພຫຸໍ ປຸຍ຺ຍໍ ປສວນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວຍ຺ເຫຕໍ, ຈຸນ຺ທ, ໂຫຕິ ສ຺ວາກ຺ຂາເຕ ທມ຺ມວິນເຍ ສຸປ຺ປເວທິເຕ ນິຍ຺ຍານິເກ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິເກ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທປ຺ປເວທິເຕ.

ສາວການຸຕປ຺ປສຕ຺ຖຸ

໑໗໐. "ອິທ ປນ, ຈຸນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ຈ ໂລເກ ອຸທປາທິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ທມ຺ໂມ ຈ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ສຸປ຺ປເວທິໂຕ ນິຍ຺ຍານິໂກ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິໂກ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທປ຺ປເວທິໂຕ, ອວິຍ຺ຍາປິຕຕ຺ຖາ ຈສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ສາວກາ ສທ຺ທມ຺ເມ, ນ ຈ ເຕສໍ ເກວລໍ ປຣິປູຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອາວິກຕໍ ໂຫຕິ ອຸຕ຺ຕານີກຕໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫປທກຕໍ ສປ຺ປາຕິຫີຣກຕໍ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ສຸປ຺ປກາສິຕໍ. ອຖ ເຕສໍ ສຕ຺ຖຸໂນ ອນ຺ຕຣຖານໍ ໂຫຕິ. ເອວຣູໂປ ໂຂ, ຈຸນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ກາລງ຺ກໂຕ ອນຸຕປ຺ໂປ ໂຫຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສຕ຺ຖາ ຈ ໂນ ໂລເກ ອຸທປາທິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ທມ຺ໂມ ຈ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ສຸປ຺ປເວທິໂຕ ນິຍ຺ຍານິໂກ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິໂກ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທປ຺ປເວທິໂຕ, ອວິຍ຺ຍາປິຕຕ຺ຖາ ຈມ຺ຫ ສທ຺ທມ຺ເມ, ນ ຈ ໂນ ເກວລໍ ປຣິປູຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອາວິກຕໍ ໂຫຕິ ອຸຕ຺ຕານີກຕໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫປທກຕໍ ສປ຺ປາຕິຫີຣກຕໍ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ສຸປ຺ປກາສິຕໍ. ອຖ ໂນ ສຕ຺ຖຸໂນ ອນ຺ຕຣຖານໍ ໂຫຕີຕິ. ເອວຣູໂປ ໂຂ, ຈຸນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ກາລງ຺ກໂຕ ອນຸຕປ຺ໂປ ໂຫຕິ.

ສາວການນຸຕປ຺ປສຕ຺ຖຸ

໑໗໑. "ອິທ ປນ, ຈຸນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ຈ ໂລເກ ອຸທປາທິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ທມ຺ໂມ ຈ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ສຸປ຺ປເວທິໂຕ ນິຍ຺ຍານິໂກ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິໂກ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທປ຺ປເວທິໂຕ. ວິຍ຺ຍາປິຕຕ຺ຖາ ຈສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ສາວກາ ສທ຺ທມ຺ເມ, ເກວລຍ຺ຈ ເຕສໍ ປຣິປູຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອາວິກຕໍ

ហោតិ ឧត្តានីកតំ សព្ពសង្គាហបទកតំ សប្បាដិហីរកតំ យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិតំ។ អថ នេសំ សត្ថុនោ អន្តរធានំ ហោតិ។ ឯវរូបោ ខោ, ចុន្ទ, សត្ថា សាវកានំ កាលង្កតោ អននុតប្បោ ហោតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សត្ថា ច នោ លោកេ ឧទបាទិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ ធម្មោ ច ស្វាក្ខាតោ សុប្បវេទិតោ និយ្យានិកោ ឧបសមសំវត្តនិកោ សម្មាសម្ពុទ្ធប្បវេទិតោ។ វិញ្ញាបិតត្ថា ចម្ហ សទ្ធម្មេ, កេវលញ្ច នោ បរិបូរំ ព្រហ្មចរិយំ អាវិកតំ ហោតិ ឧត្តានីកតំ សព្ពសង្គាហបទកតំ សប្បាដិហីរកតំ យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិតំ ។ អថ នោ សត្ថុនោ អន្តរធានំ ហោតីតិ។ ឯវរូបោ ខោ, ចុន្ទ, សត្ថា សាវកានំ កាលង្កតោ អននុតប្បោ ហោតិ។

ព្រហ្មចរិយអបរិបូរាទិកថា

១៧៤។ "ឯតេហិ ចេបិ, ចុន្ទ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ ព្រហ្មចរិយំ ហោតិ, នោ ច ខោ សត្ថា ហោតិ ថេរោ រត្តញ្ញូ ចិរបព្ពជិតោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ។ ឯវំ តំ ព្រហ្មចរិយំ អបរិបូរំ ហោតិ តេនង្គេន។

"យតោ ច ខោ, ចុន្ទ, ឯតេហិ ចេវ អង្គេហិ សមន្នាគតំ ព្រហ្មចរិយំ ហោតិ, សត្ថា ច ហោតិ ថេរោ រត្តញ្ញូ ចិរបព្ពជិតោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ។ ឯវំ តំ ព្រហ្មចរិយំ បរិបូរំ ហោតិ តេនង្គេន។

១៧៥។ "ឯតេហិ ចេបិ, ចុន្ទ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ ព្រហ្មចរិយំ ហោតិ, សត្ថា ច ហោតិ ថេរោ រត្តញ្ញូ ចិរបព្ពជិតោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ , នោ ច ខ្វស្ស ថេរា ភិក្ខូ សាវកា ហោន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា បត្តយោគក្ខេមា។ អលំ សមក្ខាតុំ សទ្ធម្មស្ស, អលំ ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេតុំ។ ឯវំ តំ ព្រហ្មចរិយំ អបរិបូរំ ហោតិ តេនង្គេន។

"យតោ ច ខោ, ចុន្ទ, ឯតេហិ ចេវ អង្គេហិ សមន្នាគតំ ព្រហ្មចរិយំ ហោតិ, សត្ថា ច ហោតិ ថេរោ រត្តញ្ញូ ចិរបព្ពជិតោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ, ថេរា ចស្ស ភិក្ខូ សាវកា ហោន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា បត្តយោគក្ខេមា។ អលំ សមក្ខាតុំ សទ្ធម្មស្ស, អលំ ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេតុំ។ ឯវំ តំ ព្រហ្មចរិយំ បរិបូរំ ហោតិ តេនង្គេន។

១៧៦។ "ឯតេហិ ចេបិ, ចុន្ទ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ ព្រហ្មចរិយំ ហោតិ, សត្ថា ច ហោតិ ថេរោ រត្តញ្ញូ ចិរបព្ពជិតោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ, ថេរា ចស្ស ភិក្ខូ សាវកា ហោន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា បត្តយោគក្ខេមា។ អលំ សមក្ខាតុំ សទ្ធម្មស្ស, អលំ ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេតុំ។ នោ ច ខ្វស្ស មជ្ឈិមា ភិក្ខូ សាវកា ហោន្តិ...បេ... មជ្ឈិមា ចស្ស ភិក្ខូ សាវកា ហោន្តិ, នោ ច ខ្វស្ស នវា ភិក្ខូ សាវកា ហោន្តិ...បេ... នវា ចស្ស ភិក្ខូ សាវកា ហោន្តិ, នោ ច ខ្វស្ស ថេរា ភិក្ខុនិយោ សាវិកា ហោន្តិ...បេ... ថេរា ចស្ស ភិក្ខុនិយោ សាវិកា ហោន្តិ, នោ ច ខ្វស្ស មជ្ឈិមា ភិក្ខុនិយោ សាវិកា ហោន្តិ...បេ... មជ្ឈិមា ចស្ស ភិក្ខុនិយោ សាវិកា ហោន្តិ , នោ ច ខ្វស្ស នវា ភិក្ខុនិយោ សាវិកា ហោន្តិ...បេ... នវា ចស្ស ភិក្ខុនិយោ សាវិកា ហោន្តិ, នោ ច ខ្វស្ស ឧបាសកា សាវកា ហោន្តិ គិហី ឱទាតវសនា ព្រហ្មចារិនោ...បេ... ឧបាសកា ចស្ស សាវកា ហោន្តិ គិហី ឱទាតវសនា

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᨡ᩠ᩅᩔ ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᨧᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᨡ᩠ᩅᩔ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᨧᩔ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᨡ᩠ᩅᩔ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩥᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᨧᩔ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᨡ᩠ᩅᩔ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨹᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩣᩉᩩᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩴ…ᨸᩮ… ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨹᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩣᩉᩩᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩴ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᩃᩣᨽᨣ᩠ᨣᨿᩈᨣ᩠ᨣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶᨦ᩠ᨣᩮᨶ᪨

“ᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨧᩮᩅ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩪ ᨧᩥᩁᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᨣᨲᩮᩣ ᩅᨿᩮᩣᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨳᩮᩁᩣ ᨧᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᩣ ᩋᩃᩴ ᩈᨾᨠ᩠ᨡᩣᨲᩩᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩋᩃᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩁᨸ᩠ᨸᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩤᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ ᨧᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨶᩅᩣ ᨧᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨳᩮᩁᩣ ᨧᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ ᨧᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨶᩅᩣ ᨧᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᨧᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ᪨ ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᨧᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᨧᩔ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᨧᩔ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩥᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨹᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩣᩉᩩᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩴ, ᩃᩣᨽᨣ᩠ᨣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨿᩈᨣ᩠ᨣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶᨦ᩠ᨣᩮᨶ᪨

᪑᪗᪖᪨ “ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ ᩈ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩮᩣ ᩏᨸᩈᨾᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸ᩠ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨾᩮ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩅᩥᨠᨲᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨸᨴᨠᨲᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩦᩁᨠᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩴ᪨ ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩪ ᨧᩥᩁᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᨣᨲᩮᩣ ᩅᨿᩮᩣᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨳᩮᩁᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᩣ ᩋᩃᩴ ᩈᨾᨠ᩠ᨡᩣᨲᩩᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩋᩃᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩁᨸ᩠ᨸᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩤᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ , ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩣᩅᨠᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨶᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩣᩅᨠᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨳᩮᩁᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨶᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᨣᩥᩉᩦ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᨴᩣᨲᩅᩈᨶᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩥᨿᩮᩣ…

បេ... ឯតរហិ ខោ បន មេ, ចុន្ទ, ព្រហ្មចរិយំ ឥទ្ធញ្ចេវ ផីតញ្ច វិត្ថារិកំ ពាហុជញ្ញំ បុថុភូតំ យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិតំ។

១៧៦។ “យាវតា ខោ, ចុន្ទ, ឯតរហិ សត្ថារោ លោកេ ឧប្បន្នា, នាហំ, ចុន្ទ, អញ្ញំ ឯកសត្ថារម្បិ សមនុបស្សាមិ ឯវំលាភគ្គយសគ្គប្បត្តំ យថរិវាហំ។ យាវតា ខោ បន, ចុន្ទ, ឯតរហិ សង្ឃោ វា គណោ វា លោកេ ឧប្បន្នោ; នាហំ, ចុន្ទ, អញ្ញំ ឯកំ សង្ឃម្បិ សមនុបស្សាមិ ឯវំលាភគ្គយសគ្គប្បត្តំ យថរិវាយំ, ចុន្ទ, ភិក្ខុសង្ឃោ។ យំ ខោ តំ, ចុន្ទ, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ‘សព្ពាការសម្បន្នំ សព្ពាការបរិបូរំ អនូនមនធិកំ ស្វាក្ខាតំ កេវលំ បរិបូរំ ព្រហ្មចរិយំ សុប្បកាសិត’ន្តិ។ ឥទមេវ តំ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ‘សព្ពាការសម្បន្នំ...បេ... សុប្បកាសិត’ន្តិ។

“ឧទកោ [ឧទ្ទកោ (សី។ ស្យា។ បី។)] សុទំ, ចុន្ទ, រាមបុត្តោ ឯវំ វាចំ ភាសតិ – ‘បស្សំ ន បស្សតី’តិ។ កិញ្ច បស្សំ ន បស្សតីតិ? ខុរស្ស សាធុនិសិតស្ស តលមស្ស បស្សតិ, ធារញ្ច តស្ស ន បស្សតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ – ‘បស្សំ ន បស្សតី’តិ។ យំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, ឧទកេន រាមបុត្តេន ភាសិតំ ហីនំ គម្មំ បោថុជ្ជនិកំ អនរិយំ អនត្ថសំហិតំ ខុរមេវ សន្ធាយ។ យញ្ច តំ [យញ្ចេតំ (ស្យា។ ក។)], ចុន្ទ, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ‘បស្សំ ន បស្សតី’តិ, ឥទមេវ តំ [ឥទមេវេតំ (ក។)] សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ‘បស្សំ ន បស្សតី’តិ។ កិញ្ច បស្សំ ន បស្សតីតិ? ឯវំ សព្ពាការសម្បន្នំ សព្ពាការបរិបូរំ អនូនមនធិកំ ស្វាក្ខាតំ កេវលំ បរិបូរំ ព្រហ្មចរិយំ សុប្បកាសិតន្តិ, ឥតិ ហេតំ បស្សតិ [សុប្បកាសិតំ, ឥតិ ហេតំ ន បស្សតីតិ (ស្យា។ ក។)]។ ឥទមេត្ថ អបកឌ្ឍេយ្យ, ឯវំ តំ បរិសុទ្ធតរំ អស្សាតិ, ឥតិ ហេតំ ន បស្សតិ [ន បស្សតីតិ (ស្យា។ ក។)]។ ឥទមេត្ថ ឧបកឌ្ឍេយ្យ, ឯវំ តំ បរិបូរំ [បរិសុទ្ធតរំ (ស្យា។ ក។), បរិបូរតរំ (?)] អស្សាតិ, ឥតិ ហេតំ ន បស្សតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ ចុន្ទ – ‘បស្សំ ន បស្សតី’តិ។ យំ ខោ តំ, ចុន្ទ, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ‘សព្ពាការសម្បន្នំ...បេ... ព្រហ្មចរិយំ សុប្បកាសិត’ន្តិ។ ឥទមេវ តំ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ‘សព្ពាការសម្បន្នំ សព្ពាការបរិបូរំ អនូនមនធិកំ ស្វាក្ខាតំ កេវលំ បរិបូរំ ព្រហ្មចរិយំ សុប្បកាសិត’ន្តិ។

សង្គាយិតព្ពធម្មោ

១៧៧។ តស្មាតិហ, ចុន្ទ, យេ វោ មយា ធម្មា អភិញ្ញា ទេសិតា, តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គម្ម សមាគម្ម អត្ថេន អត្ថំ ព្យញ្ជនេន ព្យញ្ជនំ សង្គាយិតព្ពំ ន វិវទិតព្ពំ, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេ ច តេ, ចុន្ទ , ធម្មា មយា អភិញ្ញា ទេសិតា, យត្ថ សព្ពេហេវ សង្គម្ម សមាគម្ម អត្ថេន អត្ថំ ព្យញ្ជនេន ព្យញ្ជនំ សង្គាយិតព្ពំ ន វិវទិតព្ពំ, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ? សេយ្យថិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា, ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា , អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។ ឥមេ ខោ តេ, ចុន្ទ, ធម្មា មយា អភិញ្ញា ទេសិតា។ យត្ថ សព្ពេហេវ សង្គម្ម សមាគម្ម អត្ថេន អត្ថំ ព្យញ្ជនេន ព្យញ្ជនំ សង្គាយិតព្ពំ ន វិវទិតព្ពំ, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

បញ្ញារេបតវត្ថុចិនិ

១លិប៉ "តេសញ្ញា ចេ, ភិក្ខុ, សយក្កាត៌ សមេ្ទាឌយាតាត៌ អចិចឌយាតាត៌ សិក្ខូត៌ [សិក្ខូតវត្ថុ (ពាហ្សុ)] អញ្ញាតេវា សព្រាហ្មចារី សល្លេដ្ឋ២ កាសេឃ្យ តព្រ ចេ ក្បុយក្រ៊ា ឲចយ្យ – 'អយំ តោ អាឃស្មា អត្តទេ្ហាច យិន្តា កណ្ហាតិ, ព្យញ្ជនាតិ ឆ យិន្តា ទោរេបតី'តិ តស្ស តេច អភិតន្ទិតវត្ថុ ត បដិក្កោសិតវត្ថុ, អតភិតន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា សោ ឲចយ្យ ចចតិយោ – 'ឝ្ចលយស្ស ត្យ តោ, អាចុសោ, អត្ថស្ស ឝ្ចលយាតិ ចា ព្យញ្ជនាតិ ឲតាតិ ចា ព្យញ្ជនាតិ កតយាតិ ខ្លបិឃិកតទាតិ, ឝ្ចលយសញ្ញា [ឝ្ចលយំ ចា (ស្យា បី ក), ឝ្ចលយំ (សី)] ព្យញ្ជនាត៌ អយំ ចា អត្ថោ ឲសោ ចា អត្ថោ កតយោ ខ្លបិឃិកតទោ'តិ ? សោ ចេ ឲចំ ចចេឃ្យ – 'ឝ្ចលយស្ស តោ, អាចុសោ, អត្ថស្ស ឝ្ចលយាតេច ព្យញ្ជនាតិ ខ្លបិឃិកតទាតិ, ឃា ចេច [ឃទេ្ហាច (សី ក), ឌីកា ខ្លលិកេតវត្ថុ] ឲតាតិ; ឝ្ចលយសញ្ញា [ឝ្ចលយំ (សព្វត្ថ)] ព្យញ្ជនាត៌ អឃយេច អត្ថោ ខ្លបិឃិកតទោ, ឃា ចេច [ឃទេ្ហាច (សី ក), ឌីកា ខ្លលិកេតវត្ថុ] ឲសោ'តិ សោ តេច ក្ស្យាទេតវត្ថុ ត អបសាទេតវត្ថុ, អត្យស្សាទេត្វា អតបសាទេត្វា សេ្ហច សាធុក៌ បញ្ញារេបតវត្ថុ តស្ស ច អត្ថស្ស តេសញ្ញា ព្យញ្ជនាត៌ តិសន្តិយា

១លិ៩ "អបរោបិ ចេ, ភិក្ខុ, សព្រាហ្មចារី សល្លេដ្ឋ២ កាសេឃ្យ តព្រ ចេ ក្បុយក្រ៊ា ឲចយ្យ – 'អយំ តោ អាឃស្មា អត្តញ្ញោតោ យិន្តា កណ្ហាតិ ព្យញ្ជនាតិ សយ្ា ទោរេបតី'តិ តស្ស តេច អភិតន្ទិតវត្ថុ ត បដិក្កោសិតវត្ថុ, អតភិតន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា សោ ឲចយ្យ ចចតិយោ – 'ឝ្ចលយំ ត្យ តោ, អាចុសោ, ព្យញ្ជនាត៌ អយំ ចា អត្ថោ ឲសោ ចា អត្ថោ កតយោ ខ្លបិឃិកតទោ'តិ? សោ ចេ ឲចំ ចចេឃ្យ – 'ឝ្ចលយំ តោ, អាចុសោ, ព្យញ្ជនាត៌ អឃយេច អត្ថោ ខ្លបិឃិកតទោ, ឃា ចេច ឲសោ'តិ សោ តេច ក្ស្យាទេតវត្ថុ ត អបសាទេតវត្ថុ, អត្យស្សាទេត្វា អតបសាទេត្វា សេ្ហច សាធុក៌ បញ្ញារេបតវត្ថុ តស្សេច អត្ថស្ស តិសន្តិយា

១ប័០ "អបរោបិ ចេ, ភិក្ខុ, សព្រាហ្មចារី សល្លេដ្ឋ២ កាសេឃ្យ តព្រ ចេ ក្បុយក្រ៊ា ឲចយ្យ – 'អយំ តោ អាឃស្មា អត្តញ្ញោតោ សយ្ា កណ្ហាតិ ព្យញ្ជនាតិ យិន្តា ទោរេបតី'តិ តស្ស តេច អភិតន្ទិតវត្ថុ ត បដិក្កោសិតវត្ថុ; អតភិតន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា សោ ឲចយ្យ ចចតិយោ – 'ឝ្ចលយស្ស ត្យ តោ, អាចុសោ, អត្ថស្ស ឝ្ចលយាតិ ចា ព្យញ្ជនាតិ ឲតាតិ ចា ព្យញ្ជនាតិ កតយាតិ ខ្លបិឃិកតទាតី'តិ? សោ ចេ ឲចំ ចចេឃ្យ – 'ឝ្ចលយស្ស តោ, អាចុសោ, អត្ថស្ស ឝ្ចលយាតេច ព្យញ្ជនាតិ ខ្លបឃិកតទាតិ, ឃាតិ ចេច ឲតាតី'តិ សោ តេច ក្ស្យាទេតវត្ថុ ត អបសាទេតវត្ថុ; អត្យស្សាទេត្វា អតបសាទេត្វា សេ្ហច សាធុក៌ បញ្ញារេបតវត្ថុ តេសញ្ញាច ព្យញ្ជនាត៌ តិសន្តិយា

១ប័១ "អបរោបិ ចេ, ភិក្ខុ, សព្រាហ្មចារី សល្លេដ្ឋ២ កាសេឃ្យ តព្រ ចេ ក្បុយក្រ៊ា ឲចយ្យ – 'អយំ តោ អាឃស្មា អត្តទេ្ហាច សយ្ា កណ្ហាតិ ព្យញ្ជនាតិ ឆ សយ្ា ទោរេបតី'តិ តស្ស 'សាធុ'តិ កាសិត៌ អភិតន្ទិតវត្ថុ អត្យមោទិតវត្ថុ; តស្ស 'សាធុ'តិ កាសិត៌ អភិតន្ទិត្វា អត្យមោទិត្វា សោ ឲចយ្យ ចចតិយោ – 'លិកា តោ អាចុសោ, ស្យលទ្ធំ តោ អាចុសោ, ឃេ យយំ អាឃស្មន្តំ តាឌិសំ សព្រាហ្មចារី បស្សាម ឲចំ អត្ថុបេត៌ ព្យញ្ជនុបេត'ន្តិ

បច្ចយាត្ថញ្ញាតកាករណ៌

១ប័៦៍ "ត ចេា អហំ, ភ្ទក្ខ, ឌិដ្ឋធម្មិកាត់យេច អាសចាត់ សំចរាយ ធម្មំ ទេសេមិ៍ ត បតាហំ, ភ្ទក្ខ, សម្បរាយិកាត់យេច អាសចាត់ បដិឃាតាយ ធម្មំ ទេសេមិ៍ ឌិដ្ឋធម្មិកាត់ ចេចាហំ, ភ្ទក្ខ, អាសចាត់ សំចរាយ ធម្មំ ទេសេមិ; សម្បរាយិកាតញ្ច អាសចាត់ បដិឃាតាយ៍ តស្មាតិហ, ភ្ទក្ខ, ឃំ ចេា យឃា ឌីចរំ អត្ថញ្ញាតំ, អលំ ចេា តំ – ឃាចជេច ឃឹតស្ស បដិឃាតាយ, ច្ចេញ្ញស្ស បដិឃាតាយ, ឌំសមកសចាតាតបសរឹសប [សិរិំសប (ស្យា៍)] សម្ផស្សាត់ បដិឃាតាយ, ឃាចជេច ហិរិកោបីតបដិច្ឆាឌតត្ថំ៍ យោ ចេា យឃា បិណ្ឌបាតោ អត្ថញ្ញាតោ, អលំ ចេា ចោ ឃាចជេច ត្តយស្ស កាយស្ស ឋិតិយា ឃាបតាយ ចិហិំសុបរតិយា ព្រហ្មចរិយាត្តុហាយ, ឥតិ បុរាណញ្ច ចេជត់ បដិហង្ខាមិ, តចញ្ច ចេជត់ ត ច្ចបាទេស្សាមិ, ឃាត្រា ច មេ ភចិស្សតិ អតចជ្ជតា ច ផាសុចិហារោ ច [ចាតិ (ពហូសុ)]៍ ឃំ ចេា យឃា សេតាសត់ អត្ថញ្ញាតំ, អលំ ចេា តំ ឃាចជេច ឃឹតស្ស បដិឃាតាយ, ច្ចេញ្ញស្ស បដិឃាតាយ, ឌំសមកសចាតាតបសរឹសបសម្ផស្សាត់ បដិឃាតាយ, ឃាចជេច ច្ចតុបរិស្សយចិនោឌត បដិសល្លាតារាមត្ថំ៍ យោ ចេា យឃា កិលាតបច្ចយភេសជ្ជ បរិក្ខារោ អត្ថញ្ញាតោ, អលំ ចេា ចោ ឃាចជេច ច្ចប្បត្តាត់ ចេយ្យាពាធិកាត់ ចេជតាត់ បដិឃាតាយ អព្យាបជ្ជបរមតាយ [អព្យាបជ្ឈបរមតាឃាតិ (ឃី៍ ស្យា៍ បី៍), អព្យាពជ្ឈបរមតាយ (?)]៍

ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកោ

១ប័៦៍ "ធាត់ ខោ បតេតំ, ភ្ទក្ខ, ចិជ្ជតិ ឃំ អញ្ញាតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឲចំ ចទេយ្យុំ – 'ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកាមត្តយុត្តា សមណា សក្យបុត្តិយា ចិហរត្តី'តិ៍ ឲចំចាឌិតោ [ចទមាតា (ស្យា៍)], ភ្ទក្ខ, អញ្ញាតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឲចមស្សុ ចចតឹយា – 'កតមោ សោ , អាចុសោ, ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកោ? ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកា ហិ ពហូ អនេកចិហិតា តាតប្បការកា'តិ៍

"ចត្តារោមេ, ភ្ទក្ខ, ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកា ហីតា កម្មា បេាថុជ្ជតិកា អតរិយា អតត្ថសំហិតា ត តិព្វិជាយ ត ចិរាកាយ ត តិរោធាយ ត ច្ចបសមាយ ត អភិញ្ញាយ ត សម្ពោធាយ ត តិព្វាតាយ សំចត្តត្តិ៍ កតមេ ចត្តារោ?

"ឥធ, ភ្ទក្ខ, ឲកច្ចោ ពាលោ បាណេ ចធិត្វា ចធិត្វា អត្តាត់ ស្ទុខេតិ បីណេតិ៍ អយំ បឋមោ ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកោ៍

"បុត ចបរំ, ភ្ទក្ខ, ឥធេកច្ចោ អឌិត្តំ អាឌិយិត្វា អាឌិយិត្វា អត្តាត់ ស្ទុខេតិ បីណេតិ៍ អយំ ទុតិយោ ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកោ៍

"បុត ចបរំ, ភ្ទក្ខ, ឥធេកច្ចោ មុសា ភណិត្វា ភណិត្វា អត្តាត់ ស្ទុខេតិ បីណេតិ៍ អយំ តតិយោ ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកោ៍

"បុត ចបរំ, ភ្ទក្ខ, ឥធេកច្ចោ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតោ សមង្គីភូតោ បរិចារេតិ៍ អយំ ចតុត្ថោ ស្ទុលល្លិកាត្ថុយោកោ៍

“ឥមេ ខោ, ចុន្ទ, ចត្តារោ សុខល្លិកានុយោគា ហីនា គម្មា បោថុជ្ជនិកា អនរិយា អនត្ថសំហិតា ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។

“ឋានំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, វិជ្ជតិ យំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ វទេយ្យុំ – “ឥមេ ចត្តារោ សុខល្លិកានុយោគេ អនុយុត្តា សមណា សក្យបុត្តិយា វិហរន្តី’តិ។ តេ វោ [តេ (សី។ បី។)] ‘មាហេវំ’ តិស្សុ វចនីយា។ ន តេ វោ សម្មា វទមានា វទេយ្យុំ, អព្ភាចិក្ខេយ្យុំ អសតា អភូតេន។

១៨២។ “ចត្តារោមេ, ចុន្ទ, សុខល្លិកានុយោគា ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ?

“ឥធ , ចុន្ទ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ បឋមោ សុខល្លិកានុយោគោ។

“បុន ចបរំ, ចុន្ទ, ភិក្ខុ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា…បេ… ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ ទុតិយោ សុខល្លិកានុយោគោ។

“បុន ចបរំ, ចុន្ទ, ភិក្ខុ បីតិយា ច វិរាគា…បេ… តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ តតិយោ សុខល្លិកានុយោគោ។

“បុន ចបរំ, ចុន្ទ, ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ ចតុត្ថោ សុខល្លិកានុយោគោ។

“ឥមេ ខោ, ចុន្ទ, ចត្តារោ សុខល្លិកានុយោគា ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។

“ឋានំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, វិជ្ជតិ យំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ វទេយ្យុំ – “ឥមេ ចត្តារោ សុខល្លិកានុយោគេ អនុយុត្តា សមណា សក្យបុត្តិយា វិហរន្តី’តិ។ តេ វោ ‘ឯវំ’ តិស្សុ វចនីយា។ សម្មា តេ វោ វទមានា វទេយ្យុំ, ន តេ វោ អព្ភាចិក្ខេយ្យុំ អសតា អភូតេន។

សុខល្លិកានុយោគានិសំសា

᪑᪘᪒᪨ “ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ‘ᩍᨾᩮ ᨸᨶᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨡᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩴ ᨠᨲᩥ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨠᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ’ᨲᩥ? ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᨾᩔᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣ – ‘ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨡᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩣᨿᨱᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨹᩃᩴ, ᨸᨮᨾᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᨴᩮᩣᩈᨾᩮᩣᩉᩣᨶᩴ ᨲᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᩍᨾᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨹᩃᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩋᨶᩣᩅᨲ᩠ᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨹᩃᩴ, ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨹᩃᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨡᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩴ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨹᩃᩣᨶᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩋᨽᨻ᩠ᨻᨮᩣᨶᩴ

᪑᪘᪓᪨ “ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ‘ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᨱᩣ ᩈᨠ᩠ᨿᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᨾᩔᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨩᩣᨶᨲᩣ ᨸᩔᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩦᨿᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩍᨶ᩠ᨴᨡᩦᩃᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᨿᩮᩣᨡᩦᩃᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨶᩮᨾᩮᩣ ᩈᩩᨶᩥᨡᩣᨲᩮᩣ ᩋᨧᩃᩮᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᩅᩮᨵᩦ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨩᩣᨶᨲᩣ ᨸᩔᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩦᨿᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᩉᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᩅᩩᩈᩥᨲᩅᩣ ᨠᨲᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᩒᩉᩥᨲᨽᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩈᨴᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨽᩅᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨶᩅ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨧᩁᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨸᩣᨱᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩩᩴ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᨲᩩᩴ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩩᩴ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩩᩴ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᩣᩁᨠᩴ ᨠᩣᨾᩮ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨣᩣᩁᩥᨿᨽᩪᨲᩮᩣ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨴᩮᩣᩈᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᩮᩣᩉᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ; ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨿᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᩉᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᩅᩩᩈᩥᨲᩅᩣ ᨠᨲᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᩒᩉᩥᨲᨽᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩈᨴᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨽᩅᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨶᩅ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨧᩁᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᨬ᩠ᩉᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ

᪑᪘᪔᪨ “ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ, ᨧᩩᨶ᩠ᨴ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ‘ᩋᨲᩦᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ

อตีรกํ ขาาลาณยฺยตํ ปญฺญาเปติ, เตา จ เตา อนาคาตํ อทฺธาตํ อารพฺภ อตีรกํ ขาาลาณยฺยตํ ปญฺญาเปติ, ตยิดํ กิํสุ ตยิดํ กตํสุ'ติ? เต จ อญฺญาติตฺถิยา ปริพฺพาชกา อญฺญาชิหิตเกต ขาาลาณยฺยเตต อญฺญาชิหิตกํ ขาาลาณยฺยตํ ปญฺญาเปตพฺพํ ยญฺญาตฺติ ยจรีจ ถาลิ

อญฺญตฺตา อตีตํ เตา, ธุกฺขุ, อทฺธาตํ อารพฺภ ตถาคตสฺส สตานุสาริ ขาาณํ เหาติ; เสา ยาวตกํ อากงฺขติ ตาวตกํ อนุสฺสรติ อนาคตญฺจ เตา อทฺธาตํ อารพฺภ ตถาคตสฺส เถาธิชํ ขาาณํ อุปฺปชฺชติ – 'อยมนฺติมา ชาติ, นตฺถิทานิ ปุนพฺภเว'ติ 'อตีตํ เจปิ, ธุกฺขุ, เหาติ อภูตํ อตจฺฉํ อนตฺถสํหิตํ, น ตํ ตถาคเตา พฺยากเราติ อตีตํ เจปิ, ธุกฺขุ, เหาติ ภูตํ ตจฺฉํ อนตฺถสํหิตํ, ตมฺปิ ตถาคเตา น พฺยากเราติ อตีตํ เจปิ ธุกฺขุ, เหาติ ภูตํ ตจฺฉํ อตฺถสํหิตํ, ตตฺร กาลญฺญู ตถาคเตา เหาติ ตสฺส ปญฺหสฺส เวยฺยากรณาย อนาคตํ เจปิ, ธุกฺขุ, เหาติ อภูตํ อตจฺฉํ อนตฺถสํหิตํ, น ตํ ตถาคเตา พฺยากเราติ...เป... ตสฺส ปญฺหสฺส เวยฺยากรณาย ปจฺจุปฺปนฺนํ เจปิ, ธุกฺขุ, เหาติ อภูตํ อตจฺฉํ อนตฺถสํหิตํ, น ตํ ตถาคเตา พฺยากเราติ ปจฺจุปฺปนฺนํ เจปิ, ธุกฺขุ, เหาติ ภูตํ ตจฺฉํ อนตฺถสํหิตํ, ตมฺปิ ตถาคเตา น พฺยากเราติ ปจฺจุปฺปนฺนํ เจปิ, ธุกฺขุ, เหาติ ภูตํ ตจฺฉํ อตฺถสํหิตํ, ตตฺร กาลญฺญู ตถาคเตา เหาติ ตสฺส ปญฺหสฺส เวยฺยากรณาย

๑๘๘ "อิติ เตา, ธุกฺขุ, อตีตานาคตปจฺจุปฺปเนฺนสุ ธเมฺมสุ ตถาคเตา กาลวาที [กาลวาที สจฺจวาที (สฺยา)] ภูตวาที อตฺถวาที ธมฺมวาที วินยวาที, ตสฺมา 'ตถาคเตา'ติ วุจฺจติ ยญฺจ เตา, ธุกฺขุ, สเทวกสฺส เลากสฺส สมารกสฺส สพฺรหฺมกสฺส สสฺสมณพฺราหฺมณิยา ปชาย สเทวมนุสฺสาย ทิฏฺฐํ สุตํ มุตํ วิญฺญาตํ ปตฺตํ ปริเยสิตํ อนุวิจริตํ มนสา, สพฺพํ ตถาคเตน อภิสมฺพุทฺธํ, ตสฺมา 'ตถาคเตา'ติ วุจฺจติ ยญฺจ, ธุกฺขุ, รตฺตึ ตถาคเตา อนุตฺตรํ สมฺมาสเมฺพาธึ อภิสมฺพุชฺฌติ, ยญฺจ รตฺตึ อนุปาทิเสสาย นิพฺพานธาตุยา ปรินิพฺพายติ, ยํ เอตสฺมึ อนฺตเร ภาสติ ลปติ นิทฺทิสติ สพฺพํ ตํ ตเถว เหาติ เนา อญฺญถา, ตสฺมา 'ตถาคเตา'ติ วุจฺจติ ยถาวาที, ธุกฺขุ, ตถาคเตา ตถาการี, ยถาการี ตถาวาที อิติ ยถาวาที ตถาการี, ยถาการี ตถาวาที, ตสฺมา 'ตถาคเตา'ติ วุจฺจติ สเทวเก เลากเก, ธุกฺขุ, สมารเก สพฺรหฺมเก สสฺสมณพฺราหฺมณิยา ปชาย สเทวมนุสฺสาย ตถาคเตา อภิภู อนภิภูเตา อญฺญทตฺถุทเสา วสวตฺตี, ตสฺมา 'ตถาคเตา'ติ วุจฺจติ

อพฺยากตฏฺฐานํ

๑๘๙ "ฐานํ เตา ปเนตํ, ธุกฺขุ, วิชฺชติ ยํ อญฺญาติตฺถิยา ปริพฺพาชกา เอวํ วเทยฺยุํ – 'กิํ นุ เตา, อาวุเสา, เหาติ ตถาคเตา ปรํ มรณา, อิทเมว สจฺจํ เมาฆมญฺญนฺ'ติ? เอวํวาทิเนา, ธุกฺขุ, อญฺญาติตฺถิยา ปริพฺพาชกา เอวมสฺสุ วจนียา – 'อพฺยากตํ เตา, อาวุเสา, ภควตา – "เหาติ ตถาคเตา ปรํ มรณา, อิทเมว สจฺจํ เมาฆมญฺญนฺ"'ติ

"ฐานํ เตา ปเนตํ, ธุกฺขุ, วิชฺชติ, ยํ อญฺญาติตฺถิยา ปริพฺพาชกา เอวํ วเทยฺยุํ – 'กิํ ปนาวุเสา, น เหาติ ตถาคเตา ปรํ มรณา, อิทเมว สจฺจํ เมาฆมญฺญนฺ'ติ? เอวํวาทิเนา, ธุกฺขุ, อญฺญาติตฺถิยา ปริพฺพาชกา เอวมสฺสุ วจนียา – 'เอตมฺปิ เตา, อาวุเสา, ภควตา อพฺยากตํ – "น เหาติ ตถาคเตา ปรํ มรณา, อิทเมว สจฺจํ เมาฆมญฺญนฺ"'ติ

“ឋានំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, វិជ្ជតិ, យំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ វទេយ្យុំ – ‘កិំ បនាវុសោ, ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ? ឯវំវាទិនោ, ចុន្ទ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘អព្យាកតំ ខោ ឯតំ, អាវុសោ, ភគវតា – “ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”’ន្តិ។

“ឋានំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, វិជ្ជតិ, យំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ វទេយ្យុំ – ‘កិំ បនាវុសោ, នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ? ឯវំវាទិនោ, ចុន្ទ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘ឯតម្បិ ខោ, អាវុសោ, ភគវតា អព្យាកតំ – “នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”’ន្តិ។

“ឋានំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, វិជ្ជតិ, យំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ វទេយ្យុំ – ‘កស្មា បនេតំ, អាវុសោ, សមណេន គោតមេន អព្យាកត’ន្តិ? ឯវំវាទិនោ, ចុន្ទ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘ន ហេតំ, អាវុសោ, អត្ថសំហិតំ ន ធម្មសំហិតំ ន អាទិព្រហ្មចរិយកំ ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតិ, តស្មា តំ ភគវតា អព្យាកត’ន្តិ។

ព្យាកតដ្ឋានំ

១៨០។ “ឋានំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, វិជ្ជតិ, យំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ វទេយ្យុំ – ‘កិំ បនាវុសោ, សមណេន គោតមេន ព្យាកត’ន្តិ? ឯវំវាទិនោ, ចុន្ទ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘ឥទំ ទុក្ខន្តិ ខោ, អាវុសោ, ភគវតា ព្យាកតំ, អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ ខោ, អាវុសោ, ភគវតា ព្យាកតំ, អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ ខោ, អាវុសោ, ភគវតា ព្យាកតំ, អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ ខោ, អាវុសោ, ភគវតា ព្យាកត’ន្តិ។

“ឋានំ ខោ បនេតំ, ចុន្ទ, វិជ្ជតិ, យំ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ វទេយ្យុំ – ‘កស្មា បនេតំ, អាវុសោ, សមណេន គោតមេន ព្យាកត’ន្តិ? ឯវំវាទិនោ, ចុន្ទ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘ឯតញ្ហិ, អាវុសោ, អត្ថសំហិតំ, ឯតំ ធម្មសំហិតំ, ឯតំ អាទិព្រហ្មចរិយកំ ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ តស្មា តំ ភគវតា ព្យាកត’ន្តិ។

បុព្ពន្តសហគតទិដ្ឋិនិស្សយា

១៨១។ “យេបិ តេ, ចុន្ទ, បុព្ពន្តសហគតា ទិដ្ឋិនិស្សយា, តេបិ វោ មយា ព្យាកតា, យថា តេ ព្យាកាតព្ពា។ យថា ច តេ ន

ញ្ញាកាតព្ពា, កិំ ចោ អហំ តេ តថា [តត្ថ (ស្យា៰ ក៰)] ញ្ញាកទិស្សាមិ? យេបិ តេ, ភិក្ខុ, អបរន្តសហគតា ទិដ្ឋិនិស្សយា, តេបិ ចោ យថា ញ្ញាកតា, យថា តេ ញ្ញាកាតព្ពា៰ យថា ច តេ ន ញ្ញាកាតព្ពា, កិំ ចោ អហំ តេ តថា ញ្ញាកទិស្សាមិ? កតមេ ច តេ, ភិក្ខុ, បុព្ពន្តសហគតា ទិដ្ឋិនិស្សយា, យេ ចោ យថា ញ្ញាកតា, យថា តេ ញ្ញាកាតព្ពា៰ (យថា ច តេ ន ញ្ញាកាតព្ពា, កិំ ចោ អហំ តេ តថា ញ្ញាកទិស្សាមិ) [(យថា ច តេ ន ញ្ញាកាតព្ពា) សព្ពត្ថ]? សន្តិ ភោ, ភិក្ខុ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ៰ សន្តិ បន, ភិក្ខុ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘អសស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច…បេ… សស្សតោ ច អសស្សតោ ច អត្តា ច លោកោ ច… នេវ សស្សតោ នាសស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច… សន្តវា អត្តា ច លោកោ ច… អនន្តវា អត្តា ច លោកោ ច… សន្តវា ច អនន្តវា ច អត្តា ច លោកោ ច… នេវ សន្តវា នានន្តវា អត្តា ច លោកោ ច, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ៰ សស្សតំ សុខទុក្ខំ… អសស្សតំ សុខទុក្ខំ… សស្សតញ្ច អសស្សតញ្ច សុខទុក្ខំ… នេវសស្សតំ នាសស្សតំ សុខទុក្ខំ… សន្តវំ សុខទុក្ខំ… អនន្តវំ សុខទុក្ខំ… សន្តវញ្ច អនន្តវញ្ច សុខទុក្ខំ… នេវ សន្តវំ នានន្តវំ សុខទុក្ខំ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ៰

១៥៧៰ “តត្រ, ភិក្ខុ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ៰ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘អត្ថិ នុ ខោ ឥទំ, អាវុសោ, វុច្ចតិ – “សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចា”តិ? យញ្ច ខោ តេ ឯវមាហំសុ – ‘ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ៰ តំ តេសំ នានុជានាមិ៰ តំ កិស្ស ហេតុ? អញ្ញថាសញ្ញិនោបិ ហេត្ថ, ភិក្ខុ, សន្តេកេ សត្តា៰ ឥមាយបិ ខោ អហំ, ភិក្ខុ, បញ្ញត្តិយា នេវ អត្តនា សមសមំ សមនុបស្សាមិ កុតោ ភិយ្យោ៰ អថ ខោ អហមេវ តត្ថ ភិយ្យោ យទិទំ អធិបញ្ញត្តិ៰

១៥៨៰ “តត្រ, ភិក្ខុ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘អសស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច…បេ… សស្សតោ ច អសស្សតោ ច អត្តា ច លោកោ ច… នេវសស្សតោ នាសស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច… សន្តវា អត្តា ច លោកោ ច… អនន្តវា អត្តា ច លោកោ ច… សន្តវា ច អនន្តវា ច អត្តា ច លោកោ ច… នេវ សន្តវា នានន្តវា អត្តា ច លោកោ ច… សស្សតំ សុខទុក្ខំ… អសស្សតំ សុខទុក្ខំ… សស្សតញ្ច អសស្សតញ្ច សុខទុក្ខំ… នេវសស្សតំ នាសស្សតំ សុខទុក្ខំ… សន្តវំ សុខទុក្ខំ… អនន្តវំ សុខទុក្ខំ… សន្តវញ្ច អនន្តវញ្ច សុខទុក្ខំ… នេវ សន្តវំ នានន្តវំ សុខទុក្ខំ, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ៰ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘អត្ថិ នុ ខោ ឥទំ, អាវុសោ, វុច្ចតិ – “នេវ សន្តវំ នានន្តវំ សុខទុក្ខ”’ន្តិ? យញ្ច ខោ តេ ឯវមាហំសុ – ‘ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ៰ តំ តេសំ នានុជានាមិ៰ តំ កិស្ស ហេតុ? អញ្ញថាសញ្ញិនោបិ ហេត្ថ, ភិក្ខុ, សន្តេកេ សត្តា៰ ឥមាយបិ ខោ អហំ, ភិក្ខុ, បញ្ញត្តិយា នេវ អត្តនា សមសមំ សមនុបស្សាមិ កុតោ ភិយ្យោ៰ អថ ខោ អហមេវ តត្ថ ភិយ្យោ យទិទំ អធិបញ្ញត្តិ៰ ឥមេ ខោ តេ, ភិក្ខុ, បុព្ពន្តសហគតា ទិដ្ឋិនិស្សយា, យេ ចោ យថា ញ្ញាកតា, យថា តេ ញ្ញាកាតព្ពា ៎ យថា ច តេ ន ញ្ញាកាតព្ពា, កិំ ចោ អហំ តេ តថា ញ្ញាកទិស្សាមីតិ [ញ្ញាកទិស្សាមីតិ (សី៰ ក៰)]?

អបរន្តសហគតទិដ្ឋិនិស្សយា

១៥៣។ “កតមេ ច តេ, ចុន្ទ, អបរន្តសហគតា ទិដ្ឋិនិស្សយា, យេ វោ មយា ព្យាកតា, យថា តេ ព្យាកាតព្ពា។ (យថា ច តេ ន ព្យាកាតព្ពា, កិំ វោ អហំ តេ តថា ព្យាករិស្សាមិ) [( ) ឯត្ថន្តរេ បាឋោ សព្ពត្ថបិ បរិបុណ្ណោ ទិស្សតិ]? សន្តិ, ចុន្ទ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ។ សន្តិ បន, ចុន្ទ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘អរូបី អត្តា ហោតិ…បេ… រូបី ច អរូបី ច អត្តា ហោតិ… នេវរូបី នារូបី អត្តា ហោតិ… សញ្ញី អត្តា ហោតិ… អសញ្ញី អត្តា ហោតិ… នេវសញ្ញីនាសញ្ញី អត្តា ហោតិ… អត្តា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ ន ហោតិ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ។ តត្រ, ចុន្ទ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ។ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘អត្ថិ នុ ខោ ឥទំ, អាវុសោ, វុច្ចតិ – “រូបី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា”’តិ? យញ្ច ខោ តេ ឯវមាហំសុ – ‘ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ។ តំ តេសំ នានុជានាមិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អញ្ញថាសញ្ញិនោបិ ហេត្ថ, ចុន្ទ, សន្តេកេ សត្តា។ ឥមាយបិ ខោ អហំ, ចុន្ទ, បញ្ញត្តិយា នេវ អត្តនា សមសមំ សមនុបស្សាមិ កុតោ ភិយ្យោ។ អថ ខោ អហមេវ តត្ថ ភិយ្យោ យទិទំ អធិបញ្ញត្តិ។

១៥៤។ “តត្រ, ចុន្ទ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘អរូបី អត្តា ហោតិ…បេ… រូបី ច អរូបី ច អត្តា ហោតិ… នេវរូបីនារូបី អត្តា ហោតិ… សញ្ញី អត្តា ហោតិ… អសញ្ញី អត្តា ហោតិ… នេវសញ្ញីនាសញ្ញី អត្តា ហោតិ… អត្តា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ ន ហោតិ បរំ មរណា, ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ។ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘អត្ថិ នុ ខោ ឥទំ, អាវុសោ, វុច្ចតិ – “អត្តា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ ន ហោតិ បរំ មរណា”’តិ? យញ្ច ខោ តេ, ចុន្ទ, ឯវមាហំសុ – ‘ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ’ន្តិ។ តំ តេសំ នានុជានាមិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អញ្ញថាសញ្ញិនោបិ ហេត្ថ, ចុន្ទ, សន្តេកេ សត្តា។ ឥមាយបិ ខោ អហំ, ចុន្ទ, បញ្ញត្តិយា នេវ អត្តនា សមសមំ សមនុបស្សាមិ, កុតោ ភិយ្យោ។ អថ ខោ អហមេវ តត្ថ ភិយ្យោ យទិទំ អធិបញ្ញត្តិ។ ឥមេ ខោ តេ, ចុន្ទ, អបរន្តសហគតា ទិដ្ឋិនិស្សយា, យេ វោ មយា ព្យាកតា , យថា តេ ព្យាកាតព្ពា។ យថា ច តេ ន ព្យាកាតព្ពា, កិំ វោ អហំ តេ តថា ព្យាករិស្សាមីតិ [ព្យាករិស្សាមីតិ (សី។ ក។)]?

១៥៦។ “ឥមេសញ្ច, ចុន្ទ, បុព្ពន្តសហគតានំ ទិដ្ឋិនិស្សយានំ ឥមេសញ្ច អបរន្តសហគតានំ ទិដ្ឋិនិស្សយានំ បហានាយ សមតិក្កមាយ ឯវំ មយា ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ទេសិតា បញ្ញត្តា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ចុន្ទ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី…បេ… ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឥមេសញ្ច, ចុន្ទ, បុព្ពន្តសហគតានំ ទិដ្ឋិនិស្សយានំ ឥមេសញ្ច អបរន្តសហគតានំ ទិដ្ឋិនិស្សយានំ បហានាយ សមតិក្កមាយ។ ឯវំ មយា ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ទេសិតា បញ្ញត្តា”តិ។

១៥៧។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបវាណោ ភគវតោ បិដ្ឋិតោ ឋិតោ ហោតិ ភគវន្តំ ពីជយមានោ។ អថ ខោ អាយស្មា ឧបវាណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ! បាសាទិកោ វតាយំ, ភន្តេ, ធម្មបរិយាយោ; សុបាសាទិកោ វតាយំ ភន្តេ, ធម្មបរិយាយោ, កោ នាមាយំ ភន្តេ ធម្មបរិយាយោ”តិ? “តស្មាតិហ ត្វំ, ឧបវាណ, ឥមំ ធម្មបរិយាយំ ‘បាសាទិកោ’ ត្វេវ នំ

ឆាទេហី”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទីតិ។

ឧបាលិបញ្ចកំ និដ្ឋិតំ ឆដ្ឋំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໗. ລກ຺ຂຓສຸຕ຺ຕໍ

ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ

໑໙໘. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມເນ຺ຕສິ – “ຠິກ຺ຂໂວ”ຕິ. “ຠທ຺ເທ຺ນຕ”ຕິ [ຠທເນ຺ຕຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈໂສ຺ສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

໑໙໙. “ທ຺ວຕ຺ຕິໍສິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ເທ຺ວວ ຄຕິໂຍ ຠວນ຺ຕິ ອນຎ຺ຎາ. ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຈາຕຸຣໂນ຺ຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປໂຕ຺ຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ. ຕສ຺ສິມານິ ສຕ຺ຕ ຣຕນານິ ຠວນ຺ຕິ; ເສຍ຺ຍຖິທໍ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ອສ຺ສຣຕນໍ ມຓິຣຕນໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປຣິຓາຍກຣຕນເມວ ສຕ຺ຕມໍ. ປໂຣສຫສ຺ສໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ ສູຣາ ວີຣງ຺ຄຣູປາ ປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາ. ໂສ ອິມໍ ປຖວິໍ ສາຄຣປຣິຍນ຺ຕໍ ອທເຓ຺ຑນ ອສເຕ຺ຖນ ຘເມ຺ມນ ອຠິວິຊິຍ ອຊ຺ຌາວສຕິ. ສເຈ ໂຂ ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸໂທ຺ຘ ໂລເກ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທ [ວິວຏຈ຺ຉໂທ (ສ຺ຍາ. ກ.), ວິວຕ຺ຕຈ຺ຉໂທ (ສີ. ປີ.)].

໒໐໐. “ກຕມານິ ຈ ຕານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ເທ຺ວວ ຄຕິໂຍ ຠວນ຺ຕິ ອນຎ຺ຎາ? ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ…ເປ… ສເຈ ໂຂ ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸໂທ຺ຘ ໂລເກ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທ.

“ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິໂສ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕປາໂທ ໂຫຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິໂສ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕປາໂທ ໂຫຕິ, ອິທມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ຠວຕິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາປາທຕເລສຸ ຈກ຺ການິ ຊາຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຫສ຺ສາຣານິ ສເນມິການິ ສນາຠິການິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣານິ [ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣານິ ສຸວິຠຕ຺ຕນ຺ຕຣານິ (ສີ. ປີ.)]. ຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາປາທຕເລສຸ ຈກ຺ການິ ຊາຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຫສ຺ສາຣານິ ສເນມິການິ ສນາຠິການິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣານິ, ອິທມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ຠວຕິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຸຣິໂສ ອາຍຕປຓ຺ຫິ ໂຫຕິ…ເປ… ທີຆງ຺ຄຸລິ ໂຫຕິ… ມຸທຸຕລຸນຫຕ຺ຖປາໂທ ໂຫຕິ… ຊາລຫຕ຺ຖປາໂທ ໂຫຕິ… ອຸສ຺ສງ຺ຂປາໂທ ໂຫຕິ… ເອຓິຊໂງ຺ຆ ໂຫຕິ… ຐິຕໂກວ ອໂນນມໂນ຺ຕ ອຸໂຠຫິ ປາຓິຕເລຫິ ຊຓ຺ຓຸການິ ປຣິມສຕິ ປຣິມຊ຺ຊຕິ… ໂກໂສຫິຕວຕ຺ຖຄຸໂຍ຺ຫ ໂຫຕິ… ສຸວຓ຺ຓວໂຓ຺ຓ ໂຫຕິ ກຎ຺ຈນສນ຺ນິຠຕ຺ຕໂຈ… ສຸຂຸມຈ຺ຉວິ ໂຫຕິ, ສຸຂຸມຕ຺ຕາ ຉວິຍາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ກາເຍ ນ

ឧបលិម្បតិ... ឯកេកលោមោ ហោតិ, ឯកេកានិ លោមានិ លោមកូបេសុ ជាតានិ... ឧទ្ធគ្គលោមោ ហោតិ, ឧទ្ធគ្គានិ លោមានិ ជាតានិ នីលានិ អញ្ជនវណ្ណានិ កុណ្ឌលាវដ្ដានិ [កុណ្ឌលាវត្តានិ (ពហូសុ)] ទក្ខិណាវដ្ដកជាតានិ [ទក្ខិណាវត្តកជាតានិ (សី. ស្យា. បី.)] ... ព្រហ្មុជុគត្តោ ហោតិ... សត្តុស្សទោ ហោតិ... សីហបុព្ពទ្ធកាយោ ហោតិ... ចិតន្តរំសោ [បិតន្តរំសោ (ស្យា.)] ហោតិ... និគ្រោធបរិមណ្ឌលោ ហោតិ, យាវតក្វស្ស កាយោ តាវតក្វស្ស ព្យាមោ យាវតក្វស្ស ព្យាមោ តាវតក្វស្ស កាយោ... សមវដ្ដក្ខន្ធោ ហោតិ... រសគ្គសគ្គី ហោតិ... សីហហនុ ហោតិ... ចត្តាលីសទន្តោ ហោតិ ... សមទន្តោ ហោតិ... អវិវរទន្តោ ហោតិ... សុសុក្កទាឋោ ហោតិ... បហូតជិវ្ហោ ហោតិ... ព្រហ្មស្សរោ ហោតិ ករវីកភាណី... អភិនីលនេត្តោ ហោតិ... គោបខុមោ ហោតិ... ឧណ្ណា ភមុកន្តរេ ជាតា ហោតិ, ឱទាតា មុទុតូលសន្និភា។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាបុរិសស្ស ឧណ្ណា ភមុកន្តរេ ជាតា ហោតិ, ឱទាតា មុទុតូលសន្និភា, ឥទម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាបុរិសស្ស មហាបុរិសលក្ខណំ ភវតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, មហាបុរិសោ ឧណ្ហីសសីសោ ហោតិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាបុរិសោ ឧណ្ហីសសីសោ ហោតិ, ឥទម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាបុរិសស្ស មហាបុរិសលក្ខណំ ភវតិ។

“ឥមានិ ខោ តានិ, ភិក្ខវេ, ទ្វត្តិំស មហាបុរិសស្ស មហាបុរិសលក្ខណានិ, យេហិ សមន្នាគតស្ស មហាបុរិសស្ស ទ្វេវ គតិយោ ភវន្តិ អនញ្ញា។ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី...បេ... សចេ ខោ បន អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, អរហំ ហោតិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ វិវដ្ដច្ឆទោ។

“ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទ្វត្តិំស មហាបុរិសស្ស មហាបុរិសលក្ខណានិ ពាហិរកាបិ ឥសយោ ធារេន្តិ, នោ ច ខោ តេ ជានន្តិ – ‘ឥមស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឥទំ លក្ខណំ បដិលភតី’តិ។

(១) សុប្បតិដ្ឋិតបាទតាលក្ខណំ

២០១។ “យម្បិ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្ពេ មនុស្សភូតោ សមានោ ទឡ្ហសមាទានោ អហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, អវត្ថិតសមាទានោ កាយសុចរិតេ វចីសុចរិតេ មនោសុចរិតេ ទានសំវិភាគេ សីលសមាទានេ ឧបោសថុបវាសេ មត្តេយ្យតាយ បេត្តេយ្យតាយ សាមញ្ញតាយ ព្រហ្មញ្ញតាយ កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិតាយ អញ្ញតរញ្ញតរេសុ ច អធិកុសលេសុ ធម្មេសុ។ សោ តស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឧបចិតត្តា ឧស្សន្នត្តា វិបុលត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ សោ តត្ថ អញ្ញេ ទេវេ ទសហិ ឋានេហិ អធិគ្គណ្ហាតិ ទិព្ពេន អាយុនា ទិព្ពេន វណ្ណេន ទិព្ពេន សុខេន ទិព្ពេន យសេន ទិព្ពេន អាធិបតេយ្យេន ទិព្ពេហិ រូបេហិ ទិព្ពេហិ សទ្ទេហិ ទិព្ពេហិ គន្ធេហិ ទិព្ពេហិ រសេហិ ទិព្ពេហិ ផោដ្ឋព្ពេហិ។ សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមំ មហាបុរិសលក្ខណំ បដិលភតិ។ សុប្បតិដ្ឋិតបាទោ ហោតិ។ សមំ បាទំ ភូមិយំ និក្ខិបតិ, សមំ ឧទ្ធរតិ, សមំ សព្ពាវន្តេហិ បាទតលេហិ ភូមិំ ផុសតិ។

᪑᪐᪑᪨ “ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩥ, ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩣ ᨧᩣᨲᩩᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨲᩣᩅᩦ ᨩᨶᨷᨴᨲ᩠ᨳᩣᩅᩁᩥᨿᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᨲᨶᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᩈᩥᨾᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ, ᨧᨠ᩠ᨠᩁᨲᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩁᨲᨶᩴ ᩋᩈ᩠ᩈᩁᨲᨶᩴ ᨾᨱᩥᩁᨲᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᨲᨶᩴ ᨣᩉᨷᨲᩥᩁᨲᨶᩴ ᨷᩁᩥᨱᩣᨿᨠᩁᨲᨶᨾᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨ ᨷᩁᩮᩣᩈᩉᩈ᩠ᩈᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩈ᩠ᩈ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩪᩁᩣ ᩅᩦᩁᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩣ ᨷᩁᩈᩮᨶᨷ᩠ᨷᨾᨴ᩠ᨴᨶᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨷᨳᩅᩥᩴ ᩈᩣᨣᩁᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨡᩥᩃᨾᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨾᨠᨱ᩠ᨭᨠᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩴ ᨹᩦᨲᩴ ᨡᩮᨾᩴ ᩈᩥᩅᩴ ᨶᩥᩁᨻ᩠ᨻᩩᨴᩴ ᩋᨴᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩋᩈᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨽᩥᩅᩥᨩᩥᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᩃᨽᨲᩥ? ᩋᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨿᩮᩣ [ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨿᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨ “ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᨲᩥ, ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨧ᩠ᨨᨴᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᩃᨽᨲᩥ? ᩋᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨻᩣᩉᩥᩁᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᩅᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᩮᩣᩉᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨴᩮᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᩅᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᩃᨽᨲᩥ”᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨

᪑᪐᪒᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨧ ᨴᨾᩮ ᨧ ᩈᩴᨿᨾᩮ,

ᩈᩮᩣᨧᩮᨿ᩠ᨿᩈᩦᩃᩣᩃᨿᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩈᩩ ᨧ;

ᨴᩣᨶᩮ ᩋᩉᩥᩴᩈᩣᨿ ᩋᩈᩣᩉᩈᩮ ᩁᨲᩮᩣ,

ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᨾᩣᨧᩁᩥ [ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨾᩣᨧᩁᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)]᪨

“ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴᩥᩅᩴ ᩈᨾᨠ᩠ᨠᨾᩥ [ᩋᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)],

ᩈᩩᨡᨬ᩠ᨧ ᨡᩥᨯ᩠ᨯᩣᩁᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩋᨶ᩠ᩅᨽᩥ [ᩋᩴᨶ᩠ᩅᨽᩥ (ᨭᩦᨠᩣ)];

ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶᩁᩣᨣᨲᩮᩣ ᩍᨵ,

ᩈᨾᩮᩉᩥ ᨷᩣᨴᩮᩉᩥ ᨹᩩᩈᩦ ᩅᩈᩩᨶ᩠ᨵᩁᩴ᪨

“ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩴᩈᩩ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩥᨠᩣ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ,

ᩈᨾᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨡᨾ᩠ᨽᨲᩣ;

ᨣᩥᩉᩥᩔ ᨧᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ ᨧᩣ ᨸᩩᨶ [ᨸᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)],

ᨲᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨽᩅᨲᩥ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᨩᩮᩣᨲᨠᩴ᪨

“ᩋᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨣᩣᩁᨾᩣᩅᩈᩴ,

ᨸᩁᩣᨽᩥᨽᩪ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᨽᩥ ᨶᨸ᩠ᨸᨾᨴ᩠ᨴᨶᩮᩣ;

ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᩉᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ,

ᩋᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨿᩮᩣ ᨲᩔ ᨹᩃᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ᪨

“ᩈᨧᩮ ᨧ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨾᩩᨸᩮᨲᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ,

ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨨᨶ᩠ᨴᩣᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ;

ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶ ᩈᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨩᩣᨲᩩ ᨡᨾ᩠ᨽᨲᩴ,

ᨶᩁᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᩑᩈ ᩉᩥ ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

(᪒) ᨸᩣᨴᨲᩃᨧᨠ᩠ᨠᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ

᪒᪐᪓᪨ “ᨿᨾ᩠ᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨽᩅᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨶᩥᨠᩮᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᩉᩩᨩᨶᩔ ᩈᩩᨡᩣᩅᩉᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨣᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᨽᨿᩴ ᩋᨸᨶᩩᨴᩥᨲᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᩁᨠ᩠ᨡᩣᩅᩁᨱᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨲᩣ, ᩈᨸᩁᩥᩅᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨸᨧᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᩔᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨸᩩᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨸᨭᩥᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨸᩣᨴᨲᩃᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᩔᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᨶᩮᨾᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᨶᩣᨽᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩣᨶᩥ

សុវិភត្តន្តរានិ។

“សោ តេន លក្ខណេន សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី…បេ… រាជា សមានោ កិំ លភតិ? មហាបរិវារោ ហោតិ; មហាស្ស ហោន្តិ បរិវារា ព្រាហ្មណគហបតិកា នេគមជានបទា គណកមហាមត្តា អនីកដ្ឋា ទោវារិកា អមច្ចា បារិសជ្ជា រាជានោ ភោគិយា កុមារា។ រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ។ សចេ ខោ បន អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, អរហំ ហោតិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ វិវដ្ដច្ឆទោ។ ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? មហាបរិវារោ ហោតិ; មហាស្ស ហោន្តិ បរិវារា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឧបាសកា ឧបាសិកាយោ ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្ពា។ ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”។ ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច។

១០៥។ តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“បុរេ បុរត្ថា បុរិមាសុ ជាតិសុ,

មនុស្សភូតោ ពហុនំ សុខាវហោ;

ឧព្ពេគឧត្តាសភយាបនូទនោ,

គុត្តីសុ រក្ខាវរណេសុ ឧស្សុកោ។

“សោ តេន កម្មេន ទិវំ សមក្កមិ,

សុខញ្ច ខិឌ្ឌារតិយោ ច អន្វភិ;

តតោ ចវិត្វា បុនរាគតោ ឥធ,

ចក្កានិ បាទេសុ ទុវេសុ វិន្ទតិ។

“សមន្តនេមីនិ សហស្សារានិ ច,

ព្យាកំសុ វេយ្យញ្ជនិកា សមាគតា;

ທິສ຺ວາ ກຸມາຣໍ ສຕປຸຎ຺ຎລກ຺ຂຓໍ,

ປຣິວາຣວາ ເຫສ຺ສຕິ ສຕ຺ຕຸມທ຺ທໂນ.

ຕຖາ ຫິ ຈກ຺ການິ ສມນ຺ຕເນມິນິ,

ສເຈ ນ ປພ຺ພຊ຺ຊມຸເປຕິ ຕາທິໂສ;

ວເຕ຺ຕຕິ ຈກ຺ກໍ ປຖວິໍ ປສາສຕິ,

ຕສ຺ສານຸຍນ຺ຕາຘ [ຕສ຺ສານຸຍຸຕ຺ຕາ ອິຘ (ສີ. ປີ.), ຕສ຺ສານຸຍນ຺ຕາ ອິຘ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ຠວນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ.

“ມຫາຍສໍ ສໍປຣິວາຣຍນ຺ຕິ ຕໍ,

ສເຈ ຈ ປພ຺ພຊ຺ຊມຸເປຕິ ຕາທິໂສ;

ເນກ຺ຂມ຺ມຉນ຺ທາຠິຣໂຕ ວິຈກ຺ຂໂຓ,

ເທວາມນຸສ຺ສາສຸຣສກ຺ກຣກ຺ຂສາ [ອສຸຣສກ຺ກຣກ຺ຂສາ (ກ.) ສີ. ສ຺ຍາ. ອຏ຺ຐກຖາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ].

“ຄນ຺ຘພ຺ພນາຄາ ວິຫຄາ ຈຕុປ຺ປທາ,

ອນຸຕ຺ຕຣໍ ເທວມນຸສ຺ສປູຊິຕໍ;

ມຫາຍສໍ ສໍປຣິວາຣຍນ຺ຕິ ຕ”ນ຺ຕິ.

(໒-໔) ອາຍຕປຓ຺ຫິຕາທິລກ຺ຂຓໍ

𑄷𑄶𑄿𑅁 “𑄠𑄟𑄳𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄟𑄁 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄁 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄟𑄁 𑄞𑄤𑄁 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄟𑄁 𑄚𑄨𑄇𑄬𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄛𑅅𑄕𑅅𑄖𑄨𑄛𑅅𑄖𑄁 𑄛𑄦𑅅𑄠 𑄛𑅅𑄕𑅅𑄖𑄨𑄛𑅅𑄖𑅅 𑄛𑄑𑄨𑄤𑄨𑄢𑄖𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨 𑄚𑄨𑄦𑄨𑄖𑄘𑄕𑄳𑄓𑄮 𑄚𑄨𑄦𑄨𑄖𑄥𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄣𑄎𑄳𑄎𑄩 𑄘𑄠𑅅𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄛𑅅𑄕𑄞𑄫𑄖𑄦𑄨𑄖𑅅𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑄩 𑄤𑄨𑄦𑅅𑄥𑄨𑅁 𑄥𑄮 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄖𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄅𑄛𑄌𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄅𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄚𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄤𑄨𑄛𑄪𑄣𑄖𑄳𑄖𑅅...𑄛𑄬... 𑄥𑄮 𑄖𑄖𑄮 𑄌𑄪𑄖𑄮 𑄄𑄖𑄳𑄗𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄄𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄖𑄩𑄕𑄨 𑄟𑄦𑅅𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄣𑄇𑄳𑄈𑄕𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄣𑄞𑄖𑄨𑅁 𑄃𑅅𑄠𑄖𑄛𑄕𑄳𑄦𑄨 𑄌 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄘𑄩𑄊𑄋𑄳𑄉𑄪𑄣𑄨 𑄌 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄪𑄎𑄪𑄉𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄌𑅁

“𑄥𑄮 𑄄𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄣𑄇𑄳𑄈𑄕𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄥𑄌𑄬 𑄃𑄉𑅅𑄢𑄁 𑄃𑄎𑄳𑄏𑅅𑄤𑄥𑄖𑄨, 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄌𑄇𑄳𑄇𑄤𑄖𑄳𑄖𑄩...𑄛𑄬... 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄇𑄨𑄁 𑄣𑄞𑄖𑄨? 𑄘𑄩𑄊𑅅𑄠𑄪𑄇𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄌𑄨𑄢𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄨𑄇𑄮, 𑄘𑄩𑄊𑄟𑅅𑄠𑄪𑄁 𑄛𑅅𑄣𑄬𑄖𑄨, 𑄚 𑄥𑄇𑄳𑄇𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑅅 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑅅 𑄤𑄮𑄢𑄮𑄛𑄬𑄖𑄪𑄁 𑄇𑄬𑄚𑄌𑄨 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑄞𑄫𑄖𑄬𑄚 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄖𑄳𑄗𑄨𑄇𑄬𑄚 𑄛𑄌𑄳𑄌𑅅𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄬𑄚𑅁 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄄𑄘𑄁 𑄣𑄞𑄖𑄨... 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄇𑄨𑄁 𑄣𑄞𑄖𑄨? 𑄘𑄩𑄊𑅅𑄠𑄪𑄇𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄌𑄨𑄢𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄨𑄇𑄮, 𑄘𑄩𑄊𑄟𑅅𑄠𑄪𑄁 𑄛𑅅𑄣𑄬𑄖𑄨, 𑄚 𑄥𑄇𑄳𑄇𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑅅 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑅅 𑄤𑄮𑄢𑄮𑄛𑄬𑄖𑄪𑄁 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄖𑄳𑄗𑄨𑄇𑄬𑄦𑄨 𑄛𑄌𑄳𑄌𑅅𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄕𑄬𑄚 𑄤𑅅 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄬𑄚 𑄤𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄬𑄚 𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄢𑄬𑄚 𑄤𑅅 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄪𑄚𑅅 𑄤𑅅 𑄇𑄬𑄚𑄌𑄨 𑄤𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁𑅁 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄄𑄘𑄁 𑄣𑄞𑄖𑄨”𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁

𑄷𑄷𑄶𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

“𑄟𑅅𑄢𑄕𑄤𑄙𑄞𑄠𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 [𑄟𑄢𑄕𑄤𑄙𑄞𑄠𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁), 𑄟𑄢𑄕𑄤𑄙𑄞𑄠𑄠𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 (𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁)] 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅,

𑄛𑄑𑄨𑄤𑄨𑄢𑄖𑄮 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑅅𑄢𑄕𑅅𑄠𑄦𑄮𑄥𑄨;

𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄟𑄉𑄟𑅅 [𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄟𑄉𑄟𑅅𑄥𑄨 (𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁)],

𑄥𑄪𑄇𑄖𑄜𑄣𑄤𑄨𑄛𑅅𑄇𑄟𑄚𑄪𑄞𑄮𑄥𑄨𑅁

“𑄌𑄤𑄨𑄠 𑄛𑄪𑄚𑄢𑄨𑄙𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮,

𑄛𑄑𑄨𑄣𑄞𑄖𑄨 𑄄𑄙 𑄖𑄩𑄕𑄨 𑄣𑄇𑄳𑄈𑄕𑅅𑄚𑄨;

𑄞𑄤𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄛𑄪𑄣𑄘𑄩𑄊𑄛𑅅𑄥𑄕𑄳𑄦𑄨𑄇𑄮,

𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅𑄤 𑄥𑄪𑄎𑄫 𑄥𑄪𑄞𑄮 𑄥𑄪𑄎𑅅𑄖𑄉𑄖𑄳𑄖𑄮𑅁

"ສຸພຸໂຊ ສຸສຸ ສຸສຓ຺ຐິໂຕ ສຸຊາໂຕ,

ມຸທຸຕລຸນງ຺ຄຸລິຍສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ;

ທີຆາ ຕີຫິ ປຸຣິສວຣຄ຺ຄລກ຺ຂເຓຫິ,

ຊິຣຍປນາຍ [ຊິຣຍາປນາຍ (ສ຺ຍາ.)] ກຸມາຣມາທິສນ຺ຕິ.

"ຠວຕິ ຍທິ ຄິຫີ ຊິຣໍ ຍເປຕິ,

ຊິຣຕຣໍ ປພ຺ພຊຕິ ຍທິ ຕໂຕ ຫິ;

ຍາປຍຕິ ຈ ວສິທ຺ທິຠາວນາຍ,

ອິຕິ ທີຆາຍຸກຕາຍ ຕໍ ນິມິຕ຺ຕນ຺"ຕິ.

(໙) ສຕ຺ຕຸສ຺ສທຕາລກ຺ຂຓໍ

໒໐໕. "ຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ປຸຣິມໍ ຊາຕິໍ ປຸຣິມໍ ຠວໍ ປຸຣິມໍ ນິເກຕໍ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສຠູໂຕ ສມາໂນ ທາຕາ ອໂຫສິ ປຓີຕານໍ ຣສິຕານໍ ຂາທນີຍານໍ ໂຠຊນີຍານໍ ສາຍນີຍານໍ ເລຫນີຍານໍ ປານານໍ. ໂສ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ...ເປ... ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄໂຕ ສມາໂນ ອິມໍ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ປຏິລຠຕິ, ສຕ຺ຕຸສ຺ສໂທ ໂຫຕິ, ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸສ຺ສທາ ໂຫນ຺ຕິ; ອຸໂຠສຸ ຫຕ຺ເຖສຸ ອຸສ຺ສທາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸໂຠສຸ ປາເທສຸ ອຸສ຺ສທາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸໂຠສຸ ອໍສກູເຏສຸ ອຸສ຺ສທາ ໂຫນ຺ຕິ, ຂນ຺ເທ ອຸສ຺ສໂທ ໂຫຕິ.

"ໂສ ເຕນ ລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສເຈ ອຄາຣໍ ອຌ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ...ເປ... ຣາຊາ ສມາໂນ ກິໍ ລຠຕິ? ລາຠີ ໂຫຕິ ປຓີຕານໍ ຣສິຕານໍ ຂາທນີຍານໍ ໂຠຊນີຍານໍ ສາຍນີຍານໍ ເລຫນີຍານໍ ປານານໍ. ຣາຊາ ສມາໂນ ອິທໍ ລຠຕິ... ພຸທ຺ໂທ ສມາໂນ ກິໍ ລຠຕິ? ລາຠີ ໂຫຕິ ປຓີຕານໍ ຣສິຕານໍ ຂາທນີຍານໍ ໂຠຊນີຍານໍ ສາຍນີຍານໍ ເລຫນີຍານໍ ປານານໍ. ພຸທ຺ໂທ ສມາໂນ ອິທໍ ລຠຕີ"ຕິ. ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວາ ອໂວຈ.

໒໐໖. ຕຕ຺ເຖຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

“ᨶᨬ᩠ᨬᩮᩣᨠᩣᨬ᩠ᨬᨾᨧ ᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩣᨾᩥᨿᩴ,

ᨶᨲ᩠ᨲᨾᨠ᩠ᨠᩁᩈᨠᩣᨿᩮᨠᩣ ᩋᩉᩩ;

ᨷᩮᨲ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨲ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨲᩣ,

ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲ ᨩᩥᩁᨾᨠᩥᨸ᩠ᨿᨾᩮᩣᨴᨲᩥ᩺

“ᩈᨲ᩠ᨲ ᨷᩩᩔᨴᩮ ᨷ᩠ᨷᨤᩣᨱᩥᨠᨭ᩠ᨮᨲᩥ,

ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩥᨴᨾᩩᨠ᩠ᨡᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩥ;

ᩋᩣᩉ ᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨬᩣᨲᨶᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨧᩥᨴᩣ,

ᨶᨬ᩠ᨬᩮᩣᨠᩣᨬ᩠ᨬᩁᩈᩃᩥᨠᩥᨲᩣᨿ ᨲᩴ᩺

“ᨿᩴ ᨠᩥᩉᩥᩔᩣᨾᩥ [ᨲ ᩅᩣ ᨠᩥᩉᩥᩔᩣᨾᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩺)] ᨲᨴᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᨠᩴ,

ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨬ᩠ᨬᨾᩥ ᨧ ᨲᨴᩣᨱᩥᨠᨭ᩠ᨮᨲᩥ;

ᨶᨬ᩠ᨬᩮᩣᨠᩣᨬ᩠ᨬᩁᩈᩃᩥᨠᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ,

ᩋᩣᩉ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩥᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥᨲᨭ᩠ᨮᩥᨴ”ᨲ᩠ᨲᩥ᩺

(ᩃᩥ-ᨸᩢ) ᨠᩁᨧᩁᨱᨾᩩᨠ᩠ᨡᩣᩃᨲᩣᩃᨠ᩠ᨷᨱᩣᨲᩥ

᪑᪑᪐᩺ “ᨿᨾᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨩᩣᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨽᨧᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨲᩥᨠᩮᨲᩴ ᨷᩩᩁᩥᨲ᩠ᨲ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨧᨲᩩᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨧᨲ᩠ᨳᩩᩉᩥ ᨩᨶᩴ

ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ – ᨴᩣᨶᩮᨶ ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ [ᨷᩥᨿᩅᩣᨧᩮᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩺ ᨠ᩺)] ᩋᨲ᩠ᨳᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ᩺ ᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣ...

បេ... សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមានិ ទ្វេ មហាបុរិសលក្ខណានិ បដិលភតិ។ មុទុតលុនហត្ថបាទោ ច ហោតិ ជាលហត្ថបាទោ ច។

“សោ តេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី...បេ... រាជា សមានោ កិំ លភតិ? សុសង្គហិតបរិជនោ ហោតិ, សុសង្គហិតាស្ស ហោន្តិ ព្រាហ្មណគហបតិកា នេគមជានបទា គណកមហាមត្តា អនីកដ្ឋា ទោវារិកា អមច្ចា បារិសជ្ជា រាជានោ ភោគិយា កុមារា។ រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ... ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? សុសង្គហិតបរិជនោ ហោតិ, សុសង្គហិតាស្ស ហោន្តិ ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឧបាសកា ឧបាសិកាយោ ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្វា។ ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”តិ។ ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច។

១១០។ តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“ទានម្បិ ចត្ថចរិយតញ្ច [ទានម្បិ ច អត្ថចរិយតម្បិ ច (សី. បី.)],

បិយវាទិតញ្ច សមានត្តតញ្ច [បិយវទតញ្ច សមានត្តតញ្ច (សី. បី.)];

ករិយចរិយសុសង្គហំ ពហុនំ,

អនវមតេន គុណេន យាតិ សគ្គំ។

“ចវិយ បុនរិធាគតោ សមានោ,

ករចរណមុទុតញ្ច ជាលិនោ ច;

អតិរុចិរសុវគ្គុទស្សនេយ្យំ,

បដិលភតិ ទហរោ សុសុ កុមារោ។

“ភវតិ បរិជនស្សវោ វិធេយ្យោ,

មហិមំ អាវសិតោ សុសង្គហិតោ;

បិយវទូ ហិតសុខតំ ជិគីសមានោ [ជិគីសានោ (សី. ស្យា. បី.)],

អភិរូបិតានិ គុណានិ អាចរតិ.

“យទិ ច ជហតិ សព្ពកាមភោគំ,

កថយតិ ធម្មកថំ ជិនោ ជនស្ស;

វចនបដិករស្សាភិប្បសន្នា ,

សុត្វាន ធម្មានុធម្មមាចរន្តី”តិ.

(៩-១០) ឧស្សង្ខបាទុទ្ធគ្គលោមតាលក្ខណានិ

២១២. “យម្បិ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្ពេ មនុស្សភូតោ សមានោ [សមានោ ពហុនោ ជនស្ស (សី. បី.)] អត្ថូបសំហិតំ ធម្មូបសំហិតំ វាចំ ភាសិតា អហោសិ, ពហុជនំ និទំសេសិ, បាណីនំ ហិតសុខាវហោ ធម្មយាគី. សោ តស្ស កម្មស្ស កដត្តា...បេ... សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមានិ ទ្វេ មហាបុរិសលក្ខណានិ បដិលភតិ. ឧស្សង្ខបាទោ ច ហោតិ, ឧទ្ធគ្គលោមោ ច.

“សោ តេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ, សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី...បេ... រាជា សមានោ កិំ លភតិ? អគ្គោ ច ហោតិ សេដ្ឋោ ច បាមោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច កាមភោគីនំ. រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ... ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? អគ្គោ ច ហោតិ សេដ្ឋោ ច បាមោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច សព្ពសត្តានំ. ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”. ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច.

២១៣. តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“អត្ថធម្មសហិតំ [អត្ថធម្មូបសំហិតំ (ក. សី. បី.), អត្ថធម្មុបសំហិតំ (ក.)] បុរេ គិរំ,

ᩅᩁᨿᩴ ᨷᩣᩉᩩᨩᨶᩴ ᨶᩥᨩᩴᩈᨿᩥ;

ᨸᩦᩊᩥᨲᩴ ᩉᩥᨲᩈᩩᨡᩣᨿᩮᨲᩣ ᩋᩉᩴ,

ᨨᩊᨽᩣᨣᨿᩈᩦ [ᨨᩊᨽᩣᨣᩴ ᩋᩔᩦ (ᨠ.)] ᩋᨿᨧ᩠ᨨᩥᩴ

“ᨲᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ,

ᩈᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᨧᩁᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩮᩣᨴᨲᩥ;

ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ ᨧ ᩈᩩᨡᩮᨧ ᨷᩉᩪᨠᩣᩁᨲᩣ,

ᨡᩩᨲ᩠ᨲᨠᨸ᩠ᨸᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ [ᨡᩩᨲ᩠ᨲᨠᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᨡᩩᨲ᩠ᨲᨠᨸ᩠ᨸᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣᨿ (ᨠ.)] ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ

“ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲᩮᩃᩥᨿᨧᩣ ᩈᩮᩈᩣ,

ᨸᩥᨶᨠᨱ᩠ᨮᩮᩉ ᩈᩣᨵᩩᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩣ;

ᨿᩴᩈᩮᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩣᨽᩥᨲᩣ ᨲᩮᨽᩣᨲ᩠ᨳᨲᩣ,

ᨡᩩᨸᩥᨲᩥᨵᩁᨱᩮᩈᩣᨠᨲᩣ [ᨡᩩᨸᩥᨲᩥᨩᩣᨲᩩᩈᩮᩣᨠᨲᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᨡᩩᨸᩥᨲᩥ ᨧ ᨷᨲ ᩈᩮᩣᨠᨲᩣ (ᩈᩦ. ᨷᩦ.)] ᩋᩉᩩ

“ᨠᩮᩉᨿᩣᨧᩈᨲᩥ ᩅᩮ ᨲᨳᩣᨸᩥᩅᩮᨭᩣ,

ᩋᨣ᩠ᨣᩩᨲᩴ ᨧᩁᨲᩥ ᨠᩣᨿᨠᩮᩣᨣᩥᨠᩴ;

ᨲᩮᨶ ᨡᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩅᩣ ᨶ ᨸᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ,

ᨩᩃ᩠ᨷᩦᨷᨿᨠᩥᨠᩩᨿ᩠ᨿ ᨷᩉᩪᩁᩥᨿᨲᩥ

“ປພ຺ພຊມ຺ປິ ຈ ອເນາມນິກ຺ກເມາ,

ອຄ຺ຄຕໍ ວຊຕິ ສພ຺ພປາຓິນໍ;

ເຕນ ອຸຕ຺ຕຣິຕເຣາ ນ ວິຊ຺ຊຕິ,

ສພ຺ພເລາກມພິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣຕີ”ຕິ.

(໑໑) ເອຓິຊ຺ຆລກ຺ຂຓໍ

໒໑໓. “ຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕາ ປຸຣິມໍ ຊາຕິໍ ປຸຣິມໍ ຠວໍ ປຸຣິມໍ ນິເກຕໍ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສຠູເຕາ ສມາເນາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ວາເຈຕາ ອເຫາສິ ສິປ຺ປໍ ວາ ວິຊ຺ຊໍ ວາ ຈຣຓໍ ວາ ກມ຺ມໍ ວາ – ‘ກິນ຺ຕິ ເມ ຂິປ຺ປໍ ວິຊາເນຍ຺ຍຸໍ, ຂິປ຺ປໍ ປຕິປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ນ ຈິຣໍ ກິລິສ຺ເສຍ຺ຍຸ’ນ຺ຕິ. ເສາ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ...ເປ... ເສາ ຕເຕາ ຈຸເຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄເຕາ ສມາເນາ ອິມໍ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ປຕິລຠຕິ. ເອຓິຊ຺ເຆາ ເຫາຕິ.

“ເສາ ເຕນ ລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄເຕາ ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ເຫາຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ...ເປ... ຣາຊາ ສມາເນາ ກິໍ ລຠຕິ? ຍານິ ຕານິ ຣາຊາຣຫານິ ຣາຊງ຺ຄານິ ຣາຊູປເຠາຄານິ ຣາຊານຸຈ຺ຉວິການິ ຕານິ ຂິປ຺ປໍ ປຕິລຠຕິ. ຣາຊາ ສມາເນາ ອິທໍ ລຠຕິ... ພຸທ຺ເທາ ສມາເນາ ກິໍ ລຠຕິ? ຍານິ ຕານິ ສມຓາຣຫານິ ສມຓງ຺ຄານິ ສມຓູປເຠາຄານິ ສມຓານຸຈ຺ຉວິການິ, ຕານິ ຂິປ຺ປໍ ປຕິລຠຕິ. ພຸທ຺ເທາ ສມາເນາ ອິທໍ ລຠຕິ”. ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວາ ອເວາຈ.

໒໑໔. ຕຕ຺ເຖຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

“ສິປ຺ເປສຸ ວິຊ຺ຊາຈຣເຓສຸ ກມ຺ເມສຸ [ກມ຺ເມສຸ (ສີ. ປີ.)],

ກຖໍ ວິຊາເນຍ຺ຍຸ [ວິຊາເນຍ຺ຍ (ສີ. ປີ.), ວິຊາເນຍ຺ຍຸ (ສ຺ຍາ.)] ລຫຸນ຺ຕິ ອິຈ຺ຉຕິ;

ຍຎ຺ຈູປຆາຕາຍ ນ ເຫາຕິ ກສ຺ສຈິ,

ວາເຈຕິ ຂິປ຺ປໍ ນ ຈິຣໍ ກິລິສ຺ສຕີ.

“តំ ករិំ កត្វា កុសលំ សុខុទ្រយំ [សុខិន្ទ្រិយំ (ក៓)],

ជង្ឃា មនុញ្ញា លភតេ សុសណ្ឋិតា;

វដ្ដា សុជាតា អនុបុព្ពមុគ្គតា,

ឧទ្ធគ្គលោមា សុខុមត្តចោត្ថតា៓

“ឯណេយ្យជង្ឃោតិ តមាហុ បុគ្គលំ,

សម្បត្តិយា ខិប្បមិធាហុ [ខិប្បមិទាហុ (?)] លក្ខណំ;

គេហានុលោមានិ យទាភិកង្ខតិ,

អបព្ពជំ ខិប្បមិធាធិគច្ឆតិ [ខិប្បមិទាធិគច្ឆតិ (?)]៓

“សចេ ច បព្ពជ្ជមុបេតិ តាទិសោ,

នេក្ខម្មឆន្ទាភិរតោ វិចក្ខណោ;

អនុច្ឆវិកស្ស យទនុលោមិកំ,

តំ វិន្ទតិ ខិប្បមនោមវិក្កមោ [និក្កមោ (សី៓ ស្យា៓ បី៓)]”តិ៓

(១៧) សុខុមច្ឆវិលក្ខណំ

២១៩៓ “យម្បិ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្ពេ មនុស្សភូតោ សមានោ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា ឧបសង្កមិត្វា បរិបុច្ឆិតា អហោសិ – “កិំ, ភន្តេ, កុសលំ, កិំ អកុសលំ, កិំ សាវជ្ជំ, កិំ អនវជ្ជំ, កិំ សេវិតព្វំ, កិំ ន សេវិតព្វំ, កិំ មេ

ກຣິຍມານໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ອສ຺ສ, ກິໍ ວາ ປນ ເມ ກຣິຍມານໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ອສ຺ສາ”ຕິ. ເສາ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ…ເປ… ເສາ ຕເຕາ ຈຸເຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາກເຕາ ສມາເນາ ອິມໍ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ປຕິລພຕິ. ສຸຂຸມຈ຺ຈວີ ເຫາຕິ, ສຸຂຸມຕ຺ຕາ ຉວິຍາ ຣເຊາຊລ຺ລໍ ກາເຍ ນ ອຸປລິມ຺ປຕິ.

“ເສາ ເຕນ ລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາກເຕາ ສມາເນາ ສເຈ ອກາຣໍ ອຌ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ເຫາຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ…ເປ… ຣາຊາ ສມາເນາ ກິໍ ລພຕິ? ມຫາປຎ຺ເຎາ ເຫາຕິ, ນາສ຺ສ ເຫາຕິ ເກາຈິ ປຎ຺ຎາຍ ສທິເສາ ວາ ເສຏ຺ເຐາ ວາ ກາມເພາຄີນໍ. ຣາຊາ ສມາເນາ ອິທໍ ລພຕິ… ພຸທ຺ເທາ ສມາເນາ ກິໍ ລພຕິ? ມຫາປຎ຺ເຎາ ເຫາຕິ ປຸຖຸປຎ຺ເຎາ ຫາສປຎ຺ເຎາ [ຫາສຸປຎ຺ເຎາ (ສີ. ປີ.)] ຊວນປຎ຺ເຎາ ຕິກ຺ຂປຎ຺ເຎາ ນິພ຺ເພທິກປຎ຺ເຎາ, ນາສ຺ສ ເຫາຕິ ເກາຈິ ປຎ຺ຎາຍ ສທິເສາ ວາ ເສຏ຺ເຐາ ວາ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ. ພຸທ຺ເທາ ສມາເນາ ອິທໍ ລພຕີ”ຕິ. ເອຕມຕ຺ຖໍ ພຄວາ ອເວາຈ.

ຕຕ຺ເຖຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

“ປຸເຣ ປຸຣຕ຺ຖາ ປຸຣິມາສຸ ຊາຕິສຸ,

ອຎ຺ຎາຕຸກາເມາ ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ ອຫຸ;

ສຸສ຺ສູສິຕາ ປພ຺ພຊິຕໍ ອຸປາສິຕາ,

ອຕ຺ຖນ຺ຕເຣາ ອຕ຺ຖກຖໍ ນິສາມຍິ.

“ປຎ຺ຎາປຕິລາພກເຕນ [ປຎ຺ຎາປຕິລາພກເຕນ (ສີ. ປີ.) ຏີກາ ໂອເລາເກຕພ຺ພາ] ກມ຺ມຸນາ,

ມນຸສ຺ສພູເຕາ ມຫາປຎ຺ໂຎ ອຫຸ;

ພ຺ຍາກໍສຸ ອຸປ຺ປາທນິມິຕ຺ຕເກາວິທາ,

ສຸຂຸມານິ ອຕ຺ຖານິ ອເວຈ຺ຈ ທກ຺ຂິຕິ.

“ສເຈ ນ ປພ຺ພຊ຺ຊມຸເປຕິ ຕາທິເສາ,

ចវត្តតិ ចក្កំ បឆចិ បឃាឃតិ;

អត្វាត្យឃិដ្ឋឹឃ្យ បរិក្កុខេហឃ្យ ច,

ត ខេត ខេឃេយ្យោ ឃឌិខោ ច ចិន្នតិ៍

“ឃខេច ច បញ្ញាយុខេបតិ តាឌិខោ,

ខេតក្កបុលត្ថាកិខេតា ចិចក្កខោ;

បញ្ញាចិឃិដ្ឋំ លកខេត អត្យត្តទំ,

បខេប្យាតិ ខេពាឌិ ចខក្ខិខេយឆខោ”តិ៍

(១១) ឃ្យចណ្ណចណ្ណលក្កណំ

១០ប៉៍ “ឃយ្យិ , កិក្កខេច, តឆាកខេតា បុរិមំ ឌាតិំ បុរិមំ កចំ បុរិមំ តិខេកតំ បុខេព្ព យត្យុស្សក្វខេតា ឃយាខេតា អខេក្កាឆខេតា អខេហាឃិ អត្យបិយាឃឌាហុខេលិ, ឌាហុយ្យិ ចុខេព្ព ឃយាខេតា តាកិឃន្ទិ ត ក្យបិ ត ញ្យាបន្ទិ ត បតិត្ថិយិ, ត ខេកាបញ្ញ ខេកាឃញ្ញ អប្យច្ចយញ្ញ បិត្វាកាឃិ៍ ឌាតា ច អខេហាឃិ ឃ្យល្យយាតំ យុក្យកាតំ អត្វខេលាតំ បិចុខេលាតំ [បិបុខេលាតំ (ឃិ៍ ឃ្យា៍ បិ៍)] ខេលាយឃ្យល្យយាតំ កប្យាឃិកឃ្យល្យយាតំ ខេកាខេឃឃ្យឃ្យល្យយាតំ កព្ពលឃ្យល្យយាតំ៍ ខេឃា តឃ្ស កប្ពស្ស កខេតត្វា ខ្លបចិតត្តា...ខេប... ខេឃា តខេតា ចុខេតា ឥត្តត្តំ អាកខេតា ឃយាខេតា ឥមំ យហាបុរិឃលក្កណំ បដិលកតិ៍ ឃ្យចណ្ណចណ្ណោ ខេហាតិ កញ្ញតឃត្តិកត្តខេចា៍

“ខេឃា ខេតត លក្កខេលត ឃយត្តាកខេតា ឃខេច អកាទំ អជ្ឈាចឃតិ, រាឌា ខេហាតិ ចក្កចត្តិ...ខេប... រាឌា ឃយាខេតា កិំ លកតិ? លិកឹ ខេហាតិ ឃ្យល្យយាតំ យុក្យកាតំ អត្វខេលាតំ បិចុខេលាតំ ខេលាយឃ្យល្យយាតំ កប្យាឃិកឃ្យល្យយាតំ ខេកាខេឃឃ្យឃ្យល្យយាតំ កព្ពលឃ្យល្យយាតំ៍ រាឌា ឃយាខេតា ឥទំ លកតិ... ពុខេទ្ធា ឃយាខេតា កិំ លកតិ? លិកឹ ខេហាតិ ឃ្យល្យយាតំ យុក្យកាតំ អត្វខេលាតំ បិចុខេលាតំ ខេលាយឃ្យល្យយាតំ កប្យាឃិកឃ្យល្យយាតំ ខេកាខេឃឃ្យឃ្យល្យយាតំ កព្ពលឃ្យល្យយាតំ៍ ពុខេទ្ធា ឃយាខេតា ឥទំ លកតិ”៍ ឯតយត្វំ កកចា អខេចាច៍

១០៨៍ តខេត្វតំ ចុច្ចតិ –

“អនេក្កាឆន្នា អឆិ្ឌហិ អគារិ [អគារិ ច (សី· បី·)],

ធាភន្នា ចត្តារិ សុលុយាតិ សុធ្ឆចិតិ;

បុរិយតាទកទេច ជិទេតា អកិចិស្សូជិ,

យហិយិច សុទេរា អកិចស្សូ·

“តំ ពត្វាត ត្តូទេតា ក្ចុទេតា ជិត្តាំ,

ក្តុបបន្តិ [ក្តុបបន្ត (សី· បី·)] សុពតផលចិបិពយត្យក្វា;

ពភពតត្យសត្តិទេកា ត្តូឆាកិកចតិ,

សុទចទតទេទិច ត្តូទេត្កា·

“ទេពហន្នាចសតិ តទេរា អបត្តូន្ត,

យិឆ្ឆំ យហតិយហិ អត្យសាសតិ [បសាសតិ (ស្យា·)];

បសឃ្យាសហិឆ សត្តូទតត់ [បសឃ្យាអកិចសត-ចទតទំ (សី· បី·)],

បជិលកតិ ចិយល [ចិបុល (ស្យា·), ចិបុល់ (សី· បី·)] សុលុយឆ្ឆចិ សុចិន្នា·

“លិកឹ អឆ្ឆាឝតចត្វទេយាក្លុបិចុទណាត់,

កចតិ ឃជិ អភាពាទិឃតំ ក្តុទេបតិ;

សហិទេតា [សុហិត (ស្យា·), ស ហិ (សី· បី·)] បុរិយពតផល់ អត្យកចតិ,

ត កចតិ ពតឃ្ស បតានេសា”តិ៎

(១៣) ខេការសាហិតចត្តេក្រុឃ្យលក្ខណំ

១១០៎ ឃយ្យិ, កិក្ខុខេច, តឆាកេតា បុរិយំ ឌាតិ បុរិយំ កចំ បុរិយំ តិខេពតំ បុខេត្តា យត្យុឃ្យក្ខុខេតា ឝយាខេតា ធិខេប្យតខេដ្ឋ ឃុធិខេប្យចាឃិខេតា ខោាតិបិខេត្តា ឃុហខេដ្ឋ ឝលិខេតា ឝយាខេតតា អខេហាឝិ៎ យាតខេយ្យិ បុខេត្តត ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, បុត្តយ្យិ យាតខេរា ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, បិតខេយ្យិ បុខេត្តត ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, បុត្តយ្យិ បិតខេរា ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, កាតខេយ្យិ កាតខេរា ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, កាតខេយ្យិ កពិតិឃា ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, កពិតិយ្យិ កាតខេរា ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, កពិតិយ្យិ កពិតិឃា ឝយាខេតតា អខេហាឝិ, ឝយក្ខិពត្តា [ឝយក្ខិ ពត្តា (ឝិ៎ ឃ្យា៎ បិ៎)] ច អត្ថគ្គុខេយាឌិតា អខេហាឝិ៎ ខេឝា តឃ្យ ពយ្ឍ្យ ពដត្តា…ខេប… ខេឝា តខេតា ចុខេតា ត្លតុត្តំ អាកខេតា ឝយាខេតា ត្លយំ យហាបុរិឝលក្ខណំ បដិលកតិ – ខេការសាហិតចត្តេក្រុខេឃ្យា ខេហាតិ៎

“ខេឝា ខេតត លក្ខខេណត ឝយត្ត្កាខេតា ឝខេច អការំ អឌ្ឍាចឝតិ, ខាឌា ខេហាតិ ចក្កចត្តិ…ខេប… ខាឌា ឝយាខេតា កិំ លកតិ? បហុតបុខេត្តា ខេហាតិ, បខេទាឝហឃ្យំ ខេលា បតឃ្យ បុត្តា កចត្តិ ឃុខា ចិខេក្ខុបិ បខេខេឝតប្យយត្តា៎ ខាឌា ឝយាខេតា ត្លខំ លកតិ… ត្ញុខេទ្ធា ឝយាខេតា កិំ លកតិ? បហុតបុខេត្តា ខេហាតិ, អខេតកឝហឃ្យំ ខេលា បតឃ្យ បុត្តា កចត្តិ ឃុខា ចិខេក្ខុបិ បខេខេឝតប្យយត្តា៎ ត្ញុខេទ្ធា ឝយាខេតា ត្លខំ លកតិ”៎ ឲតយត្ថំ កកចា អខេចាច៎

១១១៎ តខេតតំ ចុច្ចតិ –

“បុខេខ បុខេត្តា បុរិយាឃុ ឌាតិឃុ,

ធិខេប្យតខេដ្ឋ ឃុធិខេប្យចាឃិខេតា;

ខោាតិ ឃុហខេដ្ឋ ឝលិខេតា ឝយាតឃិ,

ឝយក្ខិពត្តា អគ្គុខេយាឌិតា អហុ៎

“ខេឝា ខេតត [ឝ ខេតត (ព៎)] កខេយ្យត ឌិចំ ឝយក្កយិ,

សុខញ្ច ខិឌ្ឌារតិយោ ច អន្វភិ;

តតោ ចវិត្វា បុនរាគតោ ឥធ,

កោសោហិតំ វិន្ទតិ វត្ថឆាទិយំ។

“បហូតបុត្តោ ភវតី តថាវិធោ,

បរោសហស្សញ្ច [បរោសហស្សស្ស (សី។ បី។)] ភវន្តិ អត្រជា;

សូរា ច វីរា ច [សូរា ច វីរង្គរូបា (ក។)] អមិត្តតាបនា,

គិហិស្ស បីតិជននា បិយំវទា។

“ពហុតរា បព្ពជិតស្ស ឥរិយតោ,

ភវន្តិ បុត្តា វចនានុសារិនោ;

គិហិស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា បុន,

តំ លក្ខណំ ជាយតិ តទត្ថជោតក”ន្តិ។

បញ្ចមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

(១៥-១៦) បរិមណ្ឌលអនោនមជណ្ណុបរិមសនលក្ខណានិ

១១១។ “យម្បិ , ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្វេ មនុស្សភូតោ សមានោ មហាជនសង្គហំ [មហាជនសង្គាហកំ (ក។)] សមេក្ខមានោ [សមបេក្ខមានោ (ក។)] សមំ ជានាតិ សាមំ ជានាតិ, បុរិសំ ជានាតិ បុរិសវិសេសំ ជានាតិ – ‘អយមិទមរហតិ អយមិទមរហតី’តិ តត្ថ តត្ថ បុរិសវិសេសករោ អហោសិ។ សោ តស្ស កម្មស្ស កដត្តា...បេ... សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ

អាគតោ សមានោ ឥមានិ ទ្វេ មហាបុរិសលក្ខណានិ បដិលភតិ។ និគ្រោធបរិមណ្ឌលោ ច ហោតិ, ឋិតកោវ ច អនោនមន្តោ ឧភោហិ បាណិតលេហិ ជណ្ណុកានិ បរិមសតិ បរិមជ្ជតិ។

“សោ តេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី...បេ... រាជា សមានោ កិំ លភតិ? អឌ្ឍោ ហោតិ មហទ្ធនោ មហាភោគោ បហូតជាតរូបរជតោ បហូតវិត្តូបករណោ បហូតធនធញ្ញោ បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ។ រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ...បេ... ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? អឌ្ឍោ ហោតិ មហទ្ធនោ មហាភោគោ។ តស្សិមានិ ធនានិ ហោន្តិ, សេយ្យថិទំ, សទ្ធាធនំ សីលធនំ ហិរិធនំ ឱត្តប្បធនំ សុតធនំ ចាគធនំ បញ្ញាធនំ។ ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”។ ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច។

១១៩។ តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“តុលិយ បដិវិចយ ចិន្តយិត្វា,

មហាជនសង្គហនំ [មហាជនំ សង្គាហកំ (ក.)] សមេក្ខមានោ;

អយមិទមរហតិ តត្ថ តត្ថ,

បុរិសវិសេសករោ បុរេ អហោសិ។

“មហិញ្ច បន [សយា ច បន (ស្យា.), ស ហិ ច បន (សី. បី.)] ឋិតោ អនោនមន្តោ,

ផុសតិ ករេហិ ឧភោហិ ជណ្ណុកានិ;

មហិរុហបរិមណ្ឌលោ អហោសិ,

សុចរិតកម្មវិបាកសេសកេន។

“ពហុវិវិធនិមិត្តលក្ខណញ្ញូ,

អតិនិបុណា មនុជា ព្យាករិំសុ;

ពហុវិវិធា គិហីនំ អរហានិ,

បដិលភតិ ទហរោ សុសុ កុមារោ។

“ឥធ ច មហីបតិស្ស កាមភោគី,

គិហិបតិរូបកា ពហូ ភវន្តិ;

យទិ ច ជហតិ សព្ពកាមភោគំ,

លភតិ អនុត្តរំ ឧត្តមធនគ្គ”ន្តិ។

(១៦-១៨) សីហបុព្ពទ្ធកាយាទិតិលក្ខណំ

២២៣។ “យម្បិ , ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្ពេ មនុស្សភូតោ សមានោ ពហុជនស្ស អត្ថកាមោ អហោសិ ហិតកាមោ ផាសុកាមោ យោគក្ខេមកាមោ – ‘កិន្តិមេ សទ្ធាយ វឌ្ឍេយ្យុំ, សីលេន វឌ្ឍេយ្យុំ, សុតេន វឌ្ឍេយ្យុំ [សុតេន វឌ្ឍេយ្យុំ, ពុទ្ធិយា វឌ្ឍេយ្យុំ (ស្យា។)], ចាគេន វឌ្ឍេយ្យុំ, ធម្មេន វឌ្ឍេយ្យុំ, បញ្ញាយ វឌ្ឍេយ្យុំ, ធនធញ្ញេន វឌ្ឍេយ្យុំ, ខេត្តវត្ថុនា វឌ្ឍេយ្យុំ, ទ្វិបទចតុប្បទេហិ វឌ្ឍេយ្យុំ, បុត្តទារេហិ វឌ្ឍេយ្យុំ, ទាសកម្មករបោរិសេហិ វឌ្ឍេយ្យុំ, ញាតីហិ វឌ្ឍេយ្យុំ, មិត្តេហិ វឌ្ឍេយ្យុំ, ពន្ធវេហិ វឌ្ឍេយ្យុ’ន្តិ។ សោ តស្ស កម្មស្ស កដត្តា…បេ… សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមានិ តីណិ មហាបុរិសលក្ខណានិ បដិលភតិ។ សីហបុព្ពទ្ធកាយោ ច ហោតិ ចិតន្តរំសោ ច សមវដ្ដក្ខន្ធោ ច។

“សោ តេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី…បេ… រាជា សមានោ កិំ លភតិ? អបរិហានធម្មោ ហោតិ, ន បរិហាយតិ ធនធញ្ញេន ខេត្តវត្ថុនា ទ្វិបទចតុប្បទេហិ បុត្តទារេហិ ទាសកម្មករបោរិសេហិ ញាតីហិ មិត្តេហិ ពន្ធវេហិ, ន បរិហាយតិ សព្ពសម្បត្តិយា។ រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ… ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? អបរិហានធម្មោ ហោតិ, ន បរិហាយតិ សទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចាគេន បញ្ញាយ, ន បរិហាយតិ សព្ពសម្បត្តិយា។ ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”។ ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច។

២២៤។ តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“សទ្ធាយ សីលេន សុតេន ពុទ្ធិយា,

ចាគេន ធម្មេន ពហូហិ សាធុហិ;

ធនេន ធញ្ញេន ច ខេត្តវត្ថុនា,

បុត្តេហិ ទារេហិ ចតុប្បទេហិ ច។

“ញាតីហិ មិត្តេហិ ច ពន្ធវេហិ ច,

ពលេន វណ្ណេន សុខេន ចូភយំ;

កថំ ន ហាយេយ្យុំ បរេតិ ឥច្ឆតិ,

អត្ថស្ស ឥទ្ធី ច [ធនំ សមិទ្ធា (ក។), អត្ថំ សមិទ្ធា (ស្យា។)] បតាភិកង្ខតិ។

“ស សីហបុព្វទ្ធសុសណ្ឋិតោ អហុ,

សមវដ្ដក្ខន្ធោ ច ចិតន្តរំសោ;

បុព្វេ សុចិណ្ណេន កតេន កម្មុនា,

អហានិយំ បុព្វនិមិត្តមស្ស តំ។

“គិហីបិ ធញ្ញេន ធនេន វឌ្ឍតិ,

បុត្តេហិ ទារេហិ ចតុប្បទេហិ ច;

អកិច្ចាសោ បន្តុខិសោ អត្ថត្ថទំ,

បសប្បាតិ សៅឆំ អសហាតឆយុតថ”ត្តិ [សរេព្តាឆិយហាតឆយុតត្តិ (ឃ្យា· ៣·) ខីកា ឋូនលិកោកតត្តា]·

(១០) ទសក្កូសក្កិតាលក្ខណំ

១១៩· “ឃយ្បិ , ភិក្ខវេ, តឆាកសោ ប៊ុទិយំ ខាតិ ប៊ុទិយំ ភចំ ប៊ុទិយំ តិសោតំ ប៊ុទេក្ខ យត្ថុឃ្យក្នុសោ សយាសោ សត្តាត់ អថិសោហេកខាតិសោកា អសោហាសិ បំលិតា ចា លេស្តុតា ចា ឥស្តេត ចា សខេត្តូត ចា· សោ តញ្ញ ពយូញ្ញ ពខត្តា ក្តបនិតត្តា...បេ... សោ តសោ ទុសោ ភ្ជូត្តំ អាកសោ សយាសោ ភ្ជុយំ យហាប៊ុទិសលក្ខណំ បខិលភតិ, ទសក្កសក្កិ ហោតិ, ក្តណ្ណកាឃ្ញ ទសហទលីសោ រិចាឃ ខាតា ហោត្តិ សយាកិចាហិតិសោ [សយចាហទសហទលិសោ (ឃ្យា·)]·

“សោ តេត លក្ខណេត សមត្តាកសោ សចេ អកាទំ អជ្ឈាចសតិ, ទាខា ហោតិ ចក្កចត្តិ...បេ... ទាខា សយាសោ កិំ លភតិ? អប្បាឥវិស ហោតិ អប្បាតខ្លោ, សយចេបិកិតិយា ពហលិយា សមត្តាកសោ តាតិសិតាឃ គាត្ថាញ្ញាឃ· ទាខា សយាសោ ភ្ជុធំ លភតិ... ពុទ្ធោ សយាសោ កិំ លភតិ? អប្បាឥវិស ហោតិ អប្បាតខ្លោ សយចេបិកិតិយា ពហលិយា សមត្តាកសោ តាតិសិតាឃ គាត្ថាញ្ញាឃ យជ្ជិយាឃ បឆាតក្ខយាឃ· ពុទ្ធោ សយាសោ ភ្ជុធំ លភតិ”· ខុតយត្តំ ភកចា អសេចាធ·

១១លិ· តសេត្តំ ទុច្ចតិ –

“ត បំលិធសេត្តិ បតាឆ លេស្តុតា,

សខេត្តូត ចា យទលាចេឆត [យាទលាចេឆត (៣·)] ចា បត;

ក្តត្តាឆតាឃ បទិតជ្ជតាឃ ចា,

ត ហេកឃឹ ខតតយហេកសោកា អហុ·

“តេតតេច សោ ឃុកតិយុបេត្ត សោឥតិ,

ឃុលប្បាលំ ពទិឃ ឃុតាតិ ចិត្តតិ;

ສເມາຊສາ [ສມຍ຺ຊສາ (ສີ. ປີ.), ປິຍຸຊ຺ຊສາ (ສ຺ຍາ.), ສາມຍ຺ຊາ ສາ (ກ.)] ຣສຫຣຓີ ສຸສຓ຺ຖິຕາ,

ອິທາຄເຕາ ລຠຕິ ຣສຄ຺ຄສຄ຺ຄິຕັ.

“ເຕນາຫຸ ນັ ອຕິນິປຸຓາ ວິຈກ຺ຂຓາ,

ອຍັ ນເຣາ ສຸຂພຫຸເລາ ຠວິສ຺ສຕິ;

ຄິຫິສ຺ສ ວາ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາ ປຸນ [ປນ (ສ຺ຍາ.)],

ຕັ ລກ຺ຂຓັ ຠວຕິ ຕທຕ຺ຖເຊາຕກ”ນ຺ຕິ.

(໒໑-໒໒) ອຠິນີລເນຕ຺ຕເຄາປຂຸມລກ຺ຂຓານິ

໒໒໕. “ຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕາ ປຸຣິມັ ຊາຕິັ ປຸຣິມັ ຠວັ ປຸຣິມັ ນິເກຕັ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສຠູເຕາ ສມາເນາ ນ ຈ ວິສຕັ, ນ ຈ ວິສາຈິ [ນ ຈ ວິສາຈິຕັ (ສີ. ປີ.), ນ ຈ ວິສາຈິ (ສ຺ຍາ.)], ນ ຈ ປນ ວິເຈຍ຺ຍ ເປກ຺ຂິຕາ, ອຸຊຸັ ຕຖາ ປສຕມຸຊຸມເນາ, ປິຍຈກ຺ຂຸນາ ພຫຸຊນັ ອຸທິກ຺ຂິຕາ ອເຫາສິ. ເສາ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ...ເປ... ເສາ ຕເຕາ ຈຸເຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕັ ອາຄເຕາ ສມາເນາ ອິມານິ ເທ຺ວ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ປຏິລຠຕິ. ອຠິນີລເນຕ຺ເຕາ ຈ ເຫາຕິ ເຄາປຂຸເມາ ຈ.

“ເສາ ເຕຫິ ລກ຺ຂເຓຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ, ສເຈ ອຄາຣັ ອຌ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ເຫາຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ...ເປ... ຣາຊາ ສມາເນາ ກິັ ລຠຕິ? ປິຍທສ຺ສເນາ ເຫາຕິ ພຫຸເນາ ຊນສ຺ສ, ປິເຍາ ເຫາຕິ ມນາເປາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການັ ເນຄມຊານປທານັ ຄຓກມຫາມຕ຺ຕານັ ອນີກຏ຺ຐານັ ເທາວາຣິການັ ອມຈ຺ຈານັ ປາຣິສຊ຺ຊານັ ຣາຊູນັ ເຠາຄິຍານັ ກຸມາຣານັ. ຣາຊາ ສມາເນາ ອິທັ ລຠຕິ...ເປ... ພຸທ຺ເທາ ສມາເນາ ກິັ ລຠຕິ? ປິຍທສ຺ສເນາ ເຫາຕິ ພຫຸເນາ ຊນສ຺ສ, ປິເຍາ ເຫາຕິ ມນາເປາ ຠິກ຺ຂູນັ ຠິກ຺ຂຸນີນັ ອຸປາສການັ ອຸປາສິການັ ເທວານັ ມນຸສ຺ສານັ ອສຸຣານັ ນາຄານັ ຄນ຺ຘພ຺ພານັ. ພຸທ຺ເທາ ສມາເນາ ອິທັ ລຠຕີ”ຕິ. ເອຕມຕ຺ຖັ ຠຄວາ ອເວາຈ.

໒໒໖. ຕຕ຺ເຖຕັ ວຸຈ຺ຈຕິ –

“ນ ຈ ວິສຕັ ນ ຈ ວິສາຈິ [ວິສາຈິຕັ (ສີ. ປີ.), ວິສາຈິ (ສ຺ຍາ.)], ນ ຈ ປນ ວິເຈຍ຺ຍເປກ຺ຂິຕາ;

ឧជុំ តថា បសដមុជុមនោ, បិយចក្ខុនា ពហុជនំ ឧទិក្ខិតា។

“សុគតីសុ សោ ផលវិបាកំ,

អនុភវតិ តត្ថ មោទតិ;

ឥធ ច បន ភវតិ ចក្កវត្តី,

អភិនីលនេត្តនយនោ សុទស្សនោ។

“អភិយោគិនោ ច និបុណា,

ពហូ បន និមិត្តកោវិទា;

សុខុមនយនកុសលា មនុជា,

បិយទស្សនោតិ អភិនិទ្ទិសន្តិ នំ។

“បិយទស្សនោ គិហីបិ សន្តោ ច,

ភវតិ ពហុជនបិយាយិតោ;

យទិ ច ន ភវតិ គិហី សមណោ ហោតិ,

បិយោ ពហុន្នំ សោកនាសនោ”តិ។

(១១) ឧណ្ហីសសីសលក្ខណំ

១១០. “យម្បិ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្ពេ មនុស្សភូតោ សមានោ ពហុជនបុព្ពង្គមោ អហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ ពហុជនបាមោក្ខោ កាយសុចរិតេ វចីសុចរិតេ មនោសុចរិតេ ទានសំវិភាគេ សីលសមាទានេ ឧបោសថុបវាសេ មត្តេយ្យតាយ បេត្តេយ្យតាយ សាមញ្ញតាយ ព្រហ្មញ្ញតាយ កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិតាយ អញ្ញតរញ្ញតរេសុ ច អធិកុសលេសុ ធម្មេសុ. សោ តស្ស កម្មស្ស កតត្តា…បេ… សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមំ មហាបុរិសលក្ខណំ បដិលភតិ – ឧណ្ហីសសីសោ ហោតិ.

“សោ តេន លក្ខណេន សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី…បេ… រាជា សមានោ កិំ លភតិ? មហាស្ស ជនោ អន្វាយិកោ ហោតិ, ព្រាហ្មណគហបតិកា នេគមជានបទា គណកមហាមត្តា អនីកដ្ឋា ទោវារិកា អមច្ចា បារិសជ្ជា រាជានោ ភោគិយា កុមារា. រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ… ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? មហាស្ស ជនោ អន្វាយិកោ ហោតិ, ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឧបាសកា ឧបាសិកាយោ ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្ពា. ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”. ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច.

១១១. តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“បុព្ពង្គមោ សុចរិតេសុ អហុ,

ធម្មេសុ ធម្មចរិយាភិរតោ;

អន្វាយិកោ ពហុជនស្ស អហុ,

សគ្គេសុ វេទយិត្ថ បុញ្ញផលំ.

“វេទិត្វា សោ សុចរិតស្ស ផលំ,

ឧណ្ហីសសីសត្តមិធជ្ឈគមា;

ព្យាកំសុ ព្យញ្ជននិមិត្តធរា,

បុព្ពង្គមោ ពហុជនំ ហេស្សតិ.

“បដិភោគិយា មនុជេសុ ឥធ,

ປຸເພ຺ພຈ ຕສ຺ສ ອຠິຫຣນ຺ຕິ ຕທາ;

ຍທິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຠວຕິ ຠູມິປຕິ,

ປຏິຫາຣກໍ ພຫຸຊເນ ລຠຕິຯ

“ອຖ ເຈປິ ປພ຺ພຊຕິ ໂສ ມນຸໂຊ,

ຘເມ຺ມສຸ ໂຫຕິ ປຄຸໂຓ ວິສວີ;

ຕສ຺ສານຸວຕ຺ຕິນີຄຸຓາຠິຣຕາ,

ອຕ຺ຖາຍິໂກ ພຫຸຊໂນ ຠວຕີ”ຕິຯ

(໑໓-໑໔) ເອເກກໂລມຕາອຸຓ຺ຓາລກ຺ຂຓານິ

໒໑໗ຯ “ຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ປຸຣິມໍ ຊາຕິໍ ປຸຣິມໍ ຠວໍ ປຸຣິມໍ ນິເກຕໍ ປຸເພ຺ພ ມນຸສ຺ສຠູໂຕ ສມາໂນ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິ, ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສໂນ຺ຘ ເຖໂຕ ປຈ຺ຈຍິໂກ ອວິສໍວາທໂກ ໂລກສ຺ສ ຯ ໂສ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຏຕ຺ຕາ ອຸປຈິຕຕ຺ຕາ…ເປ… ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄໂຕ ສມາໂນ ອິມານິ ເທ຺ວ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ປຏິລຠຕິຯ ເອເກກໂລໂມ ຈ ໂຫຕິ, ອຸຓ຺ຓາ ຈ ຠມຸກນ຺ຕເຣ ຊາຕາ ໂຫຕິ ໂອທາຕາ ມຸທຸຕູລສນ຺ນິຠາຯ

“ໂສ ເຕຫິ ລກ຺ຂເຓຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ…ເປ… ຣາຊາ ສມາໂນ ກິໍ ລຠຕິ? ມຫາສ຺ສ ຊໂນ ອຸປວຕ຺ຕຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເນຄມຊານປທາ ຄຓກມຫາມຕ຺ຕາ ອນີກຏ຺ຐາ ໂທວາຣິກາ ອມຈ຺ຈາ ປາຣິສຊ຺ຊາ ຣາຊາໂນ ໂຠຄິຍາ ກຸມາຣາຯ ຣາຊາ ສມາໂນ ອິທໍ ລຠຕິ… ພຸໂທ຺ຘ ສມາໂນ ກິໍ ລຠຕິ? ມຫາສ຺ສ ຊໂນ ອຸປວຕ຺ຕຕິ, ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ອຸປາສກາ ອຸປາສິກາໂຍ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນ຺ຘພ຺ພາຯ ພຸໂທ຺ຘ ສມາໂນ ອິທໍ ລຠຕິ”ຯ ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວາ ອໂວຈຯ

໒໑໘ຯ ຕເຕ຺ຖຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

“សច្ចប្បដិញ្ញោ បុរិមាសុ ជាតិសុ,

អទ្វេជ្ឈវាចោ អលិកំ វិវជ្ជយិ;

ន សោ វិសំវាទយិតាបិ កស្សចិ,

ភូតេន តច្ឆេន តថេន ភាសយិ [តោសយិ (សី។ បី។)]។

“សេតា សុសុក្កា មុទុតូលសន្និភា,

ឧណ្ណា សុជាតា [ឧណ្ណាស្ស ជាតា (ក។ សី។)] ភមុកន្តរេ អហុ;

ន លោមកូបេសុ ទុវេ អជាយិសុំ,

ឯកេកលោមូបចិតង្គវា អហុ។

“តំ លក្ខណញ្ញូ ពហវោ សមាគតា,

ព្យាកំសុ ឧប្បាទនិមិត្តកោវិទា;

ឧណ្ណា ច លោមា ច យថា សុសណ្ឋិតា,

ឧបវត្តតី ឦទិសកំ ពហុជ្ជនោ។

“គិហិម្បិ សន្ត ឧបវត្តតី ជនោ,

ពហុ បុព្វកតេន កម្មុនា;

អកិញ្ចនំ បព្ពជិតំ អនុត្តរំ,

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨩᨶᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

(᪂᪃-᪂᪄) ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩋᩅᩥᩁᩊᨴᨶ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ

᪂᪂᪃᪨ “ᨿᨾ᩠ᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨽᩅᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨶᩥᨠᩮᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨸᩥᩈᩩᨱᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨲᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨽᩮᨴᩣᨿ, ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩅᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᨾᩪᩈᩴ ᨽᩮᨴᩣᨿ , ᩍᨲᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣ, ᩈᩉᩥᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨴᩣᨲᩣ, ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩁᨲᩮᩣ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᨶᨶ᩠ᨴᩦ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᨠᩁᨱᩥᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᩁᩊᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ᪨

“ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩥ, ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦ...ᨸᩮ... ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᩃᨽᨲᩥ? ᩋᨽᩮᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩮᨩ᩠ᨩᩣᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩈᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᨶᩮᨣᨾᨩᩣᨶᨸᨴᩣ ᨣᨱᨠᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩦᨠᨭ᩠ᨮᩣ ᨴᩮᩣᩅᩣᩁᩥᨠᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᨸᩣᩁᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨽᩮᩣᨣᩥᨿᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᩣ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᩃᨽᨲᩥ ... ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᩃᨽᨲᩥ? ᩋᨽᩮᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩮᨩ᩠ᨩᩣᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩈᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨶᩣᨣᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᩃᨽᨲᩥ”᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨

᪂᪂᪄᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᩅᩮᨽᩪᨲᩥᨿᩴ ᩈᩉᩥᨲᨽᩮᨴᨠᩣᩁᩥᩴ,

ᨽᩮᨴᨸ᩠ᨸᩅᨯ᩠ᨰᨶᩅᩥᩅᩣᨴᨠᩣᩁᩥᩴ;

ᨠᩃᩉᨸ᩠ᨸᩅᨯ᩠ᨰᨶᩋᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩥᩴ,

ᩈᩉᩥᨲᩣᨶᩴ ᨽᩮᨴᨩᨶᨶᩥᩴ ᨶ ᨽᨱᩥ᪨

“ᩋᩅᩥᩅᩣᨴᩅᨯ᩠ᨰᨶᨠᩁᩥᩴ ᩈᩩᨣᩥᩁᩴ,

ភិន្នានុសន្ធិជននិំ អករិ;

កលហំ ជនស្ស បនុទី សមង្គី,

សហិតេហិ នន្ទតិ បមោទតិ ច។

“សុគតីសុ សោ ផលវិបាកំ,

អនុភវតិ តត្ថ មោទតិ;

ទន្តា ឥធ ហោន្តិ អវិរឡា សហិតា,

ចតុរោ ទសស្ស មុខជា សុសណ្ឋិតា។

“យទិ ខត្តិយោ ភវតិ ភូមិបតិ,

អវិភេទិយាស្ស បរិសា ភវតិ;

សមណោ ច ហោតិ វិរជោ វិមលោ,

បរិសាស្ស ហោតិ អនុគតា អចលា”តិ។

(២៧-២៨) បហូតជិវ្ហាព្រហ្មស្សរលក្ខណានិ

២២៩។ “យម្បិ , ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្វេ មនុស្សភូតោ សមានោ ផរុសំ វាចំ បហាយ ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ អហោសិ។ យា សា វាចា នេលា កណ្ណសុខា បេមនីយា ហទយង្គមា បោរី ពហុជនកន្តា ពហុជនមនាបា, តថារូបិំ វាចំ ភាសិតា អហោសិ។ សោ តស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឧបចិតត្តា...បេ... សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមានិ ទ្វេ មហាបុរិសលក្ខណានិ បដិលភតិ។ បហូតជិវ្ហោ ច ហោតិ ព្រហ្មស្សរោ ច ករវីកភាណី។

“សោ តេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តិ...បេ... រាជា សមានោ កិំ លភតិ? អាទេយ្យវចនោ ហោតិ, អាទិយន្តិស្ស វចនំ ព្រាហ្មណគហបតិកា នេគមជានបទា គណកមហាមត្តា អនីកដ្ឋា ទោវារិកា អមច្ចា បារិសជ្ជា រាជានោ ភោគិយា កុមារា។ រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ... ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? អាទេយ្យវចនោ ហោតិ, អាទិយន្តិស្ស វចនំ ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឧបាសកា ឧបាសិកាយោ ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្វា។ ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”។ ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច។

១១៨។ តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“អក្កោសភណ្ឌនវិហេសការិំ,

ឧព្ពាធិកំ [ឧព្ពាធកំ (ស្យា.)] ពហុជនប្បមទ្ទនំ;

អគាឡ្ហំ គិរំ សោ ន ភណិ ផរុសំ,

មធុរំ ភណិ សុសំហិតំ [សុសហិតំ (ស្យា.)] សខិលំ។

“មនសោ បិយា ហទយគាមិនិយោ,

វាចា សោ ឯរយតិ កណ្ណសុខា;

វាចាសុចិណ្ណផលមនុភវិ,

សគ្គេសុ វេទយថ [វេទយតិ (?) ដីកា ឱលោកេតព្វា] បុញ្ញផលំ។

“វេទិត្វា សោ សុចរិតស្ស ផលំ,

ព្រហ្មស្សរត្តមិធមជ្ឈគមា;

ជិវ្ហាស្ស ហោតិ វិបុលា បុថុលា,

អាទេយ្យវាក្យវចនោ ភវតិ។

“គិហិនោបិ ឥជ្ឈតិ យថា ភណតោ,

អថ ចេ បព្វជតិ សោ មនុជោ;

អាទិយន្តិស្ស វចនំ ជនតា,

ពហុនោ ពហុំ សុភណិតំ ភណតោ”តិ។

(១០) សីហហនុលក្ខណំ

១៩៧។ “យម្បិ , ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្វេ មនុស្សភូតោ សមានោ សម្ផប្បលាបំ បហាយ សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ អហោសិ កាលវាទី ភូតវាទី អត្ថវាទី ធម្មវាទី វិនយវាទី, និធានវតិំ វាចំ ភាសិតា អហោសិ កាលេន សាបទេសំ បរិយន្តវតិំ អត្ថសំហិតំ។ សោ តស្ស កម្មស្ស កដត្តា...បេ... សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមំ មហាបុរិសលក្ខណំ បដិលភតិ, សីហហនុ ហោតិ។

“សោ តេន លក្ខណេន សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី...បេ... រាជា សមានោ កិំ លភតិ? អប្បធំសិយោ ហោតិ កេនចិ មនុស្សភូតេន បច្ចត្ថិកេន បច្ចាមិត្តេន។ រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ... ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? អប្បធំសិយោ ហោតិ អព្ភន្តរេហិ វា ពាហិរេហិ វា បច្ចត្ថិកេហិ បច្ចាមិត្តេហិ, រាគេន វា ទោសេន វា មោហេន វា សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិំ។ ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”។ ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច។

១៩៨។ តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“ន សម្ផប្បលាបំ ន មុទ្ធតំ [ពុទ្ធតត្តិ (ក។)],

អវិកិណ្ណវចនព្យប្បថោ អហោសិ;

អហិតយបិ ច អបត្ថិ,

ហិតយបិ ច ពហុជនស្សុលត្ថា អកលិ។

“តំ កត្វា ខ្ទោតា ភ្ញោតា ជិចយុបបន្ទ្បី,

សុកតឋលចិបាកយត្ថោការសិ;

ចចិឃ បុតរិឆាកោតា សយាតោ,

ក្តិក្ញុកយចរតរហត្ថុតួយលត្ថ។

“រាជា ហោតិ សុក្ញុប្បដ្ឋិសិយោ,

យត្ថុឌិត្ថោ យត្ថុជាឆិបតិ យហាត្ញុកាចោ;

តិជិចបុរចរសយោ កចតិ,

សុរចរតរោរិច ខ្ទោត្ថា។

“កត្ញ្ញាសុរឃក្លួរក្លួសេកិ [សុរសក្តួរក្លួសេកិ (ស្យា។)],

សុរោហិ ត ហិ កចតិ សុប្បដ្ឋិសិយោ;

តឆេត្វា ឃជិ កចតិ តឆាចិឆោ,

ខ្ទឆ ជិសា ច បជិជិសា ច ចិជិសា ចា”តិ។

(១០-១១) សយគត្ថុសុសុក្តួកាធាលក្លួលាតិ

១២០។ “យម្បិ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ បុរិមំ ជាតិំ បុរិមំ ភវំ បុរិមំ និកេតំ បុព្វេ មនុស្សភូតោ សមានោ មិច្ឆាជីវំ បហាយ សម្មាអាជីវេន ជីវិកំ កប្បេសិ, តុលាកូដ កំសកូដ មានកូដ ឧក្កោដន វញ្ចន និកតិ សាចិយោគ ឆេទន វធ ពន្ធន វិបរាមោស អាលោប សហសាការា [សាហសាការា (សី។ ស្យា។ បី។)] បដិវិរតោ អហោសិ។ សោ តស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឧបចិតត្តា ឧស្សន្នត្តា វិបុលត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ សោ តត្ថ អញ្ញេ ទេវេ ទសហិ ឋានេហិ អធិគណ្ហាតិ ទិព្វេន អាយុនា ទិព្វេន វណ្ណេន ទិព្វេន សុខេន ទិព្វេន យសេន ទិព្វេន អាធិបតេយ្យេន ទិព្វេហិ រូបេហិ ទិព្វេហិ សទ្ទេហិ ទិព្វេហិ គន្ធេហិ ទិព្វេហិ រសេហិ ទិព្វេហិ ផោដ្ឋព្វេហិ។ សោ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគតោ សមានោ ឥមានិ ទ្វេ មហាបុរិសលក្ខណានិ បដិលភតិ, សមទន្តោ ច ហោតិ សុសុក្កទាឋោ ច។

“សោ តេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ, រាជា ហោតិ ចក្កវត្តី ធម្មិកោ ធម្មរាជា ចាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោ សត្តរតនសមន្នាគតោ។ តស្សិមានិ សត្ត រតនានិ ភវន្តិ, សេយ្យថិទំ – ចក្ករតនំ ហត្ថិរតនំ អស្សរតនំ មណិរតនំ ឥត្ថិរតនំ គហបតិរតនំ បរិណាយករតនមេវ សត្តមំ។ បរោសហស្សំ ខោ បនស្ស បុត្តា ភវន្តិ សូរា វីរង្គរូបា បរសេនប្បមទ្ទនា។ សោ ឥមំ បថវិំ សាគរបរិយន្តំ អខិលមនិមិត្តមកណ្ដកំ ឥទ្ធំ ផីតំ ខេមំ សិវំ និរព្ពុទំ អទណ្ឌេន អសត្ថេន ធម្មេន អភិវិជិយ អជ្ឈាវសតិ។ រាជា សមានោ កិំ លភតិ? សុចិបរិវារោ ហោតិ សុចិស្ស ហោន្តិ បរិវារា ព្រាហ្មណគហបតិកា នេគមជានបទា គណកមហាមត្តា អនីកដ្ឋា ទោវារិកា អមច្ចា បារិសជ្ជា រាជានោ ភោគិយា កុមារា។ រាជា សមានោ ឥទំ លភតិ។

“សចេ ខោ បន អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, អរហំ ហោតិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ វិវដ្ដច្ឆទោ។ ពុទ្ធោ សមានោ កិំ លភតិ? សុចិបរិវារោ ហោតិ, សុចិស្ស ហោន្តិ បរិវារា, ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឧបាសកា ឧបាសិកាយោ ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្វា។ ពុទ្ធោ សមានោ ឥទំ លភតិ”។ ឯតមត្ថំ ភគវា អវោច។

១២១។ តត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“មិច្ឆាជីវញ្ច អវស្សជិ សមេន វុត្តិំ,

សុចិនា សោ ជនយិត្ថ ធម្មិកេន;

អហិតមបិ ច អបនុទិ,

ហិតមបិ ច ពហុជនសុខញ្ច អចរិ។

“សក្កេ ចេតឃតិ តទោ សុខបព្យលាតិ,

ពទិត្វា តិបុណេកិ ចិន្ទហិ សក្កិ;

ចល្ហិតាតិ ពិឌិចបុរចរសយោ,

អកិរយតិ រតិលិទ្ធាសយក្តិ៍

“លទ្ធាតំ យាត្រូសក់ កចំ ពតេតា,

ចចិត្វាត សុពតផលចិបិពំ;

សេសគេត បដិលកតិ លបតឌំ,

សយបិ សុចិសុសុក្តិ [លទ្ធាត យត្រូស្សក់ កចំ ពតេតា ចចិឃ, បុត សុពតផលចិបិពសេសគេត; បដិលកតិ លបតឌំ សយបិ, សុចិ ច សុចិសុទ្ធសុសុក្តិ (ស្យា៍)]៍

“ពំ ចេឃ្យញ្ញាតិកា សយាកតា ពាហចេា,

ញ្យាកំសុ តិបុឈសឫតា យត្រូឌា;

សុចិឌតបរិចារកណោ កចតិ,

ចិឌសយសុក្កសុចិសោកតឆត្តា៍

“រញ្ញោ ហេាតិ ពាហុឌតោ,

សុចិបរិចារទោ យហតិ៍ យហិ៍ អត្រូសាសតោ;

បសឃ្យាត ច ឌតបគព្យគត៌,

ហិតាយបិ ច ពាហុឌតឃ្យលត្ថា ចរត្តិ៍

“អឆ ឆេ បត្ថាឌតិ កចតិ ចិបិរេបិ,

សយណោ សយិតរេឌោ ចិចដ្ឋេគា;

ចិកពគរឆកិលយេឆា,

ញាយបិ ច បរយបិ ច [ញាយ្យិ ច បរយ្យិ ច (បី៍), បរំបិ បរយំបិ ច (ស្យា៍)] បស្យតិ សេរិត៍

“តស្សោចាគករា ពាហុកិហឹ ច បត្ថាឌិតា ច,

អស្មចិ ករហិតំ គុតត្តិ បិបំ;

ស ហិ ស្មចិកិ បរិចុតោ កចតិ,

យលឥលកលិកិលេស បត្មេគហឹ”តិ [តស្សោចាគករា ពាហុកិហឹ ច, បត្ថាឌិតា ច អស្មចិចិករហិត; បត្មឌិបិបស្ស ហិ ស្មចិកិបរិចុតោ, កចតិ យលឥលកកិលេស បត្មេគតិ (ស្យា៍)]៍

ញាគយេចាច កកចា៍ អត្តាយភា តេ កិក្លា កកចតោ កាសិតំ អកិតត្ត្តិ៍

លក្ខណាស្មត្តំ តិដ្ឋិតំ សត្តមំ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៨។ សិង្គាលសុត្តំ

២៤២។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន សិង្គាលកោ [សិគាលកោ (សី។)] គហបតិបុត្តោ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ រាជគហា និក្ខមិត្វា អល្លវត្ថោ អល្លកេសោ បញ្ជលិកោ បុថុទិសា [បុថុទ្ទិសា (សី។ ស្យា។ បី។)] នមស្សតិ – បុរត្ថិមំ ទិសំ ទក្ខិណំ ទិសំ បច្ឆិមំ ទិសំ ឧត្តរំ ទិសំ ហេដ្ឋិមំ ទិសំ ឧបរិមំ ទិសំ។

២៤៣។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សិង្គាលកំ គហបតិបុត្តំ កាលស្សេវ វុដ្ឋាយ រាជគហា និក្ខមិត្វា អល្លវត្ថំ អល្លកេសំ បញ្ជលិកំ បុថុទិសា នមស្សន្តំ – បុរត្ថិមំ ទិសំ ទក្ខិណំ ទិសំ បច្ឆិមំ ទិសំ ឧត្តរំ ទិសំ ហេដ្ឋិមំ ទិសំ ឧបរិមំ ទិសំ។ ទិស្វា សិង្គាលកំ គហបតិបុត្តំ ឯតទវោច – “កិំ នុ ខោ ត្វំ, គហបតិបុត្ត, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ រាជគហា និក្ខមិត្វា អល្លវត្ថោ អល្លកេសោ បញ្ជលិកោ បុថុទិសា នមស្សសិ – បុរត្ថិមំ ទិសំ ទក្ខិណំ ទិសំ បច្ឆិមំ ទិសំ ឧត្តរំ ទិសំ ហេដ្ឋិមំ ទិសំ ឧបរិមំ ទិស”ន្តិ? “បិតា មំ, ភន្តេ, កាលំ ករោន្តោ ឯវំ អវច – ‘ទិសា, តាត, នមស្សេយ្យាសី’តិ។ សោ ខោ អហំ, ភន្តេ, បិតុវចនំ សក្ករោន្តោ គរុំ ករោន្តោ មានេន្តោ បូជេន្តោ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ រាជគហា និក្ខមិត្វា អល្លវត្ថោ អល្លកេសោ បញ្ជលិកោ បុថុទិសា នមស្សាមិ – បុរត្ថិមំ ទិសំ ទក្ខិណំ ទិសំ បច្ឆិមំ ទិសំ ឧត្តរំ ទិសំ ហេដ្ឋិមំ ទិសំ ឧបរិមំ ទិស”ន្តិ។

ឆ ទិសា

២៤៤។ “ន ខោ, គហបតិបុត្ត, អរិយស្ស វិនយេ ឯវំ ឆ ទិសា [ឆទ្ទិសា (សី។ បី។)] នមស្សិតព្ពា”តិ។ “យថា កថំ បន, ភន្តេ, អរិយស្ស វិនយេ ឆ ទិសា [ឆទ្ទិសា (សី។ បី។)] នមស្សិតព្ពា? សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា តថា ធម្មំ ទេសេតុ, យថា អរិយស្ស វិនយេ ឆ ទិសា [ឆទ្ទិសា (សី។ បី។)] នមស្សិតព្ពា”តិ។

“តេន ហិ, គហបតិបុត្ត សុណោហិ សាធុកំ មនសិករោហិ ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ សិង្គាលកោ គហបតិបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ ភគវា ឯតទវោច –

“យតោ ខោ, គហបតិបុត្ត, អរិយសាវកស្ស ចត្តារោ កម្មកិលេសា បហីនា ហោន្តិ, ចតូហិ ច ឋានេហិ បាបកម្មំ ន ករោតិ, ឆ ច ភោគានំ អបាយមុខានិ ន សេវតិ, សោ ឯវំ ចុទ្ទស បាបកាបគតោ ឆទ្ទិសាបដិច្ឆាទី [ឆទ្ទិសាបដិច្ឆាទី ហោតិ (ស្យា។)] ឧភោលោកវិជយាយ បដិបន្នោ ហោតិ។ តស្ស អយញ្ចេវ លោកោ អារទ្ធោ ហោតិ បរោ ច លោកោ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។

ចត្តារោកម្មកិលេសា

២៤៥។ "កតមស្ស ចត្តារោ កម្មកិលេសា បហីនា ហោន្តិ? បាណាតិបាតោ ខោ, គហបតិបុត្ត, កម្មកិលេសោ, អទិន្នាទានំ កម្មកិលេសោ, កាមេសុមិច្ឆាចារោ កម្មកិលេសោ, មុសាវាទោ កម្មកិលេសោ។ ឥមស្ស ចត្តារោ កម្មកិលេសា បហីនា ហោន្តី"តិ។ ឥទមវោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន [ឥទំ វត្វា (សី។ បី។) ឯវមីទិសេសុ ឋានេសុ] សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

"បាណាតិបាតោ អទិន្នាទានំ, មុសាវាទោ ច វុច្ចតិ;

បរទារគមនញ្ចេវ, នប្បសំសន្តិ បណ្ឌិតា"តិ។

ចតុដ្ឋានំ

២៤៦។ "កតមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ បាបកម្មំ ន ករោតិ? ឆន្ទាគតិំ គច្ឆន្តោ បាបកម្មំ ករោតិ, ទោសាគតិំ គច្ឆន្តោ បាបកម្មំ ករោតិ, មោហាគតិំ គច្ឆន្តោ បាបកម្មំ ករោតិ, ភយាគតិំ គច្ឆន្តោ បាបកម្មំ ករោតិ។ យតោ ខោ, គហបតិបុត្ត, អរិយសាវកោ នេវ ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆតិ, ន មោហាគតិំ គច្ឆតិ, ន ភយាគតិំ គច្ឆតិ; ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ បាបកម្មំ ន ករោតី"តិ។ ឥទមវោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

"ឆន្ទា ទោសា ភយា មោហា, យោ ធម្មំ អតិវត្តតិ;

និហីយតិ យសោ តស្ស [តស្ស យសោ (ពហូសុ, ចិតយេបិ)], កាឡបក្ខេវ ចន្ទិមា។

"ឆន្ទា ទោសា ភយា មោហា, យោ ធម្មំ នាតិវត្តតិ;

អាបូរតិ យសោ តស្ស [តស្ស យសោ (ពហូសុ, ចិតយេបិ)], សុក្កបក្ខេវ [ជុណ្ហបក្ខេវ (ក។)] ចន្ទិមា"តិ។

ឆ អបាយមុខានិ

២៤៧។ "កតមានិ ឆ ភោគានំ អបាយមុខានិ ន សេវតិ? សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានានុយោគោ ខោ, គហបតិបុត្ត, ភោគានំ អបាយមុខំ, វិកាលវិសិខាចរិយានុយោគោ ភោគានំ អបាយមុខំ, សមជ្ជាភិចរណំ ភោគានំ អបាយមុខំ, ជូតប្បមាទដ្ឋានានុយោគោ

ភោគានំ អបាយមុខំ, បាបមិត្តានុយោគោ ភោគានំ អបាយមុខំ, អាលស្យានុយោគោ [អាលសានុយោគោ (សី។ ស្យា។ បី។)] ភោគានំ អបាយមុខំ។

សុរាមេរយស្ស ឆ អាទីនវា

១៣៨។ “ឆ ខោមេ, គហបតិបុត្ត, អាទីនវា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានានុយោគេ។ សន្ទិដ្ឋិកា ធនជានិ [ធនជ្ជានិ (សី។ បី។)], កលហប្បវឌ្ឍនី, រោគានំ អាយតនំ, អកិត្តិសញ្ជននី, កោបីននិទំសនី , បញ្ញាយ ទុព្ពលិករណីត្វេវ ឆដ្ឋំ បទំ ភវតិ។ ឥមេ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឆ អាទីនវា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានានុយោគេ។

វិកាលចរិយាយ ឆ អាទីនវា

១៣៩។ “ឆ ខោមេ, គហបតិបុត្ត, អាទីនវា វិកាលវិសិខាចរិយានុយោគេ។ អត្តាបិស្ស អគុត្តោ អរក្ខិតោ ហោតិ, បុត្តទារាបិស្ស អគុត្តោ អរក្ខិតោ ហោតិ, សាបតេយ្យម្បិស្ស អគុត្តំ អរក្ខិតំ ហោតិ, សង្កិយោ ច ហោតិ បាបកេសុ ឋានេសុ [តេសុ តេសុ ឋានេសុ (ស្យា។)], អភូតវចនញ្ច តស្មិំ រូហតិ, ពហូនញ្ច ទុក្ខធម្មានំ បុរក្ខតោ ហោតិ។ ឥមេ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឆ អាទីនវា វិកាលវិសិខាចរិយានុយោគេ។

សមជ្ជាភិចរណស្ស ឆ អាទីនវា

១៤០។ “ឆ ខោមេ, គហបតិបុត្ត, អាទីនវា សមជ្ជាភិចរណេ។ ក្វ [កុវ (ក។ សី។ បី។)] នច្ចំ, ក្វ គីតំ, ក្វ វាទិតំ, ក្វ អក្ខានំ, ក្វ បាណិស្សរំ, ក្វ កុម្ភថូនន្តិ។ ឥមេ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឆ អាទីនវា សមជ្ជាភិចរណេ។

ជូតប្បមាទស្ស ឆ អាទីនវា

១៤១។ “ឆ ខោមេ, គហបតិបុត្ត, អាទីនវា ជូតប្បមាទដ្ឋានានុយោគេ។ ជយំ វេរំ បសវតិ, ជិតោ វិត្តមនុសោចតិ, សន្ទិដ្ឋិកា ធនជានិ, សភាគតស្ស [សភាយេ តស្ស (ក។)] វចនំ ន រូហតិ, មិត្តាមច្ចានំ បរិភូតោ ហោតិ, អាវាហវិវាហកានំ អបត្ថិតោ ហោតិ – ‘អក្ខធុត្តោ អយំ បុរិសបុគ្គលោ នាលំ ទារភរណាយា’តិ។ ឥមេ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឆ អាទីនវា ជូតប្បមាទដ្ឋានានុយោគេ។

បាបមិត្តតាយ ឆ អាទីនវា

໒໕໑. “ຉ ໂຂເມ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ອາທີນວາ ປາປມິຕ຺ຕານຸໂຍເຄ. ເຍ ຘຸຕ຺ຕາ, ເຍ ໂສຓ຺ຑາ, ເຍ ປິປາສາ, ເຍ ເນກຕິກາ, ເຍ ວຎ຺ຈນິກາ, ເຍ ສາຫສິກາ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ມິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ ເຕ ສຫາຍາ. ອິເມ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຉ ອາທີນວາ ປາປມິຕ຺ຕານຸໂຍເຄ.

ອາລສ຺ຍສ຺ສ ຉ ອາທີນວາ

໒໕໒. “ຉ ໂຂເມ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ອາທີນວາ ອາລສ຺ຍານຸໂຍເຄ. ອຕິສີຕນ຺ຕິ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ອຕິອຸຓ຺ຫນ຺ຕິ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ອຕິສາຍນ຺ຕິ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ອຕິປາໂຕຕິ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ອຕິຉາໂຕສ຺ມີຕິ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ອຕິຘາໂຕສ຺ມີຕິ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ກິຈ຺ຈາປເທສພຫຸລສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ເຈວ ໂຠຄາ ນຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຈ ໂຠຄາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຉ ອາທີນວາ ອາລສ຺ຍານຸໂຍເຄ”ຕິ. ອິທມໂວຈ ພຄວາ, ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ –

“ໂຫຕິ ປານສຂາ ນາມ,

ໂຫຕິ ສມ຺ມິຍສມ຺ມິໂຍ;

ໂຍ ຈ ອຕ຺ເຖສຸ ຊາເຕສຸ,

ສຫາໂຍ ໂຫຕິ ໂສ ສຂາ.

“ອຸສ຺ສູຣເສຍ຺ຍາ ປຣທາຣເສວນາ,

ເວຣປ຺ປສໂວ [ເວຣປ຺ປສໂງ຺ຄ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຈ ອນຕ຺ຖຕາ ຈ;

ປາປາ ຈ ມິຕ຺ຕາ ສຸກທຣິຍຕາ ຈ,

ເອເຕ ຉ ຐານາ ປຸຣິສໍ ຘ໌ສຍນ຺ຕິ.

“ປາປມິເຕ຺ຕາ ປາປສໂຂ,

ປາປອາຈາຣໂຄຈໂຣ;

អដ្ឋា េលិកា បរេយ្យាធ,

ក្កយា ឆំសេត ភេទា៍

“អក្លិត្តិយា ចាទុលិ ភដ្ឋរិតំ,

ឌិចា សោប្យ បិទិចទិយា អកាលេ;

បិបិ ច បិត្តា សុកឥទិយតា ច,

ឲេត ៤ ផាភា បុទិរំ ឆំសយត្តិ៍

“អក្លោហិ ឌិញ្ញត្តិ សុទិ បិចត្តិ,

យត្តិត្តិយា បិលាសយា បរេនំ;

តិហិភេសចិ ភ ច ចុដ្ឋេសចិ [ចុដ្ឋិសេចិ (ស្យា៍), ញុដ្ឋិសេចិ (ក៍)],

តិហិយេត កាញអបក្លេច ធេក្ខា៍

“យា ចាទុលិ អដ្ឋេភា អកិញ្ចាភេ,

បិបិសោ បិចំ បបិកេតា [បិបិសោស៊ិ អត្តបិកេតា (ស្យា៍), បិបិសោបិ សយប្យបិកេតា (ក៍)];

ក្កឥកយិច ញ្ញាលំា ចិកាហតិ,

អក្យុលំ [អាក្យុលំ (ស្យា៍ ក៍)] កាហិតិ លិប្យយត្តភេភា៍

“ន ទិវា សោប្បសីលេន, រត្តិមុដ្ឋានទេស្សិនា [រត្តិនុដ្ឋានទេស្សិនា (សី។ បី។), រត្តិនុដ្ឋានសីលិនា (?)];

និច្ចំ មត្តេន សោណ្ឌេន, សក្កា អាវសិតុំ ឃរំ។

“អតិសីតំ អតិឧណ្ហំអតិសាយមិទំ អហុ;

ឥតិ វិស្សដ្ឋកម្មន្តេ, អត្ថា អច្ចេន្តិ មាណវេ។

“យោធ សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច, តិណា ភិយ្យោ ន មញ្ញតិ;

ករំ បុរិសកិច្ចានិ, សោ សុខំ [សុខា (សព្ពត្ថ) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្ពា] ន វិហាយតី”តិ។

មិត្តបតិរូបកា

២៥៣។ “ចត្តារោមេ, គហបតិបុត្ត, អមិត្តា មិត្តបតិរូបកា វេទិតព្ពា។ អញ្ញទត្ថុហរោ អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ, វចីបរមោ អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ, អនុប្បិយភាណី អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ, អបាយសហាយោ អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ។

២៥៤។ “ចតូហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ អញ្ញទត្ថុហរោ អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ។

“អញ្ញទត្ថុហរោ ហោតិ, អប្បេន ពហុមិច្ឆតិ ;

ភយស្ស កិច្ចំ ករោតិ, សេវតិ អត្ថការណា។

“ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ចតូហិ ឋានេហិ អញ្ញទត្ថុហរោ អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ។

២៥៥។ “ចតូហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ វចីបរមោ អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ។ អតីតេន បដិសន្ថរតិ [បដិសន្ធរតិ (ក។)], អនាគតេន បដិសន្ថរតិ, និរត្ថកេន សង្គណ្ហាតិ, បច្ចុប្បន្នេសុ កិច្ចេសុ ព្យសនំ ទស្សេតិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ចតូហិ ឋានេហិ វចីបរមោ អមិត្តោ មិត្តបតិរូបកោ វេទិតព្ពោ។

໑໘໗. “ຈຕູຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຐາເນຫິ ອນຸປ຺ປິຍຠາຓີ ອມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕປຕິຣູປໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປາປກໍປິສ຺ສ [ປາປກມ຺ປິສ຺ສ (ສ຺ຍາ.)] ອນຸຊານາຕິ, ກລ຺ຍາຓໍປິສ຺ສ ອນຸຊານາຕິ, ສມ຺ມຸຂາສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ປຣມ຺ມຸຂາສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຈຕູຫິ ຐາເນຫິ ອນຸປ຺ປິຍຠາຓີ ອມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕປຕິຣູປໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໑໘໘. “ຈຕູຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຐາເນຫິ ອປາຍສຫາໂຍ ອມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕປຕິຣູປໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປ຺ປມາທຏ຺ຐານານຸໂຍເຄ ສຫາໂຍ ໂຫຕິ, ວິກາລວິສິຂາຈຣິຍານຸໂຍເຄ ສຫາໂຍ ໂຫຕິ, ສມຊ຺ຊາຠິຈຣເຓ ສຫາໂຍ ໂຫຕິ, ຊູຕປ຺ປມາທຏ຺ຐານານຸໂຍເຄ ສຫາໂຍ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຈຕູຫິ ຐາເນຫິ ອປາຍສຫາໂຍ ອມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕປຕິຣູປໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ”ຕິ.

໑໘໙. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ, ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ –

“ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸຫໂຣ ມິຕ຺ໂຕ, ໂຍ ຈ ມິຕ຺ໂຕ ວຈີປໂຣ [ວຈີປຣໂມ (ສ຺ຍາ.)];

ອນຸປ຺ປິຍຎ຺ຈ ໂຍ ອາຫ, ອປາເຍສຸ ຈ ໂຍ ສຂາ.

ເອເຕ ອມິຕ຺ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຍ ປຓ຺ຑິໂຕ;

ອາຣກາ ປຣິວຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ມຄ຺ຄໍ ປຏິຠຍໍ ຍຖາ”ຕິ.

ສຸຫທມິຕ຺ໂຕ

໑໙໐. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ , ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ມິຕ຺ຕາ ສຸຫທາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອຸປກາໂຣ [ອຸປກາຣໂກ (ສ຺ຍາ.)] ມິຕ຺ໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ, ສມານສຸຂທຸກ຺ໂຂ ມິຕ຺ໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ, ອຕ຺ຖກ຺ຂາຍີ ມິຕ຺ໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ, ອນຸກມ຺ປໂກ ມິຕ຺ໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໑໙໑. “ຈຕູຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຐາເນຫິ ອຸປກາໂຣ ມິຕ຺ໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປມຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂຕິ, ປມຕ຺ຕສ຺ສ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ຣກ຺ຂຕິ, ຠີຕສ຺ສ ສຣຓໍ ໂຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ກິຈ຺ຈກຣຓີເຍສຸ ຕທ຺ທິຄຸຓໍ ໂຠຄໍ ອນຸປ຺ປເທຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕ, ຈຕູຫິ ຐາເນຫິ ອຸປກາໂຣ ມິຕ຺ໂຕ ສຸຫໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ.

១៩១។ “ចតូហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ សមានសុខទុក្ខោ មិត្តោ សុហទោ វេទិតព្វោ។ គុយ្ហមស្ស អាចិក្ខតិ, គុយ្ហមស្ស បរិគូហតិ, អាបទាសុ ន វិជហតិ, ជីវិតម្បិស្ស អត្ថាយ បរិច្ចត្តំ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ចតូហិ ឋានេហិ សមានសុខទុក្ខោ មិត្តោ សុហទោ វេទិតព្វោ។

១៩២។ “ចតូហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ អត្ថក្ខាយី មិត្តោ សុហទោ វេទិតព្វោ។ បាបា និវារេតិ, កល្យាណេ និវេសេតិ, អស្សុតំ សាវេតិ, សគ្គស្ស មគ្គំ អាចិក្ខតិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ចតូហិ ឋានេហិ អត្ថក្ខាយី មិត្តោ សុហទោ វេទិតព្វោ។

១៩៣។ “ចតូហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ អនុកម្បកោ មិត្តោ សុហទោ វេទិតព្វោ។ អភវេនស្ស ន នន្ទតិ, ភវេនស្ស នន្ទតិ, អវណ្ណំ ភណមានំ និវារេតិ, វណ្ណំ ភណមានំ បសំសតិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ចតូហិ ឋានេហិ អនុកម្បកោ មិត្តោ សុហទោ វេទិតព្វោ”តិ។

១៩៤។ ឥទមវោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“ឧបការោ ច យោ មិត្តោ, សុខេ ទុក្ខេ [សុខទុក្ខោ (ស្យា។ ក។)] ច យោ សខា [យោ ច មិត្តោ សុខេ ទុក្ខេ (សី។ បី។)];

អត្ថក្ខាយី ច យោ មិត្តោ, យោ ច មិត្តានុកម្បកោ។

“ឯតេបិ មិត្តេ ចត្តារោ, ឥតិ វិញ្ញាយ បណ្ឌិតោ;

សក្កច្ចំ បយិរុបាសេយ្យ, មាតា បុត្តំ ច ឱរសំ;

បណ្ឌិតោ សីលសម្បន្នោ, ជលំ អគ្គីវ ភាសតិ។

“ភោគេ សំហរមានស្ស, ភមរស្សេវ ឥរីយតោ;

ភោគា សន្និចយំ យន្តិ, វម្មិកោវុបចីយតិ។

“ឯវំ ភោគេ សមាហត្វា [សមាហរិត្វា (ស្យា។)], អលមត្តោ កុលេ គិហី;

ចតុធា វិភជេ ភោគេ, ស វេ មិត្តានិ គន្ថតិ។

“ឯកេន ភោគេ ភុញ្ជេយ្យ, ទ្វីហិ កម្មំ បយោជយេ;

ចតុត្ថញ្ច និធាបេយ្យ, អាបទាសុ ភវិស្សតី”តិ។

ឆទ្ទិសាបដិច្ឆាទនកណ្ឌំ

២៦៦។ “កថញ្ច, គហបតិបុត្ត, អរិយសាវកោ ឆទ្ទិសាបដិច្ឆាទី ហោតិ? ឆ ឥមា, គហបតិបុត្ត, ទិសា វេទិតព្ពា។ បុរត្ថិមា ទិសា មាតាបិតរោ វេទិតព្ពា, ទក្ខិណា ទិសា អាចរិយា វេទិតព្ពា, បច្ឆិមា ទិសា បុត្តទារា វេទិតព្ពា, ឧត្តរា ទិសា មិត្តាមច្ចា វេទិតព្ពា, ហេដ្ឋិមា ទិសា ទាសកម្មករា វេទិតព្ពា, ឧបរិមា ទិសា សមណព្រាហ្មណា វេទិតព្ពា។

២៦៧។ “បញ្ចហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ បុរត្ថិមា ទិសា មាតាបិតរោ បច្ចុបដ្ឋាតព្ពា – ភតោ នេ [នេសំ (ពហូសុ)] ភរិស្សាមិ, កិច្ចំ នេសំ ករិស្សាមិ, កុលវំសំ ឋបេស្សាមិ, ទាយជ្ជំ បដិបជ្ជាមិ, អថ វា បន បេតានំ កាលង្កតានំ ទក្ខិណំ អនុប្បទស្សាមីតិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ បុរត្ថិមា ទិសា មាតាបិតរោ បច្ចុបដ្ឋិតា បញ្ចហិ ឋានេហិ បុត្តំ អនុកម្បន្តិ។ បាបា និវារេន្តិ, កល្យាណេ និវេសេន្តិ, សិប្បំ សិក្ខាបេន្តិ, បតិរូបេន ទារេន សំយោជេន្តិ, សមយេ ទាយជ្ជំ និយ្យាទេន្តិ [និយ្យាតេន្តិ (ក។ សី។)]។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ បុរត្ថិមា ទិសា មាតាបិតរោ បច្ចុបដ្ឋិតា ឥមេហិ បញ្ចហិ ឋានេហិ បុត្តំ អនុកម្បន្តិ។ ឯវមស្ស ឯសា បុរត្ថិមា ទិសា បដិច្ឆន្នា ហោតិ ខេមា អប្បដិភយា។

២៦៨។ “បញ្ចហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ អន្តេវាសិនា ទក្ខិណា ទិសា អាចរិយា បច្ចុបដ្ឋាតព្ពា – ឧដ្ឋានេន ឧបដ្ឋានេន សុស្សូសាយ បារិចរិយាយ សក្កច្ចំ សិប្បបដិគ្គហណេន [សិប្បំ បដិគ្គហណេន (ស្យា។), សិប្បុគ្គហណេន (ក។)]។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ អន្តេវាសិនា ទក្ខិណា ទិសា អាចរិយា បច្ចុបដ្ឋិតា បញ្ចហិ ឋានេហិ អន្តេវាសិំ អនុកម្បន្តិ – សុវិនីតំ វិនេន្តិ, សុគ្គហិតំ គាហាបេន្តិ, សព្ពសិប្បស្សុតំ សមក្ខាយិនោ ភវន្តិ, មិត្តាមច្ចេសុ បដិយាទេន្តិ [បដិវេទេន្តិ (ស្យា។)], ទិសាសុ បរិត្តាណំ ករោន្តិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ អន្តេវាសិនា ទក្ខិណា ទិសា អាចរិយា បច្ចុបដ្ឋិតា ឥមេហិ បញ្ចហិ ឋានេហិ អន្តេវាសិំ អនុកម្បន្តិ។ ឯវមស្ស ឯសា ទក្ខិណា ទិសា បដិច្ឆន្នា ហោតិ ខេមា អប្បដិភយា។

២៦៩។ “បញ្ចហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ សាមិកេន បច្ឆិមា ទិសា ភរិយា បច្ចុបដ្ឋាតព្ពា – សម្មាននាយ អនវមាននាយ [អវិមាននាយ (ស្យា។ បី។)] អនតិចរិយាយ ឥស្សរិយវោស្សគ្គេន អលង្ការានុប្បទានេន។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ សាមិកេន បច្ឆិមា ទិសា ភរិយា បច្ចុបដ្ឋិតា បញ្ចហិ ឋានេហិ សាមិកំ អនុកម្បតិ – សុសំវិហិតកម្មន្តា ច ហោតិ, សង្គហិតបរិជនា [សុសង្គហិតបរិជនា (សី។ ស្យា។ បី។)] ច, អនតិចារិនី ច, សម្ភតញ្ច អនុរក្ខតិ, ទក្ខា ច ហោតិ អនលសា សព្ពកិច្ចេសុ។ ឥមេហិ ខោ,

គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ សាមិកេន បច្ឆិមា ទិសា ភរិយា បច្ចុបដ្ឋិតា ឥមេហិ បញ្ចហិ ឋានេហិ សាមិកំ អនុកម្បតិ។ ឯវមស្ស ឯសា បច្ឆិមា ទិសា បដិច្ឆន្នា ហោតិ ខេមា អប្បដិភយា។

២៧០។ “បញ្ចហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ កុលបុត្តេន ឧត្តរា ទិសា មិត្តាមច្ចា បច្ចុបដ្ឋាតព្ពា – ទានេន បេយ្យវជ្ជេន [បិយវចនេន (ស្យា។ ក។)] អត្ថចរិយាយ សមានត្តតាយ អវិសំវាទនតាយ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ កុលបុត្តេន ឧត្តរា ទិសា មិត្តាមច្ចា បច្ចុបដ្ឋិតា បញ្ចហិ ឋានេហិ កុលបុត្តំ អនុកម្បន្តិ – បមត្តំ រក្ខន្តិ, បមត្តស្ស សាបតេយ្យំ រក្ខន្តិ, ភីតស្ស សរណំ ហោន្តិ, អាបទាសុ ន វិជហន្តិ, អបរបជា ចស្ស បដិបូជេន្តិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ កុលបុត្តេន ឧត្តរា ទិសា មិត្តាមច្ចា បច្ចុបដ្ឋិតា ឥមេហិ បញ្ចហិ ឋានេហិ កុលបុត្តំ អនុកម្បន្តិ។ ឯវមស្ស ឯសា ឧត្តរា ទិសា បដិច្ឆន្នា ហោតិ ខេមា អប្បដិភយា។

២៧១។ “បញ្ចហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ អយ្យិរកេន [អយិរកេន (សី។ ស្យា។ បី។)] ហេដ្ឋិមា ទិសា ទាសកម្មករា បច្ចុបដ្ឋាតព្ពា – យថាពលំ កម្មន្តសំវិធានេន ភត្តវេតនានុប្បទានេន គិលានុបដ្ឋានេន អច្ឆរិយានំ រសានំ សំវិភាគេន សមយេ វោស្សគ្គេន។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ អយ្យិរកេន ហេដ្ឋិមា ទិសា ទាសកម្មករា បច្ចុបដ្ឋិតា បញ្ចហិ ឋានេហិ អយ្យិរកំ អនុកម្បន្តិ – បុព្ពុដ្ឋាយិនោ ច ហោន្តិ, បច្ឆា និបាតិនោ ច, ទិន្នាទាយិនោ ច, សុកតកម្មករា ច, កិត្តិវណ្ណហរា ច។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ អយ្យិរកេន ហេដ្ឋិមា ទិសា ទាសកម្មករា បច្ចុបដ្ឋិតា ឥមេហិ បញ្ចហិ ឋានេហិ អយ្យិរកំ អនុកម្បន្តិ។ ឯវមស្ស ឯសា ហេដ្ឋិមា ទិសា បដិច្ឆន្នា ហោតិ ខេមា អប្បដិភយា។

២៧២។ “បញ្ចហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, ឋានេហិ កុលបុត្តេន ឧបរិមា ទិសា សមណព្រាហ្មណា បច្ចុបដ្ឋាតព្ពា – មេត្តេន កាយកម្មេន មេត្តេន វចីកម្មេន មេត្តេន មនោកម្មេន អនាវដទ្វារតាយ អាមិសានុប្បទានេន។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ កុលបុត្តេន ឧបរិមា ទិសា សមណព្រាហ្មណា បច្ចុបដ្ឋិតា ឆហិ ឋានេហិ កុលបុត្តំ អនុកម្បន្តិ – បាបា និវារេន្តិ, កល្យាណេ និវេសេន្តិ, កល្យាណេន មនសា អនុកម្បន្តិ, អស្សុតំ សាវេន្តិ, សុតំ បរិយោទាបេន្តិ, សគ្គស្ស មគ្គំ អាចិក្ខន្តិ។ ឥមេហិ ខោ, គហបតិបុត្ត, បញ្ចហិ ឋានេហិ កុលបុត្តេន ឧបរិមា ទិសា សមណព្រាហ្មណា បច្ចុបដ្ឋិតា ឥមេហិ ឆហិ ឋានេហិ កុលបុត្តំ អនុកម្បន្តិ។ ឯវមស្ស ឯសា ឧបរិមា ទិសា បដិច្ឆន្នា ហោតិ ខេមា អប្បដិភយា”តិ។

២៧៣។ ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“មាតាបិតា ទិសា បុព្ពា, អាចរិយា ទក្ខិណា ទិសា;

បុត្តទារា ទិសា បច្ឆា, មិត្តាមច្ចា ច ឧត្តរា។

“ទាសកម្មករា ហេដ្ឋា, ឧទ្ធំ សមណព្រាហ្មណា;

ឯតា ទិសា នមស្សេយ្យ, អលមត្តោ កុលេ គិហី។

“បណ្ឌិតោ សីលសម្បន្នោ, សណ្ហោ ច បដិភានវា;

និវាតវុត្តិ អត្ថទ្ធោ, តាទិសោ លភតេ យសំ។

“ឧដ្ឋានកោ អនលសោ, អាបទាសុ ន វេធតិ;

អច្ឆិន្នវុត្តិ មេធាវី, តាទិសោ លភតេ យសំ។

“សង្គាហកោ មិត្តករោ, វទញ្ញូ វីតមច្ឆរោ;

នេតា វិនេតា អនុនេតា, តាទិសោ លភតេ យសំ។

“ទានញ្ច បេយ្យវជ្ជញ្ច, អត្ថចរិយា ច យា ឥធ;

សមានត្តតា ច ធម្មេសុ, តត្ថ តត្ថ យថារហំ;

ឯតេ ខោ សង្គហា លោកេ, រថស្សាណីវ យាយតោ។

“ឯតេ ច សង្គហា នាស្សុ, ន មាតា បុត្តការណា;

លភេថ មានំ បូជំ វា, បិតា វា បុត្តការណា។

“យស្មា ច សង្គហា [សង្គហេ (ក.) អដ្ឋកថាយំ សំវណ្ណិតបាឋោ] ឯតេ, សមវេក្ខន្តិ [សមបេក្ខន្តិ (សី. បី. ក.)] បណ្ឌិតា;

តស្មា មហត្តំ បប្បោន្តិ, បាសំសា ច ភវន្តិ តេ”តិ។

២៧៦។ ឯវំ វុត្តេ, សិង្គាលកោ គហបតិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ! អភិក្កន្តំ, ភន្តេ! សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ‘ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី’តិ។ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ, អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។

សិង្គាលសុត្តំ [សិង្គាលោវាទសុត្តន្តំ (បី។)] និដ្ឋិតំ អដ្ឋមំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. អាដានាដិយសុត្តំ

បឋមភាណវារោ

២៧៥. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ។ អថ ខោ ចត្តារោ មហារាជា [មហារាជានោ (ក.)] មហតិយា ច យក្ខសេនាយ មហតិយា ច គន្ធព្ពសេនាយ មហតិយា ច កុម្ភណ្ឌសេនាយ មហតិយា ច នាគសេនាយ ចតុទ្ទិសំ រក្ខំ ឋបេត្វា ចតុទ្ទិសំ គុម្ពំ ឋបេត្វា ចតុទ្ទិសំ ឱវរណំ ឋបេត្វា អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ គិជ្ឈកូដំ បព្ពតំ ឱភាសេត្វា [គិជ្ឈកូដំ ឱភាសេត្វា (សី. ស្យា. បី.)] យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ តេបិ ខោ យក្ខា អប្បេកច្ចេ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ តុណ្ហីភូតា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។

២៧៦. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វេស្សវណោ មហារាជា ភគវន្តំ ឯតទវោច – "សន្តិ ហិ, ភន្តេ, ឧឡារា យក្ខា ភគវតោ អប្បសន្នា។ សន្តិ ហិ, ភន្តេ, ឧឡារា យក្ខា ភគវតោ បសន្នា។ សន្តិ ហិ , ភន្តេ, មជ្ឈិមា យក្ខា ភគវតោ អប្បសន្នា។ សន្តិ ហិ, ភន្តេ, មជ្ឈិមា យក្ខា ភគវតោ បសន្នា។ សន្តិ ហិ, ភន្តេ, នីចា យក្ខា ភគវតោ អប្បសន្នា។ សន្តិ ហិ, ភន្តេ, នីចា យក្ខា ភគវតោ បសន្នា។ យេភុយ្យេន ខោ បន, ភន្តេ, យក្ខា អប្បសន្នាយេវ ភគវតោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ភគវា ហិ, ភន្តេ, បាណាតិបាតា វេរមណិយា ធម្មំ ទេសេតិ, អទិន្នាទានា វេរមណិយា ធម្មំ ទេសេតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា ធម្មំ ទេសេតិ, មុសាវាទា វេរមណិយា ធម្មំ ទេសេតិ, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណិយា ធម្មំ ទេសេតិ។ យេភុយ្យេន ខោ បន, ភន្តេ, យក្ខា អប្បដិវិរតាយេវ បាណាតិបាតា, អប្បដិវិរតា អទិន្នាទានា, អប្បដិវិរតា កាមេសុមិច្ឆាចារា, អប្បដិវិរតា មុសាវាទា, អប្បដិវិរតា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា។ តេសំ តំ ហោតិ អប្បិយំ អមនាបំ។ សន្តិ ហិ, ភន្តេ, ភគវតោ សាវកា អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវន្តិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ [មនុស្សរាហសេយ្យកានិ (សី. ស្យា. បី.)] បដិសល្លានសារុប្បានិ។ តត្ថ សន្តិ ឧឡារា យក្ខា និវាសិនោ, យេ ឥមស្មិំ ភគវតោ បាវចនេ អប្បសន្នា។ តេសំ បសាទាយ ឧគ្គណ្ហាតុ, ភន្តេ, ភគវា អាដានាដិយំ រក្ខំ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ គុត្តិយា រក្ខាយ អវិហិំសាយ ផាសុវិហារាយា"តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

អថ ខោ វេស្សវណោ មហារាជា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ អាដានាដិយំ រក្ខំ អភាសិ –

២៧៧. "វិបស្សិស្ស ច [ឥមេ ចការា បោរាណបោត្ថកេសុ នត្ថិ] នមត្ថុ, ចក្ខុមន្តស្ស សិរីមតោ។

និលិយ្យបិ ច [ច្ចុទេយ ចកាទេ ទេបិទាលាទេបិត្តូទេកាយុ គត្តិ] គយត្ត, បគ្គាក្ខតាក្យកយ្យិទេគាៈ

“ទេចយ្យក្យយ្យ ច [ច្ចុទេយ ចកាទេ ទេបិទាលាទេបិត្តូទេកាយុ គត្តិ] គយត្ត, គ្យាតកយ្យ តបយ្សិទេគា;

គយត្ត កក្យបគ្គយ្យ, យាទទេបគាបយគ្គិទេគាៈ

“ទេកាណាកយគយ្យ គយត្ត, ព្រាហ្មណយ្យ ចុបឹយទេតា;

កយ្យបយ្យ ច [ច្ចុទេយ ចកាទេ ទេបិទាលាទេបិត្តូទេកាយុ គត្តិ] គយត្ត, ចិប្យយុត្តយ្យ បគ្គាឆិៈ

“អគ្គិទេបយ្យ គយត្ត, បញ្យបុត្តយ្យ បិទីយទេតា;

ទេឃា ច្ចុយំ ឆយំ ទេគទេបបិ [ឆយុយទេគទេបបិ (សី॰ ស្យា॰ បី॰), ឆយំ ទេគទេបតិ (?)], បគ្គាក្យក្លាបគ្គុគតិៈ

“ទេឃ ចាបិ គិគ្គតា ទេលិទេក, ឃឆាក្ខតំ ចិបយ្សិយ្យុ;

ទេត ឌគា អបិឃុណាឆ [អបិឃុណា (សី॰ ស្យា॰ បី॰)], យហគ្គា ចិតបាទគាៈ

“ហិតំ ទេគចយគ្យយ្យាគំ, ឃំ គយយ្យគ្គិ ទេកាតយំ;

ចិជ្ជាចទេណាបយ្យគ្គុំ, យហគ្គិ ចិតបាទគំៈ

៧លិប័ៈ “ឃទេតា ក្ខុក្កច្ចតិ ឃ្សទិទេឃា [ឃុទិទេឃា (សី॰ ស្យា॰ បី॰)], អាគិទេច្ចា យណ្ឌលិ យហាៈ

ឃយ្យ ក្យក្កច្ចយាគយ្យ, បំចទឹបិ គិទ្ទ្រុតិ;

ឃយ្យ ក្យក្កទេត ឃ្សទិទេឃ, ‘ឌិចទេបា’តិ បក្យច្ចតិៈ

“ទេហទេគាបិ តត្ត កម្ពុទេទា, បយ្យទេគ្គា បទិទេតាគទេកា;

ឯវំ តំ តត្ថ ជានន្តិ, ‘សមុទ្ទោ សរិតោទកោ’។

“ឥតោ ‘សា បុរិមា ទិសា’, ឥតិ នំ អាចិក្ខតី ជនោ;

យំ ទិសំ អភិបាលេតិ, មហារាជា យសស្សិ សោ។

“គន្ធព្ពានំ អធិបតិ [អាធិបតិ (សី។ ស្យា។ បី។) ឯវមុបរិបិ], ‘ធតរដ្ឋោ’តិ នាមសោ;

រមតី នច្ចគីតេហិ, គន្ធព្ពេហិ បុរក្ខតោ។

“បុត្តាបិ តស្ស ពហវោ, ឯកនាមាតិ មេ សុតំ;

អសីតិ ទស ឯកោ ច, ឥន្ទនាមា មហព្ពលា។

តេ ចាបិ ពុទ្ធំ ទិស្វាន, ពុទ្ធំ អាទិច្ចពន្ធុនំ;

ទូរតោវ នមស្សន្តិ, មហន្តំ វីតសារទំ។

“នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ, នមោ តេ បុរិសុត្តម;

កុសលេន សមេក្ខសិ, អមនុស្សាបិ តំ វន្ទន្តិ;

សុតំ នេតំ អភិណ្ហសោ, តស្មា ឯវំ វទេមសេ។

“‘ជិតំ វន្ទថ គោតមំ, ជិតំ វន្ទាម គោតមំ;

វិជ្ជាចរណសម្បន្នំ, ពុទ្ធំ វន្ទាម គោតមំ’។

១៧៥។ “ឃេត ខេបតា បច្ចន្តិ, បិសុណា បិដ្ឋិមំសិកា។

បាណាតិបាតិនោ លុទ្ទា [លុទ្ធា (បី។ ក។)], ចោរា នេកតិកា ជនា។

“ឆ្កទោ ‘សា ឥក្កិណា ខិសា’, ឆ្កតិ តំ អាធិក្កតិ ជនោ;

ឃំ ខិសំ អភិបីឡេតិ, មហារាជា យមស្សិ នោ។

“កុម្ភណ្ឌាតំ អធិបតិ, ‘ចិន្ទ្បេហា’ ឆ្កតិ តាមនោ;

រមតិ តច្ចុកិទេហិ, កុម្ភណ្ឌេហិ បុរក្ខតោ។

“បុត្តាបិ តស្ស ពហវោ, ឯកនាមាតិ មេ សុតំ;

អសីតិ ទស ឯកោ ច, ឆ្កត្តនាមា មហទ្ធនា។

តេ ចាបិ ពុទ្ធំ ទិស្វាន, ពុទ្ធំ អាទិច្ចពន្ធុនំ;

ទូរតោវ នមស្សន្តិ, មហន្តំ ចីតសារទំ។

“នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ, នមោ តេ បុរិសុត្តម;

កុសលេន សមេក្ខសិ, អមនុស្សាបិ តំ វន្ទន្តិ;

សុតំ នេតំ អភិណ្ហសោ, តស្មា ឯវំ វទេមសេ។

“‘ជិតំ វន្ទថ គោតមំ, ជិតំ វន្ទាម គោតមំ;

វិជ្ជាចរណសម្បន្នំ, ពុទ្ធំ វន្ទាម គោតមំ’។

៦៥០៍ “ឃត្ថ ខោក្កច្ឆតិ ស្ទុរិយោ, អាភិច្ចោ យណ្ឌលិ យហា៍

ឃស្ស ខោក្កច្ឆយាតស្ស, ភិចសោបិ តិន្ទ្រ្ហាតិ;

ឃស្ស ខោក្កតេ ស្ទុរិយេ, ‘រំចទី’តិ បច្ចុច្ចតិ៍

“រហេភាបិ ពត្ថ កយ្ហិខោ, សមុទ្ទ្រា សរិពោភកោ;

ឲចំ ពំ ពត្ថ ជាតត្តិ, ‘សមុទ្ទ្រា សរិពោភកោ’៍

“ឡុតោ ‘សា បច្ឆិយា ភិសា’, ឡុតិ តំ អាចិក្ខតិ ជនោ;

ឃំ ភិសំ អកិបិលេតិ, យហារាជា ឃសស្សិ សោ៍

“ភាកាតច្ចា អធិបតិ, ‘ចិន្ទបក្ខោ’តិ ភាយសោ;

រយតី ភច្ចកីតេហិ, ភាខេហេច បុរក្ខតោ៍

“បុត្តាបិ ពស្ស ពហេចា, ឲកភាយាតិ សេ ស្ទុតំ;

អឃីតិ ភស ឲកោ ច, ឡុក្តភាយា យហព្ពាលី៍

តេ ចាបិ ព្យុទ្ធ ភិស្វាត, ព្យុទ្ធ អាភិច្ចពត្ថុតំ;

ក្ឃុរតោច តយស្សត្តិ, យហត្តំ ចិពសារជំ៍

“ភយោ តេ បុរិសាជញ្ញា, ភយោ តេ បុរិស្ទុត្តយ;

ព្យសេលត សេយព្លសិ, អយត្យស្សាបិ ឥ ចត្ថត្តិ;

ស្យឥ តេឥ អភិញ្ញាសយា, ពស្វា ឲចំ ចេទយេសៈ

“‘ឌិតំ ចត្ថឆ កោពយំ, ឌិតំ ចត្ថាយ កោពយំ;

ចិឌ្ឍាចរលាសយ្យត្តុំ, ញុទ្ធំ ចត្ថាយ កោពយំ’ៈ

៧ប័០ៈ “មយត ក្ខុត្តរក្សុមេច្យា [ក្ខុត្តរក្យុ្ទ រយុ្ហា (សីៈ ស្យាៈ បីៈ)], យហាតេរុ ស្យុងស្សតោៈ

យត្យស្សា ពត្វ ឌាឃន្តិ, អយយា អបរិក្កហាៈ

“ត តេព ពីឌំ បចបន្តិ, តបិ តីឃន្តិ តក្កលិ;

អកដ្ឋបិកិយំ សាលិំ, បរិក្យញ្ចន្តិ យាត្យសាៈ

“អកណំ អច្ឆុសំ ស្យុទ្ធំ, ស្យុកទ្ធំ ពណ្ឌុលបុ្យលំ;

ញ្យុល្ហិកីឌេរ បចិត្វាត, ពតេពា ក្យញ្ចន្តិ ភោឌតំៈ

“កាចិ ឲកព្យុរំ កត្វា, អត្យឃន្តិ ជិសោជិសំ;

បសុំ ឲកព្យុរំ កត្វា, អត្យឃន្តិ ជិសោជិសំៈ

“ខ្លត្តិ ចា ចាហតំ [ខ្លត្តិ-ចាហតំ (សីៈ បីៈ), ខ្លត្តិ ចាហតំ (ស្យាៈ)] កត្វា, អត្យឃន្តិ ជិសោជិសំ;

បុរិសំ ចាហតំ កត្វា, អត្យឃន្តិ ជិសោជិសំៈ

“ក្យយារិ ចាហតំ កត្វា, អត្យឃន្តិ ជិសោជិសំ;

កុមារិំ ចាហំ កត្វា, អត្ថុយន្តិ ជិនេសាជិសំ

“តេ យានេន អភិរុហិត្វា,

សព្ពា ជិសា អនុបរិយាយន្តិ [អនុបរិយន្តិ (ស្យា)];

បទាទា តស្ស ទាឌិតោ

“ហត្ថិយានំ អស្សយានំ, ទិព្ពំ យានំ ឧបដ្ឋិតំ;

បាសាទា សិវិកា ចេវ, មហារាជស្ស យសស្សិនោ

“តស្ស ច តករា អហុ,

អង្គុលិពេណ្ឌ សុមាបិតា;

អាឡារិកា កុសិកា បរកុសិកា,

កាឯសុរិយា [កាឯបុរិយា (សី បី), កាឯបរិយា (ស្យា)] បរកុសិឯកាឡិ

“ក្តតុវេន កសិចវត្តា [កបិចវត្តា (សី ស្យា បី)],

ឌវេកាឈយបវេន ច;

តចតចុតិយោ អញ្ញមញ្ញចតិយោ,

អាឡ្យអកមត្ក្ក កាម រាឌធានី

“កុវេរស្ស ខោ បន, មារិស, មហារាជស្ស វិសាណា នាម រាជធានី;

តស្មា កុវេរោ មហារាជា, ‘វេស្សវណោ’តិ បវុច្ចតិ។

“បច្ចេសន្តោ បកាសេន្តិ, តតោលា តត្តលា តតោតលា;

ឱជសិ តេជសិ តតោជសី, សូរោ រាជា អរិដ្ឋោ នេមិ។

“រហទោបិ តត្ថ ធរណី នាម, យតោ មេឃា បវស្សន្តិ;

វស្សា យតោ បតាយន្តិ, សភាបិ តត្ថ សាលវតី [ភគលវតី (សី។ ស្យា។ បី។)] នាម។

“យត្ថ យក្ខា បយិរុបាសន្តិ, តត្ថ និច្ចផលា រុក្ខា;

នានា ទិជគណា យុតា, មយូរកោញ្ចាភិរុទា;

កោកិលាទីហិ វគ្គុហិ។

“ជីវញ្ជីវកសទ្ទេត្ថ, អថោ ឱដ្ឋវចិត្តកា;

កុក្កុដកា [កុក្កុត្ថកា (សី។ បី។)] កុឡីរកា, វនេ បោក្ខរសាតកា។

“សុកសាឡិកសទ្ទេត្ថ, ទណ្ឌមាណវកានិ ច;

សោភតិ សព្ពកាលំ សា, កុវេរនឡិនី សទា។

“ឥតោ ‘សា ឧត្តរា ទិសា’, ឥតិ នំ អាចិក្ខតី ជនោ;

យំ ទិសំ អភិបាលេតិ, មហារាជា យសស្សិ សោ។

“ឃគ្គាគច្ចា អឈិបតិ, ‘ក្យេចេទា’ ច្ចតិ គាយេឃា;

រយតី គច្ចកីេតហិ, ឃេគ្គេហច បុទគ្គេតា៎

“បុត្តាបិ តឃ្ស ជាហេចា, ៤កគាយាតិ េយ ឃុតំ;

អឃីតិ ៥ឃ ៤េកា ៥, ច្ចគ្គគាយា យហច្ចាលី៎

“េត ចាបិ ញុក្ខ ចិឃ្ហាគ, ញុក្ខ អាចិច្ចជាគ្គតំ;

ក្ខុទេតាច គយឃ្សត្តិ, យហត្តិ ចីតឃាទចំ៎

“គេយា េត បុទិឃាឌញ្ញា, គេយា េត បុទិឃុត្តាយ;

ក្យឃេលគ ឃេយគ្គឃិ, អយត្យឃ្សាបិ តំ ចគ្គត្តិ;

ឃុតំ េគតំ អកិល្យឃា, តឃ្ហា ៤ចំ ចេចយេឃ៎

“‘ឌិគំ ចគ្គឆ េកាតយំ, ឌិគំ ចគ្គាយ េកាតយំ;

ចិឌ្ឈាចទលឃយ្យត្តិ, ញុក្ខ ចគ្គាយ េកាតយ’’’ត្តិ៎

“អឃំ េខា ឃា, យារិឃ, អាជ៊ាគាជ៊ឃា ទគ្គា កិគ្គគំ កិគ្គតីគំ ក្ខុបិឃកាគំ ក្ខុបិឃិកាគំ ក្យត្តិឃា ទគ្គាឃ អចិហិឃាឃ ឆាឃុចិហាទាឃ៎

១ប័១៎ “ឃឃ្ស កឃ្សចិ, យារិឃ, កិគ្គឃ្ស ចា កិគ្គតិឃា ចា ក្ខុបិឃកឃ្ស ចា ក្ខុបិឃិកាឃ ចា អឃំ អាជ៊ាគាជ៊ឃា ទគ្គា ឃុក្កហិតា គចិឃ្សតិ ឃយត្តា បទិឃាបុតា [បទិឃាបុជ៊ា (ក៎)]៎ តំ េច អយត្យេឃ្សា ឃេគ្គា ចា ឃគ្គិតី ចា ឃគ្គេបិតេកា ចា ឃគ្គេបិតិកា ចា ឃគ្គយហាយេត្តា ចា ឃគ្គបិទិឃេឌ្ឈា ចា ឃគ្គបចាេទា ចា, កគ្គេច្ចា ចា កគ្គច្ចី ចា កគ្គច្ចេបិតេកា ចា កគ្គច្ចេបិតិកា ចា កគ្គច្ចយហាយេត្តា ចា កគ្គច្ចបិទិឃេឌ្ឈា ចា កគ្គច្ចបចាេទា ចា, ក្យគ្គេល្ហា ចា ក្យគ្គល្ហី ចា ក្យគ្គល្ហេបិតេកា ចា ក្យគ្គល្ហេបិតិកា ចា ក្យគ្គល្ហយហាយេត្តា ចា

កុម្ភណ្ឌបរិវដ្ដា ចា កុម្ភណ្ឌបធារេរា ចា, ភាកោ ចា ភាគី ចា ភាគបេតរោកា ចា ភាគបេតិកា ចា ភាគបហាយទ្តា ចា ភាគបរិវដ្ដា ចា ភាគបធារេរា ចា, បត្ថដ្ឋ ចិន្តា កិញ្ចិ ចា កិញ្ចិភិ ចា ស្ថបិសកំ ចា ស្ថបិសិកំ ចា គន្ធត្តិ ចា អត្យកន្ធេឃ្យ, ជិតំ ចា ស្ថបតិដ្ឋេឃ្យ, តិសិត្តំ ចា ស្ថបតិសីទេឃ្យ, តិបត្តំ ចា ស្ថបតិបដ្ឋេឃ្យ៉ ត ខេ ខេសា, យាវិរ, អយត្មន្បា លខេឃ្យ កាខេយន្ត ចា តិកខេយន្ត ចា សក្កាទំ ចា កន្តកាទំ ចា៉ ត ខេ ខេសា, យាវិរ, អយត្មន្បា លខេឃ្យ អាឡអកយត្ថាឃ ភាយ ទាឌតាតិយា ចត្តំ ចា ចាសំ ចា៉ ត ខេ ខេសា, យាវិរ, អយត្មន្បា លខេឃ្យ ឃក្លាតំ សយិតិ កត្តំ៉ អបិស្សុ តំ, យាវិរ, អយត្មន្បា អភាចឃ្សិ តំ កខេទឃ្យំ អចិចឃ្មា អបិស្សុ តំ, យាវិរ, អយត្មន្បា អត្តាហិបិ បរិបុណ្ណាហិ បរិកាសាហិ បរិកាខេសឃ្យំ៉ អបិស្សុ តំ, យាវិរ, អយត្មន្បា ទិត្តំបិស្ស បត្តំ សីខេស តិក្កដ្ឋេឃ្យំ៉ អបិស្សុ តំ, យាវិរ, អយត្មន្បា សត្តតាបិស្ស យុត្តំ ចាខេលឃ្យំ៉

“សន្តិ ហិ, យាវិរ, អយត្មន្បា ចណ្ឌា ទុដ្ឋា [ទុដ្ឋា (សី៉ បី៉)] ទកសា, ខេត ខេតច យហារាឌាតំ អាឌិយន្តិ, ត យហារាឌាតំ បុរិសកាតំ អាឌិយន្តិ, ត យហារាឌាតំ បុរិសកាតំ បុរិសកាតំ អាឌិយន្តិ៉ ខេត ខេលា ខេត, យាវិរ, អយត្មន្បា យហារាឌាតំ អចទុដ្ឋា ភាយ ចុដ្ឋន្តិ៉ ខេសឃ្យថាបិ, យាវិរ, ទខេណ្ណា យាកឌស្ស ចិឌិខេត យហាខេចារា៉ ខេត ខេតច ទខេណ្ណា យាកឌស្ស អាឌិយន្តិ, ត ទខេណ្ណា យាកឌស្ស បុរិសកាតំ អាឌិយន្តិ, ត ទខេណ្ណា យាកឌស្ស បុរិសកាតំ បុរិសកាតំ អាឌិយន្តិ៉ ខេត ខេលា ខេត, យាវិរ, យហាខេចារា ទខេណ្ណា យាកឌស្ស អចទុដ្ឋា ភាយ ចុដ្ឋន្តិ៉ ឲចខេយច ខេលា, យាវិរ, សន្តិ អយត្មន្បា ចណ្ឌា ទុដ្ឋា ទកសា, ខេត ខេតច យហារាឌាតំ អាឌិយន្តិ, ត យហារាឌាតំ បុរិសកាតំ អាឌិយន្តិ, ត យហារាឌាតំ បុរិសកាតំ បុរិសកាតំ អាឌិយន្តិ៉ ខេត ខេលា ខេត, យាវិរ, អយត្មន្បា យហារាឌាតំ អចទុដ្ឋា ភាយ ចុដ្ឋន្តិ៉ ខេឃា ហិ ខេកាចិ, យាវិរ, អយត្មន្បា ឃខេក្លា ចា ឃក្លិតី ចា...ខេប... គន្ធខេដ្ឋា ចា គន្ធិដ្ឋី ចា ... កុម្ភខេណ្ឌា ចា កុម្ភណ្ឌី ចា... ភាខេកា ចា ភាគី ចា ភាគបេតរោកា ចា ភាគបេតិកា ចា ភាគបហាយទ្តា ចា ភាគបរិវដ្ដា ចា ភាគបធារេរា ចា បត្ថដ្ឋ ចិន្តា កិញ្ចិ ចា កិញ្ចិភិ ចា ស្ថបិសកំ ចា ស្ថបិសិកំ ចា គន្ធត្តិ ចា អត្យកន្ធេឃ្យ, ជិតំ ចា ស្ថបតិដ្ឋេឃ្យ, តិសិត្តំ ចា ស្ថបតិសីទេឃ្យ, តិបត្តំ ចា ស្ថបតិបដ្ឋេឃ្យ៉ ឰខេយសំ ឃក្លាតំ យហាឃក្លាតំ ខេសភាបតីតំ យហាខេសភាបតីតំ ស្ថញ្ញបេតត្តំ ចិក្កន្តិតត្តំ ចិទចិតត្តំ – ‘អយំ ឃខេក្លា កណ្ហាតិ, អយំ ឃខេក្លា អាចិសតិ, អយំ ឃខេក្លា ខេហខេធតិ, អយំ ឃខេក្លា ចិខេហខេធតិ, អយំ ឃខេក្លា ហិំសតិ, អយំ ឃខេក្លា ចិហិំសតិ, អយំ ឃខេក្លា ត យុទ្ធាតី’តិ៉

១៤៧៉ “កតខេយសំ ឃក្លាតំ យហាឃក្លាតំ ខេសភាបតីតំ យហាខេសភាបតីតំ?

“ឰខេត្ថា ខេសាខេយា ចទុខេណា ច, ភារខេក្ខាខេឌា បឌាបតិ;

ចត្ថខេភា កាយខេសខេដ្ឋ ច, កិត្តុឃណ្ហ តិឃណ្ហ ច៉

“បភាខេចា ឆ្លបយខេណ្ណា ច, ខេចចស្នេតា ច យាតលិ;

ចិត្តខេសខេភា ច គន្ធខេដ្ឋា, ភត្យឆ្ក ទាឌា ឌខេភសខេកា [ឌខេភាសខេកា (ស្យា៉)]៉

“សាតាគិរោ ហេមវតោ, បុណ្ណកោ ករតិយោ គុឡោ;

សិវកោ មុចលិន្ទោ ច, វេស្សាមិត្តោ យុគន្ធរោ។

“គោបាលោ សុប្បរោធោ ច [សុប្បគេធោ ច (សី។ ស្យា។ បី។)], ហិរិ នេត្តិ [ហិរី នេត្តី (សី។ បី។)] ច មន្ទិយោ;

បញ្ចាលចណ្ឌោ អាឡវកោ, បជ្ជុន្នោ សុមនោ សុមុខោ;

ទធិមុខោ មណិ មាណិចរោ [មណិ មានិចរោ (ស្យា។ បី។)] ទីឃោ, អថោ សេរីសកោ សហ។

“ឥមេសំ យក្ខានំ មហាយក្ខានំ សេនាបតីនំ មហាសេនាបតីនំ ឧជ្ឈាបេតព្វំ វិក្កន្ទិតព្វំ វិរវិតព្វំ – ‘អយំ យក្ខោ គណ្ហាតិ, អយំ យក្ខោ អាវិសតិ, អយំ យក្ខោ ហេឋេតិ, អយំ យក្ខោ វិហេឋេតិ, អយំ យក្ខោ ហិំសតិ, អយំ យក្ខោ វិហិំសតិ, អយំ យក្ខោ ន មុញ្ចតី’តិ។

“អយំ ខោ សា, មារិស, អាដានាដិយា រក្ខា ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ គុត្តិយា រក្ខាយ អវិហិំសាយ ផាសុវិហារាយ។ ហន្ទ ច ទានិ មយំ, មារិស, គច្ឆាម ពហុកិច្ចា មយំ ពហុករណីយា”តិ។ “យស្សទានិ តុម្ហេ មហារាជានោ កាលំ មញ្ញថា”តិ។

២៩០។ អថ ខោ ចត្តារោ មហារាជា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ តេបិ ខោ យក្ខា ឧដ្ឋាយាសនា អប្បេកច្ចេ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ អប្បេកច្ចេ ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ ។ អប្បេកច្ចេ យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ អប្បេកច្ចេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ អប្បេកច្ចេ តុណ្ហីភូតា តត្ថេវន្តរធាយិំសូតិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

ទុតិយភាណវារោ

២៩១។ អថ ខោ ភគវា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥមំ, ភិក្ខវេ, រត្តិំ ចត្តារោ មហារាជា មហតិយា ច យក្ខសេនាយ មហតិយា ច គន្ធព្វសេនាយ មហតិយា ច កុម្ភណ្ឌសេនាយ មហតិយា ច នាគសេនាយ ចតុទ្ទិសំ រក្ខំ ឋបេត្វា ចតុទ្ទិសំ គុម្ពំ ឋបេត្វា ចតុទ្ទិសំ ឱវរណំ ឋបេត្វា អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ គិជ្ឈកូដំ បព្វតំ ឱភាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមិំសុ;

ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ តេបិ ខោ, ភិក្ខវេ, យក្ខា អប្បេកច្ចេ មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ មយា សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ យេនាហំ តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ តុណ្ហីភូតា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។

២៧៦។ “ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ, ភិក្ខវេ, វេស្សវណោ មហារាជា មំ ឯតទវោច – ‘សន្តិ ហិ, ភន្តេ, ឧឡារា យក្ខា ភគវតោ អប្បសន្នា...បេ... សន្តិ ហិ , ភន្តេ, នីចា យក្ខា ភគវតោ បសន្នា។ យេភុយ្យេន ខោ បន, ភន្តេ, យក្ខា អប្បសន្នាយេវ ភគវតោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ភគវា ហិ, ភន្តេ, បាណាតិបាតា វេរមណិយា ធម្មំ ទេសេតិ... សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណិយា ធម្មំ ទេសេតិ។ យេភុយ្យេន ខោ បន, ភន្តេ, យក្ខា អប្បដិវិរតាយេវ បាណាតិបាតា... អប្បដិវិរតា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា។ តេសំ តំ ហោតិ អប្បិយំ អមនាបំ។ សន្តិ ហិ, ភន្តេ, ភគវតោ សាវកា អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវន្តិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានិ។ តត្ថ សន្តិ ឧឡារា យក្ខា និវាសិនោ, យេ ឥមស្មិំ ភគវតោ បាវចនេ អប្បសន្នា, តេសំ បសាទាយ ឧគ្គណ្ហាតុ, ភន្តេ, ភគវា អាដានាដិយំ រក្ខំ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ គុត្តិយា រក្ខាយ អវិហិំសាយ ផាសុវិហារាយា’តិ។ អធិវាសេសិ ខោ អហំ, ភិក្ខវេ, តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វេស្សវណោ មហារាជា មេ អធិវាសនំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ អាដានាដិយំ រក្ខំ អភាសិ –

២៧៧។ ‘វិបស្សិស្ស ច នមត្ថុ, ចក្ខុមន្តស្ស សិរីមតោ។

សិខិស្សបិ ច នមត្ថុ, សព្ពភូតានុកម្បិនោ។

‘វេស្សភុស្ស ច នមត្ថុ, ន្ហាតកស្ស តបស្សិនោ;

នមត្ថុ កកុសន្ធស្ស, មារសេនប្បមទ្ទិនោ។

‘កោណាគមនស្ស នមត្ថុ, ព្រាហ្មណស្ស វុសីមតោ;

កស្សបស្ស ច នមត្ថុ, វិប្បមុត្តស្ស សព្ពធិ។

‘អង្គីរសស្ស នមត្ថុ, សក្យបុត្តស្ស សិរីមតោ;

យោ ឥមំ ធម្មំ ទេសេសិ, សព្ពទុក្ខាបនូទនំ។

‘យេ ចាបិ និព្ពុតា លោកេ, យថាភូតំ វិបស្សិសុំ;

តេ ជនា អបិសុណាថ, មហន្តា វីតសារទា។

‘ហិតំ ទេវមនុស្សានំ, យំ នមស្សន្តិ គោតមំ;

វិជ្ជាចរណសម្បន្នំ, មហន្តំ វីតសារទំ។

២៧៩. ‘យតោ ឧគ្គច្ឆតិ សូរិយោ, អាទិច្ចោ មណ្ឌលី មហា។

យស្ស ចុគ្គច្ឆមានស្ស, សំវរីបិ និរុជ្ឈតិ;

យស្ស ចុគ្គតេ សូរិយេ, “ទិវសោ”តិ បវុច្ចតិ។

‘រហទោបិ តត្ថ គម្ភីរោ, សមុទ្ទោ សរិតោទកោ;

ឯវំ តំ តត្ថ ជានន្តិ, “សមុទ្ទោ សរិតោទកោ”។

‘ឥតោ “សា បុរិមា ទិសា”, ឥតិ នំ អាចិក្ខតី ជនោ;

យំ ទិសំ អភិបាលេតិ, មហារាជា យសស្សិ សោ។

‘គន្ធព្ពានំ អធិបតិ, “ធតរដ្ឋោ”តិ នាមសោ;

រមតី នច្ចគីតេហិ, គន្ធព្ពេហិ បុរក្ខតោ។

‘បុត្តាបិ តស្ស ពហវោ, ឯកនាមាតិ មេ សុតំ;

អសីតិ ដស ឲេកា ច, ពុត្កភាយា យហព្ពលិ។

‘តេ ចាបិ ញាត្ថិ ជិស្សាត, ញាត្ថិ អាជិច្ចពាត្វតំ;

ក្ខុរេតាច តយស្សន្តិ, យហន្តិ ឱតសារេជិ។

‘តេយា តេ បុរិសាឌញ្ញា, តេយា តេ បុរិសុត្តយ;

ញសេលត សេយក្ខសិ, អយត្យស្សាបិ តំ ចគ្គន្តិ;

សុតំ តេតំ អភិញ្ញាសា, តស្សា ឲចំ ចតេជយសេ។

“ជិតំ ចគ្គឆ តោតយំ, ជិតំ ចគ្គាយ តោតយំ;

ចិន្តាចនលាសយន្តំ, ញាត្ថិ ចគ្គាយ តោតយំ”។

១៥៥៦។ ‘តេឃត តេបតា បច្ចន្តិ, បិសុលា បិដ្ឋិយំសិកា។

បិលាតិបិតិតេភា លុក្ខា, តេចារា តេភពតិកា ឌភា។

‘ព្ពតេតា “សា ឥក្កិលា ជិសា”, ព្ពតិ តំ អាជិក្កតី ឌតេភា;

ឃំ ជិសំ អភិបិតេលតិ, យហារាឌា ឃសស្សិ តេសា។

‘ញុប្ផលាតំ អឆិបតិ, “ចិន្នឡតេហា” ព្ពតិ ភាយតេសា;

រយតី ភច្ចកីតេតហិ, ញុប្ផតេល្លហិ បុរក្កតេតា។

‘បុត្តាបិ តស្ស ពាហតេចា, ឲកភាយាតិ តេយ សុតំ;

អសីតិ ទស ឯកោ ច, ឥន្ទនាមា មហព្ពលា។

‘តេ ចាបិ ពុទ្ធំ ទិស្វាន, ពុទ្ធំ អាទិច្ចពន្ធុនំ;

ទូរតោវ នមស្សន្តិ, មហន្តំ វីតសារទំ។

‘នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ, នមោ តេ បុរិសុត្តម;

កុសលេន សមេក្ខសិ, អមនុស្សាបិ តំ វន្ទន្តិ;

សុតំ នេតំ អភិណ្ហសោ, តស្មា ឯវំ វទេមសេ។

“ជិនំ វន្ទថ គោតមំ, ជិនំ វន្ទាម គោតមំ;

វិជ្ជាចរណសម្បន្នំ, ពុទ្ធំ វន្ទាម គោតមំ”។

២៨០។ ‘យត្ថ ចោគ្គច្ឆតិ សុរិយោ, អាទិច្ចោ មណ្ឌលី មហា។

យស្ស ចោគ្គច្ឆមានស្ស, ទិវសោបិ និរុជ្ឈតិ;

យស្ស ចោគ្គតេ សុរិយេ, “សំវរី”តិ បវុច្ចតិ។

‘រហទោបិ តត្ថ គម្ភីរោ, សមុទ្ទោ សរិតោទកោ;

ឯវំ តំ តត្ថ ជានន្តិ, សមុទ្ទោ សរិតោទកោ។

‘ឥតោ “សា បច្ឆិមា ទិសា”, ឥតិ នំ អាចិក្ខតី ជនោ;

ឃំ ឌិរំ អកិបរិលេតិ, យហារាឌា ឃសស្សិ សោ៍

‘ភាកាភក្ខា អឌិបតិ, “ចិន្តបក្លោ”តិ ភាយសោ;

របតី ភក្ខកីតេហិ, ភាកេហេច បុរក្លេតា៍

‘បុត្តាបិ តស្ស ឆាហចោ, ឲកភាយាតិ ទេ សុតំ;

អសីតិ ចស ឲកោ ច, ឮត្តភាយា យហញ្ញលិ៍

‘តេ ចាបិ ព្យន្តិ ឌិស្វាភ, ព្យន្តិ អាឌិច្ចពាត្តកំ;

ក្ននេតាច ភយស្សន្តិ, យហន្តិ ចិតសារេធំ៍

‘ភេយា តេ បុរិសាឌញ្ញា, ភេយា តេ បុរិសុត្តម;

កុសលេភ សបេយក្លសិ, អយភុស្សាបិ តំ ចត្តិ;

សុតំ តេភំ អកិញ្ញួសា, តស្វា ឲចំ ចចេធយសេ៍

“ឌិតំ ចក្ខុ កោតយំ, ឌិតំ ចក្ខាយ កោតយំ;

ចិញ្ញាចរណាសម្បន្នំ, ព្យន្តិ ចក្ខាយ កោតយំ”៍

១៥០៍ ‘សេឃភ ក្តុត្តរក្សុរេច្ឆា, យហាភេរុ សុឆស្សភោ៍

យភុស្សា តត្វ ឌាឃត្តិ, អយយា អបរិក្ខហា៍

‘ភ តេ ពីជំ បចបត្តិ, ភាបិ គីឃត្តិ ភក្ខលិ;

អកដ្ឋបាកិមំ សាលិំ, បរិភុញ្ជន្តិ មានុសា។

‘អកណំ អថុសំ សុទ្ធំ, សុគន្ធំ តណ្ឌុលប្ផលំ;

តុណ្ឌិកីរេ បចិត្វាន, តតោ ភុញ្ជន្តិ ភោជនំ។

‘គាវិំ ឯកខុរំ កត្វា, អនុយន្តិ ទិសោទិសំ;

បសុំ ឯកខុរំ កត្វា, អនុយន្តិ ទិសោទិសំ។

‘ឥត្ថិំ វា វាហនំ កត្វា, អនុយន្តិ ទិសោទិសំ;

បុរិសំ វាហនំ កត្វា, អនុយន្តិ ទិសោទិសំ។

‘កុមារិំ វាហនំ កត្វា, អនុយន្តិ ទិសោទិសំ;

កុមារំ វាហនំ កត្វា, អនុយន្តិ ទិសោទិសំ។

‘តេ យានេ អភិរុហិត្វា,

សព្ពា ទិសា អនុបរិយាយន្តិ;

បចារា តស្ស រាជិនោ។

‘ហត្ថិយានំ អស្សយានំ,

ទិព្ពំ យានំ ឧបដ្ឋិតំ;

បាសាទា សិវិកា ចេវ,

មហារាជស្ស យសស្សិនោ។

‘តស្ស ច នគរា អហុ,

អន្តលិក្ខេ សុមាបិតា;

អាដានាដា កុសិនាដា បរកុសិនាដា,

នាដសុរិយា បរកុសិដនាដា។

‘ឧត្តរេន កសិវន្តោ,

ជនោឃមបរេន ច;

នវនវុតិយោ អម្ពរអម្ពរវតិយោ,

អាឡកមន្ទា នាម រាជធានី។

‘កុវេរស្ស ខោ បន, មារិស, មហារាជស្ស វិសាណា នាម រាជធានី;

តស្មា កុវេរោ មហារាជា, “វេស្សវណោ”តិ បវុច្ចតិ។

‘បច្ចេសន្តោ បកាសេន្តិ, តតោលា តត្តលា តតោតលា;

ឱជសិ តេជសិ តតោជសី, សូរោ រាជា អរិដ្ឋោ នេមិ។

‘រហទោបិ តត្ថ ធរណី នាម, យតោ មេឃា បវស្សន្តិ;

ចស្សា ឃរេតា បតាឃន្តិ, សកាបិ ពត្ថ សាលចតី តាយ៍

‘ឃត្ថ ឃក្លា បឃិទ្យបិសន្តិ, ពត្ថ តិច្ឆបលិ ទ្យក្លា;

តាតា ជិឌកណា ឃ្យតា, យឃ្សរកោញ្ចាកិទ្យតា;

រកាកិលិឌីហិ ចក្យហិ៍

‘ឌីចញ្ញីចកសរក្ខត្ថ, អរឆា ញ្ជុចធិត្តកា;

ក្យក្យុដកា ក្យញ្ញ្រ្ចទកា, ចរត របិក្លទសាតកា៍

‘ស្យកសាញ្ញ្ញក សរក្ខត្ថ, តណ្ឌយាណចកាតិ ច;

រសាកតិ សញ្ជកាលិ សា, ក្យរចទតញ្ញ្ញតី សតា៍

‘ញ្ចរតា “សា ក្តួទា ជិសា”, ញ្ចតិ តំ អាធិក្លតិ ឌរតា;

ឃំ ជិសំ អកិបិរលតិ, យហាទាឌា ឃសស្សិ រសា៍

‘ឃក្លាតញ្ចា អឈិបតិ, “ក្យរចរទា” ញ្ចតិ តាយរសា;

ទយតី តច្ឆកីរតហិ, ឃរក្លរហច ប្យទក្លរតា៍

‘ប្យត្តាបិ តស្ស ឌាហរចា, ទុកតាយាតិ រយ ស្យតំ;

អឃីតិ តស ទុរកា ច, ញ្ចត្កតាយា យហញ្ជលិ៍

‘េព ចាបិ ញុ្ឌិ ជិប្ហាត, ញុ្ឌិ អាឌិច្ចាគ្នត៌;

ក្ខុរតោច គយេស្សន្តិ, យហត្តិ ចិតសារេង៎

‘គេយា េព បុទិសាឌេន្ណា, គេយា េព បុទិស្ទុតូយ;

ក្យសលេគ សេយក្លសិ, អយគុស្សាបិ ៣ ចគ្គត្តិ;

ស្ងុ៣ េគ៣ អកិល្យូសា, ៣ស្វា ឲុចំ ចេឌេយសេ៎

“ឌិត៌ ចគ្គឆ ពោ៣យំ, ឌិត៌ ចគ្គាយ ពោ៣យំ;

ចិន្លាធទលាសយ្យត្តំ, ញុ្ឌិ ចគ្គាយ ពោ៣យ”ត្តិ៎

១៥៧៎ ‘អយំ ពោ សា, យារិស , អាជិគាជិយា ទក្លា កិក្លុត៌ កិក្លុតិត៌ ក្ខុបិសកាត៌ ក្ខុបិសិកាត៌ ក្យត្តិយា ទក្លាយ អចិហិសាយ ចាស្ទុចិហាទាយ៎ យស្ស កស្សចិ, យារិស, កិក្លុស្ស ចា កិក្លុតិយា ចា ក្ខុបិសកស្ស ចា ក្ខុបិសិកាយ ចា អយំ អាជិគាជិយា ទក្លា ស្ទុក្កហិតា កចិស្សតិ សេយត្តា បទិយាបុតា ៣ េធ អយគុេស្សា យេក្លា ចា យក្លិតី ចា...េប... កន្លេន្ទ្ធា ចា កន្លន្តី ចា...េប... ក្យស្ចេណ្ឌា ចា ក្យស្ចណ្ឌី ចា...េប... គាេកា ចា គាកី ចា គាកេបិ៣េកា ចា គាកេបិ៣ិកា ចា គាកយហាយេត្តា ចា គាកបរិទិសេន្ទ្ធា ចា គាកបធាេទា ចា, បេដ្ឋចិេត្តា កិក្លុ ចា កិក្លុតិ ចា ក្ខុបិសក៌ ចា ក្ខុបិសិក៌ ចា កន្ទ្ធត្តិ ចា អគុកេន្ទ្ធយ្យ, ជិ៣ ចា ក្ខុបតិេដ្ឋយ្យ, គិសិគ្ត ចា ក្ខុបគិសិេឌយ្យ, គិបគ្ត ចា ក្ខុបគិបេន្ទ្ធយ្យ៎ គ េយ េសា, យារិស, អយគុេស្សា លេកយ្យ ការេយុ ចា គិកេយុ ចា សក្លាទិ ចា កទុកាទិ ចា៎ គ េយ េសា, យារិស, អយគុេស្សា លេកយ្យ អាឡ្យអកយគ្គាយ គាយ ទាឌេឆាតិយា ចត្តុំ ចា ចាសំ ចា៎ គ េយ េសា, យារិស, អយគុេស្សា លេកយ្យ យក្លាត៌ សមីតិ កត្តុំ៎ អបិស្សុ ត៌, យារិស, អយគុស្សា អគាចយ្យាបិ ត៌ កេទយ្យ អចិចយ្យា អបិស្សុ ត៌, យារិស, អយគុស្សា អត្តាហិ បទិបុណ្ណាហិ បទិកាសាហិ បទិកាេសយ្យ៎ អបិស្សុ ត៌, យារិស, អយគុស្សា ទិត្តុំបិស្ស បត្តុំ សិេយ គិក្លុេឌ្ឍយ្យ៎ អបិស្សុ ត៌, យារិស, អយគុស្សា សត្តុឆាបិស្ស យុឌ្ឍ ចាេលយ្យ៎ សត្តិ ហិ, យារិស, អយគុស្សា ចណ្ឌា ទុន្ទ្ធា ទកសា, េព េគច យហាទាឌាត៌ អាឌិយត្តិ, គ យហាទាឌាត៌ បុទិសកាត៌ អាឌិយត្តិ, គ យហាទាឌាត៌ បុទិសកាត៌ បុទិសកាត៌ អាឌិយត្តិ៎ េព ពោ េព, យារិស, អយគុស្សា យហាទាឌាត៌ អចទុន្ទ្ធា គាយ ចុច្ចត្តិ៎ េសយ្យចាបិ, យារិស, ទេន្ណា យាកឆស្ស ចិឌិេព យហាេធទា៎ េព េគច ទេន្ណា យាកឆស្ស អាឌិយត្តិ, គ ទេន្ណា យាកឆស្ស បុទិសកាត៌ អាឌិយត្តិ, គ ទេន្ណា យាកឆស្ស បុទិសកាត៌ បុទិសកាត៌ អាឌិយត្តិ៎ េព ពោ េព, យារិស, យហាេធទា ទេន្ណា យាកឆស្ស អចទុន្ទ្ធា គាយ ចុច្ចត្តិ៎ ឲុចេយច ពោ, យារិស, សត្តិ អយគុស្សា ចណ្ឌា ទុន្ទ្ធា ទកសា, េព េគច យហាទាឌាត៌ អាឌិយត្តិ, គ យហាទាឌាត៌ បុទិសកាត៌ អាឌិយត្តិ, គ យហាទាឌាត៌ បុទិសកាត៌ បុទិសកាត៌ អាឌិយត្តិ៎ េព ពោ េព, យារិស, អយគុស្សា យហាទាឌាត៌ អចទុន្ទ្ធា គាយ ចុច្ចត្តិ៎ េយា ហិ ពោចិ, យារិស, អយគុេស្សា យេក្លា ចា យក្លិតី ចា...េប...

គន្តេព្វា ចា គន្តព្វី ចា…ពេ… ក្យុន្តេណ្វា ចា ក្យុន្តណ្វី ចា…ពេ… ភាគេកា ចា ភាគី ចា…ពេ… បក្កេចិតេព្វា កិក្លុ ចា កិក្លុតិ ចា ក្តុបិយតំ ចា ក្តុបិយិតំ ចា គន្ធព្វី ចា ក្តុបកេន្ធេយ្យ, ជំពំ ចា ក្តុបពិធេ្ជយ្យ, តិសិត្ត ចា ក្តុបតិសីធេយ្យ, តិបត្ត ចា ក្តុបតិបខ្ជេយ្យ៉ ព្តេយន៎ ឃក្លាតំ យហាឃក្លាតំ សេភាបតីតំ យហាសេភាបតីតំ ក្តុខ្យាសេបតគ្គំ ចិក្កគ្គិតគ្គំ ចិរេចិតគ្គំ – ‘អយំ ឃរេក្លា គហ្យាតិ, អយំ ឃរេក្លា អាចិ៍សតិ, អយំ ឃរេក្លា ហេហេធតិ, អយំ ឃរេក្លា ចិហេហេធតិ, អយំ ឃរេក្លា ហិ៍សតិ, អយំ ឃរេក្លា ចិហិ៍សតិ, អយំ ឃរេក្លា ត យុក្តាតី’តិ៉

១៥៧៉ ‘កតេយំ ឃក្លាតំ យហាឃក្លាតំ សេភាបតីតំ យហាសេភាបតីតំ?

‘ឌ្គេភ្គា សេរាសេយា ចទ្រេណា ច, ភាទ្វក្ខាសេខា បខាបតិ;

ចត្តេភា កាយសេសេជ្ជា ច, កិត្តុឈណ្ហុ តិឈណ្ហុ ច៉

‘បភាសេភា ឌ្គបយេណ្ណា ច, សេចឃ្វេតា ច យាតលិ;

ចិត្តសេសេភា ច គន្តេព្វា, ភព្វឌ្គ រាខា ឌសេភសេភា៉

‘សាតាកិ៍សេ ហេចយេតា, ប្យុណ្ណេកា កេទតិសេយា ក្យព្វឌ្គ;

សិចេកា យុចលិសេត្គ ច, សេចឃ្យាយិតេព្វា ឃ្យកត្តទេ៉

‘កោបិសេលិ ឃ្យប្យសោសេឆា ច, ហិទិ សេភត្តិ ច យគ្គិសេយា;

បក្ខាលចេណ្ឌា អាព្វអចេកា, បឌ្ឌេត្តា ឃ្យយេភា ឃ្យយុសោ;

ចឆិយុសោ យហិ យាហិចេទេ ជីសេឈា, អចេធា សេទីសេកា សហ៉

‘ព្តេយន៎ ឃក្លាតំ យហាឃក្លាតំ សេភាបតីតំ យហាសេភាបតីតំ ក្តុខ្យាសេបតគ្គំ ចិក្កគ្គិតគ្គំ ចិរេចិតគ្គំ – “អយំ ឃរេក្លា គហ្យាតិ, អយំ ឃរេក្លា អាចិ៍សតិ, អយំ ឃរេក្លា ហេហេធតិ, អយំ ឃរេក្លា ចិហេហេធតិ, អយំ ឃរេក្លា ហិ៍សតិ, អយំ ឃរេក្លា ចិហិ៍សតិ, អយំ ឃរេក្លា ត យុក្តាតី”តិ៉ អយំ សោ, យាទិស, អាជីតាជិ៍ យា ទក្លា កិក្លុតំ កិក្លុតីតំ ក្តុបិយកាតំ ក្តុបិយិកាតំ ក្យត្តិយា ទក្លាឃ អចិហិ៍សាឃ ចាឃ្វចិហាទាឃ៉ ហត្ត ច ជាតិ យយំ, យាទិស, កន្ធាយ, ឆាហ្យកិន្ធ្វា យយំ ឆាហ្យកសេហិយា’”តិ៉ “‘ឃឃ្យ ជាតិ ត្យុសេយ្យហាទាខាខេភា កាល៉ យគ្គាចា’”តិ៉

២៩៤។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ មហារាជា ឧដ្ឋាយាសនា មំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ តេបិ ខោ, ភិក្ខវេ, យក្ខា ឧដ្ឋាយាសនា អប្បេកច្ចេ មំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ អប្បេកច្ចេ មយា សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ អប្បេកច្ចេ យេនាហំ តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ អប្បេកច្ចេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។ អប្បេកច្ចេ តុណ្ហីភូតា តត្ថេវន្តរធាយិំសុ។

២៩៥។ “ឧគ្គណ្ហាថ , ភិក្ខវេ, អាដានាដិយំ រក្ខំ។ បរិយាបុណាថ, ភិក្ខវេ, អាដានាដិយំ រក្ខំ។ ធារេថ, ភិក្ខវេ, អាដានាដិយំ រក្ខំ។ អត្ថសំហិតា [អត្ថសំហិតាយំ (ស្យា.)], ភិក្ខវេ, អាដានាដិយា រក្ខា ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ គុត្តិយា រក្ខាយ អវិហិំសាយ ផាសុវិហារាយា”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។

អាដានាដិយសុត្តំ និដ្ឋិតំ នវមំ។

᪑᪐᪨ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪙᪖᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩮᩈᩩ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩉᩥ ᨿᩮᨶ ᨸᩣᩅᩣ ᨶᩣᨾ ᨾᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨲᨴᩅᩈᩁᩥ᪨ ᨲᨲᩕ ᩈᩩᨴᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᩣᩅᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩮ᪨

ᩏᨻ᩠ᨽᨲᨠᨶᩅᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ

᪒᪙᪗᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩴ ᨾᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨲᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ [ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨣᩣᩁᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᩋᨧᩥᩁᨠᩣᩁᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩴ [ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩈᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᨶ᪨ ᩋᩔᩮᩣᩈᩩᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ – “ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩥᩁ ᨾᩃ᩠ᩃᩮᩈᩩ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩉᩥ ᨸᩣᩅᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩣᩅᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩮ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – “ᩍᨵ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩴ ᨾᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨲᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᩋᨧᩥᩁᨠᩣᩁᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᨶ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩩ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨴᩔ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩴ ᨾᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩣᩅᩮᨶ᪨

᪒᪙᪘᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨶᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᩴ [ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ (ᨠ᪨)] ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨠᨾᨱᩥᨠᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩃᨸ᩠ᨸᨴᩦᨸᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – “ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ [ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)], ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩏᨴᨠᨾᨱᩥᨠᩮᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩮᩃᨸ᩠ᨸᨴᩦᨸᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨿᩔᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪒᪙᪙᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩴ ᨳᨾ᩠ᨽᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴᨿᩮᩅ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩴ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴᨿᩮᩅ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩮ ᨾᩃ᩠ᩃᩮ ᨻᩉᩩᨴᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᩈᩥ – “ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩔᨴᩣᨶᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨠᩣᩃᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ᪨

១០០. អថ ខោ ភកចា អចិរបក្កន្តស្ស បរិវេចឈ្យពោស្ស យលេស្ស ញហ្ហឹក្សតំ ញហ្ហឹក្សតំ កិក្ខុសំឈ អត្ថចិលេរិពេត្វា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អាមន្តេសិ – "ចិកពចិតយិន្ទោ [ចិកពចិតយិន្ទោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ខោ, សារិបុត្ត, កិក្ខុសង្ឃោ. បដិភាតុ តំ, សារិបុត្ត, កិក្ខូនំ ធម្មីកថា. បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតិ. តមហំ អាយមិស្សាមី"តិ [អាយមេយ្យាមីតិ (ស្យា. កំ.)]. "ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភកចតោ បច្ចស្សោសិ. អថ ខោ ភកចា ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដិំ បញ្ញាបេត្វា ទក្ខិណេន បស្សេន សីហសេយ្យំ កប្បេសិ បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ, សតោ សម្បជានោ ឧដ្ឋានសញ្ញំ មនសិ ករិត្វា.

កិត្តិកណ្ដចត្ត

១០១. តេន ខោ បន សមយេន តិកណ្ណោ គាដបុត្តោ បរិចាយំ អគ្គាកាលក្កតោ ហោតិ. តស្ស កាលក្កិរិយាយ កិន្នា តិកណ្ឋា ទ្វេធិកជាតា [ទ្វេឡ្ហកជាតា (ស្យា. កំ.)] កណ្ឌនជាតា កលហជាតា ចិចាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ ចិតុទន្តា ចិហរន្តិ [ចិចរន្តិ (ស្យា. កំ.)] – "ន ត្វំ ឥមំ ធម្មចិនយំ អាជានាសិ, អហំ ឥមំ ធម្មចិនយំ អាជានាមិ, កិំ ត្វំ ឥមំ ធម្មចិនយំ អាជានិស្សសិ! មិច្ឆាបដិបន្នោ ត្វមសិ, អហមស្មិ សម្មាបដិបន្នោ. សហិតំ មេ, អសហិតំ តេ. បុរេចចនីយំ បច្ឆា អចច, បច្ឆាចចនីយំ បុរេ អចច. អចិចិណ្ណំ តេ ចិបរាវត្តំ, អារោបិតោ តេ ចាទោ, និគ្គហិតោ ត្វមសិ, ចរ ចាទប្បមោក្ខាយ, និព្ពេធេហិ ចា សចេ បហោសី"តិ. ចធោយេច ខោ មញ្ញេ តិកណ្ណេស្ស គាដបុត្តិយេស្ស ចត្តតិ. យេបិ [យេបិ តេ (សី. បី.)] តិកណ្ឋស្ស គាដបុត្តស្ស សាចកា គិហី ឱទាតចសនា, តេបិ តិកណ្ណេស្ស គាដបុត្តិយេស្ស តិព្ពិន្នរូបា ចិរត្តរូបា បដិចានរូបា, យថា តំ ទុរក្ខាតេ ធម្មចិនយេ ទុប្បចេទិតេ អតិយ្យានិកេ អនុបសមសំចត្តតិកេ អសម្មាសម្ពុទ្ធប្បចេទិតេ កិន្នថូបេ អប្បដិសរណេ.

១០២. អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ កិក្ខូ អាមន្តេសិ – "តិកណ្ណោ, អាចុសោ, គាដបុត្តោ បរិចាយំ អគ្គាកាលក្កតោ, តស្ស កាលក្កិរិយាយ កិន្នា តិកណ្ឋា ទ្វេធិកជាតា…បេ… កិន្នថូបេ អប្បដិសរណេ"តិ. "ឯចញ្ហេតំ, អាចុសោ, ហោតិ ទុរក្ខាតេ ធម្មចិនយេ ទុប្បចេទិតេ អតិយ្យានិកេ អនុបសមសំចត្តតិកេ អសម្មាសម្ពុទ្ធប្បចេទិតេ. អយំ ខោ បនាចុសោ អម្ហាកំ [អស្មាកំ (បី.)] ភកចតា [ភកចតោ (ក. សី.)] ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ សុប្បចេទិតោ តិយ្យានិកោ ឧបសមសំចត្តតិកោ សម្មាសម្ពុទ្ធប្បចេទិតោ. តត្ថ សព្ពេហេច សង្គាយិតព្ពំ, ន ចិចទិតព្ពំ, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេចមនុស្សានំ.

"កតមោ ចាចុសោ, អម្ហាកំ ភកចតា [ភកចតោ (ក. សី.)] ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ សុប្បចេទិតោ តិយ្យានិកោ ឧបសមសំចត្តតិកោ សម្មាសម្ពុទ្ធប្បចេទិតោ; យត្ថ សព្ពេហេច សង្គាយិតព្ពំ, ន ចិចទិតព្ពំ, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេចមនុស្សានំ?

១០១៎ “អត្ថិ ɛ៣ា, អាចុɛសា, ɛតភ ភកចតា ឌាភតា បឃ្សតា អɛហតា សប្ចាសប្ចុɛឆ្គត ៤ɛកា ឆɛប្ចា សប្ចុតក្កាɛតា៎ តត្ថ សɛទ្ធាɛហច សក្កាឃិតន្តុំ, ភ ចិចចិតន្តុំ, ឃចឃិគំ ព្រាហ្ចចរិឃំ អក្គតិឃំ អឃ្ស ចិរ៥ិតិក៉ , តតឃ្ស ពាហុជតហិតាឃ ពាហុជតសុលាឃ ɛលោកាតុកប្បាឃ អត្ថាឃ ហិតាឃ សុលាឃ ɛឌចឃតុស្សាត៌៎ កតɛយា ៤ɛកា ឆɛប្ចា? សɛទ្ធា សត្តា អាហាɛ៥ិតិកា៎ សɛទ្ធា សត្តា សង្ខាɛ៥ិតិកា៎ អឃំ ɛ៣ា, អាចុɛសា, ɛតភ ភកចតា ឌាភតា បឃ្សតា អɛហតា សប្ចាសប្ចុɛឆ្គត ៤ɛកា ឆɛប្ចា សប្ចុតក្កាɛតា៎ តត្ថ សɛទ្ធាɛហច សក្កាឃិតន្តុំ, ភ ចិចចិតន្តុំ , ឃចឃិគំ ព្រាហ្ចចរិឃំ អក្គតិឃំ អឃ្ស ចិរ៥ិតិក៉, តតឃ្ស ពាហុជតហិតាឃ ពាហុជតសុលាឃ ɛលោកាតុកប្បាឃ អត្ថាឃ ហិតាឃ សុលាឃ ɛឌចឃតុស្សាត៌៎

តុក៉

១០៣៎ “អត្ថិ ɛ៣ា, អាចុɛសា, ɛតភ ភកចតា ឌាភតា បឃ្សតា អɛហតា សប្ចាសប្ចុɛឆ្គត ɛទ្វ ឆប្ចា សប្ចុតក្កាតា៎ តត្ថ សɛទ្ធាɛហច សក្កាឃិតន្តុំ, ភ ចិចចិតន្តុំ, ឃចឃិគំ ព្រាហ្ចចរិឃំ អក្គតិឃំ អឃ្ស ចិរ៥ិតិក៉, តតឃ្ស ពាហុជតហិតាឃ ពាហុជតសុលាឃ ɛលោកាតុកប្បាឃ អត្ថាឃ ហិតាឃ សុលាឃ ɛឌចឃតុស្សាត៌៎ កតɛម ɛទ្វ [ɛទ្វ ឆɛប្ចា (ឃ្សា៎ ក៉៎) ៤ចឃុបរិបិ]?

“ភាមញ្ចុ រូបញ្ចុ៎

“អចិជ្ជា ច ភចតណ្ហា ច៎

“ភចឌិដ្ឋិ ច ចិភចឌិដ្ឋិ ច៎

“អហិរិកញ្ចុ [អហិរីកញ្ចុ (កត្ថចិ)] អɛនាត្តប្បញ្ចុ៎

“ហិរី ច ឱត្តប្បញ្ចុ៎

“ɛទាចឃ្សតា ច បាបមិត្តតា ច៎

“ɛសាចឃ្សតា ច កល្យាណមិត្តតា ច៎

“អាបត្តិកុសលតា ច អាបត្តិវុដ្ឋានកុសលតា ច។

“សមាបត្តិកុសលតា ច សមាបត្តិវុដ្ឋានកុសលតា ច។

“ធាតុកុសលតា ច មនសិការកុសលតា ច។

“អាយតនកុសលតា ច បដិច្ចសមុប្បាទកុសលតា ច។

“ឋានកុសលតា ច អដ្ឋានកុសលតា ច។

“អជ្ជវញ្ច មទ្ទវញ្ច។

“ខន្តិ ច សោរច្ចញ្ច។

“សាខល្យញ្ច បដិសន្ថារោ ច។

“អវិហិំសា ច សោចេយ្យញ្ច។

“មុដ្ឋស្សច្ចញ្ច អសម្បជញ្ញញ្ច។

“សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច។

“ឥន្ទ្រិយេសុ អគុត្តទ្វារតា ច ភោជនេ អមត្តញ្ញុតា ច។

“ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា ច ភោជនេ មត្តញ្ញុតា ច។

“បដិសង្ខានពលញ្ច [បដិសង្ខានពលញ្ច (ស្យា។)] ភាវនាពលញ្ច។

“សតិពលញ្ច សមាធិពលញ្ច។

“សមថោ ច វិបស្សនា ច។

“សមថនិមិត្តញ្ច បគ្គហនិមិត្តញ្ច។

“បគ្គហោ ច អវិក្ខេបោ ច។

“សីលវិបត្តិ ច ទិដ្ឋិវិបត្តិ ច។

“សីលសម្បទា ច ទិដ្ឋិសម្បទា ច។

“សីលវិសុទ្ធិ ច ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ ច។

“ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ ខោ បន យថា ទិដ្ឋិស្ស ច បធានំ។

“សំវេគោ ច សំវេជនីយេសុ ឋានេសុ សំវិគ្គស្ស ច យោនិសោ បធានំ។

“អសន្តុដ្ឋិតា ច កុសលេសុ ធម្មេសុ អប្បដិវានិតា ច បធានស្មិំ។

“វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច។

“ខយេ ញាណំ អនុប្បាទេ ញាណំ។

“ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ទ្វេ ធម្មា សម្មទក្ខាតា។ តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ, ន វិវទិតព្ពំ, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

តិកំ

໑໐໕. "ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທນ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພເຫວ ສງ຺ຄາຍິຕພ຺ພໍ...ເປ... ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ກຕເມ ຕໂຍ?

"ຕີຓິ ອກຸສລມູລານິ – ໂລໂຠ ອກຸສລມູລໍ, ໂທໂສ ອກຸສລມູລໍ, ໂມໂຫ ອກຸສລມູລໍ.

"ຕີຓິ ກຸສລມູລານິ – ອໂລໂຠ ກຸສລມູລໍ, ອໂທໂສ ກຸສລມູລໍ, ອໂມໂຫ ກຸສລມູລໍ.

"ຕີຓິ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ – ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ.

"ຕີຓິ ສຸຈຣິຕານິ – ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ວຈີສຸຈຣິຕໍ , ມໂນສຸຈຣິຕໍ.

"ຕໂຍ ອກຸສລວິຕກ຺ກາ – ກາມວິຕກ຺ໂກ, ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ໂກ.

"ຕໂຍ ກຸສລວິຕກ຺ກາ – ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກ, ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ໂກ, ອວິຫິໍສາວິຕກ຺ໂກ.

"ຕໂຍ ອກຸສລສງ຺ກປ຺ປາ – ກາມສງ຺ກປ຺ໂປ, ພ຺ຍາປາທສງ຺ກປ຺ໂປ, ວິຫິໍສາສງ຺ກປ຺ໂປ.

"ຕໂຍ ກຸສລສງ຺ກປ຺ປາ – ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ໂປ, ອພ຺ຍາປາທສງ຺ກປ຺ໂປ, ອວິຫິໍສາສງ຺ກປ຺ໂປ.

"ຕິສ຺ໂສ ອກຸສລສຎ຺ຎາ – ກາມສຎ຺ຎາ, ພ຺ຍາປາທສຎ຺ຎາ, ວິຫິໍສາສຎ຺ຎາ.

"ຕິສ຺ໂສ ກຸສລສຎ຺ຎາ – ເນກ຺ຂມ຺ມສຎ຺ຎາ, ອພ຺ຍາປາທສຎ຺ຎາ, ອວິຫິໍສາສຎ຺ຎາ.

"ຕິສ຺ໂສ ອກຸສລຘາຕຸໂຍ – ກາມຘາຕຸ, ພ຺ຍາປາທຘາຕຸ, ວິຫິໍສາຘາຕຸ.

"ຕິສ຺ໂສ ກຸສລຘາຕຸໂຍ – ເນກ຺ຂມ຺ມຘາຕຸ, ອພ຺ຍາປາທຘາຕຸ, ອວິຫິໍສາຘາຕຸ.

"ອປຣາປິ ຕິສ຺ໂສ ຘາຕຸໂຍ – ກາມຘາຕຸ, ຣູປຘາຕຸ, ອຣູປຘາຕຸ.

“ອປຣາປິ ຕິເສ຺ສາ ຘາຕຸເຍາ – ຣູປຘາຕຸ, ອຣູປຘາຕຸ, ນິເຣາຘຘາຕຸ.

“ອປຣາປິ ຕິເສ຺ສາ ຘາຕຸເຍາ – ຫີນຘາຕຸ, ມຊ຺ຌິມຘາຕຸ, ປຓີຕຘາຕຸ.

“ຕິເສ຺ສາ ຕຓ຺ຫາ – ກາມຕຓ຺ຫາ, ຠວຕຓ຺ຫາ, ວິຠວຕຓ຺ຫາ.

“ອປຣາປິ ຕິເສ຺ສາ ຕຓ຺ຫາ – ກາມຕຓ຺ຫາ, ຣູປຕຓ຺ຫາ, ອຣູປຕຓ຺ຫາ.

“ອປຣາປິ ຕິເສ຺ສາ ຕຓ຺ຫາ – ຣູປຕຓ຺ຫາ, ອຣູປຕຓ຺ຫາ, ນິເຣາຘຕຓ຺ຫາ.

“ຕີຓິ ສໍເຍາຊນານິ – ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ, ສີລພ຺ພຕປຣາມາເສາ.

“ຕເຍາ ອາສວາ – ກາມາສເວາ, ຠວາສເວາ, ອວິຊ຺ຊາສເວາ.

“ຕເຍາ ຠວາ – ກາມຠເວາ, ຣູປຠເວາ, ອຣູປຠເວາ.

“ຕິເສ຺ສາ ເອສນາ – ກາເມສນາ, ຠເວສນາ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ.

“ຕິເສ຺ສາ ວິຘາ – ເສຍ຺ເຍາຫມສ຺ມີຕິ ວິຘາ, ສທິເສາຫມສ຺ມີຕິ ວິຘາ, ຫີເນາຫມສ຺ມີຕິ ວິຘາ.

“ຕເຍາ ອທ຺ຘາ – ອຕີເຕາ ອທ຺ຘາ, ອນາຄເຕາ ອທ຺ຘາ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນາ ອທ຺ຘາ.

“ຕເຍາ ອນ຺ຕາ – ສກ຺ກາເຍາ ອເນ຺ຕາ, ສກ຺ກາຍສມຸທເຍາ ອເນ຺ຕາ, ສກ຺ກາຍນິເຣາເຘາ ອເນ຺ຕາ.

“ຕິເສ຺ສາ ເວທນາ – ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ.

“ຕິເສ຺ສາ ທຸກ຺ຂຕາ – ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາ, ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາ, ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂຕາ.

“ຕເຍາ ຣາສີ – ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍເຕາ ຣາສິ, ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍເຕາ ຣາສິ, ອນິຍເຕາ ຣາສິ.

“តយោ តមា [តិស្សោ កង្ខា (ពហូសុ) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្វា] – អតីតំ វា អទ្ធានំ អារព្ភ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន សម្បសីទតិ, អនាគតំ វា អទ្ធានំ អារព្ភ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន សម្បសីទតិ, ឯតរហិ វា បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធានំ អារព្ភ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន សម្បសីទតិ។

“តីណិ តថាគតស្ស អរក្ខេយ្យានិ – បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ អាវុសោ តថាគតោ, នត្ថិ តថាគតស្ស កាយទុច្ចរិតំ, យំ តថាគតោ រក្ខេយ្យ – ‘មា មេ ឥទំ បរោ អញ្ញាសី’តិ។ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ អាវុសោ, តថាគតោ, នត្ថិ តថាគតស្ស វចីទុច្ចរិតំ, យំ តថាគតោ រក្ខេយ្យ – ‘មា មេ ឥទំ បរោ អញ្ញាសី’តិ។ បរិសុទ្ធមនោសមាចារោ, អាវុសោ, តថាគតោ, នត្ថិ តថាគតស្ស មនោទុច្ចរិតំ យំ តថាគតោ រក្ខេយ្យ – ‘មា មេ ឥទំ បរោ អញ្ញាសី’តិ។

“តយោ កិញ្ចនា – រាគោ កិញ្ចនំ, ទោសោ កិញ្ចនំ, មោហោ កិញ្ចនំ។

“តយោ អគ្គី – រាគគ្គិ, ទោសគ្គិ, មោហគ្គិ។

“អបរេបិ តយោ អគ្គី – អាហុនេយ្យគ្គិ, គហបតគ្គិ, ទក្ខិណេយ្យគ្គិ។

“តិវិធេន រូបសង្គហោ – សនិទស្សនសប្បដិឃំ រូបំ [សនិទស្សនសប្បដិឃរូបំ (ស្យា។ ក។) ឯវមិតរទ្វយេបិ], អនិទស្សនសប្បដិឃំ រូបំ, អនិទស្សនអប្បដិឃំ រូបំ។

“តយោ សង្ខារា – បុញ្ញាភិសង្ខារោ, អបុញ្ញាភិសង្ខារោ , អានេញ្ជាភិសង្ខារោ។

“តយោ បុគ្គលា – សេក្ខោ បុគ្គលោ, អសេក្ខោ បុគ្គលោ, នេវសេក្ខនាសេក្ខោ បុគ្គលោ។

“តយោ ថេរា – ជាតិថេរោ, ធម្មថេរោ, សម្មុតិថេរោ [សម្មតិថេរោ (ស្យា។ ក។)]។

“តីណិ បុញ្ញកិរិយវត្ថូនិ – ទានមយំ បុញ្ញកិរិយវត្ថុ, សីលមយំ បុញ្ញកិរិយវត្ថុ, ភាវនាមយំ បុញ្ញកិរិយវត្ថុ។

“តីណិ ចោទនាវត្ថូនិ – ទិដ្ឋេន, សុតេន, បរិសង្កាយ។

“តិស្សោ កាមូបបត្តិយោ [កាមុប្បត្តិយោ (សី។), កាមុបបត្តិយោ (ស្យា។ បី។ ក។)] – សន្តាវុសោ សត្តា បច្ចុបដ្ឋិតកាមា, តេ បច្ចុបដ្ឋិតេសុ កាមេសុ វសំ វត្តេន្តិ, សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា។ អយំ បឋមា កាមូបបត្តិ។ សន្តាវុសោ, សត្តា និម្មិតកាមា, តេ និម្មិនិត្វា និម្មិនិត្វា កាមេសុ វសំ វត្តេន្តិ, សេយ្យថាបិ ទេវា និម្មានរតី។ អយំ ទុតិយា កាមូបបត្តិ។ សន្តាវុសោ សត្តា បរនិម្មិតកាមា, តេ បរនិម្មិតេសុ កាមេសុ វសំ វត្តេន្តិ, សេយ្យថាបិ ទេវា បរនិម្មិតវសវត្តី។ អយំ តតិយា កាមូបបត្តិ។

“តិស្សោ សុខូបបត្តិយោ [សុខុបបត្តិយោ (ស្យា។ បី។ ក។)] – សន្តាវុសោ សត្តា [សត្តា សុខំ (ស្យា។ កំ។)] ឧប្បាទេត្វា ឧប្បាទេត្វា សុខំ វិហរន្តិ, សេយ្យថាបិ ទេវា ព្រហ្មកាយិកា។ អយំ បឋមា សុខូបបត្តិ។ សន្តាវុសោ, សត្តា សុខេន អភិសន្នា បរិសន្នា បរិបូរា បរិប្ផុដា។ តេ កទាចិ ករហចិ ឧទានំ ឧទានេន្តិ – ‘អហោ សុខំ, អហោ សុខ’ន្តិ , សេយ្យថាបិ ទេវា អាភស្សរា។ អយំ ទុតិយា សុខូបបត្តិ។ សន្តាវុសោ, សត្តា សុខេន អភិសន្នា បរិសន្នា បរិបូរា បរិប្ផុដា។ តេ សន្តំយេវ តុសិតា [សន្តុសិតា (ស្យា។ កំ។)] សុខំ [ចិត្តសុខំ (ស្យា។ ក។)] បដិសំវេទេន្តិ, សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា។ អយំ តតិយា សុខូបបត្តិ។

“តិស្សោ បញ្ញា – សេក្ខា បញ្ញា, អសេក្ខា បញ្ញា, នេវសេក្ខានាសេក្ខា បញ្ញា។

“អបរាបិ តិស្សោ បញ្ញា – ចិន្តាមយា បញ្ញា, សុតមយា បញ្ញា, ភាវនាមយា បញ្ញា។

“តីណាវុធានិ – សុតាវុធំ, បវិវេកាវុធំ, បញ្ញាវុធំ។

“តីណិន្ទ្រិយានិ – អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ, អញ្ញិន្ទ្រិយំ, អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ។

“តីណិ ចក្ខូនិ – មំសចក្ខុ, ទិព្ពចក្ខុ, បញ្ញាចក្ខុ។

“តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា។

“តិស្សោ ភាវនា – កាយភាវនា, ចិត្តភាវនា, បញ្ញាភាវនា។

“តីណិ អនុត្តរិយានិ – ទស្សនានុត្តរិយំ, បដិបទានុត្តរិយំ, វិមុត្តានុត្តរិយំ។

“តយោ សមាធី – សវិតក្កសវិចារោ សមាធិ, អវិតក្កវិចារមត្តោ សមាធិ, អវិតក្កអវិចារោ សមាធិ។

“អបរេបិ តយោ សមាធី – សុញ្ញតោ សមាធិ, អនិមិត្តោ សមាធិ, អប្បណិហិតោ សមាធិ។

“តីណិ សោចេយ្យានិ – កាយសោចេយ្យំ, វចីសោចេយ្យំ, មនោសោចេយ្យំ។

“តីណិ មោនេយ្យានិ – កាយមោនេយ្យំ, វចីមោនេយ្យំ, មនោមោនេយ្យំ។

“តីណិ កោសល្លានិ – អាយកោសល្លំ, អបាយកោសល្លំ, ឧបាយកោសល្លំ។

“តយោ មទា – អារោគ្យមទោ, យោព្ពនមទោ, ជីវិតមទោ។

“តីណិ អាធិបតេយ្យានិ – អត្តាធិបតេយ្យំ, លោកាធិបតេយ្យំ, ធម្មាធិបតេយ្យំ។

“តីណិ កថាវត្ថូនិ – អតីតំ វា អទ្ធានំ អារព្ភ កថំ កថេយ្យ – ‘ឯវំ អហោសិ អតីតមទ្ធាន’ន្តិ; អនាគតំ វា អទ្ធានំ អារព្ភ កថំ កថេយ្យ – ‘ឯវំ ភវិស្សតិ អនាគតមទ្ធាន’ន្តិ; ឯតរហិ វា បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធានំ អារព្ភ កថំ កថេយ្យ – ‘ឯវំ ហោតិ ឯតរហិ បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធាន’ន្តិ។

“តិស្សោ វិជ្ជា – បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញាណំ វិជ្ជា, សត្តានំ ចុតូបបាតេញាណំ វិជ្ជា, អាសវានំ ខយេញាណំ វិជ្ជា។

“តយោ វិហារា – ទិព្ពោ វិហារោ, ព្រហ្មា វិហារោ, អរិយោ វិហារោ។

“តីណិ បាដិហារិយានិ – ឥទ្ធិបាដិហារិយំ, អាទេសនាបាដិហារិយំ, អនុសាសនីបាដិហារិយំ។

“ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន តយោ ធម្មា សម្មទក្ខាតា។ តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ...បេ... អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

ចតុក្កំ

១០៩។ “អត្ថិ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ចត្តារោ ធម្មា សម្មទក្ខាតា។ តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ, ន វិវទិតព្ពំ...បេ... អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេ ចត្តារោ?

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩈ᩠ᩈᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩩᨷᩈ᩠ᩈᩦ...ᨷᩮ... ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨷᩈ᩠ᩈᩦ...ᨷᩮ... ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩈ᩠ᩈᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩴ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨷᩣᨷᨠᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ ᩅᩣᨿᨾᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨷᨴᩉᨲᩥ᪨ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨷᩣᨷᨠᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ ᩅᩣᨿᨾᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨷᨴᩉᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ ᩅᩣᨿᨾᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨷᨴᩉᨲᩥ᪨ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣᨿ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨽᩣᩅᩣᨿ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩣᨿ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ ᩅᩣᨿᨾᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨷᨴᩉᨲᩥ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩅᩥᨧᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨩᩴ ᨷᩦᨲᩥᩈᩩᨡᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ [ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨷᩈᨾᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩈᩣᨴᨶᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩴ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨩᩴ ᨷᩦᨲᩥᩈᩩᨡᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ [ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨷᩦᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ, ᩈᩩᨡᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ, ᨿᩴ ᨲᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩦ’ᨲᩥ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ [ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨡᩈ᩠ᩈ ᨧ ᨷᩉᩣᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᩈ ᨧ ᨷᩉᩣᨶᩣ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩈᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣ, ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨲᩥᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨫᩣᨶᩴ [ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

᪃᪀᪈᪨ “ᨧᨲᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨬᩣᨱᨴᩈ᩠ᩈᨶᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ...ᨷᩮ... ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ , ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨬᩣᨱᨴᩈ᩠ᩈᨶᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨶᩈᩥ

ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩥᩅᩣᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨴᩥᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᨿᨳᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨲᨳᩣ ᨴᩥᩅᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨸ᩠ᨸᨽᩣᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨬᩣᨱᨴᩔᨶᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩴ, ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ...ᨸᩮ... ᩍᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩍᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

᪃᪀᪈᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩑᨠᩴ ᨴᩥᩈᩴ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨾᨵᩮᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᨸᩩᩃᩮᨶ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩮᩁᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨶ [ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨫᩮᨶ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨠᩁᩩᨱᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨸᩮ... ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩑᨠᩴ ᨴᩥᩈᩴ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨾᨵᩮᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᨸᩩᩃᩮᨶ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩮᩁᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩣ [ᩋᩁᩪᨸᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ ᨸᨭᩥᨥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩣ ‘ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ’ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ’ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨸᩔᩮᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿᩮᨠᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿᩮᨠᩴ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿᩮᨠᩴ ᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿᩮᨠᩴ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ᪨

᪃᪀᪉᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩅᩴᩈᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩍᨲᩁᩦᨲᩁᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ, ᩍᨲᩁᩦᨲᩁᨧᩦᩅᩁᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩣᨴᩦ, ᨶ ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩉᩮᨲᩩ ᩋᨶᩮᩈᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶ ᨸᩁᩥᨲᩔᨲᩥ, ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨣᨵᩥᨲᩮᩣ [ᩋᨣᨳᩥᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩋᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ

អត្តជ្ឈាបត្តោ អាឌីតចងស្សាចិ តិឃ្សុរលាបន្នោ្ណា បរិក្ខុជ្ញាតិ; តាឃ ច បត ឮតរឹតរឌិចរេសត្តុជ្ឈិ ឃា តេចត្តាត្តុក្កិរេសតិ ត បរំ ចម្ពុរេតិៈ រេឃា ហិ តត្ត ងរេក្លា អតលរេសា សម្បជាតោតា បជិឃ្សុរេតា, អឃំ ចុក្ខុតាចុរេសា – ‘កិញ្ចុ រេបរិវារេលា អក្កុរេណ្ណា អរិឃចំរេស ជិរេតា’ៈ

“បុត ចបរំ, អាចុរេសា, កិញ្ចុ សត្តុរេជ្ជា រេហាតិ ឮតរឹតរេរត បិណ្ឌបរេតត, ឮតរឹតរេបិណ្ឌបាតសត្តុជ្ឈិ ឃា ច ចណ្ហចាឌី, ត ច បិណ្ឌបាតរេហតុ អរេតសតំ អប្បតិរូបំ អាបជ្ជតិ; អលទ្ធា ច បិណ្ឌបាតំ ត បរិតស្សតិ, លទ្ធា ច បិណ្ឌបាតំ អកឆិរេតា អមុច្ឆិរេតា អត្តជ្ឈាបត្តោ អាឌីតចងស្សាចិ តិឃ្សុរលាបន្នោ្ណា បរិក្ខុជ្ញាតិ; តាឃ ច បត ឮតរឹតរេបិណ្ឌបាតសត្តុជ្ឈិ ឃា តេចត្តាត្តុក្កិរេសតិ ត បរំ ចម្ពុរេតិៈ រេឃា ហិ តត្ត ងរេក្លា អតលរេសា សម្បជាតោតា បជិឃ្សុរេតា , អឃំ ចុក្ខុតាចុរេសា – ‘កិញ្ចុ រេបរិវារេលា អក្កុរេណ្ណា អរិឃចំរេស ជិរេតា’ៈ

“បុត ចបរំ, អាចុរេសា, កិញ្ចុ សត្តុរេជ្ជា រេហាតិ ឮតរឹតរេរត រេសតាសតេត, ឮតរឹតរេរេសតាសតសត្តុជ្ឈិ ឃា ច ចណ្ហចាឌី, ត ច រេសតាសតរេហតុ អរេតសតំ អប្បតិរូបំ អាបជ្ជតិ; អលទ្ធា ច រេសតាសតំ ត បរិតស្សតិ, លទ្ធា ច រេសតាសតំ អកឆិរេតា អមុច្ឆិរេតា អត្តជ្ឈាបត្តោ អាឌីតចងស្សាចិ តិឃ្សុរលាបន្នោ្ណា បរិក្ខុជ្ញាតិ; តាឃ ច បត ឮតរឹតរេរេសតាសតសត្តុជ្ឈិ ឃា តេចត្តាត្តុក្កិរេសតិ ត បរំ ចម្ពុរេតិៈ រេឃា ហិ តត្ត ងរេក្លា អតលរេសា សម្បជាតោតា បជិឃ្សុរេតា, អឃំ ចុក្ខុតាចុរេសា – ‘កិញ្ចុ រេបរិវារេលា អក្កុរេណ្ណា អរិឃចំរេស ជិរេតា’ៈ

“បុត ចបរំ, អាចុរេសា, កិញ្ចុ បហាតារាមរេយា រេហាតិ បហាតររេតា, កាចតារាមរេយា រេហាតិ កាចតាររេតា; តាឃ ច បត បហាតារាមតាឃ បហាតរតិឃា កាចតារាមតាឃ កាចតាររតិឃា តេចត្តាត្តុក្កិរេសតិ ត បរំ ចម្ពុរេតិៈ រេឃា ហិ តត្ត ងរេក្លា អតលរេសា សម្បជាតោតា បជិឃ្សុរេតា អឃំ ចុក្ខុតាចុរេសា – ‘កិញ្ចុ រេបរិវារេលា អក្កុរេណ្ណា អរិឃចំរេស ជិរេតា’ៈ

១១០ៈ “ចត្តារិ បធាតាតិៈ សំចរបធាតំ បហាតបធាតំ កាចតាបធាតំ [កាចតាប្បធាតំ (ស្យាៈ)] អត្តុរក្ខុលាបធាតំ [អត្តុរក្ខុតាប្បធាតំ (ស្យាៈ)]ៈ កតមញ្ចាចុរេសា, សំចរបធាតំ? ឮធាចុរេសា, កិញ្ចុ ចក្ខុតា រូបំ ជិស្វា ត តិមិត្តក្កាហី រេហាតិ តាត្តុព្យញ្ជតក្កាហីៈ ឃត្វាធិករេណរេមតំ ចក្ខុន្ទ្រិឃំ អសំចុតំ ចិហរត្តំ អភិជ្ឈារេទាមតស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អត្វាស្សុរេចយ្យុំ, តស្ស សំចរាឃ បជិបជ្ជតិ, រក្ខុតិ ចក្ខុន្ទ្រិឃំ, ចក្ខុន្ទ្រិរេឃ សំចរំ អាបជ្ជតិៈ រេសារេតត សទ្ទំ សុត្វា… ឃាររេតត កន្ធំ ឃាឃិត្វា… ជិព្ហាឃ រសំ សាឃិត្វា… កាឃរេតត ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា… មតសា ធម្មំ ចិញ្ញាឃ ត តិមិត្តក្កាហី រេហាតិ តាត្តុព្យញ្ជតក្កាហីៈ ឃត្វាធិករេណរេមតំ មតិន្ទ្រិឃំ អសំចុតំ ចិហរត្តំ អភិជ្ឈារេទាមតស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អត្វាស្សុរេចយ្យុំ, តស្ស សំចរាឃ បជិបជ្ជតិ, រក្ខុតិ មតិន្ទ្រិឃំ, មតិន្ទ្រិរេឃ សំចរំ អាបជ្ជតិៈ ឮធំ ចុក្ខុតាចុរេសា, សំចរបធាតំៈ

“កតមញ្ចាចុរេសា, បហាតបធាតំ? ឮធាចុរេសា, កិញ្ចុ ឧប្បត្តំ កាមចិតក្កំ តាធិចារេសតិ បជហតិ ចិតោរេទតិ ព្យត្តិំ ករោតិ [ព្យត្តីំ ករោតិ (ស្យាៈ កៈ)] អតភាចំ កមេតិៈ ឧប្បត្តំ ព្យាបាទចិតក្កំ…រេប… ឧប្បត្តំ ចិហិំសាចិតក្កំ… ឧប្បត្តុប្បត្តេ បាបរេក អកុសរេល ធរេម្ម តាធិចារេសតិ បជហតិ ចិតោរេទតិ ព្យត្តិំ ករោតិ អតភាចំ កមេតិៈ ឮធំ ចុក្ខុតាចុរេសា, បហាតបធាតំៈ

“កតមញ្ចាចុរេសា , កាចតាបធាតំ? ឮធាចុរេសា, កិញ្ចុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ កាចេតិ ចិរេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ

ᩅᩮᩣᩈ᩠ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᨸᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᨸᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩈ᩠ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᨵᩣᨶᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᩣᨸᨵᩣᨶᩴ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᨴ᩠ᩁᨠᩴ [ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ, ᨸᩩᩊᩅᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ [ᨸᩩᩊᩩᩅᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᩅᩥᨶᩦᩃᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ, ᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ, ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᩣᨸᨵᩣᨶᩴ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨬᩣᨱᩴ, ᩋᨶ᩠ᩅᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ, ᨸᩁᩥᨿᩮ [ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨), ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨) ᨭᩦᨠᩣ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ] ᨬᩣᨱᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩴ [ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨬᩣᨱᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)]᪨

“ᩋᨸᩁᩣᨶᩥᨸᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ – ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨬᩣᨱᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨬᩣᨱᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪑᪑᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ – ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩈᩴᩈᩮᩅᩮᩣ, ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩴ, ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨧᩁᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨴᩪ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩈᩣᩁᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩈ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩋᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣ ᩑᩉᩥᨸᩔᩥᨠᩮᩣ ᩒᨸᨶᩮᨿ᩠ᨿᩥᨠᩮᩣ [ᩒᨸᨶᨿᩥᨠᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩏᨩᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨬᩣᨿᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᨿᩩᨣᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨸᩩᩁᩥᩈᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ, ᩑᩈ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩋᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩔᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᩋᩈᨻᩃᩮᩉᩥ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᩣᩈᩮᩉᩥ ᨽᩩᨩᩥᩔᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨸ᩠ᨸᩈᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩋᨸᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩉᩥ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩣᨶᩥ – ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩴ, ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩴ, ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩴ, ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩴ᪨

“ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ – ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩ, ᩋᩣᨸᩮᩣᨵᩣᨲᩩ, ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩ, ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩣ – ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩩᨾᩮᩣ ᩅᩣ, ᨹᩔᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ, ᨾᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨲᨲᩥᨿᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

“ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩮᩣ – ᩁᩪᨷᩪᨷᩣᨿᩴ ᩅᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩁᩪᨷᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ [ᩁᩪᨷᩣᩁᨾᨱᩴ (?)] ᩁᩪᨷᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩪᨷᩈᩮᨧᨶᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩅᩮᨴᨶᩪᨷᩣᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩪᨷᩣᨿᩴ ᩅᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩈᩘᨡᩣᩁᩪᨷᩣᨿᩴ ᩅᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩈᩘᨡᩣᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩈᩘᨡᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩪᨷᩈᩮᨧᨶᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪈

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨣᨲᩥᨣᨾᨶᩣᨶᩥ – ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨾᩮᩣᩉᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨽᨿᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪈

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣ – ᨧᩦᩅᩁᩉᩮᨲᩩ ᩅᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩉᩮᨲᩩ ᩅᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩉᩮᨲᩩ ᩅᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᩉᩮᨲᩩ ᩅᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪈

“ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ – ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪈

“ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ – ᩋᨠ᩠ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᨴᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᩈᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ᪈

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᨴᩣᨶᩥ – ᩋᨶᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᨴᩴ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᨴᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᨴᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᨴᩴ᪈

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣᨶᩥ – ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨴᩩᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᩣᨿᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪈ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩈᩩᨡᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪈ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᩩᨡᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪈ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᩩᨡᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᩣᨿᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨡᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪈

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ – ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪈

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨻᩃᩣᨶᩥ – ᩅᩦᩁᩥᨿᨻᩃᩴ, ᩈᨲᩥᨻᩃᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨻᩃᩴ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩴ᪈

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ – ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨧᩣᨣᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᩏᨷᩈᨾᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪈

᪃᪁᪂᪈ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᨬ᩠ᩉᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩣᨶᩥ –[ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩣ (ᩈᩦ᪈ ᩈ᩠ᨿᩣ᪈ ᨠᩴ᪈ ᨷᩦ᪈)] ᩑᨠᩴᩈᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᩣ, ᨷᨭᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᩣ, ᩅᩥᨽᨩ᩠ᨩᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᩣ, ᨮᨷᨶᩦᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᩣ᪈

“ចត្តារិ កម្មានិ – អត្ថាវុសោ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ; អត្ថាវុសោ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ; អត្ថាវុសោ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ; អត្ថាវុសោ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ។

“ចត្តារោ សច្ឆិករណីយា ធម្មា – បុព្ពេនិវាសោ សតិយា សច្ឆិករណីយោ; សត្តានំ ចុតូបបាតោ ចក្ខុនា សច្ឆិករណីយោ; អដ្ឋ វិមោក្ខា កាយេន សច្ឆិករណីយា; អាសវានំ ខយោ បញ្ញាយ សច្ឆិករណីយោ។

“ចត្តារោ ឱឃា – កាមោឃោ, ភវោឃោ, ទិដ្ឋោឃោ, អវិជ្ជោឃោ។

“ចត្តារោ យោគា – កាមយោគោ, ភវយោគោ, ទិដ្ឋិយោគោ, អវិជ្ជាយោគោ។

“ចត្តារោ វិសំយោគា – កាមយោគវិសំយោគោ, ភវយោគវិសំយោគោ, ទិដ្ឋិយោគវិសំយោគោ, អវិជ្ជាយោគវិសំយោគោ។

“ចត្តារោ គន្ថា – អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ, ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ, សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ, ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ។

“ចត្តារិ ឧបាទានានិ – កាមុបាទានំ [កាមូបាទានំ (សី។ បី។) ឯវមិតរេសុបិ], ទិដ្ឋុបាទានំ, សីលព្ពតុបាទានំ, អត្តវាទុបាទានំ។

“ចតស្សោ យោនិយោ – អណ្ឌជយោនិ, ជលាពុជយោនិ, សំសេទជយោនិ, ឱបបាតិកយោនិ។

“ចតស្សោ គព្ភាវក្កន្តិយោ។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ, អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ, អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, អយំ បឋមា គព្ភាវក្កន្តិ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ឥធេកច្ចោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ, អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ, អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, អយំ ទុតិយា គព្ភាវក្កន្តិ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ឥធេកច្ចោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ, សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ, អសម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, អយំ តតិយា គព្ភាវក្កន្តិ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ឥធេកច្ចោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កមតិ, សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឋាតិ, សម្បជានោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, អយំ ចតុត្ថា គព្ភាវក្កន្តិ។

“ចត្តារោ អត្តភាវបដិលាភា។ អត្ថាវុសោ, អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនាយេវ កមតិ, នោ បរសញ្ចេតនា។ អត្ថាវុសោ, អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ បរសញ្ចេតនាយេវ កមតិ, នោ អត្តសញ្ចេតនា។ អត្ថាវុសោ, អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា ចេវ កមតិ បរសញ្ចេតនា ច។ អត្ថាវុសោ, អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ នេវ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ, នោ បរសញ្ចេតនា។

១៧១។ “ចតស្សោ ទក្ខិណាវិសុទ្ធិយោ។ អត្ថាវុសោ, ទក្ខិណា ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ នោ បដិគ្គាហកតោ។ អត្ថាវុសោ, ទក្ខិណា បដិគ្គាហកតោ វិសុជ្ឈតិ នោ ទាយកតោ។ អត្ថាវុសោ, ទក្ខិណា នេវ ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ នោ បដិគ្គាហកតោ។ អត្ថាវុសោ, ទក្ខិណា ទាយកតោ ចេវ វិសុជ្ឈតិ បដិគ្គាហកតោ ច។

“ចត្តារិ សង្គហវត្ថូនិ – ទានំ, បេយ្យវជ្ជំ [បិយវជ្ជំ (ស្យា។ កំ។ ក។)], អត្ថចរិយា, សមានត្តតា។

“ចត្តារោ អនរិយវោហារា – មុសាវាទោ, បិសុណាវាចា, ផរុសាវាចា, សម្ផប្បលាបោ។

“ចត្តារោ អរិយវោហារា – មុសាវាទា វេរមណី [វេរមណិ (ក។)], បិសុណាយ វាចាយ វេរមណី, ផរុសាយ វាចាយ វេរមណី, សម្ផប្បលាបា វេរមណី។

“អបរេបិ ចត្តារោ អនរិយវោហារា – អទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទិតា, អស្សុតេ សុតវាទិតា, អមុតេ មុតវាទិតា, អវិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទិតា។

“អបរេបិ ចត្តារោ អរិយវោហារា – អទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទិតា, អស្សុតេ អស្សុតវាទិតា, អមុតេ អមុតវាទិតា, អវិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទិតា។

“អបរេបិ ចត្តារោ អនរិយវោហារា – ទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទិតា, សុតេ អស្សុតវាទិតា, មុតេ អមុតវាទិតា, វិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទិតា។

“អបរេបិ ចត្តារោ អរិយវោហារា – ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទិតា, សុតេ សុតវាទិតា, មុតេ មុតវាទិតា, វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទិតា។

១៧២។ “ចត្តារោ បុគ្គលា។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ បរន្តបោ ហោតិ បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ច ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ, បរន្តបោ ច បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ នេវ អត្តន្តបោ ហោតិ ន អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ន បរន្តបោ ន បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ។ សោ អនត្តន្តបោ អបរន្តបោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតោ និព្ពុតោ សីតីភូតោ [សីតិភូតោ (ក។)] សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតិ។

“អបរេបិ ចត្តារោ បុគ្គលា។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិតាយ។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ បរហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ នោ អត្តហិតាយ។ ឥធាវុសោ , ឯកច្ចោ បុគ្គលោ នេវ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ នោ

បរហិតាយ។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ច។

“អបរេបិ ចត្តារោ បុគ្គលា – តមោ តមបរាយណោ, តមោ ជោតិបរាយណោ, ជោតិ តមបរាយណោ, ជោតិ ជោតិបរាយណោ។

“អបរេបិ ចត្តារោ បុគ្គលា – សមណមចលោ, សមណបទុមោ, សមណបុណ្ឌរីកោ, សមណេសុ សមណសុខុមាលោ។

“ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ចត្តារោ ធម្មា សម្មទក្ខាតា; តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ...បេ... អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

បញ្ចកំ

១៧៣។ “អត្ថិ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន បញ្ច ធម្មា សម្មទក្ខាតា។ តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ...បេ... អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេ បញ្ច?

“បញ្ចក្ខន្ធា។ រូបក្ខន្ធោ វេទនាក្ខន្ធោ សញ្ញាក្ខន្ធោ សង្ខារក្ខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ។

“បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា។ រូបុបាទានក្ខន្ធោ [រូបូបាទានក្ខន្ធោ (សី. ស្យា. កំ. បី.) ឯវមិតរេសុបិ] វេទនុបាទានក្ខន្ធោ សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។

“បញ្ច កាមគុណា។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា , សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្ពា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា។

“បញ្ច គតិយោ – និរយោ, តិរច្ឆានយោនិ, បេត្តិវិសយោ, មនុស្សា, ទេវា។

“បញ្ច មច្ឆរិយានិ – អាវាសមច្ឆរិយំ, កុលមច្ឆរិយំ, លាភមច្ឆរិយំ, វណ្ណមច្ឆរិយំ, ធម្មមច្ឆរិយំ។

“បញ្ច នីវរណានិ – កាមច្ឆន្ទនីវរណំ, ព្យាបាទនីវរណំ, ថីនមិទ្ធនីវរណំ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ, វិចិកិច្ឆានីវរណំ។

“បញ្ច ឱរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ – សក្កាយទិដ្ឋិ, វិចិកិច្ឆា, សីលព្វតបរាមាសោ, កាមច្ឆន្ទោ, ព្យាបាទោ។

“បញ្ច ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ – រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា។

“បញ្ច សិក្ខាបទានិ – បាណាតិបាតា វេរមណី, អទិន្នាទានា វេរមណី, កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណី, មុសាវាទា វេរមណី, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី។

៣១៩។ “បញ្ច អភព្វដ្ឋានានិ។ អភព្វោ, អាវុសោ, ខីណាសវោ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេតុំ។ អភព្វោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិតុំ [អាទាតុំ (ស្យា។ កំ។ បី។)]។ អភព្វោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតុំ។ អភព្វោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ សម្បជានមុសា ភាសិតុំ។ អភព្វោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ សន្និធិការកំ កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ, សេយ្យថាបិ បុព្វេ អគារិយភូតោ។

“បញ្ច ព្យសនានិ – ញាតិព្យសនំ, ភោគព្យសនំ, រោគព្យសនំ, សីលព្យសនំ, ទិដ្ឋិព្យសនំ។ នាវុសោ, សត្តា ញាតិព្យសនហេតុ វា ភោគព្យសនហេតុ វា រោគព្យសនហេតុ វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តិ។ សីលព្យសនហេតុ វា, អាវុសោ, សត្តា ទិដ្ឋិព្យសនហេតុ វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តិ។

“បញ្ច សម្បទា – ញាតិសម្បទា, ភោគសម្បទា, អារោគ្យសម្បទា, សីលសម្បទា, ទិដ្ឋិសម្បទា។ នាវុសោ, សត្តា ញាតិសម្បទាហេតុ វា ភោគសម្បទាហេតុ វា អារោគ្យសម្បទាហេតុ វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ។ សីលសម្បទាហេតុ វា, អាវុសោ, សត្តា ទិដ្ឋិសម្បទាហេតុ វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ។

“បញ្ច អាទីនវា ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ ឥធាវុសោ , ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ បមាទាធិករណំ មហតិំ ភោគជានិំ និគច្ឆតិ, អយំ បឋមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ទុស្សីលស្ស សីលវិបន្នស្ស បាបកោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ, អយំ ទុតិយោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ, អវិសារទោ ឧបសង្កមតិ មង្កុភូតោ, អយំ តតិយោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ សម្មូឡ្ហោ កាលំ ករោតិ, អយំ ចតុត្ថោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, អយំ បញ្ចមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។

“បញ្ច អានិសំសា សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ ឥធាវុសោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ អប្បមាទាធិករណំ មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ អធិគច្ឆតិ, អយំ

បឋមោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, សីលវតោ សីលសម្បន្នស្ស កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ, អយំ ទុតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ, វិសារទោ ឧបសង្កមតិ អមង្កុភូតោ, អយំ តតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ អសម្មូឡ្ហោ កាលំ ករោតិ, អយំ ចតុត្ថោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ, អយំ បញ្ចមោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។

“ចោទកេន , អាវុសោ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋបេត្វា បរោ ចោទេតព្វោ។ កាលេន វក្ខាមិ នោ អកាលេន, ភូតេន វក្ខាមិ នោ អភូតេន, សណ្ហេន វក្ខាមិ នោ ផរុសេន, អត្ថសំហិតេន វក្ខាមិ នោ អនត្ថសំហិតេន, មេត្តចិត្តេន [មេត្តាចិត្តេន (កត្ថចិ)] វក្ខាមិ នោ ទោសន្តរេនាតិ។ ចោទកេន, អាវុសោ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋបេត្វា បរោ ចោទេតព្វោ។

១៨៥។ “បញ្ច បធានិយង្គានិ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សទ្ធោ ហោតិ, សទ្ទហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ អប្បាពាធោ ហោតិ អប្បាតង្កោ, សមវេបាកិនិយា គហណិយា សមន្នាគតោ នាតិសីតាយ នាច្ចុណ្ហាយ មជ្ឈិមាយ បធានក្ខមាយ។ អសឋោ ហោតិ អមាយាវី, យថាភូតំ អត្តានំ អាវិកត្តា សត្ថរិ វា វិញ្ញូសុ វា សព្រហ្មចារីសុ។ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។

១៨៦។ “បញ្ច សុទ្ធាវាសា – អវិហា, អតប្បា, សុទស្សា, សុទស្សី, អកនិដ្ឋា។

“បញ្ច អនាគាមិនោ – អន្តរាបរិនិព្ពាយី, ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី, អសង្ខារបរិនិព្ពាយី, សសង្ខារបរិនិព្ពាយី, ឧទ្ធំសោតោអកនិដ្ឋគាមី។

១៨៧។ “បញ្ច ចេតោខិលា។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សត្ថរិ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន សម្បសីទតិ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សត្ថរិ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន សម្បសីទតិ, តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ, យស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ, អយំ បឋមោ ចេតោខិលោ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មេ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ... បេ... សង្ឃេ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ... សិក្ខាយ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ... សព្រហ្មចារីសុ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សព្រហ្មចារីសុ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ, តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ, យស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ, អយំ បញ្ចមោ

ចេតោខិលោ។

១១០។ “បញ្ច ចេតសោវិនិពន្ធា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាមេសុ អវីតរាគោ ហោតិ អវិគតច្ឆន្ទោ អវិគតបេមោ អវិគតបិបាសោ អវិគតបរិឡាហោ អវិគតតណ្ហោ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ កាមេសុ អវីតរាគោ ហោតិ អវិគតច្ឆន្ទោ អវិគតបេមោ អវិគតបិបាសោ អវិគតបរិឡាហោ អវិគតតណ្ហោ, តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ។ យស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ។ អយំ បឋមោ ចេតសោ វិនិពន្ធោ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ អវីតរាគោ ហោតិ…បេ… រូបេ អវីតរាគោ ហោតិ…បេ… បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ យាវទត្ថំ ឧទរាវទេហកំ ភុញ្ជិត្វា សេយ្យសុខំ បស្សសុខំ មិទ្ធសុខំ អនុយុត្តោ វិហរតិ…បេ… បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ បណិធាយ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ – ‘ឥមិនាហំ សីលេន វា វតេន វា តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវោ វា ភវិស្សាមិ ទេវញ្ញតរោ វា’តិ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ បណិធាយ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ – ‘ឥមិនាហំ សីលេន វា វតេន វា តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវោ វា ភវិស្សាមិ ទេវញ្ញតរោ វា’តិ, តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ។ យស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ។ អយំ បញ្ចមោ ចេតសោ វិនិពន្ធោ។

“បញ្ចិន្ទ្រិយានិ – ចក្ខុន្ទ្រិយំ, សោតិន្ទ្រិយំ, ឃានិន្ទ្រិយំ, ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ, កាយិន្ទ្រិយំ។

“អបរានិបិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ – សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។

“អបរានិបិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។

១១១។ “បញ្ច និស្សរណិយា[និស្សារណីយា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។) ដីកា ឱលោកេតព្វា]ធាតុយោ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ កាមេ មនសិករោតោ កាមេសុ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ នេក្ខម្មំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ នេក្ខម្មេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ កាមេហិ។ យេ ច កាមបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា [វិឃាតបរិឡាហា (ស្យា។ កំ។)], មុត្តោ សោ តេហិ, ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ កាមានំ និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ព្យាបាទំ មនសិករោតោ ព្យាបាទេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ អព្យាបាទំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ អព្យាបាទេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ ព្យាបាទេន។ យេ ច ព្យាបាទបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ, ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ វិហេសំ មនសិករោតោ វិហេសាយ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ អវិហេសំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ អវិហេសាយ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ វិហេសាយ។ យេ ច វិហេសាបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ, ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ វិហេសាយ និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ រូបេ មនសិករោតោ រូបេសុ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ អរូបំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ អរូបេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ រូបេហិ។ យេ ច រូបបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ, ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ រូបានំ និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សក្កាយំ មនសិករោតោ សក្កាយេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ សក្កាយនិរោធំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ សក្កាយនិរោធេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ សក្កាយេន។ យេ ច សក្កាយបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ, ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ សក្កាយស្ស និស្សរណំ។

១១១។ “បញ្ច វិមុត្តាយតនានិ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី។ យថា យថា, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី ។ តថា តថា សោ តស្មិំ ធម្មេ អត្ថបដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មបដិសំវេទី ច។ តស្ស អត្ថបដិសំវេទិនោ ធម្មបដិសំវេទិនោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥទំ បឋមំ វិមុត្តាយតនំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ន ហេវ ខោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី, អបិ ច ខោ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន បរេសំ ទេសេតិ...បេ... អបិ ច ខោ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន សជ្ឈាយំ ករោតិ...បេ... អបិ ច ខោ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ មនសានុបេក្ខតិ...បេ... អបិ ច ខ្វស្ស អញ្ញតរំ សមាធិនិមិត្តំ សុគ្គហិតំ ហោតិ សុមនសិកតំ សូបធារិតំ សុប្បដិវិទ្ធំ បញ្ញាយ។ យថា យថា, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ អញ្ញតរំ សមាធិនិមិត្តំ សុគ្គហិតំ ហោតិ សុមនសិកតំ សូបធារិតំ សុប្បដិវិទ្ធំ បញ្ញាយ តថា តថា សោ តស្មិំ ធម្មេ អត្ថបដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មបដិសំវេទី ច។ តស្ស អត្ថបដិសំវេទិនោ ធម្មបដិសំវេទិនោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ , សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥទំ បញ្ចមំ វិមុត្តាយតនំ។

“បញ្ច វិមុត្តិបរិបាចនីយា សញ្ញា – អនិច្ចសញ្ញា, អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា, ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា, បហានសញ្ញា, វិរាគសញ្ញា។

“ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨩᩣᨶᨲᩣ ᨸᩔᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ; ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ ᩈᩘᨣᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ...ᨸᩮ... ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ [ᩈᩘᨣᩦᨲᩥᨿᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)]᪨

ᨨᨠ᩠ᨠᩴ

᪓᪒᪓᪨ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨩᩣᨶᨲᩣ ᨸᩔᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ; ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ ᩈᩘᨣᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ...ᨸᩮ... ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨨ?

“ᨨ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ – ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩈᩮᩣᨲᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨥᩣᨶᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨠᩣᨿᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨾᨶᩣᨿᨲᨶᩴ᪨

“ᨨ ᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ – ᩁᩪᨸᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨣᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩁᩈᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨿᨲᨶᩴ᪨

“ᨨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩣᨿᩣ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᩈᩮᩣᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨥᩣᨶᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨

“ᨨ ᨹᩔᨠᩣᨿᩣ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ, ᨥᩣᨶᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ, ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ, ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ᪨

“ᨨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨠᩣᨿᩣ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨥᩣᨶᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ᪨

“ᨨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᨿᩣ – ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩁᩈᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨

“ᨨ ᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣᨠᩣᨿᩣ – ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩁᩈᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ᪨

“ᨨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᩣᨿᩣ – ᩁᩪᨸᨲᨱ᩠ᩉᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᨲᨱ᩠ᩉᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᨲᨱ᩠ᩉᩣ, ᩁᩈᨲᨱ᩠ᩉᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᨲᨱ᩠ᩉᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨

᪓᪒᪔᪨ “ᨨ ᩋᨣᩣᩁᩅᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩮᩣ; ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩮᩣ; ᩈᩘᨥᩮ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩮᩣ; ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩮᩣ; ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩮ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩮᩣ; ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮ [ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᩮ (ᨠ᪨)] ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩮᩣ᪨

“ᨨ ᨣᩣᩁᩅᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ; ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ; ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ; ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ; ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩮ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ; ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ᪨

“ᨨ ᩈᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩩᨸᩅᩥᨧᩣᩁᩣ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᩅᩥᨧᩁᨲᩥ; ᩈᩮᩣᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ… ᨥᩣᨶᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᨥᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ… ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᩁᩈᩴ ᩈᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ… ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ ᨹᩩᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨾᨶᩈᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨸᩅᩥᨧᩁᨲᩥ᪨

“ᨨ ᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩩᨸᩅᩥᨧᩣᩁᩣ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᩅᩥᨧᩁᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨾᨶᩈᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨸᩅᩥᨧᩁᨲᩥ᪨

“ᨨ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩩᨸᩅᩥᨧᩣᩁᩣ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ [ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨮᩣᨶᩥᨿᩴ (ᨠ᪨)] ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᩅᩥᨧᩁᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨾᨶᩈᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨸᩅᩥᨧᩁᨲᩥ᪨

“ᨨ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᩈᩩ ᩋᩣᩅᩥ [ᩋᩣᩅᩦ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨧᩮᩅ ᩁᩉᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᨸᩥᨿᨠᩁᨱᩮᩣ ᨣᩁᩩᨠᩁᨱᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣᨿ ᩋᩅᩥᩅᩣᨴᩣᨿ ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣ ᩑᨠᩦᨽᩣᩅᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᩈᩩ ᩋᩣᩅᩥ ᨧᩮᩅ ᩁᩉᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩑᨠᩦᨽᩣᩅᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᩈᩩ ᩋᩣᩅᩥ ᨧᩮᩅ ᩁᩉᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩮᩣ… ᨸᩮ… ᩑᨠᩦᨽᩣᩅᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮ ᨲᩮ ᩃᩣᨽᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩮᩉᩥ ᩃᩣᨽᩮᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨣᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᩉᩥ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨽᩮᩣᨣᩦ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩑᨠᩦᨽᩣᩅᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩣᨶᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ ᩋᩈᨻᩃᩣᨶᩥ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᨽᩩᨩᩥᩈ᩠ᩈᩣᨶᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨸ᩠ᨸᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨸᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨶᩥ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩮᩈᩩ ᩈᩦᩃᩮᩈᩩ ᩈᩦᩃᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨣᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᩉᩥ ᩋᩣᩅᩥ ᨧᩮᩅ ᩁᩉᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩮᩣ… ᨸᩮ… ᩑᨠᩦᨽᩣᩅᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ យាយំ ទិដ្ឋិ អរិយា និយ្យានិកា និយ្យាតិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ, តថារូបាយ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិសាមញ្ញគតោ វិហរតិ សព្រហ្មចារីហិ អាវិ ចេវ រហោ ច។ អយម្បិ ធម្មោ សារណីយោ បិយករណោ គរុករណោ សង្គហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ។

១១៦។ ឆ វិវាទមូលានិ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី, សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី [បរិបូរីការី (ស្យា. ក.)] ហោតិ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សត្ថរិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សង្ឃេ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សិក្ខាយ ន បរិបូរការី, សោ សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ។ យោ ហោតិ វិវាទោ ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ឯវរូបំ ចេ តុម្ហេ,អាវុសោ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ។ តត្រ តុម្ហេ,អាវុសោ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ។ ឯវរូបំ ចេ តុម្ហេ,អាវុសោ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ។ តត្រ តុម្ហេ,អាវុសោ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតិំ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតិំ អនវស្សវោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ មក្ខី ហោតិ បឡាសី...បេ... ឥស្សុកី ហោតិ មច្ឆរី...បេ... សឋោ ហោតិ មាយាវី... បាបិច្ឆោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋី... សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី...បេ... យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី, សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី ហោតិ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សត្ថរិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សង្ឃេ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ , សិក្ខាយ ន បរិបូរការី, សោ សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ។ យោ ហោតិ វិវាទោ ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ឯវរូបំ ចេ តុម្ហេ,អាវុសោ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ។ តត្រ តុម្ហេ,អាវុសោ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ។ ឯវរូបំ ចេ តុម្ហេ,អាវុសោ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ។ តត្រ តុម្ហេ,អាវុសោ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតិំ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតិំ អនវស្សវោ ហោតិ។

“ឆ ធាតុយោ – បថវីធាតុ, អាបោធាតុ, តេជោធាតុ, វាយោធាតុ, អាកាសធាតុ, វិញ្ញាណធាតុ។

១១៧។ “ឆ និស្សរណិយា ធាតុយោ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘មេត្តា ហិ ខោ មេ ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, អថ ច បន មេ ព្យាបាទោ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’តិ។ សោ ‘មា ហេវំ’, តិស្ស វចនីយោ,

‘មាយស្មា ឯវំ អវច, មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ, ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ, ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ។ អដ្ឋានមេតំ, អាវុសោ, អនវកាសោ, យំ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យានីកតាយ វត្ថុកតាយ អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមារទ្ធាយ។ អថ ច បនស្ស ព្យាបាទោ ចិត្តំ បរិយាទាយ ឋស្សតិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, ព្យាបាទស្ស, យទិទំ មេត្តា ចេតោវិមុត្តី’តិ។

“ឥធ បនាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘ករុណា ហិ ខោ មេ ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា។ អថ ច បន មេ វិហេសា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’តិ, សោ ‘មា ហេវំ’ តិស្ស វចនីយោ ‘មាយស្មា ឯវំ អវច, មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ, ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ, ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ។ អដ្ឋានមេតំ អាវុសោ, អនវកាសោ, យំ ករុណាយ ចេតោវិមុត្តិយា ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យានីកតាយ វត្ថុកតាយ អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមារទ្ធាយ, អថ ច បនស្ស វិហេសា ចិត្តំ បរិយាទាយ ឋស្សតិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, វិហេសាយ, យទិទំ ករុណា ចេតោវិមុត្តី’តិ។

“ឥធ បនាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘មុទិតា ហិ ខោ មេ ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា។ អថ ច បន មេ អរតិ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’តិ, សោ ‘មា ហេវំ’ តិស្ស វចនីយោ “មាយស្មា ឯវំ អវច, មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ, ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ, ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ។ អដ្ឋានមេតំ, អាវុសោ, អនវកាសោ, យំ មុទិតាយ ចេតោវិមុត្តិយា ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យានីកតាយ វត្ថុកតាយ អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមារទ្ធាយ, អថ ច បនស្ស អរតិ ចិត្តំ បរិយាទាយ ឋស្សតិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, អរតិយា, យទិទំ មុទិតា ចេតោវិមុត្តី’តិ។

“ឥធ បនាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘ឧបេក្ខា ហិ ខោ មេ ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា។ អថ ច បន មេ រាគោ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’តិ។ សោ ‘មា ហេវំ’ តិស្ស វចនីយោ ‘មាយស្មា ឯវំ អវច, មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ, ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ, ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ។ អដ្ឋានមេតំ, អាវុសោ, អនវកាសោ, យំ ឧបេក្ខាយ ចេតោវិមុត្តិយា ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យានីកតាយ វត្ថុកតាយ អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមារទ្ធាយ, អថ ច បនស្ស រាគោ ចិត្តំ បរិយាទាយ ឋស្សតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, រាគស្ស, យទិទំ ឧបេក្ខា ចេតោវិមុត្តី’តិ។

“ឥធ បនាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អនិមិត្តា ហិ ខោ មេ ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា។ អថ ច បន មេ និមិត្តានុសារិ វិញ្ញាណំ ហោតី’តិ។ សោ ‘មា ហេវំ’ តិស្ស វចនីយោ ‘មាយស្មា ឯវំ អវច, មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ, ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ, ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ។ អដ្ឋានមេតំ, អាវុសោ, អនវកាសោ, យំ អនិមិត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យានីកតាយ វត្ថុកតាយ អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមារទ្ធាយ, អថ ច បនស្ស និមិត្តានុសារិ វិញ្ញាណំ ភវិស្សតិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, សព្ពនិមិត្តានំ, យទិទំ អនិមិត្តា ចេតោវិមុត្តី’តិ។

“ពួឆ បគាចុរសា, កិក្ខុ ឲុធ ចរេឃ្យ – ‘អហ្វឹតិ រលា រយ ឌិកឋ [ឌិឈាឋ (ឃឹ៍ ឋឹ៍), ឌិករព (ឃ្យា៍ ក៍)], អឃយឋយហ្វឹតិ ត ឃយតុបឃ្យាយិ, អឆ ច បត រយ ឌិឌិកិច្ឆាកឆក្កុឆាឃល្លិ ឌិត្ត បរិឃាឌាឃ តិដ្ឋតី’តិ៍ រឃា ‘យា រឋធ’ តិឃ្យ ធចតីរឃា ‘យាឃព្វា ឲុធ អធច, យា កកចត្តិ អក្ខាទិក្លិ, ត ហិ ឃាឆុ កកចរពា អក្ខក្លាតំ, ត ហិ កកចា ឲុធ ចរេឃ្យ៍ អដ្ឋាតរយឋ, អាចុរឃា, អតចការឃា, ឃំ អហ្វឹតិ ឌិករព [ឌិឈារព (ឃឹ៍ ឋឹ៍)] អឃយឋយហ្វឹតិ អឃយតុបឃ្យរពា, អឆ ច បតឃ្យ ឌិឌិកិច្ឆាកឆក្កុឆាឃល្លិ ឌិត្ត បរិឃាឌាឃ ឍឃ្យតិ, រតឋ ធាតំ ឌិឌ្ឍតិ៍ តិឃ្យរណំ រឋឋ, អាចុរឃា, ឌិឌិកិច្ឆាកឆក្កុឆាឃល្លឃ្យ, ឃឌិគំ អហ្វិយាតឃយ្ហូរពា’តិ៍

១១៤៍ “ឈ អត្តត្តិរិយាតិ – ឆឃ្យតាត្តត្តិរិឃំ, ឃចតាត្តត្តិរិឃំ, លិកាត្តត្តិរិឃំ, ឃិក្លាត្តត្តិរិឃំ, ឋិរិចចិរិឃាត្តត្តិរិឃំ, អត្តឃ្យតាត្តត្តិរិឃំ៍

“ឈ អត្តឃ្យតិដ្ឋាតាតិ – ត្យឌ្ឍាត្តឃ្យតិ, ឆយ្យាត្តឃ្យតិ, ឃឈ្ឈាត្តឃ្យតិ, ឃឹលិត្តឃ្យតិ, ចាកាត្តឃ្យតិ, រេចតាត្តឃ្យតិ៍

១១៥៍ “ឈ ឃតតចិហារា៍ ពួឆាចុរឃា, កិក្ខុ ចក្ខុតា ទ្វបំ ឌិឃ្វា រតច ឃុយរតា រហាតិ ត ទុឃ្យុរតា, ដ្ឋរបក្ខរកា [ដ្ឋរបក្ខរកា ច (ឃ្យា៍ ក៍)] ឌិហរតិ ឃរពា ឃយ្យជានរតា៍ រឃារពត ឃទ្ធិ ឃុត្វា...រប... យតឃា ឆយ្យិ ឌិញ្ញាឃ រតច ឃុយរតា រហាតិ ត ទុឃ្យុរតា, ដ្ឋរបក្ខរកា ឌិហរតិ ឃរពា ឃយ្យជានរតា៍

១១៦៍“ឈព្យអាកិជាតិរយា៍ ពួឆាចុរឃា, ឲុករច្ឆា កណ្ហាកិជាតិរកា ឃយារតា កណ្ហំឆយ្យិ អកិជាឃតិ៍ ពួឆ បគាចុរឃា, ឲុករច្ឆា កណ្ហាកិជាតិរកា ឃយារតា ឃុក្កិ ឆយ្យិ អកិជាឃតិ៍ ពួឆ បគាចុរឃា, ឲុករច្ឆា កណ្ហាកិជាតិរកា ឃយារតា អកណ្ហំអឃុក្កិ តិព្វាតំ អកិជាឃតិ៍ ពួឆ បគាចុរឃា, ឲុករច្ឆា ឃុក្កាកិជាតិរកា ឃយារតា ឃុក្កិ ឆយ្យិ អកិជាឃតិ៍ ពួឆ បគាចុរឃា, ឲុករច្ឆា ឃុក្កាកិជាតិរកា ឃយារតា កណ្ហំឆយ្យិ អកិជាឃតិ៍ ពួឆ បគាចុរឃា, ឲុករច្ឆា ឃុក្កាកិជាតិរកា ឃយារតា អកណ្ហំអឃុក្កិ តិព្វាតំ អកិជាឃតិ៍

“ឈ តិរព្វាឆកាកិឃា ឃព្វា [តិរព្វាឆកាកិឃឃព្វា (ឃ្យា៍ កំ)] – អតិច្ចឃព្វា អតិរច្ចុ, ទុក្ខឃព្វា ទុរក្ខ, អតត្តឃព្វា, បហាតឃព្វា, ឌិរាកឃព្វា, តិររាឆឃព្វា៍

“ពួរយ រលា, អាចុរឃា, រពត កកចតា ជាតតា បឃ្យតា អរហតា ឃយ្យាឃម្ពុរឌ្ឍត ឈ ឆយ្យា ឃយ្យុកក្លាតា; តត្ថ ឃរព្វារឋច ឃក្កាឃិតព្វំ...រប... អត្ថាឃ ហិតាឃ ឃុលាឃ រេចយត្តឃ្យាតំ៍

ឃត្តកំ

១១៧៍ “អត្ថិ រលា, អាចុរឃា, រពត កកចតា ជាតតា បឃ្យតា អរហតា ឃយ្យាឃម្ពុរឌ្ឍត ឃត្ត ឆយ្យា ឃយ្យុកក្លាតា; តត្ថ ឃរព្វារឋច ឃក្កាឃិតព្វំ...រប... អត្ថាឃ ហិតាឃ ឃុលាឃ រេចយត្តឃ្យាតំ៍ កតរយ ឃត្ត?

“សត្ត អរិយធនានិ – សទ្ធាធនំ, សីលធនំ, ហិរិធនំ, ឱត្តប្បធនំ, សុតធនំ, ចាគធនំ, បញ្ញាធនំ។

“សត្ត ពោជ្ឈង្គា – សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ , វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ។

“សត្ត សមាធិបរិក្ខារា – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ។

“សត្ត អសទ្ធម្មា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ អស្សទ្ធោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ, អប្បស្សុតោ ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ។

“សត្ត សទ្ធម្មា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សទ្ធោ ហោតិ, ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ។

“សត្ត សប្បុរិសធម្មា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មញ្ញូ ច ហោតិ អត្ថញ្ញូ ច អត្តញ្ញូ ច មត្តញ្ញូ ច កាលញ្ញូ ច បរិសញ្ញូ ច បុគ្គលញ្ញូ ច។

១១៨។ “សត្ត និទ្ទសវត្ថូនិ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សិក្ខាសមាទានេ តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច សិក្ខាសមាទានេ អវិគតបេមោ។ ធម្មនិសន្តិយា តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច ធម្មនិសន្តិយា អវិគតបេមោ។ ឥច្ឆាវិនយេ តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច ឥច្ឆាវិនយេ អវិគតបេមោ។ បដិសល្លានេ តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច បដិសល្លានេ អវិគតបេមោ។ វីរិយារម្ភេ តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច វីរិយារម្ភេ អវិគតបេមោ។ សតិនេបក្កេ តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច សតិនេបក្កេ អវិគតបេមោ ។ ទិដ្ឋិបដិវេធេ តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច ទិដ្ឋិបដិវេធេ អវិគតបេមោ។

“សត្ត សញ្ញា – អនិច្ចសញ្ញា, អនត្តសញ្ញា, អសុភសញ្ញា, អាទីនវសញ្ញា, បហានសញ្ញា, វិរាគសញ្ញា, និរោធសញ្ញា។

“សត្តពលានិ – សទ្ធាពលំ, វីរិយពលំ, ហិរិពលំ, ឱត្តប្បពលំ, សតិពលំ, សមាធិពលំ, បញ្ញាពលំ។

១១៩។ “សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ។ សន្តាវុសោ, សត្តា នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា។ អយំ បឋមា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ សេយ្យថាបិ ទេវា ព្រហ្មកាយិកា បឋមាភិនិព្វត្តា។ អយំ ទុតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា ឯកត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ សេយ្យថាបិ ទេវា អាភស្សរា។ អយំ តតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា។ អយំ ចតុត្ថី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា។ អយំ បញ្ចមី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនូបគា។ អយំ ឆដ្ឋី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ , សត្តា សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនូបគា។ អយំ សត្តមី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សត្ត បុគ្គលា ទក្ខិណេយ្យា – ឧភតោភាគវិមុត្តោ , បញ្ញាវិមុត្តោ, កាយសក្ខី, ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សទ្ធាវិមុត្តោ, ធម្មានុសារី, សទ្ធានុសារី។

“សត្ត អនុសយា – កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ, ទិដ្ឋានុសយោ, វិចិកិច្ឆានុសយោ, មានានុសយោ, ភវរាគានុសយោ, អវិជ្ជានុសយោ។

“សត្ត សំយោជនានិ – អនុនយសំយោជនំ [កាមសំយោជនំ (ក។)], បដិឃសំយោជនំ, ទិដ្ឋិសំយោជនំ, វិចិកិច្ឆាសំយោជនំ, មានសំយោជនំ, ភវរាគសំយោជនំ, អវិជ្ជាសំយោជនំ។

“សត្ត អធិករណសមថា – ឧប្បន្នុប្បន្នានំ អធិករណានំ សមថាយ វូបសមាយ សម្មុខាវិនយោ ទាតព្ពោ, សតិវិនយោ ទាតព្ពោ, អមូឡ្ហវិនយោ ទាតព្ពោ, បដិញ្ញាយ ការេតព្ពំ, យេភុយ្យសិកា, តស្សបាបិយសិកា, តិណវត្ថារកោ។

“ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន សត្ត ធម្មា សម្មទក្ខាតា; តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ...បេ... អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

ᩋᨭ᩠ᨮᨠ

᪑᪑᪑᪨ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨩᩣᨶᨲᩣ ᨸᩔᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ; ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ...ᨸᩮ... ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ?

“ᩋᨭ᩠ᨮ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩣ – ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩣᨧᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨲᩥ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᩋᨭ᩠ᨮ ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩣ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᩋᨭ᩠ᨮ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣ – ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ; ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ, ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ; ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ, ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ; ᩋᩁᩉᩣ, ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨

᪑᪑᪒᪨ “ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᩩᩈᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ᪨ ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᩥᩃᨾᩥᩔᨲᩥ, ᩉᨶ᩠ᨴᩣᩉᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ’ᨲᩥ! ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᨵᩥᨣᨲᩔ ᩋᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᩋᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩔ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ᪨ ᩍᨴᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩉᨶ᩠ᨴᩣᩉᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ’ᨲᩥ! ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᩥᩃᨾᩥᩔᨲᩥ, ᩉᨶ᩠ᨴᩣᩉᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ’ᨲᩥ! ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ... ᩍᨴᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥᩴ, ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩉᨶ᩠ᨴᩣᩉᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ’ᨲᩥ! ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ... ᩍᨴᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨣᩣᨾᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨣᨾᩴ ᩅᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᩃᩪᨡᩔ ᩅᩣ ᨸᨱᩦᨲᩔ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩔ ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᨣᩣᨾᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨣᨾᩴ ᩅᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᩃᨲ᩠ᨳᩴ ᩃᩪᨡᩔ ᩅᩣ ᨸᨱᩦᨲᩔ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩔ ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ, ᨲᩔ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩉᨶ᩠ᨴᩣᩉᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ’ᨲᩥ! ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩥ... ᩍᨴᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ លភតិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ អលត្ថំ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ, តស្ស មេ កាយោ គរុកោ អកម្មញ្ញោ, មាសាចិតំ មញ្ញេ , ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ! សោ និបជ្ជតិ ន វីរិយំ អារភតិ... ឥទំ ឆដ្ឋំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ឧប្បន្នោ ហោតិ អប្បមត្តកោ អាពាធោ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘ឧប្បន្នោ ខោ មេ អយំ អប្បមត្តកោ អាពាធោ; អត្ថិ កប្បោ និបជ្ជិតុំ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ! សោ និបជ្ជតិ ន វីរិយំ អារភតិ... ឥទំ សត្តមំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គិលានា វុដ្ឋិតោ [គិលានវុដ្ឋិតោ (សទ្ទនីតិ) អ. និ. ៦.១៦ នកុលបិតុសុត្តដីកា បស្សិតព្ពា] ហោតិ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គិលានា វុដ្ឋិតោ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា, តស្ស មេ កាយោ ទុព្ពលោ អកម្មញ្ញោ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ! សោ និបជ្ជតិ ន វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ ឥទំ អដ្ឋមំ កុសីតវត្ថុ។

៣៣៥។ “អដ្ឋ អារម្ភវត្ថូនិ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនា កម្មំ កាតព្ពំ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘កម្មំ ខោ មេ កាតព្ពំ ភវិស្សតិ, កម្មំ ខោ បន មេ ករោន្តេន ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិ កាតុំ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ, អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយា’តិ! សោ វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា, អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ ឥទំ បឋមំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនា កម្មំ កតំ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ កម្មំ អកាសិំ, កម្មំ ខោ បនាហំ ករោន្តោ នាសក្ខិំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិ កាតុំ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ...បេ... សោ វីរិយំ អារភតិ... ឥទំ ទុតិយំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនា មគ្គោ គន្តព្ពោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘មគ្គោ ខោ មេ គន្តព្ពោ ភវិស្សតិ, មគ្គំ ខោ បន មេ គច្ឆន្តេន ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិ កាតុំ។ ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ...បេ... សោ វីរិយំ អារភតិ... ឥទំ តតិយំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនា មគ្គោ គតោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ មគ្គំ អគមាសិំ, មគ្គំ ខោ បនាហំ គច្ឆន្តោ នាសក្ខិំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិ កាតុំ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ...បេ... សោ វីរិយំ អារភតិ... ឥទំ ចតុត្ថំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ ន លភតិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ នាលត្ថំ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ, តស្ស មេ កាយោ លហុកោ កម្មញ្ញោ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ...បេ... សោ វីរិយំ អារភតិ... ឥទំ បញ្ចមំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ លភតិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ អលត្ថំ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ, តស្ស មេ កាយោ ពលវា កម្មញ្ញោ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ… សោ វីរិយំ អារភតិ… ឥទំ ឆដ្ឋំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ឧប្បន្នោ ហោតិ អប្បមត្តកោ អាពាធោ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘ឧប្បន្នោ ខោ មេ អយំ អប្បមត្តកោ អាពាធោ, ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ អាពាធោ បវឌ្ឍេយ្យ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ… សោ វីរិយំ អារភតិ… ឥទំ សត្តមំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គិលានា វុដ្ឋិតោ ហោតិ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គិលានា វុដ្ឋិតោ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា, ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ អាពាធោ បច្ចុទាវត្តេយ្យ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយា”តិ! សោ វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ ឥទំ អដ្ឋមំ អារម្ភវត្ថុ។

៣៣៤។ “អដ្ឋ ទានវត្ថូនិ។ អាសជ្ជ ទានំ ទេតិ, ភយា ទានំ ទេតិ, ‘អទាសិ មេ’តិ ទានំ ទេតិ, ‘ទស្សតិ មេ’តិ ទានំ ទេតិ, ‘សាហុ ទាន’ន្តិ ទានំ ទេតិ, ‘អហំ បចាមិ, ឥមេ ន បចន្តិ, នារហាមិ បចន្តោ អបចន្តានំ ទានំ ន ទាតុ’ន្តិ ទានំ ទេតិ, ‘ឥមំ មេ ទានំ ទទតោ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតី’តិ ទានំ ទេតិ។ ចិត្តាលង្ការ-ចិត្តបរិក្ខារត្ថំ ទានំ ទេតិ។

៣៣៥។ “អដ្ឋ ទានូបបត្តិយោ។ ឥធាវុសោ, ឯកច្ចោ ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ។ សោ យំ ទេតិ តំ បច្ចាសីសតិ [បច្ចាសិំសតិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។ សោ បស្សតិ ខត្តិយមហាសាលេ វា ព្រាហ្មណមហាសាលេ វា គហបតិមហាសាលេ វា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតេ សមង្គីភូតេ បរិចារយមានេ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតិមហាសាលានំ វា សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ! សោ តំ ចិត្តំ ទហតិ, តំ ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ, តំ ចិត្តំ ភាវេតិ, តស្ស តំ ចិត្តំ ហីនេ វិមុត្តំ ឧត្តរិ អភាវិតំ តត្រូបបត្តិយា សំវត្តតិ។ តញ្ច ខោ សីលវតោ វទាមិ នោ ទុស្សីលស្ស។ ឥជ្ឈតាវុសោ, សីលវតោ ចេតោបណិធិ វិសុទ្ធត្តា។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ឥធេកច្ចោ ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្នំ បានំ…បេ… សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ។ សោ យំ ទេតិ តំ បច្ចាសីសតិ។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘ចាតុមហារាជិកា [ចាតុម្មហារាជិកា (សី. ស្យា. បី.)] ទេវា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា”តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ចាតុមហារាជិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ”ន្តិ! សោ តំ ចិត្តំ ទហតិ, តំ ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ, តំ ចិត្តំ ភាវេតិ, តស្ស តំ ចិត្តំ ហីនេ វិមុត្តំ ឧត្តរិ អភាវិតំ តត្រូបបត្តិយា សំវត្តតិ។ តញ្ច ខោ សីលវតោ វទាមិ នោ ទុស្សីលស្ស។ ឥជ្ឈតាវុសោ, សីលវតោ ចេតោបណិធិ វិសុទ្ធត្តា។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ឥធេកច្ចោ ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្នំ បានំ…បេ… សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ។ សោ យំ ទេតិ តំ បច្ចាសីសតិ។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘តាវតិំសា ទេវា…បេ… យាមា ទេវា…បេ… តុសិតា ទេវា …បេ… និម្មានរតី ទេវា…បេ… បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា បរនិម្មិតវសវត្តីនំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ”ន្តិ! សោ តំ ចិត្តំ ទហតិ, តំ ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ, តំ ចិត្តំ ភាវេតិ, តស្ស តំ ចិត្តំ ហីនេ វិមុត្តំ ឧត្តរិ អភាវិតំ តត្រូបបត្តិយា សំវត្តតិ។ តញ្ច ខោ សីលវតោ វទាមិ នោ ទុស្សីលស្ស។ ឥជ្ឈតាវុសោ, សីលវតោ ចេតោបណិធិ វិសុទ្ធត្តា។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ឥធេកច្ចោ ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ។ សោ យំ ទេតិ តំ បច្ចាសីសតិ។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘ព្រហ្មកាយិកា ទេវា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ! សោ តំ ចិត្តំ ទហតិ, តំ ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ, តំ ចិត្តំ ភាវេតិ, តស្ស តំ ចិត្តំ ហីនេ វិមុត្តំ ឧត្តរិ អភាវិតំ តត្រូបបត្តិយា សំវត្តតិ។ តញ្ច ខោ សីលវតោ វទាមិ នោ ទុស្សីលស្ស; វីតរាគស្ស នោ សរាគស្ស។ ឥជ្ឈតាវុសោ, សីលវតោ ចេតោបណិធិ វីតរាគត្តា។

“អដ្ឋ បរិសា – ខត្តិយបរិសា, ព្រាហ្មណបរិសា, គហបតិបរិសា, សមណបរិសា, ចាតុមហារាជិកបរិសា, តាវតិំសបរិសា, មារបរិសា, ព្រហ្មបរិសា។

“អដ្ឋ លោកធម្មា – លាភោ ច, អលាភោ ច, យសោ ច, អយសោ ច, និន្ទា ច, បសំសា ច, សុខញ្ច, ទុក្ខញ្ច។

៣៣៨។ “អដ្ឋ អភិភាយតនានិ។ អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ បឋមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ទុតិយំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ តតិយំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។

ឥទំ ចតុត្ថំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ នីលនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧមាបុប្ផំ នីលំ នីលវណ្ណំ នីលនិទស្សនំ នីលនិភាសំ, សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ នីលំ នីលវណ្ណំ នីលនិទស្សនំ នីលនិភាសំ។ ឯវមេវ [ឯវមេវំ (ក។)] អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ នីលនិភាសានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ បញ្ចមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម កណិការបុប្ផំ [កណ្ណិការបុប្ផំ (ស្យា។ ក។)] បីតំ បីតវណ្ណំ បីតនិទស្សនំ បីតនិភាសំ, សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ បីតំ បីតវណ្ណំ បីតនិទស្សនំ បីតនិភាសំ។ ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិភាសានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ឆដ្ឋំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ពន្ធុជីវកបុប្ផំ លោហិតកំ លោហិតកវណ្ណំ លោហិតកនិទស្សនំ លោហិតកនិភាសំ, សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ លោហិតកំ លោហិតកវណ្ណំ លោហិតកនិទស្សនំ លោហិតកនិភាសំ។ ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិភាសានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ សត្តមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ ឱទាតានិ ឱទាតវណ្ណានិ ឱទាតនិទស្សនានិ ឱទាតនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ឱសធិតារកា ឱទាតា ឱទាតវណ្ណា ឱទាតនិទស្សនា ឱទាតនិភាសា, សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ ឱទាតំ ឱទាតវណ្ណំ ឱទាតនិទស្សនំ ឱទាតនិភាសំ។ ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ ឱទាតានិ ឱទាតវណ្ណានិ ឱទាតនិទស្សនានិ ឱទាតនិភាសានិ , ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ អដ្ឋមំ អភិភាយតនំ។

១១៨. “អដ្ឋ វិមោក្ខា។ រូបី រូបានិ បស្សតិ។ អយំ បឋមោ វិមោក្ខោ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ។ អយំ ទុតិយោ វិមោក្ខោ។

“សុភន្តេវ អធិមុត្តោ ហោតិ។ អយំ តតិយោ វិមោក្ខោ។

“សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ ចតុត្ថោ វិមោក្ខោ។

“សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ បញ្ចមោ វិមោក្ខោ។

“សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ ឆដ្ឋោ វិមោក្ខោ។

“សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ សត្តមោ វិមោក្ខោ។

“សព្ពសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ អដ្ឋមោ វិមោក្ខោ។

“ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន អដ្ឋ ធម្មា សម្មទក្ខាតា; តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ…បេ… អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

នវកំ

៣៤០. “អត្ថិ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន នវ ធម្មា សម្មទក្ខាតា; តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ…បេ… អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេ នវ?

“នវ អាឃាតវត្ថូនិ។ ‘អនត្ថំ មេ អចរី’តិ អាឃាតំ ពន្ធតិ; ‘អនត្ថំ មេ ចរតី’តិ អាឃាតំ ពន្ធតិ; ‘អនត្ថំ មេ ចរិស្សតី’តិ អាឃាតំ ពន្ធតិ; ‘បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ អចរី’តិ អាឃាតំ ពន្ធតិ…បេ… អនត្ថំ ចរតីតិ អាឃាតំ ពន្ធតិ…បេ… អនត្ថំ ចរិស្សតីតិ អាឃាតំ ពន្ធតិ; ‘អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស អត្ថំ អចរី’តិ អាឃាតំ ពន្ធតិ…បេ… អត្ថំ ចរតីតិ អាឃាតំ ពន្ធតិ…បេ… អត្ថំ ចរិស្សតីតិ អាឃាតំ ពន្ធតិ។

“នវ អាឃាតបដិវិនយា។ ‘អនត្ថំ មេ អចរិ [អចរីតិ (ស្យា។ ក។) ឯវំ “ចរតិ ចរិស្សតិ” បទេសុបិ], តំ កុតេត្ថ លព្ភា’តិ អាឃាតំ បដិវិនេតិ ; ‘អនត្ថំ មេ ចរតិ, តំ កុតេត្ថ លព្ភា’តិ អាឃាតំ បដិវិនេតិ; ‘អនត្ថំ មេ ចរិស្សតិ, តំ កុតេត្ថ លព្ភា’តិ អាឃាតំ បដិវិនេតិ; ‘បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ អចរិ…បេ… អនត្ថំ ចរតិ…បេ… អនត្ថំ ចរិស្សតិ, តំ កុតេត្ថ លព្ភា’តិ អាឃាតំ បដិវិនេតិ; ‘អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស អត្ថំ អចរិ…បេ… អត្ថំ ចរតិ…បេ… អត្ថំ ចរិស្សតិ, តំ កុតេត្ថ លព្ភា’តិ អាឃាតំ បដិវិនេតិ។

៣៤១. “នវ សត្តាវាសា។ សន្តាវុសោ, សត្តា នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច

វិនិបាតិកា។ អយំ បឋមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា ព្រហ្មកាយិកា បឋមាភិនិព្វត្តា។ អយំ ទុតិយោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា ឯកត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា អាភស្សរា។ អយំ តតិយោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ , សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា។ អយំ ចតុត្ថោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា អសញ្ញិនោ អប្បដិសំវេទិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា អសញ្ញសត្តា [អសញ្ញិសត្តា (ស្យា។ ក។)]។ អយំ បញ្ចមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា។ អយំ ឆដ្ឋោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនូបគា។ អយំ សត្តមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនូបគា។ អយំ អដ្ឋមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ , សត្តា សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម [សមតិក្កម្ម សន្តមេតំ បណីតមេតន្តិ (ស្យា។ ក។)] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនូបគា។ អយំ នវមោ សត្តាវាសោ។

១៣១។ “នវ អក្ខណា អសមយា ព្រហ្មចរិយវាសាយ។ ឥធាវុសោ , តថាគតោ ច លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ធម្មោ ច ទេសិយតិ ឱបសមិកោ បរិនិព្វានិកោ សម្ពោធគាមី សុគតប្បវេទិតោ។ អយញ្ច បុគ្គលោ និរយំ ឧបបន្នោ ហោតិ។ អយំ បឋមោ អក្ខណោ អសមយោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, តថាគតោ ច លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ធម្មោ ច ទេសិយតិ ឱបសមិកោ បរិនិព្វានិកោ សម្ពោធគាមី សុគតប្បវេទិតោ។ អយញ្ច បុគ្គលោ តិរច្ឆានយោនិំ ឧបបន្នោ ហោតិ។ អយំ ទុតិយោ អក្ខណោ អសមយោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ។

“បុត ចបរំ...របេ... របត្តិចិនយំ ក្ខុបបរន្តា រហាតិ៍ អយំ ពតិរយា អក្ខរណា អរយររយា (៨ាហុចរិយធាមាយ៍

“បុត ចបរំ...របេ... អរុរកាយំ ក្ខុបបរន្តា រហាតិ៍ អយំ ចតុរត្ថា អក្ខរណា អរយររយា (៨ាហុចរិយធាមាយ៍

“បុត ចបរំ...របេ... អញ្ញាតរំ ឌីឈាឃុក៌ា ចេចតិកាយំ ក្ខុបបរន្តា រហាតិ៍ អយំ បញ្ចារយា អក្ខរណា អរយររយា (៨ាហុចរិយធាមាយ៍

“បុត ចបរំ...របេ... បច្ចត្តិរយរុ ឌតបរេរុ បច្ចាឌាររតា រហាតិ យិលរក្ខរុ [យិលក្ខរករុ (ឃ្យា៍ ក៌៍) យិលក្ខុរុ (ក៍)] អចិញ្ញាតាររុ, ឃត្ថ តត្ថ ពតិ កិក្ខុត កិក្ខុតីត ក្ខុបិរកាត ក្ខុបិរិកាត៍ អយំ ឈដ្ឋោ អក្ខរណា អរយររយា (៨ាហុចរិយធាមាយ៍

“បុត ចបរំ...របេ... យញ្ញិរយរុ ឌតបរេរុ បច្ចាឌាររតា រហាតិ៍ រោ ច រហាតិ យិច្ឆាឌិដ្ឋិរកា ចិបរីតទស្សរតា – ‘តត្ថិ ឌិត្ថំ, តត្ថិ ឃិដ្ឋំ, តត្ថិ ហុតំ, តត្ថិ រុកតទុក្កដាត [រុកដ ទុក្កដាត (សី៍ បី៍)] កម្មាត ផលំ ចិបារកា, តត្ថិ អយំ រលារកា, តត្ថិ បររោ រលារកា, តត្ថិ មាតា, តត្ថិ បិតា, តត្ថិ រត្តា ឱបបាតិកា, តត្ថិ រលារក របណ(៨ាហុណា រម្មគ្គតា រម្មាបដិបន្តា រយ ក្ខុមញ្ចា រលាក៌ា បរញ្ចា រលាក៌ា រយំ អភិញ្ញា រច្ឆិកត្វា បរចេរេត្តី’តិ៍ អយំ រត្តរយា អក្ខរណា អរយររយា (៨ាហុចរិយធាមាយ៍

“បុត ចបរំ...របេ... យញ្ញិរយរុ ឌតបរេរុ បច្ចាឌាររតា រហាតិ៍ រោ ច រហាតិ ទុប្បញ្ញោ ឌឡឡ ឲឡអម្មកោ, តប្បដិពរលា រុការិតទុក្ខារិតាតយត្ថយញ្ញាតុំ៍ អយំ អដ្ឋរយា អក្ខរណា អរយររយា (៨ាហុចរិយធាមាយ៍

“បុត ចបរំ, អាចុររោ, តធាគរតា ច រលារក ត [កត្ថចិ តការរោ ត ឌិស្សតិ] ក្ខុប្បរន្តា រហាតិ អរហំ រម្មារម្ពុទ្ធោ, ធរម្មា ច ត រេរិយតិ ឱបរយិរកា បរិតិព្វាតិរកា រម្ពាឆកាមី រុកតប្បរេចឌិរតា៍ អឃញ្ចា បុក្គរលា យញ្ញិរយរុ ឌតបរេរុ បច្ចាឌាររតា រហាតិ, រោ ច រហាតិ បញ្ញាចា អឌឡឡ អរតឡអម្មកោ, បដិពរលា រុការិត-ទុក្ខារិតាតយត្ថយញ្ញាតុំ៍ អយំ តចរយា អក្ខរណា អរយររយា (៨ាហុចរិយធាមាយ៍

៦៣៦៍ “តច អតុបុព្វាចិហារា៍ ព្ពឆាចុររោ, កិក្ខុ ចិចិរេច្ចច ការេមហិ ចិចិច្ច អកុរលេហិ ធរម្មហិ រចិតក្កំ រចិចារំ ចិរេចកជំ បីតិរុខំ បធមំ ធរាត ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ ចិតក្កចិចារាត ចុបរមា...របេ... ទុតិយំ ធរាត ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ បីតិយា ច ចិរាកា...របេ... តតិយំ ធរាត ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ រុខរ្ស ច បហាតា ...របេ... ចតុត្ថំ ធរាត ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ រព្វរោ ទុបរញ្ញាត រមតិក្កមា...របេ... អាកាសាតញ្ចាយតតំ ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ រព្វរោ អាកាសាតញ្ចាយតតំ រមតិក្កម្ម ‘អតត្តំ ចិញ្ញាណ’ត្តិ ចិញ្ញាណញ្ចាយតតំ ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ រព្វរោ ចិញ្ញាណញ្ចាយតតំ រមតិក្កម្ម ‘តត្ថិ កិញ្ចិ’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតតំ ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ រព្វរោ អាកិញ្ចញ្ញាយតតំ រមតិក្កម្ម រតចរញ្ញាតារញ្ញាយតតំ ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ រព្វរោ រតចរញ្ញាតារញ្ញាយតតំ រមតិក្កម្ម រញ្ញារេចទយិតតិរោធំ ក្ខុបរម្បជ្ជ ចិហរតិ៍

១៥៥។ “នវ អនុបុព្ពនិរោធា។ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស កាមសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ។ ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វិតក្កវិចារា និរុទ្ធា ហោន្តិ។ តតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស បីតិ និរុទ្ធា ហោតិ។ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អស្សាសបស្សាសា និរុទ្ធា ហោន្តិ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ។ សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមាបន្នស្ស សញ្ញា ច វេទនា ច និរុទ្ធា ហោន្តិ។

“ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន នវ ធម្មា សម្មទក្ខាតា។ តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ...បេ... អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

នវកំ

១៥៦។ “អត្ថិ ខោ, អាវុសោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ទស ធម្មា សម្មទក្ខាតា។ តត្ថ សព្ពេហេវ សង្គាយិតព្ពំ...បេ... អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេ ទស?

“ទស នាថករណា ធម្មា។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ។ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ, អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ។ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថា សព្យញ្ជនា [សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ (សី។ ស្យា។ បី។)] កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ [ធតា (ក។ សី។ ស្យា។ កំ។)] ធាតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា, យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ...បេ... ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សុវចោ ហោតិ សោវចស្សករណេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ខមោ បទក្ខិណគ្គាហី អនុសាសនិំ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ សុវចោ ហោតិ...បេ... បទក្ខិណគ្គាហី អនុសាសនិំ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ ឧច្ចាវចានិ កិំករណីយានិ, តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ អនលសោ តត្រុបាយាយ វីមំសាយ សមន្នាគតោ, អលំ កាតុំ អលំ សំវិធាតុំ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ…បេ… អលំ សំវិធាតុំ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មកាមោ ហោតិ បិយសមុទាហារោ, អភិធម្មេ អភិវិនយេ ឧឡារបាមោជ្ជោ [ឧឡារបាមុជ្ជោ (សី. បី.), ឱឡារបាមោជ្ជោ (ស្យា. ក.)]។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មកាមោ ហោតិ…បេ… ឧឡារបាមោជ្ជោ [ឧឡារបាមុជ្ជោ (សី. បី.), ឱឡារបាមោជ្ជោ (ស្យា. ក.)]។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ , ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេហិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ…បេ… បរិក្ខារេហិ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ…បេ… អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតោ ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ សតិមា ហោតិ…បេ… សរិតា អនុស្សរិតា។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ, ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ…បេ… សម្មាទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

១៣៤. ទស កសិណាយតនានិ។ បថវីកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ, ឧទ្ធំ អធោ តិរិយំ អទ្វយំ អប្បមាណំ។ អាបោកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ…បេ… តេជោកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ… វាយោកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ… នីលកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ… បីតកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ… លោហិតកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ… ឱទាតកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ… អាកាសកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ… វិញ្ញាណកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ, ឧទ្ធំ អធោ តិរិយំ អទ្វយំ អប្បមាណំ។

១៣៥. “ទស អកុសលកម្មបថា – បាណាតិបាតោ, អទិន្នាទានំ, កាមេសុមិច្ឆាចារោ, មុសាវាទោ, បិសុណា វាចា, ផរុសា វាចា, សម្ផប្បលាបោ, អភិជ្ឈា, ព្យាបាទោ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។

“ទស កុសលកម្មបថា – បាណាតិបាតា វេរមណី, អទិន្នាទានា វេរមណី, កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណី, មុសាវាទា វេរមណី, បិសុណាយ វាចាយ វេរមណី, ផរុសាយ វាចាយ វេរមណី, សម្ផប្បលាបា វេរមណី, អនភិជ្ឈា, អព្យាបាទោ, សម្មាទិដ្ឋិ។

១៣២។ “ទស អរិយវាសា។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ចង្គវិប្បហីនោ ហោតិ, ឆឡង្គសមន្នាគតោ, ឯការក្ខោ, ចតុរាបស្សេនោ, បណុន្នបច្ចេកសច្ចោ, សមវយសដ្ឋេសនោ, អនាវិលសង្កប្បោ, បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ, សុវិមុត្តចិត្តោ, សុវិមុត្តបញ្ញោ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ចង្គវិប្បហីនោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ កាមច្ឆន្ទោ បហីនោ ហោតិ, ព្យាបាទោ បហីនោ ហោតិ, ថិនមិទ្ធំ បហីនំ ហោតិ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីនំ ហោតិ, វិចិកិច្ឆា បហីនា ហោតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ចង្គវិប្បហីនោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ ឆឡង្គសមន្នាគតោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ឆឡង្គសមន្នាគតោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ , ភិក្ខុ ឯការក្ខោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សតារក្ខេន ចេតសា សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ឯការក្ខោ ហោតិ ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ ចតុរាបស្សេនោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ខាយេកំ បដិសេវតិ, សង្ខាយេកំ អធិវាសេតិ, សង្ខាយេកំ បរិវជ្ជេតិ, សង្ខាយេកំ វិនោទេតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ចតុរាបស្សេនោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ បណុន្នបច្ចេកសច្ចោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ យានិ តានិ បុថុសមណព្រាហ្មណានំ បុថុបច្ចេកសច្ចានិ, សព្ពានិ តានិ នុន្នានិ ហោន្តិ បណុន្នានិ ចត្តានិ វន្តានិ មុត្តានិ បហីនានិ បដិនិស្សដ្ឋានិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បណុន្នបច្ចេកសច្ចោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ , ភិក្ខុ សមវយសដ្ឋេសនោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ កាមេសនា បហីនា ហោតិ, ភវេសនា បហីនា ហោតិ, ព្រហ្មចរិយេសនា បដិប្បស្សទ្ធា។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សមវយសដ្ឋេសនោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ អនាវិលសង្កប្បោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ កាមសង្កប្បោ បហីនោ ហោតិ, ព្យាបាទសង្កប្បោ បហីនោ ហោតិ, វិហិំសាសង្កប្បោ បហីនោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អនាវិលសង្កប្បោ ហោតិ។

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩩᨡᩔ ᨧ ᨸᩉᩣᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨧ ᨸᩉᩣᨶᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩴ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨲᩥᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩁᩣᨣᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩮᩣᩉᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ‘ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨾᩮ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩮᩣ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩘᨠᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ’ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ‘ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩮᩣ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩘᨠᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ’ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ‘ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨾᩮ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩮᩣ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩘᨠᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ’ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨴᩈ ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ – ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨬᩣᨱᩴ, ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨩᩣᨶᨲᩣ ᨸᩔᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨴᩈ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ ᩈᩘᨣᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᩅᩥᩅᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᨳᨿᩥᨴᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᨶᩥᨿᩴ ᩋᩔ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩴ, ᨲᨴᩔ ᨻᩉᩩᨩᨶᩉᩥᨲᩣᨿ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᩩᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪓᪔᪙᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᩣᨵᩩ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᩘᨣᩦᨲᩥᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᩋᨽᩣᩈᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩘᨣᩦᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨴᩈᨾᩴ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១។ ទសុត្តរសុត្តំ

៣៥០។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា ចម្បាយំ វិហរតិ គគ្គរាយ បោក្ខរណិយា តីរេ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ តត្រ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ ភិក្ខវេ”តិ! “អាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឯតទវោច –

“ទសុត្តរំ បវក្ខាមិ, ធម្មំ និព្ពានបត្តិយា;

ទុក្ខស្សន្តកិរិយាយ, សព្ពគន្ថប្បមោចនំ”។

ឯកោ ធម្មោ

៣៥១។ “ឯកោ, អាវុសោ, ធម្មោ ពហុការោ, ឯកោ ធម្មោ ភាវេតព្ពោ, ឯកោ ធម្មោ បរិញ្ញេយ្យោ, ឯកោ ធម្មោ បហាតព្ពោ, ឯកោ ធម្មោ ហានភាគិយោ, ឯកោ ធម្មោ វិសេសភាគិយោ, ឯកោ ធម្មោ ទុប្បដិវិជ្ឈោ, ឯកោ ធម្មោ ឧប្បាទេតព្ពោ, ឯកោ ធម្មោ អភិញ្ញេយ្យោ, ឯកោ ធម្មោ សច្ឆិកាតព្ពោ។

(ក) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ ពហុការោ? អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ ពហុការោ។

(ខ) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ ភាវេតព្ពោ? កាយគតាសតិ សាតសហគតា។ អយំ ឯកោ ធម្មោ ភាវេតព្ពោ។

(គ) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ បរិញ្ញេយ្យោ? ផស្សោ សាសវោ ឧបាទានិយោ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ បរិញ្ញេយ្យោ។

(ឃ) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ បហាតព្ពោ? អស្មិមានោ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ បហាតព្ពោ។

(ង) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ ហានភាគិយោ? អយោនិសោ មនសិការោ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ ហានភាគិយោ។

(ច) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ វិសេសភាគិយោ? យោនិសោ មនសិការោ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ វិសេសភាគិយោ។

(ឆ) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ ទុប្បដិវិជ្ឈោ? អានន្តរិកោ ចេតោសមាធិ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ ទុប្បដិវិជ្ឈោ។

(ជ) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ ឧប្បាទេតព្វោ? អកុប្បំ ញាណំ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ ឧប្បាទេតព្វោ។

(ឈ) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ អភិញ្ញេយ្យោ? សព្វេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា។ អយំ ឯកោ ធម្មោ អភិញ្ញេយ្យោ។

(ញ) “កតមោ ឯកោ ធម្មោ សច្ឆិកាតព្វោ? អកុប្បា ចេតោវិមុត្តិ។ អយំ ឯកោ ធម្មោ សច្ឆិកាតព្វោ។

“ឥតិ ឥមេ ទស ធម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អវិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា។

ទ្វេ ធម្មា

៣៥៣។ “ទ្វេ ធម្មា ពហុការា, ទ្វេ ធម្មា ភាវេតព្វា, ទ្វេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា, ទ្វេ ធម្មា បហាតព្វា , ទ្វេ ធម្មា ហានភាគិយា, ទ្វេ ធម្មា វិសេសភាគិយា, ទ្វេ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា, ទ្វេ ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា, ទ្វេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា, ទ្វេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

(ក) “កតមេ ទ្វេ ធម្មា ពហុការា? សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច។ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា ពហុការា។

(ខ) “កតមេ ទ្វេ ធម្មា ភាវេតព្វា? សមថោ ច វិបស្សនា ច។ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា ភាវេតព្វា។

(គ) “កតមេ ទ្វេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា? នាមញ្ច រូបញ្ច។ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា។

(ឃ) “កតមេ ទ្វេ ធម្មា បហាតព្វា? អវិជ្ជា ច ភវតណ្ហា ច។ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា បហាតព្វា។

(ង) “កតមេ ទ្វេ ធម្មា ហានភាគិយា? ទោវចស្សតា ច បាបមិត្តតា ច។ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា ហានភាគិយា។

(ច) “កតមេ ទ្វេ ធម្មា វិសេសភាគិយា? សោវចស្សតា ច កល្យាណមិត្តតា ច។ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា វិសេសភាគិយា។

(ឆ) “កតមេ ទ្វេ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា? យោ ច ហេតុ យោ ច បច្ចយោ សត្តានំ សំកិលេសាយ, យោ ច ហេតុ យោ ច បច្ចយោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា។ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា។

(ຏ) “ກຕເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພາ? ເທ຺ວ ຎາຓານິ – ຂເຍ ຎາຓໍ, ອນຸປ຺ປາເທ ຎາຓໍ. ອິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພາ.

(ຐ) “ກຕເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ອພິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ? ເທ຺ວ ຘາຕຸໂຍ – ສງ຺ຂຕາ ຈ ຘາຕຸ ອສງ຺ຂຕາ ຈ ຘາຕຸ. ອິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ອພິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ.

(ຑ) “ກຕເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ? ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈ. ອິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ.

“ອິຕິ ອິເມ ວີສຕິ ຘມ຺ມາ ຠູຕາ ຕຈ຺ຉາ ຕຖາ ອວິຕຖາ ອນຎ຺ຎຖາ ສມ຺ມາ ຕຖາຄເຕນ ອພິສມ຺ພຸຘ຺ຘາ.

ຕໂຍ ຘມ຺ມາ

໓໕໓. “ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ພຫຸກາຣາ, ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ…ເປ… ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ.

(ກ) “ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ພຫຸກາຣາ? ສປ຺ປຸຣິສສໍເສໂວ, ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ. ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ພຫຸກາຣາ.

(ຂ) “ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ? ຕໂຍ ສມາຘີ – ສວິຕກ຺ໂກ ສວິຈາໂຣ ສມາຘິ, ອວິຕກ຺ໂກ ວິຈາຣມຕ຺ໂຕ ສມາຘິ, ອວິຕກ຺ໂກ ອວິຈາໂຣ ສມາຘິ. ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ.

(ຄ) “ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ? ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ – ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ.

(ຆ) “ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ປຫາຕພ຺ພາ? ຕິສ຺ໂສ ຕຓ຺ຫາ – ກາມຕຓ຺ຫາ, ຠວຕຓ຺ຫາ, ວິຠວຕຓ຺ຫາ. ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ປຫາຕພ຺ພາ.

(ງ) “ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຫານຠາຄິຍາ? ຕີຓິ ອກຸສລມູລານິ – ໂລໂຠ ອກຸສລມູລໍ, ໂທໂສ ອກຸສລມູລໍ, ໂມໂຫ ອກຸສລມູລໍ. ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຫານຠາຄິຍາ.

(ຈ) “ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ? ຕີຓິ ກຸສລມູລານິ – ອໂລໂຠ ກຸສລມູລໍ, ອໂທໂສ ກຸສລມູລໍ, ອໂມໂຫ ກຸສລມູລໍ. ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ.

(៧) “កតមេ តយោ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា? តិស្សោ និស្សរណិយា ធាតុយោ – កាមានមេតំ និស្សរណំ យទិទំ នេក្ខម្មំ, រូបានមេតំ និស្សរណំ យទិទំ អរុប្បំ, យំ ខោ បន កិញ្ចិ ភូតំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ, និរោធោ តស្ស និស្សរណំ។ ឥមេ តយោ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា។

(៨) “កតមេ តយោ ធម្មា ឧប្បាទេតព្ពា? តីណិ ញាណានិ – អតីតំសេ ញាណំ, អនាគតំសេ ញាណំ, បច្ចុប្បន្នំសេ ញាណំ។ ឥមេ តយោ ធម្មា ឧប្បាទេតព្ពា។

(៩) “កតមេ តយោ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា? តិស្សោ ធាតុយោ – កាមធាតុ, រូបធាតុ, អរូបធាតុ។ ឥមេ តយោ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា។

(១០) “កតមេ តយោ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពា? តិស្សោ វិជ្ជា – បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញាណំ វិជ្ជា, សត្តានំ ចុតូបបាតេ ញាណំ វិជ្ជា, អាសវានំ ខយេ ញាណំ វិជ្ជា។ ឥមេ តយោ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពា។

“ឥតិ ឥមេ តិំស ធម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អវិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា។

ចត្តារោ ធម្មា

៣៥២. “ចត្តារោ ធម្មា ពហុការា, ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា…បេ… ចត្តារោ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពា។

(១) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា ពហុការា? ចត្តារិ ចក្កានិ – បតិរូបទេសវាសោ, សប្បុរិសូបនិស្សយោ [សប្បុរិសុបស្សយោ (ស្យា។ ក។)], អត្តសម្មាបណិធិ, បុព្ពេ ច កតបុញ្ញតា។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ពហុការា។

(២) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា? ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា។

(៣) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា? ចត្តារោ អាហារា – កពឡីការោ [កវឡីការោ (ស្យា។ ក។)] អាហារោ ឱឡារិកោ វា សុខុមោ វា, ផស្សោ ទុតិយោ, មនោសញ្ចេតនា តតិយា, វិញ្ញាណំ ចតុត្ថំ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា។

(៤) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា បហាតព្ពា? ចត្តារោ ឱឃា – កាមោឃោ, ភវោឃោ, ទិដ្ឋោឃោ, អវិជ្ជោឃោ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា បហាតព្ពា។

(ង) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា ហានភាគិយា? ចត្តារោ យោគា – កាមយោគោ, ភវយោគោ, ទិដ្ឋិយោគោ, អវិជ្ជាយោគោ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ហានភាគិយា។

(ច) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា វិសេសភាគិយា? ចត្តារោ វិសំយោគា – កាមយោគវិសំយោគោ, ភវយោគវិសំយោគោ, ទិដ្ឋិយោគវិសំយោគោ, អវិជ្ជាយោគវិសំយោគោ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា វិសេសភាគិយា។

(ឆ) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា? ចត្តារោ សមាធី – ហានភាគិយោ សមាធិ, ឋិតិភាគិយោ សមាធិ, វិសេសភាគិយោ សមាធិ, និព្ពេធភាគិយោ សមាធិ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា។

(ជ) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា? ចត្តារិ ញាណានិ – ធម្មេ ញាណំ, អន្វយេ ញាណំ, បរិយេ ញាណំ, សម្មុតិយា ញាណំ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា។

(ឈ) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា? ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ – ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ [ទុក្ខសមុទយោ (ស្យា. ក.)] អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ [ទុក្ខនិរោធោ (ស្យា. ក.)] អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា។

(ញ) “កតមេ ចត្តារោ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា? ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ – សោតាបត្តិផលំ, សកទាគាមិផលំ, អនាគាមិផលំ, អរហត្តផលំ ។ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

“ឥតិ ឥមេ ចត្តារីសធម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អវិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា។

បញ្ច ធម្មា

៣១១. “បញ្ច ធម្មា ពហុការា...បេ... បញ្ច ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

(ក) “កតមេ បញ្ច ធម្មា ពហុការា? បញ្ច បធានិយង្គានិ – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សទ្ធោ ហោតិ, សទ្ទហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ អប្បាពាធោ ហោតិ អប្បាតង្កោ សមវេបាកិនិយា គហណិយា សមន្នាគតោ នាតិសីតាយ នាច្ចុណ្ហាយ មជ្ឈិមាយ បធានក្ខមាយ។ អសឋោ ហោតិ អមាយាវី យថាភូតមត្តានំ អាវិកត្តា សត្ថរិ វា វិញ្ញូសុ វា សព្រហ្មចារីសុ។ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ

បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ពហុការា។

(ខ) “កតមេ បញ្ច ធម្មា ភាវេតព្ពា? បញ្ចង្គិកោ សម្មាសមាធិ – បីតិផរណតា, សុខផរណតា, ចេតោផរណតា , អាលោកផរណតា, បច្ចវេក្ខណានិមិត្តំ [បច្ចវេក្ខណនិមិត្តំ (ស្យា. ក.)]។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ភាវេតព្ពា។

(គ) “កតមេ បញ្ច ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា? បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា [សេយ្យថិទំ (សី. ស្យា. ក. បី.)] – រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា។

(ឃ) “កតមេ បញ្ច ធម្មា បហាតព្ពា? បញ្ច នីវរណានិ – កាមច្ឆន្ទនីវរណំ, ព្យាបាទនីវរណំ, ថិនមិទ្ធនីវរណំ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ, វិចិកិច្ឆានីវរណំ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា បហាតព្ពា។

(ង) “កតមេ បញ្ច ធម្មា ហានភាគិយា? បញ្ច ចេតោខិលា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សត្ថរិ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន សម្បសីទតិ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សត្ថរិ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន សម្បសីទតិ, តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ។ យស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ , អយំ បឋមោ ចេតោខិលោ។ បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មេ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ…បេ… សង្ឃេ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ…បេ… សិក្ខាយ កង្ខតិ វិចិកិច្ឆតិ…បេ… សព្រហ្មចារីសុ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ, យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សព្រហ្មចារីសុ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ, តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ។ យស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោគាយ សាតច្ចាយ បធានាយ។ អយំ បញ្ចមោ ចេតោខិលោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ហានភាគិយា។

(ច) “កតមេ បញ្ច ធម្មា វិសេសភាគិយា? បញ្ចិន្ទ្រិយានិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា វិសេសភាគិយា។

(ឆ) “កតមេ បញ្ច ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា? បញ្ច និស្សរណិយា ធាតុយោ – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ កាមេ មនសិករោតោ កាមេសុ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ នេក្ខម្មំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ នេក្ខម្មេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ កាមេហិ។ យេ ច កាមបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ។ ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ កាមានំ និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ព្យាបាទំ មនសិករោតោ ព្យាបាទេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ អព្យាបាទំ ខោ

បនស្ស មនសិករោតោ អព្យាបាទេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ ព្យាបាទេន។ យេ ច ព្យាបាទបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ។ ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ វិហេសំ មនសិករោតោ វិហេសាយ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ អវិហេសំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ អវិហេសាយ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ វិហេសាយ។ យេ ច វិហេសាបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ។ ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ វិហេសាយ និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ រូបេ មនសិករោតោ រូបេសុ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ អរូបំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ អរូបេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ រូបេហិ។ យេ ច រូបបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ។ ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ រូបានំ និស្សរណំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សក្កាយំ មនសិករោតោ សក្កាយេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ។ សក្កាយនិរោធំ ខោ បនស្ស មនសិករោតោ សក្កាយនិរោធេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ។ តស្ស តំ ចិត្តំ សុគតំ សុភាវិតំ សុវុដ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ វិសំយុត្តំ សក្កាយេន។ យេ ច សក្កាយបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតា បរិឡាហា, មុត្តោ សោ តេហិ។ ន សោ តំ វេទនំ វេទេតិ។ ឥទមក្ខាតំ សក្កាយស្ស និស្សរណំ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា។

(៨) “កតមេ បញ្ច ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា? បញ្ច ញាណិកោ សម្មាសមាធិ – ‘អយំ សមាធិ បច្ចុប្បន្នសុខោ ចេវ អាយតិញ្ច សុខវិបាកោ’តិ បច្ចត្តំយេវ ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ។ ‘អយំ សមាធិ អរិយោ និរាមិសោ’តិ បច្ចត្តញ្ញេវ ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ។ ‘អយំ សមាធិ អកាបុរិសសេវិតោ’តិ បច្ចត្តំយេវ ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ។ ‘អយំ សមាធិ សន្តោ បណីតោ បដិប្បស្សទ្ធលទ្ធោ ឯកោទិភាវាធិគតោ, ន សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិតគតោ’តិ [ន ច សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិតវតោតិ (សី។ ស្យា។ ក។ បី។), ន សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិវាវតោ (ក។), ន សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិយាធិគតោ (?)] បច្ចត្តំយេវ ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ។ ‘សោ ខោ បនាហំ ឥមំ សមាធិំ សតោវ សមាបជ្ជាមិ សតោ វុដ្ឋហាមី’តិ បច្ចត្តំយេវ ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា។

(៩) “កតមេ បញ្ច ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា? បញ្ច វិមុត្តាយតនានិ – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី។ យថា យថា, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ, អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី, តថា តថា សោ [ភិក្ខុ (ស្យា។ ក។)] តស្មិំ ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច។ តស្ស អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ធម្មប្បដិសំវេទិនោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥទំ បឋមំ

វិមុត្តាយតនំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ន ហេវ ខោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ, អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី, អបិ ច ខោ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន បរេសំ ទេសេតិ យថា យថា, អាវុសោ, ភិក្ខុ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន បរេសំ ទេសេតិ។ តថា តថា សោ តស្មិំ ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មបដិសំវេទី ច។ តស្ស អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ធម្មបដិសំវេទិនោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥទំ ទុតិយំ វិមុត្តាយតនំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ន ហេវ ខោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ, អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី, នាបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន បរេសំ ទេសេតិ។ អបិ ច ខោ, យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន សជ្ឈាយំ ករោតិ។ យថា យថា, អាវុសោ, ភិក្ខុ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន សជ្ឈាយំ ករោតិ តថា តថា សោ តស្មិំ ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មបដិសំវេទី ច។ តស្ស អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ធម្មបដិសំវេទិនោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥទំ តតិយំ វិមុត្តាយតនំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ន ហេវ ខោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ, អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី, នាបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន បរេសំ ទេសេតិ, នាបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន សជ្ឈាយំ ករោតិ។ អបិ ច ខោ, យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ មនសានុបេក្ខតិ។ យថា យថា , អាវុសោ , ភិក្ខុ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ មនសានុបេក្ខតិ តថា តថា សោ តស្មិំ ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មបដិសំវេទី ច។ តស្ស អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ធម្មបដិសំវេទិនោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥទំ ចតុត្ថំ វិមុត្តាយតនំ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ន ហេវ ខោ សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ, អញ្ញតរោ វា គរុដ្ឋានិយោ សព្រហ្មចារី, នាបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន បរេសំ ទេសេតិ, នាបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្ថារេន សជ្ឈាយំ ករោតិ, នាបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ មនសានុបេក្ខតិ; អបិ ច ខ្វស្ស អញ្ញតរំ សមាធិនិមិត្តំ សុគ្គហិតំ ហោតិ សុមនសិកតំ សូបធារិតំ សុប្បដិវិទ្ធំ បញ្ញាយ។ យថា យថា, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ អញ្ញតរំ សមាធិនិមិត្តំ សុគ្គហិតំ ហោតិ សុមនសិកតំ សូបធារិតំ សុប្បដិវិទ្ធំ បញ្ញាយ តថា តថា សោ តស្មិំ ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច។ តស្ស អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ធម្មប្បដិសំវេទិនោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥទំ បញ្ចមំ វិមុត្តាយតនំ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា។

(ញ) “កតមេ បញ្ច ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា? បញ្ច ធម្មក្ខន្ធា – សីលក្ខន្ធោ , សមាធិក្ខន្ធោ, បញ្ញាក្ខន្ធោ, វិមុត្តិក្ខន្ធោ, វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

“ឥតិ ឥមេ បញ្ញាស ធម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អវិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា។

ឆ ធម្មា

៣៥៦។ “ឆ ធម្មា ពហុការា…បេ… ឆ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

(ក) “កតមេ ឆ ធម្មា ពហុការា? ឆ សារាណីយា ធម្មា។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ សព្រហ្មចារីសុ អាវិ ចេវ រហោ ច, អយម្បិ ធម្មោ សារាណីយោ បិយករណោ គរុករណោ សង្គហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ មេត្តំ វចីកម្មំ…បេ… ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ មេត្តំ មនោកម្មំ…បេ… ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ យេ តេ លាភា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា អន្តមសោ បត្តបរិយាបន្នមត្តម្បិ, តថារូបេហិ លាភេហិ អប្បដិវិភត្តភោគី ហោតិ សីលវន្តេហិ សព្រហ្មចារីហិ សាធារណភោគី, អយម្បិ ធម្មោ សារាណីយោ…បេ… ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ, យានិ តានិ សីលានិ អខណ្ឌានិ អច្ឆិទ្ទានិ អសពលានិ អកម្មាសានិ ភុជិស្សានិ វិញ្ញុប្បសត្ថានិ អបរាមដ្ឋានិ សមាធិសំវត្តនិកានិ, តថារូបេសុ សីលេសុ សីលសាមញ្ញគតោ វិហរតិ សព្រហ្មចារីហិ អាវិ ចេវ រហោ ច, អយម្បិ ធម្មោ សារាណីយោ…បេ… ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ យាយំ ទិដ្ឋិ អរិយា និយ្យានិកា និយ្យាតិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ, តថារូបាយ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិសាមញ្ញគតោ វិហរតិ សព្រហ្មចារីហិ អាវិ ចេវ រហោ ច, អយម្បិ ធម្មោ សារាណីយោ បិយករណោ គរុករណោ, សង្គហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ។ ឥមេ ឆ ធម្មា ពហុការា។

(ខ) “កតមេ ឆ ធម្មា ភាវេតព្វា? ឆ អនុស្សតិដ្ឋានានិ – ពុទ្ធានុស្សតិ, ធម្មានុស្សតិ, សង្ឃានុស្សតិ, សីលានុស្សតិ, ចាគានុស្សតិ, ទេវតានុស្សតិ។ ឥមេ ឆ ធម្មា ភាវេតព្វា។

(ຄ) “ກຕເມ ຉ ຘມ຺ມາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ? ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ – ຈກ຺ຂາຍຕນໍ, ໂສຕາຍຕນໍ, ຆານາຍຕນໍ, ຊິວ຺ຫາຍຕນໍ, ກາຍາຍຕນໍ, ມນາຍຕນໍຯ ອິເມ ຉ ຘມ຺ມາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາຯ

(ຆ) “ກຕເມ ຉ ຘມ຺ມາ ປຫາຕພ຺ພາ? ຉ ຕຓ຺ຫາກາຍາ – ຣູປຕຓ຺ຫາ, ສທ຺ທຕຓ຺ຫາ, ຄນ຺ຘຕຓ຺ຫາ, ຣສຕຓ຺ຫາ, ໂຜຏ຺ຐພ຺ພຕຓ຺ຫາ, ຘມ຺ມຕຓ຺ຫາຯ ອິເມ ຉ ຘມ຺ມາ ປຫາຕພ຺ພາຯ

(ງ) “ກຕເມ ຉ ຘມ຺ມາ ຫານຠາຄິຍາ? ຉ ອຄາຣວາ – ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຣິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສຯ ຘເມ຺ມ...ເປ... ສງ຺ເຆ... ສິກ຺ຂາຍ... ອປ຺ປມາເທ... ປຏິສນ຺ຖາເຣ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສຯ ອິເມ ຉ ຘມ຺ມາ ຫານຠາຄິຍາຯ

(ຈ) “ກຕເມ ຉ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ? ຉ ຄາຣວາ – ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຣິ ສຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສ ຘເມ຺ມ...ເປ... ສງ຺ເຆ... ສິກ຺ຂາຍ... ອປ຺ປມາເທ... ປຏິສນ຺ຖາເຣ ສຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ສປ຺ປຕິສ຺ໂສຯ ອິເມ ຉ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາຯ

(ຉ) “ກຕເມ ຉ ຘມ຺ມາ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຌາ? ຉ ນິສ຺ສຣຓິຍາ ຘາຕຸໂຍ – ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ເມຕ຺ຕາ ຫິ ໂຂ ເມ, ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ອຖ ຈ ປນ ເມ ພ຺ຍາປາໂທ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕີ’ຕິຯ ໂສ ‘ມາ ເຫວໍ’ ຕິສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ມາຍສ຺ມາ ເອວໍ ອວຈ, ມາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂິຯ ນ ຫິ ສາຘຸ ຠຄວໂຕ ອພ຺ຠກ຺ຂານໍ, ນ ຫິ ຠຄວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຯ ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອາວຸໂສ ອນວກາໂສ ຍໍ ເມຕ຺ຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຠາວິຕາຍ ພຫຸລີກຕາຍ ຍານີກຕາຍ ວຕ຺ຖຸກຕາຍ ອນຸຏ຺ຐິຕາຍ ປຣິຈິຕາຍ ສຸສມາຣທ຺ຘາຍຯ ອຖ ຈ ປນສ຺ສ ພ຺ຍາປາໂທ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິຯ ນິສ຺ສຣຓໍ ເຫຕໍ, ອາວຸໂສ, ພ຺ຍາປາທສ຺ສ, ຍທິທໍ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີ’ຕິຯ

“ອິຘ ປນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ກຣຸຓາ ຫິ ໂຂ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ ອຖ ຈ ປນ ເມ ວິເຫສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕີ’ຕິຯ ໂສ – ‘ມາ ເຫວໍ’ ຕິສ຺ສ ວຈນີໂຍ, ‘ມາຍສ຺ມາ ເອວໍ ອວຈ, ມາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂິ...ເປ... ນິສ຺ສຣຓໍ ເຫຕໍ, ອາວຸໂສ, ວິເຫສາຍ, ຍທິທໍ ກຣຸຓາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີ’ຕິຯ

“ອິຘ ປນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ມຸທິຕາ ຫິ ໂຂ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຠາວິຕາ...ເປ... ອຖ ຈ ປນ ເມ ອຣຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕີ’ຕິຯ ໂສ – ‘ມາ ເຫວໍ’ ຕິສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ມາຍສ຺ມາ ເອວໍ ອວຈ...ເປ... ນິສ຺ສຣຓໍ ເຫຕໍ, ອາວຸໂສ, ອຣຕິຍາ, ຍທິທໍ ມຸທິຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີ’ຕິຯ

“ອິຘ ປນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ອຸເປກ຺ຂາ ຫິ ໂຂ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຠາວິຕາ...ເປ... ອຖ ຈ ປນ ເມ ຣາໂຄ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ

ឋស្សតី'តិ។ សោ – 'មា ហេវំ' តិស្ស វចនីយោ 'មាយស្មា ឯវំ អវច…បេ… និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, រាគស្ស យទិទំ ឧបេក្ខា ចេតោវិមុត្តី'តិ។

“ឥធ បនាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – 'អនិមិត្តា ហិ ខោ មេ ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា…បេ… អថ ច បន មេ និមិត្តានុសារិ វិញ្ញាណំ ហោតី'តិ។ សោ – 'មា ហេវំ' តិស្ស វចនីយោ 'មាយស្មា ឯវំ អវច…បេ… និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, សព្ពនិមិត្តានំ យទិទំ អនិមិត្តា ចេតោវិមុត្តី'តិ។

“ឥធ បនាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – 'អស្មីតិ ខោ មេ វិគតំ, អយមហមស្មីតិ ន សមនុបស្សាមិ, អថ ច បន មេ វិចិកិច្ឆាកថំកថាសល្លំ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី'តិ។ សោ – 'មា ហេវំ' តិស្ស វចនីយោ 'មាយស្មា ឯវំ អវច, មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ, ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ, ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ។ អដ្ឋានមេតំ, អាវុសោ, អនវកាសោ យំ អស្មីតិ វិគតេ អយមហមស្មីតិ អសមនុបស្សតោ។ អថ ច បនស្ស វិចិកិច្ឆាកថំកថាសល្លំ ចិត្តំ បរិយាទាយ ឋស្សតិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ និស្សរណំ ហេតំ, អាវុសោ, វិចិកិច្ឆាកថំកថាសល្លស្ស, យទិទំ អស្មិមានសមុគ្ឃាតោ'តិ។ ឥមេ ឆ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា។

(៨) “កតមេ ឆ ធម្មា ឧប្បាទេតព្ពា? ឆ សតតវិហារា។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា… ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា… កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ឥមេ ឆ ធម្មា ឧប្បាទេតព្ពា។

(៩) “កតមេ ឆ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា? ឆ អនុត្តរិយានិ – ទស្សនានុត្តរិយំ, សវនានុត្តរិយំ, លាភានុត្តរិយំ, សិក្ខានុត្តរិយំ, បារិចរិយានុត្តរិយំ, អនុស្សតានុត្តរិយំ។ ឥមេ ឆ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា។

(១០) “កតមេ ឆ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពា? ឆ អភិញ្ញា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ , ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ។ អាវិភាវំ តិរោភាវំ។ តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ សេយ្យថាបិ អាកាសេ ។ បថវិយាបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ សេយ្យថាបិ ឧទកេ។ ឧទកេបិ អភិជ្ជមានេ គច្ឆតិ សេយ្យថាបិ បថវិយំ។ អាកាសេបិ បល្លង្កេន កមតិ សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោ។ ឥមេបិ ចន្ទិមសូរិយេ ឯវំមហិទ្ធិកេ ឯវំមហានុភាវេ បាណិនា បរាមសតិ បរិមជ្ជតិ។ យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។

“ទិព្ពាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ ឧភោ សទ្ទេ សុណាតិ ទិព្ពេ ច មានុសេ ច, យេ ទូរេ សន្តិកេ ច។

“បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាតិ [ជានាតិ (ស្យា។ ក។)], សរាគំ វា ចិត្តំ សរាគំ ចិត្តន្តិ បជានាតិ …បេ…

ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ອວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕີ.

“ເສາ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ...ເປ... ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ.

“ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສເຕ຺ຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສເຕ຺ຕ ປຊານາຕີ ...ເປ...

“ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈເຕາວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິເມ ຉ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ.

“ອິຕິ ອິເມ ສຏ຺ຐິ ຘມ຺ມາ ຠູຕາ ຕຈ຺ຉາ ຕຖາ ອວິຕຖາ ອນຎ຺ຎຖາ ສມ຺ມາ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ.

ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ

໓໕໗. “ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ພຫຸກາຣາ...ເປ... ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ.

(ກ) “ກຕເມ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ພຫຸກາຣາ? ສຕ຺ຕ ອຣິຍຘນານິ – ສທ຺ຘາຘນໍ, ສີລຘນໍ, ຫິຣິຘນໍ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປຘນໍ, ສຸຕຘນໍ, ຈາຄຘນໍ, ປຎ຺ຎາຘນໍ. ອິເມ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ພຫຸກາຣາ.

(ຂ) “ກຕເມ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ? ສຕ຺ຕ ສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄາ – ສຕິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ເຄາ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ເຄາ, ວີຣິຍສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ເຄາ, ປີຕິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ເຄາ, ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ເຄາ, ສມາຘິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ເຄາ, ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ເຄາ . ອິເມ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ.

(ຄ) “ກຕເມ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ? ສຕ຺ຕ ວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິເຍາ – ສນ຺ຕາວຸເສາ, ສຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕກາຍາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎິເນາ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ມນຸສ຺ສາ ເອກຈ຺ເຈ ຈ ເທວາ ເອກຈ຺ເຈ ຈ ວິນິປາຕິກາ. ອຍໍ ປຖມາ ວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິ.

“ສນ຺ຕາວຸເສາ , ສຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕກາຍາ ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎິເນາ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາ ປຖມາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ອຍໍ ທຸຕິຍາ ວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິ.

“ສນ຺ຕາວຸເສາ, ສຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕກາຍາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎິເນາ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ອາຠສ຺ສຣາ. ອຍໍ ຕຕິຍາ ວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິ.

“សន្តាវុសោ, សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា។ អយំ ចតុត្ថី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា...បេ... ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា។ អយំ បញ្ចមី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្វសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនូបគា។ អយំ ឆដ្ឋី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនូបគា។ អយំ សត្តមី វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។ ឥមេ សត្ត ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា។

(ឃ) “កតមេ សត្ត ធម្មា បហាតព្វា? សត្តានុសយា – កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ, ទិដ្ឋានុសយោ, វិចិកិច្ឆានុសយោ, មានានុសយោ, ភវរាគានុសយោ , អវិជ្ជានុសយោ។ ឥមេ សត្ត ធម្មា បហាតព្វា។

(ង) “កតមេ សត្ត ធម្មា ហានភាគិយា? សត្ត អសទ្ធម្មា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ អស្សទ្ធោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ, អប្បស្សុតោ ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ។ ឥមេ សត្ត ធម្មា ហានភាគិយា។

(ច) “កតមេ សត្ត ធម្មា វិសេសភាគិយា? សត្ត សទ្ធម្មា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សទ្ធោ ហោតិ, ហិរីមា [ហិរិកោ (ស្យា. ក.)] ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ។ ឥមេ សត្ត ធម្មា វិសេសភាគិយា។

(ឆ) “កតមេ សត្ត ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា? សត្ត សប្បុរិសធម្មា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មញ្ញូ ច ហោតិ អត្ថញ្ញូ ច អត្តញ្ញូ ច មត្តញ្ញូ ច កាលញ្ញូ ច បរិសញ្ញូ ច បុគ្គលញ្ញូ ច។ ឥមេ សត្ត ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា។

(ជ) “កតមេ សត្ត ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា? សត្ត សញ្ញា – អនិច្ចសញ្ញា, អនត្តសញ្ញា, អសុភសញ្ញា, អាទីនវសញ្ញា, បហានសញ្ញា, វិរាគសញ្ញា, និរោធសញ្ញា។ ឥមេ សត្ត ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា។

(ឈ) “កតមេ សត្ត ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា? សត្ត និទ្ទសវត្ថូនិ – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សិក្ខាសមាទានេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច សិក្ខាសមាទានេ អវិគតបេមោ។ ធម្មនិសន្តិយា តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច ធម្មនិសន្តិយា អវិគតបេមោ។ ឥច្ឆាវិនយេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច ឥច្ឆាវិនយេ អវិគតបេមោ។ បដិសល្លានេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច បដិសល្លានេ អវិគតបេមោ។ វីរិយារម្ភេ

តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច វីរិយារម្ភេ អវិគតបេមោ។ សតិនេបក្កេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច សតិនេបក្កេ អវិគតបេមោ។ ទិដ្ឋិបដិវេធេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ, អាយតិញ្ច ទិដ្ឋិបដិវេធេ អវិគតបេមោ។ ឥមេ សត្ត ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា។

(៣) “កតមេ សត្ត ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា? សត្ត ខីណាសវពលានិ – ឥធាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អនិច្ចតោ សព្វេ សង្ខារា យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ យម្បាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អនិច្ចតោ សព្វេ សង្ខារា យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ, ឥទម្បិ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ, យំ ពលំ អាគម្ម ខីណាសវោ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយំ បដិជានាតិ – ‘ខីណា មេ អាសវា’តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អង្គារកាសូបមា កាមា យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ យម្បាវុសោ...បេ... ‘ខីណា មេ អាសវា’តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ វិវេកនិន្នំ ចិត្តំ ហោតិ វិវេកបោណំ វិវេកបព្ភារំ វិវេកដ្ឋំ នេក្ខម្មាភិរតំ ព្យន្តីភូតំ សព្វសោ អាសវដ្ឋានិយេហិ ធម្មេហិ។ យម្បាវុសោ...បេ... ‘ខីណា មេ អាសវា’តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ហោន្តិ សុភាវិតា ។ យម្បាវុសោ...បេ... ‘ខីណា មេ អាសវា’តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ។ យម្បាវុសោ...បេ... ‘ខីណា មេ អាសវា’តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ហោន្តិ សុភាវិតា។ យម្បាវុសោ...បេ... ‘ខីណា មេ អាសវា’តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវិតោ ហោតិ សុភាវិតោ។ យម្បាវុសោ, ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវិតោ ហោតិ សុភាវិតោ, ឥទម្បិ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ, យំ ពលំ អាគម្ម ខីណាសវោ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយំ បដិជានាតិ – ‘ខីណា មេ អាសវា’តិ។ ឥមេ សត្ត ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

“ឥតិមេ សត្តតិ ធម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អវិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

អដ្ឋ ធម្មា

៣៥៨។ “អដ្ឋ ធម្មា ពហុការា…បេ… អដ្ឋ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

(ក) “កតមេ អដ្ឋ ធម្មា ពហុការា? អដ្ឋ ហេតូ អដ្ឋ បច្ចយា អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តន្តិ។ កតមេ អដ្ឋ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សត្ថារំ [សត្ថារំ វា (ស្យា។ ក។)] ឧបនិស្សាយ វិហរតិ អញ្ញតរំ វា គរុដ្ឋានិយំ សព្រហ្មចារិំ, យត្ថស្ស តិព្ពំ ហិរោត្តប្បំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ បេមញ្ច គារវោ ច។ អយំ បឋមោ ហេតុ បឋមោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ។ បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។

“តំ ខោ បន សត្ថារំ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ អញ្ញតរំ វា គរុដ្ឋានិយំ សព្រហ្មចារិំ , យត្ថស្ស តិព្ពំ ហិរោត្តប្បំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ បេមញ្ច គារវោ ច។ តេ កាលេន កាលំ ឧបសង្កមិត្វា បរិបុច្ឆតិ បរិបញ្ហតិ – ‘ឥទំ, ភន្តេ, កថំ? ឥមស្ស កោ អត្ថោ’តិ? តស្ស តេ អាយស្មន្តោ អវិវដញ្ចេវ វិវរន្តិ, អនុត្តានីកតញ្ច ឧត្តានី [អនុត្តានិកតញ្ច ឧត្តានិ (ក។)] ករោន្តិ, អនេកវិហិតេសុ ច កង្ខាដ្ឋានិយេសុ ធម្មេសុ កង្ខំ បដិវិនោទេន្តិ។ អយំ ទុតិយោ ហេតុ ទុតិយោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ, បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ, វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។

“តំ ខោ បន ធម្មំ សុត្វា ទ្វយេន វូបកាសេន សម្បាទេតិ – កាយវូបកាសេន ច ចិត្តវូបកាសេន ច។ អយំ តតិយោ ហេតុ តតិយោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ, បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ អយំ ចតុត្ថោ ហេតុ ចតុត្ថោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ, បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ។ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថា សព្យញ្ជនា កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា។ អយំ បញ្ចមោ ហេតុ បញ្ចមោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ, បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា

ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ អយំ ឆដ្ឋោ ហេតុ ឆដ្ឋោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ, បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតោ។ ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា។ អយំ សត្តមោ ហេតុ សត្តមោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ, បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ, ឧទយព្ពយានុបស្សី វិហរតិ – ‘ឥតិ រូបំ ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ; ឥតិ វេទនា ឥតិ វេទនាយ សមុទយោ ឥតិ វេទនាយ អត្ថង្គមោ; ឥតិ សញ្ញា ឥតិ សញ្ញាយ សមុទយោ ឥតិ សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ; ឥតិ សង្ខារា ឥតិ សង្ខារានំ សមុទយោ ឥតិ សង្ខារានំ អត្ថង្គមោ; ឥតិ វិញ្ញាណំ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ’តិ។ អយំ អដ្ឋមោ ហេតុ អដ្ឋមោ បច្ចយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ, បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា សំវត្តតិ។ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា ពហុការា។

(ខ) “កតមេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវេតព្ពា? អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ។ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវេតព្ពា។

(គ) “កតមេ អដ្ឋ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា? អដ្ឋ លោកធម្មា – លាភោ ច, អលាភោ ច, យសោ ច, អយសោ ច, និន្ទា ច, បសំសា ច, សុខញ្ច, ទុក្ខញ្ច។ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា។

(ឃ) “កតមេ អដ្ឋ ធម្មា បហាតព្ពា? អដ្ឋ មិច្ឆត្តា – មិច្ឆាទិដ្ឋិ, មិច្ឆាសង្កប្បោ, មិច្ឆាវាចា, មិច្ឆាកម្មន្តោ, មិច្ឆាអាជីវោ, មិច្ឆាវាយាមោ, មិច្ឆាសតិ, មិច្ឆាសមាធិ។ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា បហាតព្ពា។

(ង) “កតមេ អដ្ឋ ធម្មា ហានភាគិយា? អដ្ឋ កុសីតវត្ថូនិ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនា កម្មំ កាតព្ពំ ហោតិ, តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘កម្មំ ខោ មេ កាតព្ពំ ភវិស្សតិ, កម្មំ ខោ បន មេ ករោន្តស្ស កាយោ កិលមិស្សតិ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ។ សោ និបជ្ជតិ, ន វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ ឥទំ បឋមំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនា កម្មំ កតំ ហោតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ កម្មំ អកាសិំ, កម្មំ ខោ បន មេ ករោន្តស្ស កាយោ កិលន្តោ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ។ សោ និបជ្ជតិ, ន វីរិយំ អារភតិ…បេ… ឥទំ ទុតិយំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនា មគ្គោ គន្តព្ពោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘មគ្គោ ខោ មេ គន្តព្ពោ ភវិស្សតិ, មគ្គំ ខោ បន មេ គច្ឆន្តស្ស កាយោ កិលមិស្សតិ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ។ សោ និបជ្ជតិ, ន វីរិយំ អារភតិ…បេ… ឥទំ តតិយំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនា មគ្គោ គតោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ មគ្គំ អគមាសិំ, មគ្គំ ខោ បន មេ គច្ឆន្តស្ស កាយោ កិលន្តោ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ។ សោ និបជ្ជតិ, ន វីរិយំ អារភតិ…បេ… ឥទំ ចតុត្ថំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ ន លភតិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ នាលត្ថំ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ, តស្ស មេ កាយោ កិលន្តោ អកម្មញ្ញោ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ…បេ… ឥទំ បញ្ចមំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ លភតិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ អលត្ថំ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ , តស្ស មេ កាយោ គរុកោ អកម្មញ្ញោ, មាសាចិតំ មញ្ញេ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ។ សោ និបជ្ជតិ…បេ… ឥទំ ឆដ្ឋំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ឧប្បន្នោ ហោតិ អប្បមត្តកោ អាពាធោ, តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘ឧប្បន្នោ ខោ មេ អយំ អប្បមត្តកោ អាពាធោ អត្ថិ កប្បោ និបជ្ជិតុំ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ។ សោ និបជ្ជតិ…បេ… ឥទំ សត្តមំ កុសីតវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គិលានា វុដ្ឋិតោ ហោតិ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គិលានា វុដ្ឋិតោ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា។ តស្ស មេ កាយោ ទុព្ពលោ អកម្មញ្ញោ, ហន្ទាហំ និបជ្ជាមី’តិ។ សោ និបជ្ជតិ…បេ… ឥទំ អដ្ឋមំ កុសីតវត្ថុ។ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា ហានភាគិយា។

(ច) “កតមេ អដ្ឋ ធម្មា វិសេសភាគិយា? អដ្ឋ អារព្ភវត្ថូនិ។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនា កម្មំ កាតព្ពំ ហោតិ, តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘កម្មំ ខោ មេ កាតព្ពំ ភវិស្សតិ, កម្មំ ខោ បន មេ ករោន្តេន ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិកាតុំ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយា’តិ។ សោ វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ ឥទំ បឋមំ អារព្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនា កម្មំ កតំ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ កម្មំ អកាសិំ, កម្មំ ខោ បនាហំ ករោន្តោ នាសក្ខិំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិកាតុំ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ…’ ឥទំ ទុតិយំ អារព្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ មគ្គោ គន្តព្វោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘មគ្គោ ខោ មេ គន្តព្វោ ភវិស្សតិ, មគ្គំ ខោ បន មេ គច្ឆន្តេន ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិកាតុំ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ… ឥទំ តតិយំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ មគ្គោ គតោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ មគ្គំ អគមាសិំ, មគ្គំ ខោ បនាហំ គច្ឆន្តោ នាសក្ខិំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិកាតុំ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ… ឥទំ ចតុត្ថំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ ន លភតិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ នាលត្ថំ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ , តស្ស មេ កាយោ លហុកោ កម្មញ្ញោ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ… ឥទំ បញ្ចមំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ លភតិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ អលត្ថំ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ តស្ស មេ កាយោ ពលវា កម្មញ្ញោ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ… ឥទំ ឆដ្ឋំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ឧប្បន្នោ ហោតិ អប្បមត្តកោ អាពាធោ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘ឧប្បន្នោ ខោ មេ អយំ អប្បមត្តកោ អាពាធោ ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ, យំ មេ អាពាធោ បវឌ្ឍេយ្យ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ…បេ… ឥទំ សត្តមំ អារម្ភវត្ថុ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គិលានា វុដ្ឋិតោ ហោតិ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ គិលានា វុដ្ឋិតោ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា, ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ, យំ មេ អាពាធោ បច្ចុទាវត្តេយ្យ, ហន្ទាហំ វីរិយំ អារភាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយា’តិ។ សោ វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ ឥទំ អដ្ឋមំ អារម្ភវត្ថុ។ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា វិសេសភាគិយា។

(៨) “កតមេ អដ្ឋ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា? អដ្ឋ អក្ខណា អសមយា ព្រហ្មចរិយវាសាយ។ ឥធាវុសោ, តថាគតោ ច លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ធម្មោ ច ទេសិយតិ ឱបសមិកោ បរិនិព្ពានិកោ សម្ពោធគាមី សុគតប្បវេទិតោ។ អយញ្ច បុគ្គលោ និរយំ ឧបបន្នោ ហោតិ។ អយំ បឋមោ អក្ខណោ អសមយោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, តថាគតោ ច លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ធម្មោ ច ទេសិយតិ ឱបសមិកោ បរិនិព្ពានិកោ សម្ពោធគាមី សុគតប្បវេទិតោ, អយញ្ច បុគ្គលោ តិរច្ឆានយោនិំ ឧបបន្នោ ហោតិ។ អយំ ទុតិយោ អក្ខណោ អសមយោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ។

“ປຸນ ຈປຣໍ...ເປ... ເປຕ្តិວິສຍໍ ອຸປປນ្នោ ເຫາຕິ ອຍໍ ຕຕິເຍາ ອກ្ខເណາ ອສມເຍາ ព្រហ្មຈຣິຍວາສາຍ

“ປຸນ ຈປຣໍ...ເປ... ອញ្ញຕຣໍ ទីឃាយុកំ ເទវនិកាយំ ອຸປປນ្នោ ເຫາຕິ ອຍໍ ຈតុត្ថោ ອກ្ខເណາ ອສມເຍາ ព្រហ្មຈຣິຍວາສາຍ

“ປຸນ ຈປຣໍ...ເປ... ປច្ចន្តិເមសុ ជនបເទសុ ປច្ចាជាເតា ເຫາຕິ មិលក្ខេសុ ອວិញ្ញាតាເរសុ, យត្ថ នត្ថិ គតិ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីនំ ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ ອຍໍ ປញ្ចເមា ອກ្ខເណາ ອສມເຍາ ព្រហ្មຈຣິຍວາສາຍ

“ປຸນ ຈປຣໍ...ເປ... ອយញ្ច ປុគ្គເលា មជ្ឈិເមសុ ជនបເទសុ ປច្ចាជាເតា ເຫາຕិ, ເសា ຈ ເຫາຕិ មិច្ឆាទិដ្ឋិເកា វិបរីតទស្សເនា – ‘នត្ថិ ទិន្នំ, នត្ថិ យិដ្ឋំ, នត្ថិ ហុតំ, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាເកា, នត្ថិ ອយំ ເលាເកា, នត្ថិ ປເរា ເលាເកា, នត្ថិ មាតា, នត្ថិ ປិតា, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ ເលាເក សមណព្រាហ្មណា សម្មគ្គតា សម្មាປដិປន្នា ເយ ឥមញ្ច ເលាកំ ປរញ្ច ເលាកំ សយំ ອភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ປເវទេន្តី’តិ ອយំ ឆដ្ឋោ ອກ្ខເណາ ອສມເຍາ ព្រហ្មຈຣິຍວາສາຍ

“ປຸນ ຈປຣໍ...ເປ... ອយញ្ច ປុគ្គເលា មជ្ឈិເមសុ ជនបເទសុ ປច្ចាជាເតា ເຫາຕិ , ເសា ຈ ເຫາຕិ ទុប្បញ្ញោ ជឡោ ឯឡមូເគា, នប្បដិពលោ សុភាសិតទុព្ភាសិតានមត្ថមញ្ញាតុំ ອຍໍ សត្តເមា ອກ្ខເណາ ອສມເຍາ ព្រហ្មຈຣິຍວາສາຍ

“ປຸນ ຈປຣໍ...ເປ... ອយញ្ច ປុគ្គເលា មជ្ឈិເមសុ ជនបເទសុ ປច្ចាជាເតា ເຫາຕិ, ເសា ຈ ເຫາຕិ ປញ្ញវា ອជឡោ ອເនឡមូເគា, ປដិពលោ សុភាសិតទុព្ភាសិតានមត្ថមញ្ញាតុំ ອຍໍ ອដ្ឋເមា ອກ្ខເណາ ອສມເຍາ ព្រហ្មຈຣິຍວາສາຍ ឥເម ອដ្ឋ ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា

(ឌ) “កតເម ອដ្ឋ ធម្មា ឧប្បាເទតព្វា? ອដ្ឋ មហាປុរិសវិតក្កា – ອប្បិច្ឆស្សាយំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា មហិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្សាយំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា ອសន្តុដ្ឋស្ស ປវិវិត្តស្សាយំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា សង្គណិការាមស្ស ອារទ្ធវីរិយស្សាយំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា កុសីតស្ស ឧបដ្ឋិតសតិស្សាយំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា មុដ្ឋស្សតិស្ស សមាហិតស្សាយំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា ອសមាហិតស្ស ປញ្ញវເតា [ປញ្ញវເតា (សី. ປី.)] ອຍំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា ទុប្បញ្ញស្ស និប្បបញ្ចារាមស្សាយំ ធເម្មា, នាយំ ធເម្មា ປបញ្ចារាមស្សាតិ [និប្បបញ្ចារាមស្ស ອຍំ ធເម្មា និប្បបញ្ចរតិເនា, នាយំ ធເម្មា ປបញ្ចារាមស្ស ປបញ្ចរតិເនាតិ (សី. ស្យា. ປី.) ອង្គុត្តເរបិ ຕເថវ ទិស្សតិ ອដ្ឋកថាដីកា ປន ឱເលាកេតព្វា] ឥເម ອដ្ឋ ធម្មា ឧប្បាເទតព្វា

(ណ) “កតເម ອដ្ឋ ធម្មា ອភិញ្ញេយ្យា? ອដ្ឋ ອភិភាយតនានិ – ອជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ឯເកា ពហិទ្ធា រូបានិ ປស្សតិ ປរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ , ‘តានិ ອភិភុយ្យ ជានាមិ ປស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ເຫາຕិ ឥទំ ປឋមំ ອភិភាយតនំ

“អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ទុតិយំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ តតិយំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ចតុត្ថំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ នីលនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧមាបុប្ផំ នីលំ នីលវណ្ណំ នីលនិទស្សនំ នីលនិភាសំ។ សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ នីលំ នីលវណ្ណំ នីលនិទស្សនំ នីលនិភាសំ, ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ នីលនិភាសានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ បញ្ចមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម កណិការបុប្ផំ បីតំ បីតវណ្ណំ បីតនិទស្សនំ បីតនិភាសំ។ សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ បីតំ បីតវណ្ណំ បីតនិទស្សនំ បីតនិភាសំ , ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិភាសានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ឆដ្ឋំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ពន្ធុជីវកបុប្ផំ លោហិតកំ លោហិតកវណ្ណំ លោហិតកនិទស្សនំ លោហិតកនិភាសំ, សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ លោហិតកំ លោហិតកវណ្ណំ លោហិតកនិទស្សនំ លោហិតកនិភាសំ, ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិភាសានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ សត្តមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ ឱទាតានិ ឱទាតវណ្ណានិ ឱទាតនិទស្សនានិ ឱទាតនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ឱសធិតារកា ឱទាតា ឱទាតវណ្ណា ឱទាតនិទស្សនា ឱទាតនិភាសា, សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ ឱទាតំ ឱទាតវណ្ណំ ឱទាតនិទស្សនំ ឱទាតនិភាសំ, ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ ឱទាតានិ ឱទាតវណ្ណានិ ឱទាតនិទស្សនានិ ឱទាតនិភាសានិ, ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ អដ្ឋមំ អភិភាយតនំ។ ឥមេ អដ្ឋ ឆមុា

អភិញ្ញាឃ្យា

(៦៣) “ពតមេ អដ្ឋ ឆម្មា បង្ហិកាតព្ហា? អដ្ឋ ចិមោក្ខា – រូបី រូបានិ បស្សតិៈ អយំ បធមោ ចិមោក្ខោៈ

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឲកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិៈ អយំ ទុតិយោ ចិមោក្ខោៈ

“សុភន្តេច អធិមុត្តោ ហោតិៈ អយំ តតិយោ ចិមោក្ខោៈ

“សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិៈ អយំ ចតុត្ថោ ចិមោក្ខោៈ

“សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ ចិញ្ញាណ’ន្តិ ចិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិៈ អយំ បញ្ចមោ ចិមោក្ខោៈ

“សព្ពសោ ចិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិៈ អយំ ឆដ្ឋោ ចិមោក្ខោៈ

“សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិៈ អយំ សត្តមោ ចិមោក្ខោៈ

“សព្ពសោ នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិៈ អយំ អដ្ឋមោ ចិមោក្ខោៈ ឥមេ អដ្ឋ ឆម្មា បង្ហិកាតព្ហាៈ

“ឥតិ ឥមេ អសីតិ ឆម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អចិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធាៈ

នច ឆម្មា

ឲ្យវ័ធៈ “នច ឆម្មា ពហុការា…បេ… នច ឆម្មា បង្ហិកាតព្ហាៈ

(៣) “ពតមេ នច ឆម្មា ពហុការា? នច យោនិសោមនសិការមូលកា ឆម្មា, យោនិសោមនសិករោតោ បាមោជ្ជំ ឌាយតិ, បមុទិតស្ស បីតិ ឌាយតិ, បីតិមនស្ស ពាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធពាយោ សុខំ ចេទេតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ, សមាហិតេ ចិត្តេ យថាភូតំ ឌានាតិ បស្សតិ, យថាភូតំ ឌានំ បស្សំ និព្ពិន្ទតិ, និព្ពិន្ទំ ចិរជ្ជតិ, ចិរាកា ចិមុច្ចតិៈ ឥមេ នច ឆម្មា ពហុការាៈ

(ខ) “កតមេ ទស ធម្មា ភាវេតព្ពា? ទស បារិសុទ្ធិបធានិយង្គានិ – សីលវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, ចិត្តវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, កង្ខាវិតរណវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, មគ្គាមគ្គញាណទស្សន – វិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, បដិបទាញាណទស្សនវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, ញាណទស្សនវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, បញ្ញាវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ, វិមុត្តិវិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ។ ឥមេ ទស ធម្មា ភាវេតព្ពា។

(គ) “កតមេ ទស ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា? ទស សត្តាវាសា – សន្តាវុសោ, សត្តា នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា។ អយំ បឋមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ , សត្តា នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា ព្រហ្មកាយិកា បឋមាភិនិព្ពត្តា។ អយំ ទុតិយោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា ឯកត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា អាភស្សរា។ អយំ តតិយោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា។ អយំ ចតុត្ថោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា អសញ្ញិនោ អប្បដិសំវេទិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា អសញ្ញសត្តា។ អយំ បញ្ចមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា។ អយំ ឆដ្ឋោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនូបគា។ អយំ សត្តមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនូបគា។ អយំ អដ្ឋមោ សត្តាវាសោ។

“សន្តាវុសោ, សត្តា សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនូបគា។ អយំ នវមោ សត្តាវាសោ។ ឥមេ ទស ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា។

(ឃ) “កតមេ ទស ធម្មា បហាតព្ពា? ទស តណ្ហាមូលកា ធម្មា – តណ្ហំ បដិច្ច បរិយេសនា, បរិយេសនំ បដិច្ច លាភោ, លាភំ បដិច្ច វិនិច្ឆយោ, វិនិច្ឆយំ បដិច្ច ឆន្ទរាគោ , ឆន្ទរាគំ បដិច្ច អជ្ឈោសានំ, អជ្ឈោសានំ បដិច្ច បរិគ្គហោ, បរិគ្គហំ បដិច្ច មច្ឆរិយំ, មច្ឆរិយំ

ປຕິຈ຺ຈ ອາຣກ຺ຂາ, ອາຣກ຺ຂາຘິກຣຓໍ [ອາຣກ຺ຂາຘິກຣຓໍ ປຕິຈ຺ຈ (ສ຺ຍາ. ປີ. ກ.)]
ທຓ຺ຑາທານສຕ຺ຖາທານກລຫວິຄ຺ຄຫວິວາທຕຸວໍຕຸວໍເປສຸຎ຺ຎມຸສາວາທາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ. ອິເມ ນວ ຘມ຺ມາ ປຫາຕພ຺ພາ.

(໕) “ກຕເມ ນວ ຘມ຺ມາ ຫານຠາຄິຍາ? ນວ ອາຆາຕວຕ຺ຖູນິ – ‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ, ‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ຈຣຕີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ, ‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ຈຣິສ຺ສຕີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ; ‘ປິຍສ຺ສ ເມ ມນາປສ຺ສ ອນຕ຺ຖໍ ອຈຣີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ...ເປ... ‘ອນຕ຺ຖໍ ຈຣຕີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ...ເປ... ‘ອນຕ຺ຖໍ ຈຣິສ຺ສຕີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ; ‘ອປ຺ປິຍສ຺ສ ເມ ອມນາປສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອຈຣີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ...ເປ... ‘ອຕ຺ຖໍ ຈຣຕີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ...ເປ... ‘ອຕ຺ຖໍ ຈຣິສ຺ສຕີ’ຕິ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘຕິ. ອິເມ ນວ ຘມ຺ມາ ຫານຠາຄິຍາ.

(໖) “ກຕເມ ນວ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ? ນວ ອາຆາຕປຕິວິນຍາ – ‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣິ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ພາ’ຕິ ອາຆາຕໍ ປຕິວິເນຕິ; ‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ຈຣຕິ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ພາ’ຕິ ອາຆາຕໍ ປຕິວິເນຕິ; ‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ຈຣິສ຺ສຕິ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ພາ’ຕິ ອາຆາຕໍ ປຕິວິເນຕິ; ‘ປິຍສ຺ສ ເມ ມນາປສ຺ສ ອນຕ຺ຖໍ ອຈຣິ...ເປ... ອນຕ຺ຖໍ ຈຣຕິ...ເປ... ອນຕ຺ຖໍ ຈຣິສ຺ສຕິ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ພາ’ຕິ ອາຆາຕໍ ປຕິວິເນຕິ; ‘ອປ຺ປິຍສ຺ສ ເມ ອມນາປສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອຈຣິ...ເປ... ອຕ຺ຖໍ ຈຣຕິ...ເປ... ອຕ຺ຖໍ ຈຣິສ຺ສຕິ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ພາ’ຕິ ອາຆາຕໍ ປຕິວິເນຕິ. ອິເມ ນວ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ.

(໗) “ກຕເມ ນວ ຘມ຺ມາ ທຸປ຺ປຕິວິຊ຺ຌາ? ນວ ນານຕ຺ຕາ – ຘາຕຸນານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຜສ຺ສນານຕ຺ຕໍ, ຜສ຺ສນານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທນານານຕ຺ຕໍ, ເວທນານານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຎ຺ຎານານຕ຺ຕໍ, ສຎ຺ຎານານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສງ຺ກປ຺ປນານຕ຺ຕໍ, ສງ຺ກປ຺ປນານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຉນ຺ທນານຕ຺ຕໍ, ຉນ຺ທນານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປຣິຬາຫນານຕ຺ຕໍ, ປຣິຬາຫນານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປຣິເຍສນານານຕ຺ຕໍ, ປຣິເຍສນານານຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠນານຕ຺ຕໍ. ອິເມ ນວ ຘມ຺ມາ ທຸປ຺ປຕິວິຊ຺ຌາ.

(໘) “ກຕເມ ນວ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພາ? ນວ ສຎ຺ຎາ – ອສຸຠສຎ຺ຎາ, ມຣຓສຎ຺ຎາ, ອາຫາເຣ ປຕິກູລສຎ຺ຎາ , ສພ຺ພໂລເກ ອນຠິຣຕິສຎ຺ຎາ [ອນຠິຣຕສຎ຺ຎາ (ສ຺ຍາ. ກ.)], ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາ, ອນິເຈ຺ຈ ທຸກ຺ຂສຎ຺ຎາ, ທຸເກ຺ຂ ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎາ, ປຫານສຎ຺ຎາ, ວິຣາຄສຎ຺ຎາ. ອິເມ ນວ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພາ.

(໙) “ກຕເມ ນວ ຘມ຺ມາ ອຠິເຎ຺ຎຍ຺ຍາ? ນວ ອນຸປຸພ຺ພວິຫາຣາ – ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິເຈ຺ຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘເມ຺ມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ...ເປ... ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ...ເປ... ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ...ເປ... ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓ’ນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີ’ຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສພ຺ພໂສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສພ຺ພໂສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິເມ ນວ ຘມ຺ມາ ອຠິເຎ຺ຎຍ຺ຍາ.

(ញ) “កតមេ នវ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា? នវ អនុបុព្វនិរោធា – បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស កាមសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ, ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វិតក្កវិចារា និរុទ្ធា ហោន្តិ, តតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស បីតិ និរុទ្ធា ហោតិ, ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អស្សាសបស្សាសា និរុទ្ធា ហោន្តិ, អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ, សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមាបន្នស្ស សញ្ញា ច វេទនា ច និរុទ្ធា ហោន្តិ។ ឥមេ នវ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

“ឥតិ ឥមេ នវុតិ ធម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អវិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា។

ទស ធម្មា

១៩០។ “ទស ធម្មា ពហុការា...បេ... ទស ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

(ក) “កតមេ ទស ធម្មា ពហុការា? ទស នាថករណា ធម្មា – ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ, យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ...បេ... សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ...បេ... ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា, យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ...បេ... អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ...បេ... កល្យាណសម្បវង្កោ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សុវចោ ហោតិ សោវចស្សករណេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ, ខមោ បទក្ខិណគ្គាហី អនុសាសនិំ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ...បេ... អនុសាសនិំ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ ឧច្ចាវចានិ កិំករណីយានិ តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ អនលសោ តត្រុបាយាយ វីមំសាយ សមន្នាគតោ, អលំ កាតុំ, អលំ សំវិធាតុំ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ...បេ... អលំ សំវិធាតុំ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មកាមោ ហោតិ បិយសមុទាហារោ អភិធម្មេ អភិវិនយេ ឧឡារបាមោជ្ជោ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ...បេ... ឧឡារបាមោជ្ជោ។ អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេហិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ ...បេ... អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ...បេ... កុសលេសុ ធម្មេសុ។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ...បេ... អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សតិមា ហោតិ, បរមេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតោ, ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ...បេ... អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ, អរិយាយ និព្វេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ យម្បាវុសោ, ភិក្ខុ...បេ... អយម្បិ ធម្មោ នាថករណោ។ ឥមេ ទស ធម្មា ពហុការា។

(ខ) “កតមេ ទស ធម្មា ភាវេតព្វា? ទស កសិណាយតនានិ – បឋវីកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ ឧទ្ធំ អធោ តិរិយំ អទ្វយំ អប្បមាណំ។ អាបោកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ...បេ... តេជោកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ... វាយោកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ... នីលកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ... បីតកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ... លោហិតកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ... ឱទាតកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ... អាកាសកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ... វិញ្ញាណកសិណមេកោ សញ្ជានាតិ ឧទ្ធំ អធោ តិរិយំ អទ្វយំ អប្បមាណំ។ ឥមេ ទស ធម្មា ភាវេតព្វា។

(គ) “កតមេ ទស ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា? ទសាយតនានិ – ចក្ខាយតនំ, រូបាយតនំ, សោតាយតនំ, សទ្ទាយតនំ, ឃានាយតនំ, គន្ធាយតនំ, ជិវ្ហាយតនំ, រសាយតនំ, កាយាយតនំ, ផោដ្ឋព្វាយតនំ។ ឥមេ ទស ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា។

(ឃ) “កតមេ ទស ធម្មា បហាតព្វា? ទស មិច្ឆត្តា – មិច្ឆាទិដ្ឋិ, មិច្ឆាសង្កប្បោ, មិច្ឆាវាចា, មិច្ឆាកម្មន្តោ, មិច្ឆាអាជីវោ, មិច្ឆាវាយាមោ, មិច្ឆាសតិ, មិច្ឆាសមាធិ, មិច្ឆាញាណំ, មិច្ឆាវិមុត្តិ។ ឥមេ ទស ធម្មា បហាតព្វា។

(ង) “កតមេ ទស ធម្មា ហានភាគិយា? ទស អកុសលកម្មបថា – បាណាតិបាតោ, អទិន្នាទានំ, កាមេសុមិច្ឆាចារោ, មុសាវាទោ, បិសុណា វាចា, ផរុសា វាចា, សម្ផប្បលាបោ, អភិជ្ឈា, ព្យាបាទោ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ ឥមេ ទស ធម្មា ហានភាគិយា។

(໖) “ກຕເມ ທສ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ? ທສ ກຸສລກມ຺ມປຖາ – ປາຓາຕິປາຕາ ເວຣມຓີ, ອທິນ຺ນາທານາ ເວຣມຓີ, ກາເມສຸມິຉ຺ຉາຈາຣາ ເວຣມຓີ, ມຸສາວາທາ ເວຣມຓີ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຓີ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຓີ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຓີ, ອນຠິຊ຺ຌາ, ອພ຺ຍາປາໂທ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ອິເມ ທສ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ.

(໗) “ກຕເມ ທສ ຘມ຺ມາ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຌາ? ທສ ອຣິຍວາສາ – ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ຉຬງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ, ເອກາຣກ຺ໂຂ, ຈຕຸຣາປສ຺ເສໂນ, ປຓຸນ຺ນປຈ຺ເຈກສຈ຺ໂຈ, ສມວຍສຏ຺ເຐສໂນ, ອນາວິລສງ຺ກປ຺ໂປ, ປສ຺ສທ຺ຘກາຍສງ຺ຂາໂຣ, ສຸວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ສຸວິມຸຕ຺ຕປຎ຺ໂຎ.

“ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ , ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ກາມຉ຺ຉໂນ຺ທ ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປາໂທ ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ຖີນມິທ຺ຘໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ວິຈິກິຉ຺ຉາ ປຫີນາ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ຉຬງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ເນວ ສຸມໂນ ໂຫຕິ ນ ທຸມ຺ມໂນ, ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ…ເປ… ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ… ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ… ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ… ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ເນວ ສຸມໂນ ໂຫຕິ ນ ທຸມ຺ມໂນ, ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ຉຬງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ເອກາຣກ຺ໂຂ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕາຣກ຺ເຂນ ເຈຕສາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ເອກາຣກ຺ໂຂ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ຈຕຸຣາປສ຺ເສໂນ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຏິເສວຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ອຘິວາເສຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ວິໂນເທຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ຈຕຸຣາປສ຺ເສໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ປຓຸນ຺ນປຈ຺ເຈກສຈ຺ໂຈ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຍານິ ຕານິ ປຸຖຸສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ປຸຖຸປຈ຺ເຈກສຈ຺ຈານິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ນຸນ຺ນານິ ໂຫນ຺ຕິ ປຓຸນ຺ນານິ ຈຕ຺ຕານິ ວນ຺ຕານິ ມຸຕ຺ຕານິ ປຫີນານິ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐານິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ປຓຸນ຺ນປຈ຺ເຈກສຈ຺ໂຈ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສມວຍສຏ຺ເຐສໂນ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ກາເມສນາ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ຠເວສນາ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສມວຍສຏ຺ເຐສໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ , ຠິກ຺ຂຸ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ໂປ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ກາມສງ຺ກປ຺ໂປ ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປາທສງ຺ກປ຺ໂປ ປຫີໂນ

ហោតិ, វិហិំសាសង្កប្បោ បហីនោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អនាវិលសង្កប្បោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ សុវិមុត្តចិត្តោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ រាគា ចិត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ, ទោសា ចិត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ, មោហា ចិត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សុវិមុត្តចិត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ សុវិមុត្តបញ្ញោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ‘រាគោ មេ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ’តិ បជានាតិ។ ‘ទោសោ មេ បហីនោ…បេ… អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ’តិ បជានាតិ។ ‘មោហោ មេ បហីនោ …បេ… អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ’តិ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សុវិមុត្តបញ្ញោ ហោតិ។ ឥមេ ទស ធម្មា ទុប្បដិវិជ្ឈា។

(៨) “កតមេ ទស ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា? ទស សញ្ញា – អសុភសញ្ញា, មរណសញ្ញា, អាហារេបដិក្កូលសញ្ញា, សព្វលោកេអនភិរតិសញ្ញា, អនិច្ចសញ្ញា, អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា, ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា, បហានសញ្ញា, វិរាគសញ្ញា, និរោធសញ្ញា។ ឥមេ ទស ធម្មា ឧប្បាទេតព្វា។

(៩) “កតមេ ទស ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា? ទស និជ្ជរវត្ថូនិ – សម្មាទិដ្ឋិស្ស មិច្ឆាទិដ្ឋិ និជ្ជិណ្ណា ហោតិ។ យេ ច មិច្ឆាទិដ្ឋិបច្ចយា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ, តេ ចស្ស និជ្ជិណ្ណា ហោន្តិ។ សម្មាសង្កប្បស្ស មិច្ឆាសង្កប្បោ…បេ… សម្មាវាចស្ស មិច្ឆាវាចា… សម្មាកម្មន្តស្ស មិច្ឆាកម្មន្តោ… សម្មាអាជីវស្ស មិច្ឆាអាជីវោ… សម្មាវាយាមស្ស មិច្ឆាវាយាមោ… សម្មាសតិស្ស មិច្ឆាសតិ… សម្មាសមាធិស្ស មិច្ឆាសមាធិ… សម្មាញាណស្ស មិច្ឆាញាណំ និជ្ជិណ្ណំ ហោតិ។ សម្មាវិមុត្តិស្ស មិច្ឆាវិមុត្តិ និជ្ជិណ្ណា ហោតិ។ យេ ច មិច្ឆាវិមុត្តិបច្ចយា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ, តេ ចស្ស និជ្ជិណ្ណា ហោន្តិ។ ឥមេ ទស ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា។

(១០) “កតមេ ទស ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា? ទស អសេក្ខា ធម្មា – អសេក្ខា សម្មាទិដ្ឋិ, អសេក្ខោ សម្មាសង្កប្បោ, អសេក្ខា សម្មាវាចា, អសេក្ខោ សម្មាកម្មន្តោ, អសេក្ខោ សម្មាអាជីវោ, អសេក្ខោ សម្មាវាយាមោ, អសេក្ខា សម្មាសតិ, អសេក្ខោ សម្មាសមាធិ, អសេក្ខំ សម្មាញាណំ, អសេក្ខា សម្មាវិមុត្តិ។ ឥមេ ទស ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា។

“ឥតិ ឥមេ សតធម្មា ភូតា តច្ឆា តថា អវិតថា អនញ្ញថា សម្មា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា”តិ។ ឥទមវោចាយស្មា សារិបុត្តោ។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។

ຣສຸຕ຺ຕຣສຸຕ຺ຕ ຄິງ຺ຄິຕ ໂຄກາຣສຍ໌

ປິຕິກຈເກ຺າ [ປິຕິກຈເກ຺າ (ສີ໌ ສ຺ຍາ໌ ປີ໌)] ຄິງ຺ຄິເຕາ໌

ຕສ຺ມາຫິ –

ປິຕິເກາ ຈ [ປິຕິກຊ຺ຣາ (ສ຺ຍາ໌ ກໍ໌)] ຄຄ຺ຍຸຊ຺ຊ [ປິຕິເກາຄ຺ຍຸຊ຺ຊິເຈຈ (ສີ໌ ປີ໌)], ຈກ຺ກຈຕ຺ຕິ ອກ຺ກຊ຺ຊາກໍ;

ນຍ຺ຍສາຄຕປີສາຄ [ນຍ຺ຍສາຄຊ຺ຣາ ປີສາຄ (ສີ໌ ສ຺ຍາ໌ ກໍ໌ ປີ໌)], ຍທາປຸຣິສລກ຺ລຫາ໌

ສິກ຺ກາລິໃງໂຄາງີຍກໍ , ສກ຺ກິຕິ ຈ ຄສຸຕ຺ຕສ໌;

ໂຄກາຄສຫິ ສຸເຕ຺ຕຫິ, ປີຕິກຈເກ຺າຕິ ຕຸຊ຺ຊຕິ໌

ປີຕິກຈກ຺ກປີຍຸຕ຺ຕ ຄິງ຺ຄິຕາ໌

ຕິຫິ ຈເກ຺ກຫິ ປງີຍສ຺ລິເຕາ ສກເລີ

ຊີຌຄິກາເຍາ ສຍເຕ຺ຕາ໌